

8 GB DVD | VIDEO MAGAZİN: MAKALELER İLE İLGİLİ İLGİNÇ VİDEOLAR CHIP DVD'DE

EYLÜL 2014 • TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ • AYLIK YAYINDIR
ISSN: 1300-9419 • 112415 • YIL: 19 • 7.90 TL

**WINDOWS XP ÖLDÜ,
YAŞASIN LINUX!**

CHIP DVD'de Linux Mint'i deneyin!

YOUTUBE İÇİN VIDEO REHBERİ

OXO TRAINING VIDEO EĞİTİM SETLERİ İLE
SADECE VİDEOLARI İZLEYEREK ÖĞRENİN

Kendi videolarınızı hazırlayın, düzenleyin, time-lapse & stop motion videolar çekin

**PAROLA KULLANARAK
HER ŞEYİ KİLİTLEYİN**

KIRILAMAZ ŞİFRELER OLUŞTURUN

**İNTERNET TARAYICISINI
MÜKEMMELLEŞTİRİN**

IE, Firefox ve Chrome'u daha hızlı,
güvenli ve konforlu hale getirin!

ANONİM SÖRF

İnternette kimliğinizi gizleyin

PC VE MOBİL CİHAZLARDA KARŞILAŞILAN SORUNLARA

25 MUHTEŞEM ÇÖZÜM

■ Daha kolay erişin ■ Daha hızlı
kullanın ■ Sorunları daha hızlı çözün!

ESKİ SEVGİLİNİZ SİZİ TAKİP EDİYOR MU?

İnternette sizi kimin arattığını bulun

WWW.CHIP.COM.TR

2 TEST: EN İYİ ROUTER VE MEDYA OYNATICILAR MERCEK ALTINDA

PRATİK İPUÇLARI >> Windows-Office-Donanım-Fotoğraf-Mobil-Sosyal Ağlar için onlarca çözüm

TÜRKİYE'NİN **EN İYİ** ETKİLEŞİMLİ TABLET DERGİSİ
NEXXT BAŞTAN AŞAĞI YENİLENDİ

DAHA FAZLA İÇERİK VE DAHA EĞLENCİLİ TASARIMIYLA
15 GÜNDE BİR İPHONE VE İPAD'İNİZDE YAYINDA

HEMEN İNDİRİN!

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL EYLÜL 2014 SAYISI

Askeri savaş oyunları kategorisinde yıllardır Call of Duty ile kapışan Battlefield, bu kez farklı bir temayla karşımıza çıkıyor. Polisler ile azıllı suçlular arasındaki mücadeleye sahne olacak Battlefield Hardline'ın hem senaryo, hem de multiplayer moduna dair tüm detaylar, oyuna ait en son görseller bu ay LEVEL'da.

Geçen ayın oyun dünyasına dair en büyük olayı, Almanya'nın Köln şehrinde gerçekleştirilen Gamescom fuarıydı ve LEVEL da bu fuarı yerinde, üstelik kalabalık bir ekiple takip etti. Fuarda tanıtılan yeni oyunlar, daha önce duyurulmuş oyunlara dair en güncel detaylar, LEVEL ekibinin test ettiği oyunların birinci ağızdan değerlendirmeleri yine bu ay LEVEL'daki 20 sayfalık dosya konusunda.

LEVEL'in Ağustos sayısında yer alan önemli başlıklar şöyle: Darkwood, Rime, The Escapists ilk bakışları... Battlefield Hardline, Gamescom 2014 dosya konuları...

Crimsonland, Diablo III - Ultimate Evil Edition, Hearthstone: Curse of Naxxramas, Hohokum, Oddworld: New 'n' Tasty, Risen 3, Pixel Piracy, Sacred 3, The Last of Us Remastered incelemeleri...

Türkiye'nin ilk ve en çok okunan online oyun dergisi Online Oyun, 32 sayfalık dolu dolu içeriği ve Orcs Must Die! Unchained kapak konusu ile online oyun severlerin karşısına çıkıyor. LEVEL DVD'deyse Gamescom 2014 röportajlarının yanı sıra onlarca Gamescom 2014 oyun videosu yer alıyor.

Linux, XP'ye alternatif olabilir mi?

8 Nisan 2014'te bildiğiniz gibi Windows XP'ye verilen destek sona erdi. Özellikle güvenlik güncelleştirmeleri almayan bir işletim sistemi doğal olarak hacker'ların hedefinde olacaktır. Microsoft ta bu duruma <http://windows.microsoft.com/tr-tr/windows/end-support-help> adresinde yaptığı açıklamayla dikkati çekiyor. Aslında buradaki ifadeleri okuyunca insanın aklına ister istemez Microsoft'un bu hamlesini, daha ziyade eski sistemlerini öldürerek yenilerini daha kolay satmak istediği için yaptığı, geliyor. Bu sayfada tam olarak şu ifadelere yer veriliyor:

"Microsoft, Windows XP için 12 yıl boyunca destek sundu. Ancak artık, yeni ve harika deneyimler sunabilmek için donanım ve yazılım ortaklarımızla birlikte kaynaklarımızı daha yeni teknolojilere yatırma zamanımız geldi. Bundan dolayı, Windows XP için bilgisayarınızın korunmasına yardımcı olan otomatik güncellemeler dahil teknik yardım artık sunulmamaktadır.

Microsoft, Windows XP'de Microsoft Security Essentials indirme olanğını da sonlandırdı. Bilgisayarınızda Microsoft Security Essentials zaten yüklüyse, kötü amaçlı yazılımlardan korumaya yönelik imza güncellemelerini kısıtlı bir süre daha almaya daha devam edeceksiniz. Ancak, Microsoft Security Essentials'ın (veya başka herhangi bir virüsten koruma yazılımının) en son güvenlik güncellemelerine sahip olmayan bilgisayarlarda kısıtlı bir etkiye sahip olacağını lütfen unutmayın. Bu da Windows XP çalıştıran bilgisayarların korunmayacağı ve virüs bulaşma riskiyle karşı karşıya olacağı anlamına gelir.

Windows XP'yi kullanmaya devam edersem ne olur?

Destek sona erdiğinden, artık Windows XP'yi kullanmaya devam ederseniz, bilgisayarınız çalışır ancak güvenlik risklerine ve virüslere karşı daha korumasız hale gelebilir."

Bu uyarıdan sonra ise bilgisayarı korumak için eski sistemin Windows 8.1'e yükseltilmesi öneriliyor. Ancak Windows XP yüklü olarak gelen eski PC'lerin Windows 8'i çalıştırabilecek donanım gücüne sahip olmamasından dolayı, sonuçta Windows 8.1 yüklü yeni bir bilgisayar satın alınması (dolayısıyla eski PC'nin çöpe atılması) öneriliyor.

Neyse ki Windows XP'ye alternatif olabilecek ücretsiz, güncel ve güvenilir başka işletim sistemleri de var. XP'nin yerini alabilecek en mantıklı alternatif Linux. Merak etmeyin, eğer bilgisayarınızda Windows XP çalışıyorsa, Linux'u da kurabileceksiniz. Tüm detaylarını bu sayımızda 82. sayfadaki yazımızda anlatıyoruz. DVD'mizde ise Mint ve Ubuntu gibi güncel Linux dağıtımlarını bulabilirsiniz. XP yüklü emektar PC'nizi çöpe atmadan önce Linux ile ona bir şans daha verin.

"YouTube için video rehberi" eğitiminin kurulumuyla ilgili detaylı bilgi için 97. sayfaya bakabilirsiniz.

uyaman@chip.com.tr

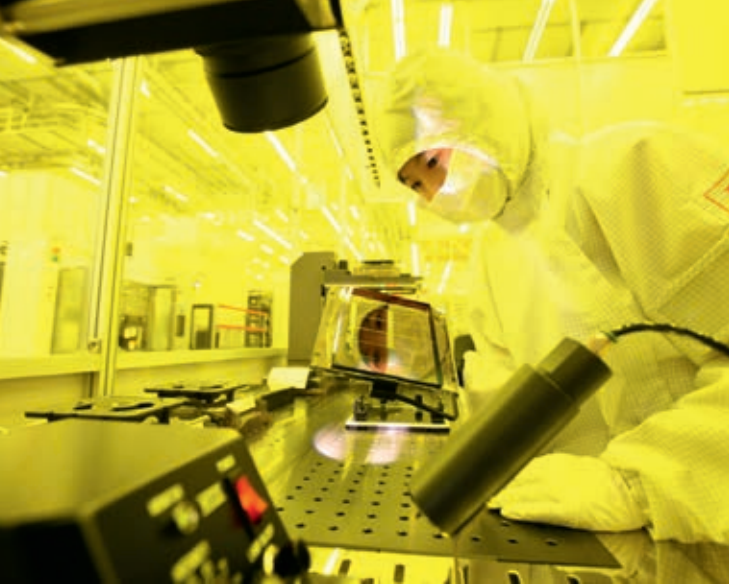
Ufuk Yamankılıçoğlu

Gigabit hızında TB'lık SSD'ler

Sayfa 26

TREND

- 8 **YouTube paralı oluyor**
Uydurma mesajları artık kimseye ciddiye almıyor ama bu sefer korkulan oldu
- 10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler
- 22 **Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler
- 24 **Haritalar: Malware kaynakları**
Her gün interneti istila eden zararlı yazılımların kaynağı
- 26 **Yeni nesil SSD'ler**
Terabyte kapasiteli daha yüksek performanslı SSD'ler yakında daha da ucuz olacak
- 32 **Android'siz Samsung cepler**
Koreli donanım devi Google'ı terk ediyor ve kendi işletim sistemine sahip cep telefonlarını piyasaya sürüyor
- 36 **Odak noktası: Dünya WLAN'ı**
Facebook ve Google tüm dünyayı internete bağlamak istiyor

Bölümler

3 Seyir Defteri	98 En iyi ücretsiz araçlar
6 Okur Yorumları	102 Ayın web siteleri
52 Modern zamanlar	104 Yazılım günlüğü
92 DVD içeriği	128 Abone Formu
94 Tam sürümler	130 Gelecek sayıda ve Künye

TEST

- 38 **1 gigabit WLAN**
Yeni AC yönlendiriciler daha fazla kapsama alanı ve performans vaat ediyorlar. Bu sözlerini tutup tutmadıklarını test ediyoruz
- 44 **Televizyonda YouTube**
Medya akış oynatıcıları interneti TV'nize taşıyor.
- 48 **Yeni ürünler**
Yeni donanım ve yazılım ürünleri incelemede
- 54 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar
- 56 **CPU rehberi**
Piyasadaki en iyi masaüstü, mobil ve grafik işlemciler
- 58 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aygıt türü için fiyat tahminleri

TEKNOLOJİ

- 60 **Kolaya kaçın**
Bilgisayarınızı, telefonunuzu ve tabletinizi nasıl daha kolay kullanabileceğinizi gösteriyoruz
- 66 **Yapay zeka**
Siri, Cortana ve Google Now bize geleceği şimdiden görme fırsatı sunuyor
- 69 **Zaman tüneli: USB**
Evrensel Seri Veriyolu 20 yıldır PC'deki çevreirim bağlantılarından sorumlu
- 70 **Mükemmel tarayıcı**
Hiçbir tarayıcı hazır ayarlarıyla mükemmel değil, konfor, performans ve güvenlik sorunlarını çözüyoruz
- 74 **Her şeyi şifreleyin**
CHIP, her şeyi nasıl parolayla koruyabileceğinizi gösteriyor
- 76 **Kırlamayan şifreler**
CHIP, güvenli şifreleri kolayca nasıl bulabileceğinizi ve hatırlayabileceğinizi gösteriyor
- 79 **Etiketlenmeyin**
Sosyal ağlardaki istenmeyen etiketlerden kurtulun
- 80 **Anonim sörf**
CHIP, altı ücretsiz test etti
- 82 **XP yerine Linux**
Windows XP, desteğin sona ermesinden sonra kolay hacker yemi olacak. Linux imdadınıza yetişiyor
- 86 **İnternette sizi kim arıyor?**
İzlenip izlenmediğinizi anlamanın ve meraklı gözlerden uzakta sörf yapmanın yolları
- 106 **Teknik Sözlük: HD Voice**
Takılma ve cızırtı yok: Yeni standart sayesinde Hi-Fi kalitesinde telefon görüşmeleri mümkün olacak
- 108 **CoolTech**
Yeni ve ilginç teknoloji ürünleri
- 112 **Pratik ipuçları**

POPULAR SCIENCE EYLÜL SAYISINDA

SİBER SAVAŞLARIN ŞAFAĞI

- Gör. Öğren. Yap.
- Bill Nye'in rövanş maçı
- Nükleer enerjide değişen dengeler
- İnsan vücudunun fiziksel sınırları
- Suçlu genler
- Bilimsel masallar
- HIV'i durduran hap
- Ölümün öpücüğü: Venom

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Ağustos sayısında sizi bekliyor.

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

EYLÜL SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

“Videolar olmasaydı internet herkes için yeterince hızlı olurdu!”

Serdar Atacan

Kullanıcılar şirketleri büyütüyor

Google çok mu güçlendi?

CHIP 07/2014 – SAYFA 3

Elbette haklısınız, Google aşırı güçlendi. Google'ın sahip olduğu sınırsız imkanlar, bir çırpıda büyük kötülükler yapabilecek bir ekonomik güç haline dönüşmesine neden oldu. Ancak bunun sorumlusu biziz. Biz kullanıcılar şirketlerin bu kadar büyümesine neden oluyoruz. Alternatifleri hiç ya da yeterince kullanılmıyorsa, bunun sorumlusu biziz. Yine de Google'dan “arama motoru” diye arattığımda en başta Yandex çıkıyor, Google ilk üçte değil. Yine de para güç demektir, daha fazla para daha fazla güç vesaire. Bu problem sadece Google problemi değil, dünya çapında faaliyet gösteren tüm devasa şirketler müthiş bir güç haline dönüşmüş durumdadır. Burada da siyaset devreye giriyor, bence politikacılar kontrol fonksiyonlarını yeterince ciddi bir şekilde uygulamıyorlar. Bu da şaşılacak bir durum değil, siyasetçilerin çoğu politik kariyerlerinden sonra (hatta bazıları görevdeyken bile) bir de ekonomik kariyer yapmak istiyorlar. Sanırım ben de politikacı olmalıydım.

ADEM KAYA

WLAN kartı tanınmıyor

Eski dizüstülere yeni özellikler

CHIP 08/2014 – SAYFA 94

6. ipucu olan „WLAN kart kurulumu“ maalessle tüm dizüstülerde çalışmıyor. Mesela HP dizüstü PC'lerde bu BIOS'taki bir beyaz liste (whitelist) ile engelleniyor. Bugün bahsettiğiniz Intel AC 7260 WLAN ağ kartını HP Pavilion

dv7-4011eg dizüstüme taktım. Sistemi açtıktan sonra bununla ilgili bir uyarı mesajı çıktı. Daha sonra internette benzer sorun yaşayan sinirli kullanıcıların forum mesajlarını buldum. Modifiye edilmiş bir BIOS bulamadığım için, satın aldığım WLAN kartını satıcıya geri gönderdim. Görünen o ki, bu tip yöntemlerle çalışan başka dizüstü PC üreticileri de var.

ERCAN ÇETİN

Veri arşivlemesi

Sonsuza dek dayanan veriler

CHIP 08/2014 – SAYFA 58

Veri kaydeden medyaların dayanıklılığıyla ilgili genel çıkarımlarınızın çok da doğru olmadığını ve insanları şüpheye düşürmeye çalıştığınızı düşünüyorum. 50 (!) yıldan uzun bir süredir IT teknolojiyle içli dışlıyım ve çok çeşitli manyetik diskler, antika CD'ler ve bilgisayarlar kullandım ve bunların bir kısmı 25 (!) yıldan uzun bir süredir sorunsuz olarak çalışıyorlar.

ARİF KAYA

NSA skandalı büyüyor

Sinsi tehlike

CHIP 08/2014 – SAYFA 30

NSA skandalı yazınızda 33. sayfada tavsiye ettiğiniz Glenn Greewald'ın „No Place To Hide“ kitabını tüm aramalarım rağmen bulamadım. Kitabı bulmam için bana yardımcı olabilir misiniz?

ERDEM YENAL

CHIP: <http://chip.tk/1tB6Hqn> adresinden kitabı sipariş edebilirsiniz, ancak kitap yurtdışından temin edildiği için gönderimi oldukça uzun sürebiliyor. Amazon.com'dan da kitabı sipariş edebilirsiniz, Kindle için elektronik kitap formatında da satılıyor.

Microsoft'u küçümsüyoruz

Bugünlerde herkes, mobil pazarı ihmal ettiği ve Windows 8 ile hayal kırıklığı yarattığı için Microsoft'a yüklense de, Microsoft'un durumu toparlayacağını hissediyorum. Bugünlerde bir Surface Pro alıp almamak konusunda kararsızım. Nedendir bilinmez Surface ürünlerini ülkemizde resmi olarak satan bir yer yok. Microsoft Türkiye'nin donanım departmanı bu noktada sınıfta kalıyor. Bildiğiniz gibi Xbox da Türkiye pazarına çok sunulmuştu. Bu yüzden bazı Microsoft ürünlerini resmi olmayan yollardan veya yurtdışındaki alışveriş sitelerinden temin etmemiz gerekiyor. Surface Pro'yu tercih etmemdeki neden, yıllardır

bir Windows kullanıcısı olmam ve Windows (Windows 8 de olsa) işletim sistemli bir mobil cihaz istemem. Böylece yoldayken de eski moda bir şekilde Word'de yazı da yazabilir, modern bir şekilde dokunmatik ekranla navigasyon da yapabilirim. Tek sorun fiyatının biraz yüksek olması.

ERTEKİN BULUT

Dinleme skandalı büyüyor

Seyir Defteri

CHIP 08/2014 – SAYFA 3

Bu ayki köşenizi okuduktan sonra üstüne bir de Almanya'nın Türkiye'yi dinlediği haberi patlak verdi. Bence bizde bu tip casusluk skandallarına fazla önem verilmiyor ve özellikle devlet kurumlarında dinleme ve casusluğa karşı gerekli tedbirler alınmıyor. Alınsa bile hep birkaç adım geriden geliyoruz ve alınan önlemler çok da etkili olmuyor. Yazınızda da belirttiğiniz gibi olayın kapsamı aslında çok daha büyük. Kimin kimi dinlediği belli değil, görünen o ki, bütün gelişmiş ülkelerin hepsi birbirini ve az gelişmiş ülkeleri dinlemişler. Olayın en vahim tarafı da bu kitlesel casusluk eylemleri karşısında hiçbir siyasi tepkinin olmaması. Umarım yakın zamanda durum değişir ve bu tip casusluk faaliyetleri son bulur veya en azından kullanıcılar kendilerini daha güvende hisseder. Ben şahsen büyük sosyal ağlarda kendimi güvende hissetmiyorum ve Apple, Google, Microsoft gibi devlere çok da güvenmiyorum. Güvenmem için de bir sebep yok...

SELÇUK İLTER

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları

CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile ilgili sorular

okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı siparişi ve özel sayılar

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz. (S. 130)

K N I G H T

ONLINE

Ozel Sayisi 1 LEVEL editörleri tarafından hazırlanmıştır.

K N I G H T

ONLINE

45₺
Değerinde
Promo Kodu

45₺
Değerinde
Promo Kodu

Knight Online Özel Sayısı Bayilerde!

45 TL Değerinde Promo Kodu, 2 Dev Poster,
Haberler, Rehberler, Röportajlar ve fazlası...

LEVEL

DB
DOĞAL BÜYÜK LERİ

YouTube paralı oluyor

“O servis paralı oluyor, bu servis paralı oluyor,” konulu uydurma mesajları artık kimseye ciddiye almıyor ama bu sefer korkulan oldu. YouTube gerçekten paralı oluyor.

Cem Şancı

İnternetin gelişimine aşina olanlar, geçtiğimiz 10-15 sene içinde sık sık, “ICQ paralı oluyor, MSN paralı oluyor, Facebook paralı oluyor,” gibi e-postalar veya internet mesajları görmeye alışmıştır. Çoğu kez insanların e-posta adreslerini alarak spam reklam göndericileri için veri tabanı oluşturmak amacıyla uydurulan bu haberlere artık inanan fazla kimse kalmadı. Ancak bu sefer de, paralı oluyor haberinin kendisi gerçek oldu.

Müzik servisleri arasındaki büyük rekabeti duymuş olmalısınız. Spotify, iTunes, Grooveshark veya benzer müzik servisleri, abonelerine daha çok müzik satmak için her yolu deniyor. Abonelik sistemi ile çalışan Spotify gibi online müzik servislerinin yükselişi de gözlerden kaçmıyor. Bu servisler öyle güzel paralar kazanıyor ki, cebinde yatırım yapmak için parası olan her girişimcinin aklından yeni bir müzik servisi açma fikri mutlaka geçiyor. Ancak ne var ki, hali-

hazırda piyasada tutunmuş müzik servislerinin pazar payından çalarak güzel paralar kazanmak çok da kolay değil.

Burada tek istisna, YouTube servisi. YouTube temelde bir video paylaşım servisi olmasına rağmen, artık hepimiz biliyoruz ki, YouTube’da müzik dinlemek de çok pratik ve keyifli bir uğraş. YouTube da bunun farkında olacak ki, son bir yılda yaptığı hızlı güncellemelerle, oynatma listeleri özelliğini sisteme iyice oturttu ve kullanıcıları oynatma listeleri oluşturmaya teşvik etti. Çoğu kullanıcı bu oynatma listelerini, sevdikleri şarkılarla doldurarak, mobil cihazlarından veya evlerindeki bilgisayarlarından, hatta akıllı televizyonlarından müzik dinlemek için kullanmaya başladı.

YouTube şimdi yeni yaptığı bir çalışmayla mobil cihazlarından şarkı dinlemek isteyen kullanıcılarına, video kanalına geçmeye gerek duymaksızın, yani 3G bağlantısından video indirme yükünü

taşımadan, sadece ses yayını yapan özel YouTube müzik kanalıdan beğendiği şarkıları, şarkı listelerini çalabilecek, yeni şarkılar arayabilecek, sosyal medyada bu şarkıları paylaşabilecek.

Kısacası, YouTube hali hazırda veri tabanına kayıtlı olan milyonlarca şarkıyı ve hali hazırda YouTube kullanmaya alışmış çok geniş bir kitleyi buluşturarak bu işten güzel para kazanacak. YouTube'un bu hamlesini dilimize açıklayan en güzel söz, "un var, yağ var, şeker var, peki öyleyse neden helva yapmıyoruz?" olabilir.

YouTube Music Key ismini taşıyacak servis henüz kullanıma açılmış değil ancak aylık abonelik ücretinin 9,99 dolar olacağı çoktan duyuldu. Google, aboneliği cazip hale getirmek için servise özel konser kayıtları, şarkıcı bilgileri ve şarkı sözleri gibi detayları da içerecek. Ancak, insanların ücretli müzik servisine yönelmesini sağlamak için sanatçıların YouTube'taki kliplerini geri çekebileceği ihtimali de gündeme geliyor. Daha önce de, bazı sanatçılar telif hakkı ödemeyen ülkelerde kliplerinin seyredilmesini yasaklayabiliyordu. YouTube'un ücretli müzik servisinin yayına girmesiyle birlikte pek çok ünlü müzisyenin de YouTube'un video kanalındaki şarkılarının silinmesini isteyeceğini ve şarkıları dinlemek isteyen kullanıcıların ücretli servise yönelmesini isteyebilecekleri tahmin ediliyor. Dolayısıyla bu gelişme, YouTube'daki müzik videolarının sonu olabilir gibi görünüyor. Ancak, YouTube hala pek çok yararlı ve eğlenceli videoya veya amatör müzik videolarına ev sahipliği yapmaya devam edecek. 🇹🇷

cemsanci@chip.com.tr

brother
at your side

BASKILAR SİZİ YILDIRMASIN!

Türkiye'nin avantajlı baskı maliyetli yazıcıları Brother'da.

1.000 sayfa**

TN-1040 toner sadece

₺49,90*
KDV DAHİL

MFC-1815

Yazıcı / Kopyalama / Tarama / Faks / Akıllı

MFC-1811

Yazıcı / Kopyalama / Tarama / Faks

DCP-1511

Yazıcı / Kopyalama / Tarama

HL-1111

Yazıcı

tüm seçkin teknoloji mağazalarında.

**Japon
Harikası**

100 yıldan uzun bir süredir

* USD kuru 2,17 TL olarak hesaplanmıştır. Kampanya Eylül ayı süresince geçerlidir.
** Sarf malzemesinde belirtilen kapasite ISO/IEC 19752 standartlarında hesaplanmıştır.
Kampanya 01 Eylül 2014 ile 30 Eylül 2014 tarihleri arasında geçerlidir.

www.brother.com.tr

Toshiba, Satellite P50 ve P50t'yi tanıttı

Toshiba, yeni Satellite P50 ve P50t modellerini tanıttı. Her iki model de, mobil eğlence deneyimi sunmanın yanı sıra başarılı görüntü kalitesi ve gerçekçi görüntü üretimi sağlıyor. 3840x2160 4k ekran seçeneği ile P50t modeli Toshiba'nın ilk Ultra HD ekrana sahip notebook'u olarak karşımıza çıkıyor. Satellite P50 modeli ise Full HD

(1920x1080) alternatifi sunuyor. Satellite P50 ve P50t modelleri en zorlu bilgisayar ihtiyaçlarına yanıt verecek şekilde geliştirildi. Güç ve güzelliğin birleşiminin nadir örneklerinden olan üst düzey P50 ve P50t modelleri, zorlu çoklu işlemler, medya yaratımı ve oyun uygulamaları için mükemmel çözüm sunuyorlar.

Su geçirmez Xperia M2 Aqua

Sony, Xperia M2 Aqua'yı ortaya çıkardı. Pil ömrüyle bizi etkileyen, orta seviye bir telefon olan M2'nin su geçirmez yeni sürümü M2 Aqua, 1,5 metre derinliğe kadar suya batabiliyor ve 30 dakika suda kalabiliyor. Telefon, toz geçirmezlik özelliğine de sahip. Sony Xperia M2 Aqua, 1,2 GHz dört çekirdekli işlemci, 1 GB RAM ile geliyor ve 4,8 inçlik 540x960 çözünürlüklü (230 ppi) bir ekrana sahip. 8 GB'lık depolama alanı microSD kart yoluyla genişletilebilen telefon, su altında kullanılabilen 8 megapikselli bir ana kamera ve 1,1 MP'lik bir ön kamera ile donatılmış. Telefonun diğer özellikleri arasında 2.330 mAh pil, 4G bağlantı desteği ve NFC var.

iPhone 6'nın 128GB'lık bir modeli olabilir!

iTunes Match ve diğer bulut tabanlı hizmetler, geniş kapasiteli iPhone'lara olan ihtiyacı azaltsa da tüm dosyalarını yanlarında taşımayı seven kullanıcılar hala var. GforGames'in ortaya çıkardığı iPhone 6 belgelerinde ise Apple'ın 128GB'lık bir model tanıtıma hazırlandığı görünüyor. Benzer bir söylenti, geçen sene iPhone 5S çıkmadan önce ortaya çıkmış, ancak tanıtılan en geniş kapasiteli iPhone'un sunduğu alan, 64 GB olmuştu. Sızan tabloda görünmeyen ise 32 GB'lık iPhone 6. 32 GB'lık model, 16 GB ile pahalı 64 GB'lık modelin arasındaki geçiş modeli sayılıyor. Bu arada GeekBar'ın verilerine göre, kaldırılacağı söylenen 16 GB'lık model, bir nesil daha yaşayacak gibi görünüyor. Kırılan model, 16 GB'lık model değil, belki de 32 GB'lık model olacak.

FIFA 15'e Türkiye Sürprizi!

Futbol oyunları serisinin geliştiricisi Electronic Arts ve Türkiye dağıtıcısı Aral, Türkiye Süper Lig kulüplerinin bu sene FIFA 15'e geleceğini duyurdu. Futbol simülasyonu meraklılarını heyecanlandıran açıklamaya göre dört büyüklerden lige yeni yükselen Balıkesirspor, Mersin İdman Yurdu ve Beşiktaş'ın yanı sıra Galatasaray'dan Wesley Sneijder'i içerecek. FIFA 15, Xbox ONE, Xbox 360, PS3, PS4, PC ve de Wii, PSV ve 3DS için Türkiye'de 26 Eylül tarihinde piyasaya sürülecek.

mümkün olacak. Elbette oyunda kulüplerin orijinal logoları, kadroları ve formları yer alacak. FIFA 15'in en çok öne çıkan özelliği olan Ultimate Team, Fenerbahçe'den Moussa Sow, Beşiktaş'ın kalecisi Tolga Zengin, ve Galatasaray'dan Wesley Sneijder'i içerecek. FIFA 15, Xbox ONE, Xbox 360, PS3, PS4, PC ve de Wii, PSV ve 3DS için Türkiye'de 26 Eylül tarihinde piyasaya sürülecek.

Google, köpek balıklarına karşı!

Kabloları güçlendirmek üzere çalışan Google takımı, bir Google Cloud Roadshow etkinliğinde Google'ın 100 bin milin üzerinde özel fiber optik kabloların sahibi olduğunu söyledi. Google bulut takımı proje müdürü Dan Belcher ise firmanın trans-Pasifik denizaltı kablolarını köpek balıklarından gelebilecek saldırılardan korumak için "Kevlar-benzeri bir maddeyle" kapladıklarını açıkladı. Köpek balıklarının kabloları saldırmalarının nedeni ise, teoriye göre kabloların yaydığı elektrik dalgalarının onu köpek balığı için balıklara benzer hale getirmesi.

ATLAS TARİH ÇIKTI!

Prof. İlber Ortaylı anlattı Osmanlı'nın son büyük zaferi: Mohaç

KOLEKSİYONLUK
ÖZEL KAPAĞIYLA
BAYİNİZDE!

- Orhan Koloğlu yazdı:
**Musul'da haritayı
kan ve petrol çizdi**
- Ahmet İhsan ve
Servet-i Fünun efsanesi
- **Mitolojik gökyüzü**
- Silah tüccarı Zaharoff

Dosya: Türkiye'de sinema

- İlk film gösterimi
birahane de yapıldı
- **Sessiz filmlerin pabucu
dama atıldı**
- Agâh Özgüç anlattı:
Sinemanın altın yılları
- **12 Eylül'den bugüne**

**HEPSİ VE DAHA FAZLASI
Atlas Tarih'te**

Atlas Tarih'ten okurlarına:

"100. Yılında Türk Sineması" albümü

CEM SANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

Windows 9 bu ay mı çıkacak?

Microsoft'un basına gönderdiği davetiye, Threshold ismiyle bilinen Windows 9'un 30 Eylül günü basına tanıtılacağı şüphesini ortaya çıkardı.

Bir zamanlar teknoloji dünyasını şekillendiren dev Microsoft, artık yeni nesil kullanıcılarla doğru iletişimi kuramadığını ve onlara istediklerini sunmakta geciktiğini iyice kabullendi. Başına buyruk bir CEO olarak Microsoft'u kritik bir süreçte uzun süre yöneten Steve Ballmer'in, kullanıcılardan gelen tepkilere, uyarılara hiç kulak asmadan kendi bildiği yolda tasarladığı Windows 8'in ve elbette bu yeni işletim sistemi ile çalışan mobil cihazların ilgi görmemesi, Steve Ballmer'in istifa etmesiyle sonuçlanan süreci başlatmıştı. Ballmer şimdi kurucusu olduğu Microsoft sayesinde edindiği milyar dolarları ile satın aldığı bir basketbol takımını yöneterek emeklilik heyecanını farklı bir şekilde yaşayacak ama Microsoft onun kadar rahat olamıyor.

Yeni CEO Satya Nadella, Ballmer'dan kalan Windows 8 enkazından kurtulmak için o kadar aceleci ki, henüz sadece 2 yıl önce piyasaya çıkmış olan ve 8.1 güncellemesi ile kabuk değiştirdiği vurgulanan Windows 8'i şirketin anılarından silmek için Windows 9'u bir an önce tanıtmak ve artık Microsoft'u Windows 9 ile birlikte anmak istiyor.

Basına gönderilen davetiyelerden anlaşıldığı kadarıyla 30 Eylül günü şirket medyaya Windows 9'un ön izleme sürümünü tanıttak. Bu da, Windows 9'un bir seneye kalmadan piyasaya çıkabileceği ihtimalini doğuruyor.

Microsoft'un bu kez, Ballmer'in "her şeyi en iyi ben bilirim, ben ne dersem o olacak," baskısı olmadan, kullanıcılara danışa danışa, istekleri göz önüne alarak geliştireceği Windows 9'da, kullanıcılar arasında popüler olan özelliklerin öne çıkartılacağını tahmin etmek zor değil. Bu özelliklerin başında da, Start menüsü geliyor olacak. Ballmer'in, kullanıcıların artık neredeyse yalvarmasına bile kulak tıkayarak Windows'tan çıkardığı hatta sisteme dışarıdan Start menüsü ekleyen üçüncü parti yazılımları bile engellediği hatırlanacak olursa, Windows 8'in neden bir türlü tutmadığını anlamak zor olmayacaktır. 6 yaşından beri bilgisayar kullanan ben bile, Windows 8'li bir bilgisayarda çalışmak zorunda kaldığımda bıkkın, isteksiz bir ruh hali ile iç çekiyordum. Ne aradığınız yazılımları, ne dosyalarınızı bulabildiğiniz, pencerelerin sürekli kafasına göre ortadan kaybolup sizinle saklambaç oynadığı bu işletim sistemi, Ballmer'a göre, dokunmatik ekranlı cihazların yıldızı olacaktı, ama olamadı. Çünkü kimse kullanıcıların gerçekte ne istediğini dinlemedi.

Şimdi yeni CEO Nadella'nın, yeni Windows'u hazırlarken özellikle 30 Eylül'den sonra oluşacak geri bildirimleri dikkate alacağını umut ediyoruz. Microsoft'un batmasını veya çıkmasını sağlayacak olan detay, 30 Eylül'de yayınlanacak ön izleme sürümü sonrasında kullanıcılardan gelecek olan geri bildirimleri nasıl değerlendireceğine bağlı. Bakalım, bir zamanların sözü kanun olan ama artık işletim sistemini cihazlara sokmak için telefon üreticilerine milyar dolarlık rüşvetler vermek zorunda kalan Microsoft, elindeki bu son şansı doğru değerlendirebilecek mi?

Oyun yapımcısına şok dava!

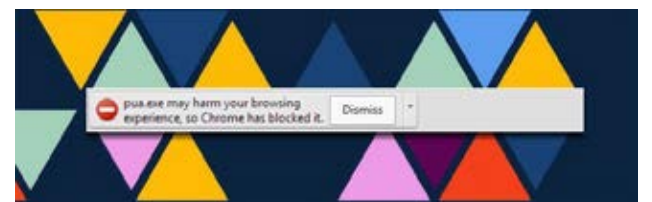
Douglas Ladore isimli oyun sever Sony'yi, Killzone serisinin yeni oyunu olan Killzone: Shadow Fall'da söz verdiği gibi 1080p grafik sunmadığı için dava etti! Bu oyunu satın alan herkesin çıkarlarını düşünerek hareket ettiğini beyan eden Ladore, yakın zamana kadar piyasada bulunan Killzone: Shadow Fall reklamlarını delil olarak göstererek, oyunun hem tek, hem de multiplayer modlarında olması gereken 1080p desteğinin eksikliğine değindi. Ladore bu dava ile Sony'ye ne gibi bir yaptırımda bulunabilir bunu kestirmek çok güç ama oyunun kutusunda bile 1080p HD grafiklerden bahsedilmesi ama sonuç olarak sadece multiplayer mod'da 960x1080p'lik çıkış sunması, durumun ne kadar ciddi olabileceğini gözler önüne seriyor. Bu hareket kimileri için saçma gibi gelebilir ama bir noktada firmaların oyunları hakkında gerçekleştirmeyecekleri sözleri vermemesi için de önemli bir hamle olabilir.

Chrome'dan yanıltıcı indirmelere engel!

İnternette gezinirken girip çıktığınız web siteleri arasında bazıları, web tarayıcınızın içerisine „zararlı“ eklentiler yerleştirip onun ayarlarını değiştirmeye ve sizi istenmeyen reklamlara yönlendirmeye çalışabiliyorlar. Google, web

tarayıcısı Chrome içerisine bu tür zararlı eklentilere engel olacak bir mekanizma yerleştirmiş bulunuyor. Yakında ise Chrome'un ayarlarını değiştirmeye çalışan normal indirmeler, Google tarafından engellenmeye başlanacak. Söz konusu filtrelerin Chrome Web Store'daki uygulamalar için geçerli olmayacağı düşünülüyor. Ancak değişiklikte birlikte mevcut „Güvenli Gezinti“ işlevi, „size yardımcı olacak gibi görünen, ancak bilgisayarınızda beklenmedik değişiklikler yapan programları“ içerecek biçimde genişletilecek. Böylece Google, giriş sayfanızı değiştirmeye çalışan veya diğer tarayıcı ayarlarını karıştıran programları indirmeden önce karşınıza bir uyarı çıkaracak. Uyarıya rağmen programa erişmek isterseniz, ona indirme listesinden ulaşabileceksiniz.

Qualcomm'dan akıllı saat

İşlemci üreticisi Qualcomm'un geçen sene piyasaya sürdüğü akıllı saat Toq, çok başarılı olmasa da firmanın özel teknolojilerini göstermesini sağlamıştı. Saatin öne çıkan özelliklerinden biri, LCD'lere göre çok daha az enerji harcayan, tam renkli, güneş altında rahatça okunabilen Mirasol ekranıydı. En iyisi ise saatin tek şarjla 5 güne kadar açık kalabiliyordu. Qualcomm, neredeyse bir yıl sonra Timex'in ilgisini çekmeyi başarmış görünüyor. İki firma, Toq ile aynı kalıbı kullanan yeni bir fitness özellikli akıllı saat tanıtmayı planlıyorlar. Timex IRONMAN ONE GPS+ adlı saat, telefona ihtiyaç duymadan çalışabilen, bir hepsi-bir-arada fitness cihazı. Saat, üzerindeki mobil yonga sayesinde veri bağlantısı kurabiliyor ve kendi başına çalışabiliyor.

Galaxy Note 4, ultrasonik kılıfla mı gelecek?

Samsung'un yeni amiral gemilerini tanıttıktan sonra, onları yalnız bırakmadığı, koruyucu kılıflar, ekran koruyucuları gibi çeşitli aksesuarlarla desteklediği biliniyor. Yeni bir rapora göre ise Samsung, Galaxy Note 4 için sunacağı Ultrasonik Kılıf ile aksesuar işini bir seviye yukarıya taşıyacak. Kılıf üzerindeki ultrasonik sensör, kullanıcının yakınındaki nesneleri algılayacak ve

buna göre geri bildirimde bulunacak. Aksesuar sayesinde görme engelli kullanıcıların hayat kalitesini artırabileceği söyleniyor. Kullanıcı, ultrasonik sinyalin seviyesini kısa, orta ve uzun olmak üzere üç farklı seviyenin birinde ayarlayabilecekler. Ancak ultrasonik sinyallerin menzilini artırdıkça sensörün kapsadığı alan, dar bir hal alacak.

Ben bir canavar yarattım!

İnternet kullanıcıların belki de en çok nefret ettikleri sorunlar arasında, pop-up yani ekrana biz istemesek de fırlayan pencereler üst sıralarda yer alıyor. MIT içerisinde bulunan Toplumsal Medya Merkezi'nin başında bulunan Ethan Zuckerman, bundan 20 yıl kadar önce çalıştığı Tripod.com için kodlarını kendi elleriyle yazdığı pop-up mekaniğinin, dünyada nasıl bir etki yaratacağını bilmediğini iddia ediyor ve The Atlantic'te yazdığı muhteşem makalesinde her şeyi bir bir anlatıyor... "... Bundan 20 yıl kadar önce, internet dünyası soluğu online reklamlar ile aldı. O günlerde her kullanıcının ana sayfası üzerinden bir analiz yapılır ve kim ne ile daha yakından ilgileyecek, kişiye alakalı bir reklam gönderilirdi. Bu mekaniği en kolay şekilde çalıştırmak için de bugün insanların nefret kustuğu pop-up'ı yarattık. Esas amacımız, kullanıcıya reklamı rahatsız etmeden vermektir. Ama bugün geline nokta pornografi başta olmak üzere birbirinden farklı reklamlar, alakasız şekillerde etrafta patlayabiliyorlar... Geliştirdiğim pop-up mekaniği tamamen iyi niyetliydi. Fakat bugün durum çok daha farklı; bu nedenle herkesten özür dilerim."

Zuckerberg'in Internet.org'u hayata geçti!

Facebook'un kurucusu Mark Zuckerberg'in, bir süre önce duyurduğu, fakir ülkelerdeki bireyleri internete bağlama projesi Internet.org Zambiya'da hayata geçti. İnternete erişmenin çok pahalı olduğu bu ülkelerde kullanıcıların ellerindeki telefonlarından temel ihtiyaç olarak görünen web sitelerine ulaşmalarını sağlamak amacıyla, Zambiya'daki operatörlerle ortak çalışıyor. Kullanıcılar, Internet.org uygulaması üzerinden ücretsiz olarak çok sınırlı bir internet bağlantısı ediniyorlar ve bununla e-posta alıp vermek, devlet kurumlarının web sitelerine ulaşmak, sağlık sitelerine girmek, Wikipedia'yı ziyaret etmek gibi imkanlara kavuşuyorlar. Zuckerberg'in planına göre, Internet.org projesi diğer fakir ülkelere de hızla yayılacak ve yaşadıkları ülkelerdeki sosyo-ekonomik şartlar nedeniyle internet erişimi edinemeyen milyarlarca insanın temel internet servislerine ücretsiz erişimi mümkün olacak. Zuckerberg bu projesi ile geri kalmış ülkelerdeki insanların kendilerini geliştirmeleri için bir fırsat yakalayacaklarına inanıyor.

HTC'de işler iyi gitmiyor!

Teknoloji dünyası, Tayvanlı telefon üreticisi HTC'den gelen kötü haberlere uzun zamandır alışmıştı. Ancak şirketin son aylarda sergilediği satış başarısızlığı, artık herkesi şok etmiş durumda. HTC'nin Temmuz satışları 354 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ancak geçtiğimiz ay bu rakam 700 milyon dolar seviyesindeydi. Bir ayda satışların yarı yarıya düşmesi herkesi şaşkına çevirdi. HTC'nin Temmuz 2013 satışları da 500 milyon dolar seviyesindeydi. HTC, üçüncü çeyrek için yaklaşık 1-1,5 milyar dolarlık gelir beklentisi içinde bulunuyor. Ancak satışların bıçak gibi kesilmesi, bu beklentide büyük bir revizyon gerektirecek gibi görünüyor. HTC, Ağustos'un sonuna doğru amiral gemisi One M8 modelinin Windows Phone edisyonunu duyuracak. Şirket bu yeni telefonda son derece umutlu. Bakalım, Microsoft ile iş birliği satışları hızla düşen HTC'yi kurtarmaya yetecek mi?

TÜRKİYE'NİN **EN İYİ** ETKİLEŞİMLİ TABLET DERGİSİ
NEXXT BAŞTAN AŞAĞI YENİLENDİ

DAHA FAZLA İÇERİK VE DAHA EĞLENCİLİ TASARIMIYLA
15 GÜNDE BİR İPHONE VE İPAD'İNİZDE YAYINDA

HEMEN İNDİRİN!

MAHMUT KARSLIOĞLU,
CHIP Yayın Yönetmeni
mkarsl@chip.com.tr

READ ME

Buz kovası meydan okuması Facebook'a da yaradı

Kazanan tabii ki ALS hastalığı ile verilen savaş oldu. Ancak doğru zamanda doğru kişilere meydan okuyan Mark, bundan Facebook'a da pay çıkarmış olabilir...

Yavaş yavaş elin ayağın tutmayacak. Konuşamayacaksın. Yürüye-meyeceksin. Yemek yiyemeyecek, su içemeyeceksin. Yutkunamayacaksın. Başını taşıyamayacaksın. Solunum cihazı olmadan nefes alamayacaksın. Ama beynine bir şey olmayacak. Düşünmeye, üretmeye devam edeceksin. Muhtemelen üç, dört yıl içinde de tüm hayatı faaliyetlerin duracak ve öleceksin. ALS hastalığına yakalanırsanız başınıza gelecek şeyler bunlar. ALS (Amyotrophic Lateral Sclerosis) yani MNH (Motor Nöron Hastalığı), merkezi sinir sistemi, omurilik ve beyin sapındaki nöronların azalması ya da ölmesi sonucunda meydana geliyor. Henüz bu nöronların niçin öldüğü bulunamadığı için çaresi de bulunmuyor. ALS hastalarının ömrü ise ne yazık ki 3 ila 5 yılla sınırlı. İnsanın kanını donduran bir tanım öyle değil mi? İşte bu yaza damgasını vuran sosyal farkındalık projesi, Buz Kovası Meydan Okumasının çıkış noktası da buna dayanıyor, kanınızı dondurmak! Bu yazıyı hazırladığım sırada Mark Zuckerberg'ten Bill Gates'e, ünlülerden çevremdeki sıradan insanlara kadar herkes kafasından aşağı bir kova su boşaltıyordu. Meydan okunan kişilerin bağış yapması ya da hastalığa dikkat çekmek için kafalarından aşağı buzlu su döktükten sonra çektikleri videoları sosyal medyada paylaşmasına dayanan bu projede Facebook'un raporlarına göre Haziran'ın ilk haftasından Ağustos'un ortasına kadar tam 2.4 milyon video yüklenmiş ve 28 milyon insan da yorumları, beğenileri ve iletileri ile bunun bir parçası olmuş durumda. Toplanan bağış miktarının, derginin yayına hazırlandığı sırada 70 milyon doları geçmiş olması ALS vakfı için oldukça sevindirici bir haber. Ancak görünen o ki bu kampanyadan tek fayda sağlayan onlar değil.

Bildiğiniz gibi ünlüler kendileri ile ilgili duyuruları yapmak için genelde Twitter'ı tercih ediyorlar. Ancak istatistikler bu kampanyada tercihin Facebook'tan yana kullanıldığını gösteriyor. Twitter'ın kullanıcılar için birincil duyuru platformu olma durumunu kendi lehine çevirmek için Facebook'un elinden geleni yaptığı bir dönemde Buz Kovası Meydan Okuması kampanyası gerçekten ilaç gibi gelmiş gibi duruyor. Tabi bunun bir tesadüf mü yoksa yine Marc Zuckerberg'in zekice attığı bir adımın sonucu mu olduğunu söylemek zor. Ama bilindiği gibi Bill Gates, Chris Pratt, Oprah Winfrey, Ben Affleck ve daha bir çok ünlü Facebook'un meydan okumasını kabul ederek bu kampanyaya katılmış ve dolayısıyla videolarını sadece Facebook üzerinde yayınlamışlardı. Tabii ki Zuckerberg'in meydan okuduğu kişileri böyle bir hayır işini kendi lehine çevirmek için özellikle planladığını iddia etmiyorum ama meydan okunan kişilerin popülerliği, videolarının en çok izlenenler arasında yer alması ve daha sonrasında onların davet ettiği ünlülerin de zincirleme bir şekilde aynı platformu tercih etmesi tesadüfen de olsa doğru atılmış bir adım gibi duruyor. Üstüne tam da Twitter'ın bir reklam seçeneği olarak video reklamları beta olarak kullanıma açtığı bir dönemde Facebook'un konu video paylaşımı olunca hala lider olduğunu ispat etmiş olması bana tesadüf sınırlarını aşıyor gibi geliyor.

Bu telefondan sadece 64 adet var!

HTC geride bıraktığımız yıllar içerisinde birbirinden farklı limitli üretim telefon ile karşımıza çıkmıştı ve bu sefer de HTC One M8 için bambaşka bir model ile bizlere merhaba dedi... Bu zamana kadar üretilen tüm özel serilerde birlikte çalıştığı Singapurlu firma Phunk Studios ile yeni bir tasarıma daha imza atan HTC, bu sefer adımını biraz daha büyük atmış durumda. Özel kutu ve telefon arkası tasarımı ile dikkat çeken yeni üründen 32 tanesi altın, 32 tanesi de gümüş olmak üzere toplam 64 tane üretilmiş durumda. Hepsini de yaklaşan Wonderment sergisi için hazırlanmış olduğundan, tahmin edebileceğiniz üzere ne yazık ki perakende satışı yapılmayacak. Nitekim firma yakın zamanda bu özel üründen bir adet hediye edecek. Kendinizi şanslı hissediyor-sanız HTC'yi daha yakından takip edebilirsiniz...

Haswell ve Broadwell işlemcilerde TSX sorunu!

Intel, Haswell ve Broadwell işlemcilerindeki TSX özelliğini kapatıyor. TSX, Transactional Synchronisation Extensions ifadesinin kısaltması ve geliştiricilere işlemcinin kaynaklarını farklı uygulamalar arasında nasıl paylaşacaklarını belirleme imkanı tanıyor. Ancak bu özelliğin işlemcilerin çalışmasında sorun çıkarttığını fark eden Intel, işlemcileri geri çağırmak yerine yayınladığı bir güncelleme ile TSX özelliğini sessizce kapamayı tercih etti. İşlemcilerin TSX özelliği anakart üreticilerinin gönderdiği firmware güncellemeleri için Intel tarafından yerleştirilmiş özel bir kod sayesinde kapatılıyor. Aslında ev kullanıcıları bu sorundan fazla etkilenmeyecek çünkü TSX özelliği daha çok kurumsal uygulamalarda kullanılıyor. Dolayısıyla, özellikle kurumsal müşterilerin uygulama performanslarında bir düşüş yaşanması kaçınılmaz gibi görünüyor.

POPULAR SCIENCE EYLÜL SAYISINDA

SİBER SAVAŞLARIN ŞAFAĞI

- Gör. Öğren. Yap.
- Bill Nye'in rövanş maçı
- Nükleer enerjide değişen dengeler
- İnsan vücudunun fiziksel sınırları
- Suçlu genler
- Bilimsel masallar
- HIV'i durduran hap
- Ölümün öpücüğü: Venom

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Ağustos sayısında sizi bekliyor.

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

EYLÜL SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

IRMAK ÖZKAŞIKCI,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALİZE R

Buzzfeed neyi doğru yapıyor?

Bir sosyal-haber sitesi nasıl kendini okutur, haber alma anlayışımız nasıl değişti?

İnternetteki haber alma kanallarının gelişmesiyle, eski alışkanlıklarımız da yavaş yavaş değişti. Benim görsel olarak hoşuma giden ve her türlü konuyu anlamamı sağlayan infografikler; yani sadece düz yazı ile bir takım rakamların anlatılması şeklinin farklı grafikler ve şekillere dönmesi, yeni habercilik akımlarından sadece biri. Haber sitelerinin sık sık kullandığı bir diğer akım da, listeler yapmak. Sizlerin de dikkatini çekmiştir, artık herhangi bir konu hakkında “en iyi 10” listesi bulmak mümkün. Facebook ve Twitter gibi sosyal ağlar da, bazı listelerin milyonlar tarafından görülebilmesini sağlar.

90'larda popüler olan kliplerden, en romantik film sahnelerine; 30 yaşına gelmenin güzelliklerinden, “Friends” dizisinde gözlerden kaçmış olabilecek komik diyaloglara kadar binlerce komik liste yapan ve bu işi en iyi götüren adres ise şüphesiz BuzzFeed. Dünyanın en yaygın okuyucu kitlesine sahip olan sosyal-haber sitesi BuzzFeed hakkında yazmak istememin sebebi, esprili bir dille size liste üstüne liste okutarak saatlerinizi geçirmenizi sağlayabilecek bu sitenin bugün geldiği nokta. Silikon Vadisi'nin en prestijli girişim sermayelerinden Andreessen Horowitz'in son yapmış olduğu 50 milyon USD'lik yatırım ile BuzzFeed'in bugün ulaştığı şirket değeri, tam 850 milyon USD. Günlük 150 milyon okuyucuya ulaşan bu internet gazetesi; 1877'de kurulmuş olan ve geçtiğimiz yıl Jeff Bezos'un 250 milyon USD'ye satın aldığı The Washington Post'un 3 katından daha değerli hale gelmiş. Nasıl oluyor da sadece internet üzerinden yayın yapan, çok da ciddi haberler yapmayan bir yayın kuruluşu, bu kadar kısa sürede yüz milyonlarca dolar edebiliyor?

Ortaokul yıllarında internet ve cep telefonu ile tanışan Y kuşağının bir temsilcisi olarak, haber kaynaklarından farklı beklentilerim var. Bir olay hakkında bilgi almak istediğimde; öncesi veya olabilecek sonrası ile ilgili de kafamda oluşabilecek soru işaretlerini tatmin edecek ek detayların, çok yakınımada olmasını bekliyorum. Google nasıl bazı şeyleri benim yerime düşünüp “Bunu mu demek istemiştiniz?” diye soruyorsa, göz attığım bir siteden de beni tanımasını ve bana önermelerde bulunmasını bekliyorum. Bir de benden sonra gelen, sayıları her geçen gün artan ve internet çağının içinde yetişen yeni bir nesil var ki; onlar çok daha talepkar, onları tatmin etmek çok daha zor ve bu bağımsız ruhları bir alışkanlık ile uzun süre bir yere bağlamak neredeyse “imkansız”. Bugün internette başarılı olan startaplara baktığımızda, görülen ortak özellik neredeyse hepsinin bu “yeni nesil kullanıcı”yı iyi okumaları, onların dilinden anlamaları, onlara hitap etmeleri ve bu doğrultuda sürekli kendilerini güncellemeleri. Herkes, her şeyden haberdar olmak isterken; bilgiye açık hiç olmadığı seviyelere yükselmışken gazete-dergi satışlarındaki düşüşlerin sebeplerinden biri de, “okuyucuyu okuyamama” olsa gerek.

Ciddi habercilerin uzun süre “ciddiye almadıkları” BuzzFeed, sadece İngilizce yayın yaptığı halde yüz milyonlara ulaşıyor, her geçen gün daha da değerleniyor. Yarın bir gün bu sitenin lokalleşme kararı alıp da farklı dillerde yayın yapmaya başlaması ve ulaştığı kişi sayısını milyarlara çıkarması ise yöneticilerin iki dudağının arasından çıkacak bir karar kadar uzak. Yeni nesil okuyucuların merakı var fakat bir haberi okuyup anlamak için yarım sayfa siyah-beyaz düzyazı okuyacak sabrı yok. Yeni nesil okuyucu hiç olmadığı kadar renk arıyor, görsellik arıyor, oradan oraya tıklamak istiyor ve onlarca şeyi birkaç dakikada tüketmeyi arıyor. Bunun formülünü bulan da, bu oyunda kazanıyor!

İnternet troll'lerine hapis zamanı!

Çin'de internet troll'lerine karşı resmi kurumların büyük bir tepkisi bulunuyor. Yalan haberler yaydıkları ve ülke güvenliğini tehlikeye düşürdükleri için pek çok blog sahibi, sosyal medya kullanıcısı ve web sitesi yöneticisi Çin hükümetinin hedefinde bulunuyor. İnternet üzerinden yalan haberler, dedikodular yayan ve halk arasında infiale neden olan ya da yurt dışında Çin'i zor durumda bırakan troll'leri durdurmanın bir yolunu bulamayan Çin, sonunda onlara karşı büyük bir çökertme operasyonu düzenledi. Pek çok web sitesi yöneticisine ve ünlü blogger'a, yaptıklarının suç

olduğunu ve devam etmeleri halinde ceza alacaklarını anlatan tehdit dolu uyarılar gönderilerek, bazı sosyal medya kullanıcılarının da tutuklanmış olduğu söyleniyor. Çin, konu hakkında bir açıklama yapmadığı için net bilgi alınamıyor ancak Çin'de ofisi bulunan Microsoft ofisinin geçtiğimiz haftalarda defalarca resmi yetkililerce basılarak tüm ofisin taciz boyutunda arandığını, daha önce de Gmail dahil pek çok Google servisinin yasaklandığını biliyoruz. Çin, bu operasyonla özellikle Dünya'ya Çin'deki gelişmeleri duyuran ve elbette bu sırada Çin hükümetini eleştirip zor durumda bırakan blogger'ları hedef alıyor.

Chromecast, Google+'ı TV'ye taşıyor!

Google'ın mucizevi küçük görüntü aktarım cihazı Chromecast sayesinde kullanıcılar, PC'den veya mobil cihazlarından televizyon ekranlarına görüntü aktarabiliyorlar. Ancak Google, bu cihazla çalışan servisleri halen kısıtlı tutuyor ve sadece izin verdiği uygulamaların görüntü aktarmasına müsaade ediyor. Google şimdi, Google+ servisinin de, televizyona yansıtılabileceğini açıkladı. Google+ kullanıcıları, telefonlarından girdikleri Google+ profillerini, Chromecast üzerinden, doğrudan odadaki dev ekran televizyona yansıtabilecek. Böylece aile veya arkadaş toplantılarında, Google+ hesabındaki tatil fotoğraflarını, arkadaş paylaşımlarını, yorumları, tartışmaları dev ekrandan odadaki herkese göstermek mümkün olacak. Bu özellik şimdilik sadece Android sistemli mobil cihazlar için açıldı ancak yakında daha fazla sisteme yayılması mümkün olabilir.

Windows Threshold'la her an tanışabiliriz!

Microsoft'un büyük pişmanlık yaşadığı ve eski CEO'su Steve Ballmer'in istifasına neden olan Windows 8'den bir an önce kurtulup yoluna devam etmek için yeni Windows hazırladığını artık herkes biliyor. Yeni CEO Satya Nadella'nın da Windows 9'u bir an önce müşterilere ulaştırmak için tüm kaynaklarını bu alana yöneltmesi sürpriz değil. Şirket içinden sızan bilgilere göre Microsoft yeni Windows 9 işletim sisteminin Preview versiyonunu Eylül sonunda indirilmeye açacak. Preview versiyonu elbette işletim sisteminin son hali olmayacak ve final versiyonu yayınlanana dek pek çok revizyon yapılacak ancak piyasanın Windows 9 hakkında fikrini açıklayabilmesi ve bunların

geliştirme sürecinde dikkate alınabilmesi için Preview versiyonu son derece önemli. Satya Nadella'nın, yeni Windows'u geliştirirken, Ballmer'in yaptığı hatayı yapmayıp kullanıcıların tepkilerine kulak vermek istediği bu gelişmeyle bir kez daha kanıtlanıyor. Windows 8'in geliştirme sürecinde kullanıcılar yapılan değişikliklere, Start menüsünün kaldırılmasına ve başka birçok kısıtlamaya büyük tepki gösterdiği halde Ballmer tüm eleştirilere kulağını tıkayarak Windows 8'i tamamlamıştı. Ancak kullanıcıların tepki olarak yeni Windows'a geçmek istemediğini fark eden Microsoft, hatasını son derece düşük satışlar sayesinde anlayabilmişti.

Archer serisi genişliyor

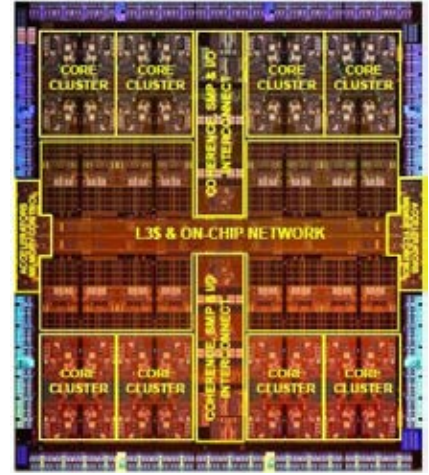
TP-LINK, yeni nesil kablosuz ağ standardı 802.11ac'yi destekleyen ürün ailesine bir yenisini daha kattı. Şirket, kablosuz bağlantıda ultra hızlara ulaşan yeni yönlendirici (router) modeli Archer C2'yi duyurdu. TP-LINK Archer C2 yönlendirici, kablosuz ağda yüksek hız beklentisinde olan kullanıcılara yönelik, çift kanal (dual-band) desteği olan bir ürün. Toplamda 733 Mbps kablosuz hıza erişebilen cihaz ile HD film izlemek, on-line oyun oynamak çok daha rahat ve keyifli oluyor. 5 GHz bandında 433 Mbps, 2,4 GHz bandında ise 300 Mbps hızlara ulaşan ürün, çok sayıda cihazın bağlı olduğu ev

ya da ofis ağlarında yoğunluktan kaynaklanan yavaşlamayı ortadan kaldırıyor. Bir önceki kablosuz ağ standardı olan N bağlantı hızını üç kat artıran 802.11ac destekli Archer C2, sökülebilir iki anteni sayesinde kablosuz ağın kapsama alanını da genişletiyor. Üründeki antenler her yöne kararlı sinyal dağıtımını yapabiliyor. Böylece geniş ev ya da ofislerde daha yaygın ve güvenli bir ağ oluşturuluyor. Kurulumu da çok kolay olan Archer C2, yeni nesil iletişim teknolojisi IPv6 desteği de sunuyor. Archer C2'nin tavsiye edilen son kullanıcı fiyatı ise 100 USD + KDV.

Facebook eğlence içerikli yazıları işaretledi

Facebook, şaka içerikli yazıları gerçekte karıştırabilen kullanıcılar için yeni bir özellik geliştirdi. Henüz küçük bir kullanıcı kitlesi üzerinde test edilen özellik, amacı eğlen-dirmek olan yazılara „satire“ etiketini eklemek. The Onion gibi gündemdeki olaylarla dalga geçen kaynaklardan gelen belirli makalelerin yanında görünen „satire“ etiketi, ilk olarak Ars Technica tarafından keşfedilmiş. Facebo-

ok ise daha sonra bir yetkilisi yoluyla siteye yaptığı açıklamada, böyle bir özelliği gerçekten test ettiğini itiraf etti. Sosyal ağ, bu özelliği hicivsel makalelerin gerçek makalelerden kolayca ayırt edilebilmesi için geliştirdiğini, testin bir ayı aşkın bir süredir devam ettiğini söylüyor. Facebook, özelliğin tüm kullanıcılara sunulup sunulmayacağı hususundaki sorulara ise cevap vermekten kaçındı. Peki, sizce böyle bir özelliğe gerçekten ihtiyaç var mı?

32 çekirdekli canavar işlemci ortaya çıktı!

Oracle'ın Skynet'e yakın bir sistem kurmanızı mümkün kılacak yeni nesil SPARC işlemcisi M7, toplam 32 çekirdeğiyle sahneye çıktı. İşlemci, 8 "çekirdek kümesinden" ("core cluster") oluşuyor. Bu kümelerin her birinde 4 adet çekirdek bulunuyor, böylece toplam çekirdek sayısı 32'ye ulaşılıyor. 64 MB yonga üzerinde L3 önbelleğe sahip işlemci, L3 önbelleği çekirdekler arasında 8 x 8MB'lık parçalar halinde paylaşıyor. L3 önbelleğinin toplam bant genişliği, Oracle'a göre 1,6TB/saniyeye ulaşılıyor. Çekirdek kümelerinin L2 önbelleğini paylaştığını söyleyen Oracle, "kompleks üzerindeki dört çekirdeğin, 4 yollu L2 komut önbelleğinin 256KB'ını paylaştığını, toplamda 1/2TB/saniye veri ak-

tarım hızına ulaştığını" söylüyor. İki çekirdek ise 8 yollu L2 veri önbelleğinin 256KB'ını paylaşıyorlar ve 1/2 TB/saniyenin üzerinde veri aktarım hızına ulaşıyorlar. Firma, bu yongaların 32 tanesinin bir SMP konfigürasyonu yoluyla birbirine bağlanabildiğini, böylece 1024 çekirdekli, 8192 iş parçacıklı ve 64 TB RAM'li bir sistem ortaya çıkarmanın mümkün olabildiğini söylüyor. M7'nin saat hızının mevcut M6'nın 3,6 GHz'lik saat hızından yüksek olması bekleniyor. M7'nin tam olarak ne zaman çıkacağını söylemese de Oracle, işlemcinin "2015'te geleceğinin haberini veriyor. Firma, M7 ile çalışacak donanımın da aynı sene içinde geleceğinin vadetmektedir.

CHIP TV artık capcanlı karşınızda

**Bilişim sektörünün
önde gelenleri canlı
yayında sorularınızı
cevaplıyor!**

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebileceğiniz, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcak sıcak aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacak.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve <http://www.chip.com.tr/canli/> adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

Ağustos ayında ikinci canlı yayınımda Türkiye'nin en başarılı internet girişimlerinden Armut.com'un kurucusu Erol Değim ve CEO'su Başak Taşpınar Değim ile internet girişimciliğinin temel taşlarını konuştuk.

Ağustos ayında ilk canlı yayınımda Almanya – Düsseldorf'ta gerçekleştirilen Yeni Toyota Yaris lansmanından yaptık. Tasarımında çalışan bir Türk Mühendislerle beraber yeni Yaris ve otomobil teknolojilerini yorumladık.

İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ OTOMOTİV ENDÜSTRİSİNİN EMRİNDE!

İletişim teknolojisini yoğun bir şekilde üretimde kullanan otomotiv endüstrisinin geldiği noktayı Canlı Yayında Almanya'nın Düsseldorf kentinde değerlendirdik, hem de yeni Toyota'yı tasarlayan bir Türk mühendisle!

CHIP Online olarak yurt içinden ve yurt dışından gerçekleştirdiğimiz Canlı Yayınlar ses getirmeye devam ediyor. Teknolojik güncel gelişmeleri değerlendirdiğimiz Canlı Yayınlar zaman zaman bilgisayar, zaman zaman mobil, zaman zaman da iletişim teknolojilerini masaya yatırıyor ve konunun uzmanları ile sizler için değerlendiriyoruz. Canlı Yayınlar sizlerden aldığımız soruları onlara iletiyor ve yanıtlamalarını sağlıyoruz. Dahası, her Canlı Yayında dikkatli izleyicilerimize dağıttığımız hediyelerle yayınlara renk katmayı da ihmal etmiyoruz.

İletişim altyapısı Vodafone tarafından sağlanan CHIP Online Canlı Yayınları Vodafone 3G teknolojisi sayesinde hem yurt içinden hem de yurt dışından sizlere ulaşabiliyor. Gelişmeleri yerinden, anında bildirmek için hiçbir fırsatı kaçırmıyoruz. CHIP kapsamlı ve saygın bir teknoloji yayını olduğu için sadece bilgisayar değil, teknolojinin değiştiği birçok alanı mercek altına alıyor ve farklı etkinliklerde yer alarak sizlere merceğin her yanından ulaşmaya gayret ediyor.

Bu paralelde, geçtiğimiz ay sizler için Toyota'nın yeni Yaris modelinin lansmanının gerçekleştiği Almanya'nın Düsseldorf kentinden seslendik. İletişim teknolojisi o kadar fazla seçenek sunuyor ki, artık zaman ve mekan kısıtlaması diye bir şey yok. Toyota'nın 2014 modelinin tasarım sürecinin değerlendirildiği ve Türkiye'deki teknoloji yayınlarından sadece CHIP'in davetli olduğu bu lansmanda teknolojinin otomotiv endüstrisinde nasıl kullanıldığını ve sağladığı faydalara odaklandık. Yeni Yaris'in tasarımı farklı bir ülkede, planlaması başka bir ülkede, üretimi ise başka bir ülkede yapılıyor. Tüm bunlar eşzamanlı olarak iletişim teknolojisi sayesinde kesintisiz yürüyen bir işlemler dizisi sayesinde mümkün oluyor. Bütün ayrıntıları bizlere anlatan konuşumu-

zun ise Yaris'in tasarımından üretimine kadar tüm noktalarını yöneten bir Türk mühendis olması da koltuklarımızı kabartıyor elbette!

İyi bir fikri olanlar, dikkat!

İnternet bir fırsatlar denizi. İyi bir fikriniz varsa, ileriye görebiliyor ve canla başla, planlı olarak çalışmaya hazırsanız, bu fikrinizi internet dünyasında çok az bir yatırımla hayata geçirip büyük paralar kazanmanız mümkün. Hatta bir süre sonra o kadar başarılı oluyorsunuz ki, yurt içinde ve yurt dışından yatırımcılar gelip size destek olmak için kapınızı çalabiliyorlar. Bu başarı öykülerinden birini Canlı Yayında mercek altına aldığımız TechTalk programımız geçtiğimiz ayın çok ilgi gören bir başka yayını oldu. Armut.com'un kurucuları ile yaptığımız Canlı Yayında iyi bir internet girişimi nasıl başlatılır, nasıl büyütülür, nasıl yönetilir ve sonunda da ek yatırım alıp nasıl daha üst düzeye çıkarılır gibi sorulara yanıt aradık. Bir internet projeniz varsa ve onu en iyi şekilde nasıl hayata geçiririm diye düşünüyorsanız bu yayının tekrarını izlemenizi öneriyorum.

Gelecek ay, dünyanın en büyük teknoloji şovu olan ve artık hemen hemen tüm teknoloji firmalarının yeni ürünlerini tanıtmak için fırsat kolladığı IFA 2014 fuarına CHIP ekibi olarak dört koldan çıkartma yapıyoruz. Elbette siz bu satırları okurken fuar başlamış olacak. 3-5 Eylül 2014 tarihleri arasında Almanya'nın Berlin kentinden, IFA 2014 fuarından Canlı Yayınlarla karşınızda olacak, fuarda kuracağımız CHIP köşesinden en sıcak gelişmeleri size canlı canlı aktaracağız. Bu yüzden o tarihler arasında mutlaka gün içinde sık sık CHIP Online'a uğrayın, teknoloji dünyasının nabzının attığı Canlı Yayınlarımızı kaçırmayın. Gelecek ay görüşmek üzere, hoşça kalın, kendinize iyi bakın!

BU SAYFADAKİ VİDEOLARI NASIL İZLEYECEKSİNİZ?

1) Apple uygulama mağazasından ya da Google Play uygulama mağazasından "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını indirin... Aşağıdaki QR kodları kullanarak doğrudan erişebilirsiniz, ya da uygulama mağazalarında arama yaparak "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını bulabilirsiniz.

Android cihazlar için

iOS cihazlar için

2) İnternet bağlantısı aktifken uygulamayı çalıştırın. Doğrudan kamera moduyla açıldığını göreceksiniz... İlgili video görüntüsünün tamamını ekranda göreceğiniz şekilde telefon ya da tableti sayfanın üzerinde tutun ve kısa bir süre bekleyin. Videonun yüklenmeye başladığını göreceksiniz.

3) Video, telefon ya da tablet ekranında görünen dergi sayfası üzerinde oynamaya başlayacak. Aygıtı yavaş hareketlerle oynatsanız dahi, videonun dergi sayfasında belirlenen alanda kaldığını gözlemleyebilirsiniz.

4) Dilerseniz video üzerine parmağınızla çift tıklayarak tam ekran yapabilir ve kamerayla dergi sayfası üzerine odaklanmak zorunda kalmadan videoyu daha rahat şekilde seyredebilirsiniz.

Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

Powered by Aurasma

Akıllı cihazınız yoksa

Dergideki **Artırılmış Gerçeklik** (Augmented Reality) videolarını <http://chip.tk/1zWVynE> adresinden izleyebilirsiniz

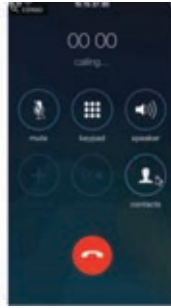
Telefonları proxy'ye çevirmişler!

Facebook'un yaptığı son güncellenmenin, çok önemli bir açığı kapadığı ortaya çıktı. Arjantin'deki güvenlik uzmanlarının keşfettiği açığa göre, Facebook uygulamasındaki bir açık sayesinde kullanıcıların telefonlarına erişebilen hacker'lar bu telefonlara birer HTTP sunucu kurarak, kullanıcı farkında bile olmadan telefonları bir proxy gibi kullanmayı başarmışlar. Arjantin'de,

telefon faturaları birden bire abartılı şekilde artan kullanıcıların şikayetlerini inceleyen uzmanlar, telefonların 7/24 aktif internet erişimi kullandığını fark etmişler. Bunun da telefonlara yerleştirilen sunuculardan kaynaklandığı keşfedilince, Facebook uygulamasındaki açığa ulaşılmış. Facebook, açığı yamayan bir güncelleme yayınladı ve sorun çözüldü.

iPhone'da numara aratan açık!

iPhone'unuzun siz fark etmeden yabancı numaraları araması, sanırım pek hoşunuza gitmezdi. Gün yüzüne çıkarılan bir açık, kötü niyetli kişilerin bunu yapmasına izin veriyor. Açığın gerçekten kötüye kullanılıp kullanılmadığı ise bilinmiyor. Açığı bulan Kopenhag'lı geliştirici, web sayfalarındaki telefon numaralarını otomatik olarak çevirmenin yolunu tarif ediyor. Normal şartlarda Safari'yle web'de dolaşırken bir telefon numarasına rastladığınızda, bu numarayı çevirmek için ona dokunmanız ve arama seçeneğini kullanmanız gerekiyor. Geliştirici Andrei Neculaesei, Safari'nin numarayı çevirmeden önce kullanıcıdan izin istediğini, ancak Facebook Messenger ve Google+'ın kullanıcıdan izin almadan arama yaptığını söylüyor. Geliştirici, bir web sayfasına yerleştirdiği JavaScript koduyla, Facebook Messenger, Google+, Gmail ve FaceTime'da bulunan açığı kullanıyor ve sadece sayfayı açarak numaranın çevrilmesini sağlayabiliyor.

USB belleklerde ciddi güvenlik sorunu!

Güvenlik araştırmacıları, USB'nin temel işlevlerini kontrol eden firmware'i ters mühendislik yoluyla çözmeyi başardılar. Daha da kötüsü araştırmacılar, BadUSB adında, takıldığı PC'yi "görünmeden dosyaları değiştirebilen, internet trafiğini yönlendirebilen ve PC'yi tamamen ele geçirebilen" bir zararlı geliştirdiler. Zararlı, firmware'e yerleştirildiğinden silinmesi çok zor olabiliyor. Üstelik zararlının USB bellek yerine bir USB klavye veya fareye yerleştirilmesi de mümkün. Güvenlik araştırmacısı Karsten Nohl, "belleği IT güvenliğinize verebilirsiniz ve onu tarayıp, bazı dosyaları silip size zararlıyı temizlediklerini söyleyerek geri verebilirler. Ancak temizleme işlemi, bahsettiğimiz dosyalara dokunmuyor bile" diyor. Araştırmacılar, bulgularını Las Vegas'taki Black Hat güvenlik konferansında göstermeye hazırlanıyorlar. Bu araştırma bir kez daha gösteriyor ki USB belleklerinizi güvenmediğimiz hiçbir bilgisayara ve cihaza bağlamamakta fayda var. Daha iyi bir çözüm bulunana kadar bu açıktan korunmanın başka yolu yok gibi görünüyor.

Hareket sensörünü mikrofon gibi kullandılar!

Telefonunuzun mikrofonunu kullanmak isteyen uygulamaların, öncelikle sizden bu izni almış olmaları gerekiyor. Peki ya cihazınızın hareket sensörünü kullanan uygulamalar? Sensörleri kullanmak için herhangi bir izne gerek yok. Yeni bir araştırma ise Android'li telefonlardaki denge çarkının, kabaca mikrofon işlevini görebileceğini gösterdi. Stanford Üniversitesinden ve güvenlik firması Rafael'den araştırmacılar, Gyrophone adını verdikleri bir uygulama geliştirdiler. Bu uygulama, telefonunuzun içindeki mini hareket sensörünü kullanarak titreşimleri sese çevirebiliyor. Normalde telefonunuzun yönünü algılamakta kullanılan sensörler,

Android'li çoğu telefonda 80-250 hertz aralığındaki hava titreşimlerini de alabiliyorlar. Bu frekanslar, insan sesiyle aynı frekansa denk geliyor. iPhone'un sensörü sadece 100Hz'in altındaki frekansları kullandığı için, konuşmaları algılamakta kullanılamıyor. Araştırmacılar, sistemin sadece bazı kelimeleri ve konuşan kişinin cinsiyetini algılayabildiğini, ancak ses tanıma uzmanlarının onu geliştirip daha iyi bir hale getirebileceğini söylüyor. Araştırmacılar, önümüzdeki hafta yapılacak olan Usenix Security konferansında bulgularını paylaşacaklar. İyi haber ise Google'ın da araştırmayı yakından izliyor olması.

K N I G H T

ONLINE

Ozel Sayisi 1 LEVEL editörleri tarafından hazırlanmıştır.

K N I G H T

ONLINE

45₺

Değerinde
Promo Kodu

45₺

Değerinde
Promo Kodu

Knight Online Özel Sayısı Bayilerde!

45 TL Değerinde Promo Kodu, 2 Dev Poster,
Haberler, Rehberler, Röportajlar ve fazlası...

LEVEL

DB
DOĞAL BÜYÜK LERİ

ABD
%20,3

Siber suç oranı*

Malware	%16,9	1.
Web: Saldırıları	%26,2	1.
Phishing	%39,4	1.
Bot PC'ler	%20	1.

Almanya
%3,3

Siber suç oranı*

Malware	%2,7	9.
Web: Saldırıları	%1,6	5.
Phishing	%6,5	2.
Bot PC'ler	%4,2	8.

Rusya
%2,6

Siber suç oranı*

Malware	-	-
Web: Saldırıları	%0,9	9.
Phishing	%2,5	7.
Bot PC'ler	-	-

Çin
%9,4

Siber suç oranı*

Malware	%5,9	3.
Web: Saldırıları	%7,4	2.
Phishing	%2,2	9.
Bot PC'ler	%9,1	2.

Hollanda
%3,5

Siber suç oranı

Malware	%2,8	8.
Web: Saldırıları	%2,8	3.
Phishing	%2,5	6.
Bot PC'ler	-	-

Hindistan
%5,1

Siber suç oranı*

Malware	%15,3	2.
Web: Saldırıları	%1,6	4.
Phishing	-	-
Bot PC'ler	-	-

Lejant

- 15 ve üzeri
- 6,1 ila 15
- 3,1 ila 6
- 3 ve altı

- TOP 10'da değil

* 2013 toplamı, şunları içerir: Malware, Spambot'lar, Phishing barındırmaları, Bot PC'ler, ağ saldırıları, web tabanlı saldırılar

Malware: çoğunlukla ABD'den geliyorlar

Kötü amaçlı yazılımlar olan malware'ler nereden geliyor? Çoğu durumda bunların kaynağı Amerika Birleşik Devletleri. Truva atı, virüs ve solucanların yaklaşık %17'si Birleşik Devletler kaynaklı. Bunun nedeni özellikle hacker'ların ABD'de bulabileceği potansiyel kurban sayısının çok yüksek olması. Amerikalıların nereden %80'i, yani yaklaşık 250 milyon ABD vatandaşı internet erişimine sahip. Ancak hızlı sabit bilgisayarlar donatısının ve iyi yapılandırılmış bağlantı altyapısının da önemi büyük. Zira saldırganlar yüksek hızlı bağlantıya sahip bilgisayarları tercih ediyorlar. Ne de olsa bunlar yüksek bant ge-

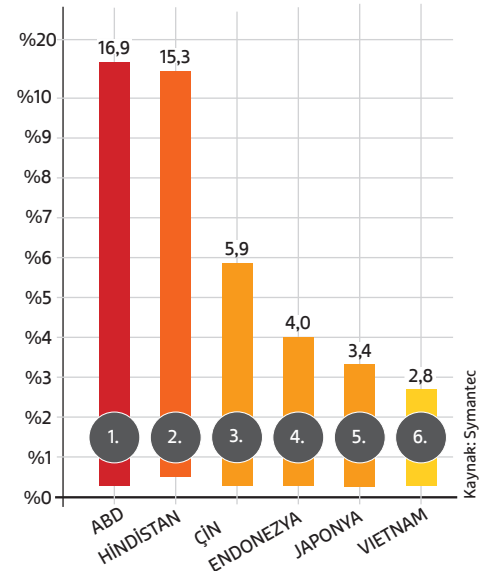
nişliği ve her zaman mevcut ve stabil bağlantılar sunuyorlar. Bu da zararlı kodların yaygınlaştırılması için ideal.

ABD, sadece malware sıralamasında zirvede değil. Sınırsız imkanlar ülkesinde çoğu phishing (yemleme saldırısı) hoster (barındırma sağlayıcısı) da bulunuyor. ABD'nin ardından phishing barındırmada Almanya, arada büyük fark olsa da ikinci sırada. Saldırıların kurbanı her zaman Amerikalılar değil: Dünya çapındaki her dört web saldırısından en az biri Birleşik Devletlerde oturan biri tarafından gerçekleştiriliyor. Bu da aynı şekilde üzücü bir rekor.

uyaman@chip.com.tr

Malware kaynakları

Zararlı yazılımlar özellikle Asya'dan geliyor. Ancak ABD malware dağıtıcıları listesinde de açık ara başı çekiyor.

ATLAS TARİH ÇIKTI!

Prof. İlber Ortaylı anlattı Osmanlı'nın son büyük zaferi: Mohaç

KOLEKSİYONLUK
ÖZEL KAPAĞIYLA
BAYİNİZDE!

- Orhan Koloğlu yazdı:
**Musul'da haritayı
kan ve petrol çizdi**
- Ahmet İhsan ve
Servet-i Fünun efsanesi
- **Mitolojik gökyüzü**
- Silah tüccarı Zaharoff

Dosya: Türkiye'de sinema

- İlk film gösterimi
birahane de yapıldı
- **Sessiz filmlerin pabucu
dama atıldı**
- Agâh Özgüç anlattı:
Sinemanın altın yılları
- **12 Eylül'den bugüne**

**HEPSİ VE DAHA FAZLASI
Atlas Tarih'te**

Atlas Tarih'ten okurlarına:

"100. Yılında Türk Sineması" albümü

SSD'lerde artan hız ve depolama alanı

Ucuz TB SSD'ler çok yakında saniyede birkaç GB hızla veri aktarabilecek. Bu hızlı veri depolayıcıları özel kılan şey turbo bağlantı ve 3B flash hücreleri

MM / Barış Emre ALKIM

Günümüzde bilgisayarınızda SSD yoksa zamanın gerisinde kalmışsınız demektir. Flash bellekle donatılmış sabit diskler işletim sistemini, oyunları ve uygulamaları aynı derecede hızlandırıyor ve manyetik disklerin iki ila üç katı hızlı çalışıyor. Manyetik diskler ise asıl güçlerini NAS gibi ortamlarda depolama birimi olarak gösteriyor. Şu anda kullanılan SATA bağlantılı SSD'ler flash hücre teknolojisinin potansiyelini çok az değerlendirebiliyor. İnce dizüstü bilgisayarlara sığan 2,5 inçlik kasalar aslında manyetik diskler için geliştirilmişti. Boyutları, verinin bir okuma kafası aracılığıyla okunduğu dönen metal diskleri alacak büyüklükte. 12 mm yüksekliğinde metal bir dörtgen. Kullanılan standarda göre SATA bağlantısı saniyede 300 (3G) ya da 600 (6G) MB hız sunuyor. Diğer yandan SSD'ler tıpkı bir CPU gibi küçücük, ince bellek yongalarından oluşuyor. Bir

SSD'de denetim yongasının (denetçinin) paralel olarak yazıp okuduğu birden çok yonga bulunuyor. Bu sayede de SATA bağlantısından çok daha hızlı çalışabiliyor.

Flash disklerle her şey değişecek

Bu yaz PC ve dizüstü anakartlarında yeni bağlantılar göreceğiz (karşı sayfa) ve bu hem flash teknolojisinin potansiyelini değerlendirecek hem de sabit diskleri hızlandıracak. Hedef, saniyede birkaç GB'a ulaşmak. SSD'lerin sadece aktarım hızı değil, veri yoğunluğu da artırılabilir. Flash medya fiyatlarındaki düşüş sayesinde 500 GB'lık SSD'ler artık el yakmıyor. Ancak yeni flash hücresi modelleri (sayfa 28) sayesinde gelecekte daha makul fiyatlı TB kapasiteli disklerimiz olacak.

balkim@chip.com.tr

Turbo etkili bağlantı

SSD'ler aslında PC'lerdeki SATA bağlantısının aktarabildiğinden daha hızlı veri yazıyor. Bu durum SATA Express ile değişecek. İlk SATAe SSD'ler yeni hız rekorları kırmaya başladı bile.

Yüksek hızlı bağlantı

Yeni bir SSD nesli gelmek üzere ve şu anda piyasada bulunan tüm SSD'lerden hızlı olacak. SATAexpress (SATAe) adlı standart bunu mümkün kılacak. SATAe, verileri yavaş SATA'nın yanı sıra PCI Express (PCIe) kullanarak da aktarıyor. Bugüne kadar PCIe yuvasına sadece grafik kartları takılıyordu. Dolayısıyla SATAe diskler hem SATA hem PCIe bağlantılarıyla uyumlu. SATA üzerinden saniyede maksimum 600 MB aktarılabilir. Eski PCIe 2.0 ise her bir hat çifti başına 400 MB/s, yeni PCIe 3.0 ise hat başına 1 GB/s aktarıma izin veriyor. SATAe SSD'ler PCIe bağlantısında en az iki hat (x2) kullandığından (sağdaki tabloya bakınız) saniyede 800 MB – 2 GB aktarım hızlarına ulaşıyor. Fakat SATAe sadece bir bağlantı yükseltmesi değil, aynı zamanda daha modern bir arabirim demek. SATAe, uyumluluk için AHCI desteğini sürdürüyor fakat 2004 yılında manyetik diskler için geliştirilen AHCI komut setinin tepki süresi nispeten düşük. Bu arabirimin uzun vadede yerini yeni bir arabirime bırakması düşünülüyor. Bu yüzden, hızlı sabit diskler için NVMe yazıldı. Komut seti tıpkı CPU'daki çekirdekler gibi paralel veri aktarımını düzenliyor. Tüm depolama ve okuma komutları CPU tarafından işlendiğinden kuyruğa da gerek kalmıyor. Dahası, tepki süresi de düşük. NVMe, CPU ile SSD denetçisi arasında bir ara depolamaya gerek kalmadan komut iletebiliyor.

Flash bellek için optimize edilmiş donanım

Ne var ki tüm bu saydıklarımız teoriden ibaret. Henüz uygulaması yok. PCIe SSD'ler zaten sunucu pazarında kullanılıyor ve 4 GB/s'nin üstünde aktarım hızlarına erişebiliyor. Fakat gerekli sürücülerden yoksun oldukları için PC'lere takılmaları mümkün değil. Bunun istisnası RevoDrive gibi "el yapımı" çözümler. Di-züstüler için M.2 tasarımı, kişisel kullanıcılara geçiş safhasının başlangıcı. M.2 diskleri üzerinde hem flash bellek hem de denetim yongası bulunan bir devre kartından oluşuyor. M.2 SSD'ler bugüne kadar sadece SATA kullanıyordu. Ama yeni SATAe standardı M.2'ye de PCIe bağlantısı kazandırıyor. Plextor'un M6e'si ve Samsung'un XP941'i PCIe uyumlu ilk M.2 SSD'ler. Bunları Intel'in, SATAe standardıyla uyumlu olan 9 serisi yonga setli anakartlarında kullanabiliyorsunuz.

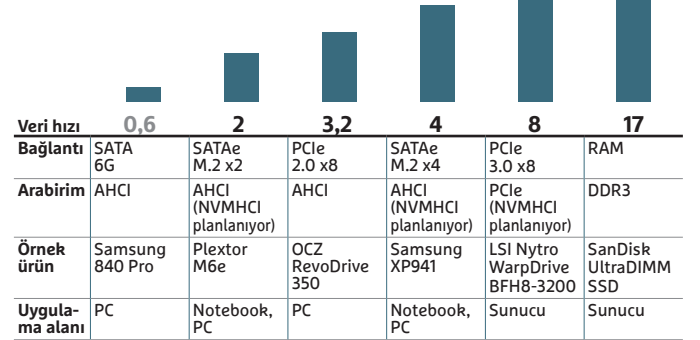
Ne var ki bu H97 ve Z97 ana kartları en fazla iki adet PCIe 2.0 hattı kullanabiliyor. Bu da SSD'lerin hızını 800 MB/s ile kısıtlıyor. Söz konusu hız Plextor M6e ve B-key gibi tek çentik (yani çift hat) kullanan diskler için sorun yaratmasa da Samsung'un XP941'i gibi dört hat kullanan diskler bu anakartlarda maksimum hıza erişemiyor. En yüksek hıza erişmek için PCIe yuvasına uygun bir SSD adaptörü ya da ASRock Z97 Extreme6 anakart gerekiyor (dört hatlı PCIe yuvasını ve M.2 bağlantısını sadece bu anakart sunuyor). İleride PCIe 3.0'a geçiş SATAe SSD'lerin hızını daha da artıracak. Günümüz denetçileri en fazla PCIe 2.0'ı destekliyor. SandForce 3700 pek yakında hem AHCI hem NVMe destekli bir denetim yongası çıkaracak. Toshiba'nın OCZ Jetstream Express'indeki gibi PCIe 3.0 denetçiler önümüzdeki yıl piyasada olacak. Intel bile PCIe 3.0 için yonga seti desteği getirmeyi planlıyor.

→

SSD'ler için en hızlı arabirimler

Hızlı PCI Express bağlantıları uzun süredir sunucularda kullanılıyor. Artık bireysel kullanıcılar da SATAe-M.2 ile bu teknolojiye geçebilecek. Fakat öncesinde NVMe'ye geçiş veri kuyruklarını ortadan kaldıracak.

MAKSİMUM VERİ HIZI (GBYTE/S)

Yeni M.2 SSD'lerin bağlantıları

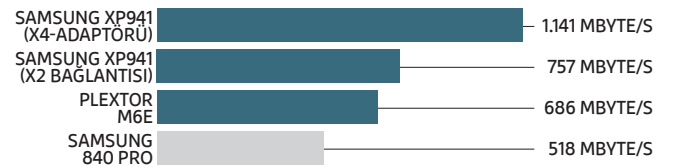
Ürünlerin bağlantı noktalarındaki çentikler M.2 SSD'lerin veri iletirken kullandığı PCIe hatlarını gösteriyor. Plextor M6e'nin B-Key'i 1 x2'yi desteklerken Samsung'un XP941'in M-key'i x4'e izin veriyor 2.

İki kat hızlı

Plextor ile Samsung'un M.2 diskleri karşısında Samsung'un 840 Pro'su gibi hızlı bir SATA SSD'nin bile hiç şansı yok. XP941, dört hatlı PCIe adaptör kartıyla en yüksek değere ulaşıyor.

CRYSTAL DISK MARK ÖLÇÜM DEĞERLERİ (TEST: SIRALI OKUMA)

3B flash'lı dev SSD'ler

Ekonomik manyetik diskler 4 TB'a kadar yer sunarken ekonomik SSD'lerde bu depolama alanı sadece 250-500 GB arası. Ne var ki SSD'lerin önümüzdeki birkaç yılda manyetik diskleri bu konuda da yenmesi bekleniyor. Bunun olup olmayacağı flash hücrelerinin boyuna ve tasarımına bağlı. Piyasada bulunan Nand-Flash yongaları tıpkı CPU transistörleri gibi wafer üstünde üretiliyor ve aynı biçimde çalışıyor. Tek fark, flash hücrelerinin yüzer kapıda bir elektrik yükünü kalıcı olarak saklayabilmesi. Şu anda üreticiler tasarım boyutunu 20 nanometrenin (nm) altına indirmeyi başardılar ve hızla teknik limitlere yaklaşıyorlar (sağda) çünkü her küçültme işlemi üretim maliyetlerini artırıyor. O yüzden artık farklı bir tür hücreye, 3B Nand'a geçmeyi düşünüyorlar (sonraki).

SSD'nin kapasitesini belirleyen bir diğer etken de maliyet. SanDisk'in sunduğu Optimus Max (sağda) daha şimdiden 4 TB büyüklükte ama sadece her diske binlerce avro dökmeye hazır şirketlerin ilgisini çekebilir. Ne var ki mevcut flash teknolojisiyle PC'lerde bundan daha büyük SSD görmek zor. Samsung ve hatta yıl ortasından beri Toshiba farklı bir çizgide ilerliyor. Yüzer kapılarında sekiz farklı elektrik yük düzeyi bulunan, böylece her hücrede üç bit bulundurabilen TLC flash hücrelerine yöneliyorlar. Her düzey 0 0 0 ile 1 1 1 arası bir bit kombinasyonu. TLC'de depolama yoğunluğu artsa da bu hücreler ancak 1.000 yazma / silme döngüsüne dayanabiliyor. Normalde, son kullanıcıya hitap eden SSD'lerdeki 2 bit kaydeden MLC hücreleri 10.000 döngüye dayanabiliyor. Samsung, sunucular için ürettiği PM853T modeli yeni TLC diskinde (sağa bakınız) 5 yıllık ömür garantisini vermek için 0,3 ila 1,6 DWPDP (Diskful Writes Per Day) veriyor. DWPDP değeri SSD'nin her gün kaç defa baştan yazılabileceğini gösteriyor. PM853T sadece sıkça okunan ama nadiren yeniden yazılan veri kayıtları için uygun. Oysa normal sunucu SSD'lerinin DWPDP değeri 10 ila 30 arası.

2B Flash teknolojisinin sınırları

Ekonomik ve iyi TB SSD'ler ancak flash hücreleri küçülürse yaygınlaşabilir. Fakat hücre boyu 20 nm'nin altına inince sorunlar artıyor. Silikona bu küçük yapıları kazımak için 193 nm dalga boylu bir lazer kullanılıyor. Fakat ışının dalga boyundan küçük yapıları materyale işleyebilmek için çoklu pozlama ve maske yöntemleri kullanılıyor. Bu da her yeni Nand neslinde maliyeti yükseltiyor. Üretim sürecinin dışında bir de fiziksel sınırlar var. 20 nm'nin altında hücre boyutlarında kimi bileşenlerin yoğunluğu sadece birkaç atom kalınlığa iniyor ve artık daha fazla küçültülemiyor.

Zayıf noktalardan biri kontrol kapısıyla yüzer kapı arasındaki ara dielektrik katmanı (IPD, sağda). Voltaj uygulandığında kontrol kapısı deşarj oluyor ve yüzer kapıyı dolduruyor. Yüzer kapının yazma ve silme süreçleri arasında yükünü koruması gerekli ve yalıtımın amacı da bu. IPD, elektrik yükünün kontrol kapısından sızıp gitmesini önüyor. IPD'nin 10 nm'den küçük olmaması gerekiyor yoksa zaman geçtikçe yüzer kapının yükü azalıyor. Daha da kötüsü, flash hücreleri kü-

MİNYATÜRLEŞTİRME

Bellek hücrelerinde yolun sonu

Daha küçük flash hücreleri GB başına maliyeti düşürüyor fakat normal 2B hücreleri daha fazla küçültmek mümkün değil. Bu yüzden üreticiler 3B flash'a geçiyor.

Büyük SSD'ler ve sağlamlık

MLC flash hücreleriyle (hücre başına 2 bit)

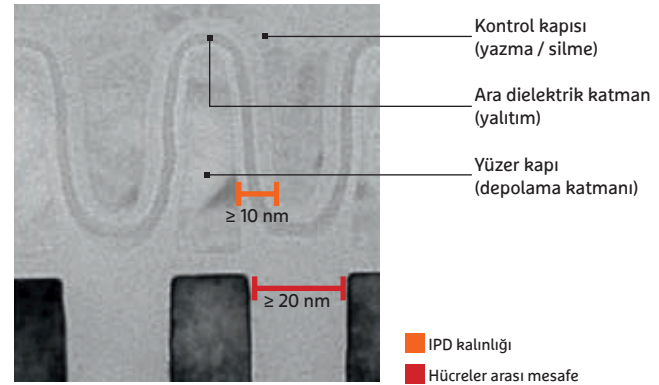
SanDisk'in Optimus Max'i gibi 4 TB'lık SSD'ler yapmak mümkün ama fiyat astronomik oluyor **1**.

Samsung'un PM853T'si gibi **2** hücre başına 3 bit saklayan TLC diskleri ise daha ucuz ama dayanıksız.

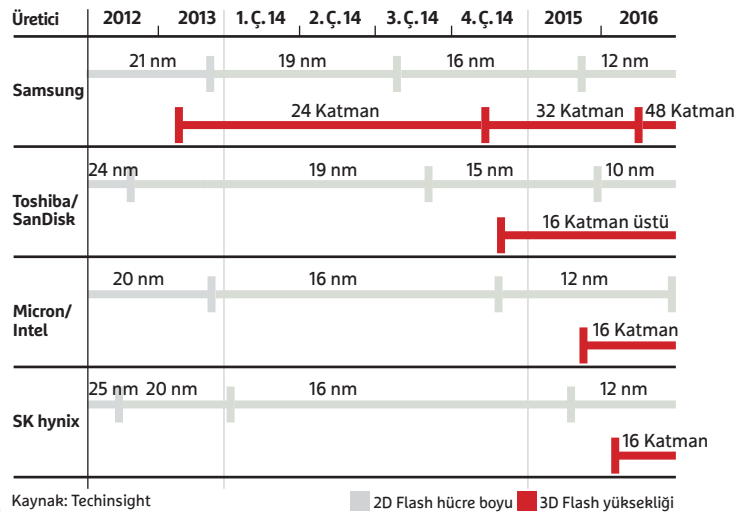
2B flash hücreleri küçültme güclüğü

Flash hücreleri elektriksel yükü yüzer kapıda (FG) saklıyor. Yüzer kapının etrafında akım kaçağını önlemek için ara dielektrik katman (IPD) bulunuyor. Bu katman fazla inceltilemiyor. Dahası, hücreler arası mesafenin kısılması da yüzer kapıdaki yükü olumsuz etkiliyor.

Flash üreticilerinin yol haritası

2B hücrelerin potansiyeli (gri) 2016'da sonuna dayanacak. O yüzden de bellek üreticileri giderek çok katmanlı 3B flash'a (kırmızı) yöneliyor. Katman sayısı arttıkça depolama yoğunluğu da artıyor.

çüldükçe aralarındaki mesafe de kısalıyor.

Yüzer kapılar arası mesafe 20 nm'nin altına inerse bellek yongalarının yükleri arasındaki etkileşimi önlemek için IPD'nin yine kalınlaştırılması gerekiyor. Üreticiler üretimle ilgili tüm sorunları çözse bile, IPD'nin ya da yüzer kapıların küçültülmesi olanaksız. O yüzden de 21 nm'den 12 nm'ye inişte artan veri yoğunluğu çok değil. Üreticiler mevcut flash hücrelerini daha şimdiden 16-19 nm arasına küçülttüler bile. Bunun için normalde silikon olan kontrol kapısının yerine metal, silikon oksit olan IPD'yi ise iletkenliği daha iyi olan bir yüksek K materyaliyle (örneğin hafniyum oksit) değiştirdiler. Böylece yüzer kapının üç yandan çevrilmesine ihtiyaç duymayan daha etkili kontrol kapıları yapılabiliyor. Onun yerine, hücrelerin kontrol kapıları arasındaki mesafe, girişimi en aza indirmek için hava baloncuklarıyla dolduruluyor. Fakat IPD sorunu söz konusu olduğunda bu da bir çözüm değil, sadece küçültme sürecini geciktirme çabası.

3B hücreler sınırları aşabiliyor

2B Nand'ın sınırlarını farklı bir biçimde aşmak mümkün. Flash hücreleri yan yana değil de 3B Nand tüpleri halinde üst üste dizilebilir. Üst üste katman sayısı arttıkça depolama yoğunluğu da artıyor. Samsung kendi 3B konseptini geçen yıl tanıttı. İlk nesilde V-Nand 24 katman halinde flash hücresi barındırıyor ve böylece 80 nm çaplı olduğu halde (çünkü hücreler çok yer kaplıyor) günümüzün en iyi 2B flash'ıyla aynı depolama yoğunluğunu sunuyor. Bu katman modelinin birçok avantajı var. V-Nand'ı düşük voltajla çalıştırmak mümkün ve MLC'nin üç katı, yani 35.000 yazma / silme döngüsüne dayanabiliyor. Samsung, yazma hızının da ikiye katlandığını söylüyor. Üreticinin planları iddialı. V-Nand yongalarının boyutu 2018'e kadar 128 GBit'ten 1 TBit'e çıkacak. Bu da ancak katmanların artmasıyla olanaklı. 1 TB için 192 katman gerekiyor. Bu veri yoğunluğu sayesinde 4-8 TB kapasiteli SSD'ler sıradan kullanıcıların satın alabileceği fiyata inecek. Sektör uzmanları 40 katman eşiği aşıldıktan sonra 3B flash üretmenin 2B flash'tan daha ucuz olacağını söylüyor.

Teknik bakımdan Toshiba'nın BiCS (Bit-Cost Scalable Flash) adlı ürününün V-Nand'dan pek bir farkı yok. BiCS, elektriksel yükü silikon nitritten yapılmış ve iki adet oksit katmanıyla çevrelenmiş bir depolama katmanında saklıyor (sağa bakınız). Hücrenin kenarında, depolama katmanındaki yükü kaldırabilen ve gerektiğinde yazabilen kontrol kapısı bulunuyor. V-Nand da aynı biçimde çalışıyor fakat hücre katmanlarında kullanılan malzemeler farklı. Depolama katmanının etrafında silikon bazlı bir oksit yerine yüksek K'lı alüminyumdan yapılmış bir malzeme var. Onun üstünde ise tantal nitritten yapılmış kontrol kapısı bulunuyor ve Samsung'a göre bu sayede hücreler hızla silinebiliyor. Yeni materyaller yük düzeyleri arasındaki mesafenin açılmasını ve dolayısıyla hücre ömrünü de artırıyor.

Toshiba şu anda eski yonga üretim tesislerinden birini BiCS üretimi için yeniden yapılandırıyor. İlk numuneler önümüzdeki yılın Mart ayında hazır olacak. Mevcut BiCS prototipleri sadece 16 katman için tasarlansa da V-Nand'la rekabet etmesi için ilk nesil yongaların piyasaya çıktığında 30'dan fazla katmana sahip olması bekleniyor. IHS piyasa uzmanları 3B Nand'ın önümüzdeki yıla kadar yaygınlaşacağını ve 2016'da büyük bir pazar payına sahip olacağını söylüyor. O günden sonra veri yoğunluğu manyetik depolama ürünleriyle rekabet edebilecek. Fiyat da uygun olursa, manyetik diskler yakında tarihe karışacak.

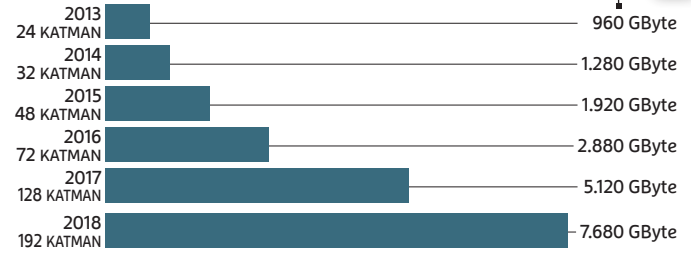
balkim@chip.com.tr

Manyetik diskten daha büyük

Eğer flash hücreleri yan yana değil de üst üste konursa daha fazla depolama yoğunluğu elde edilebiliyor. Fakat hücre yapısının ve bellek bloğuna bağlantısının 3B flash'a uygun hale getirilmesi gerekiyor.

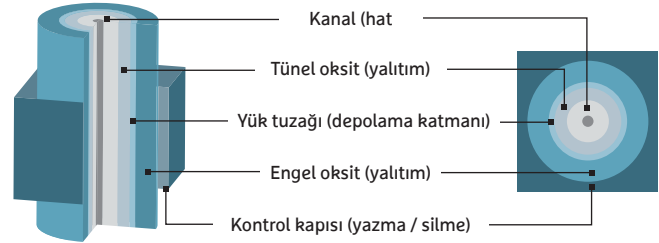
Samsung'un SSD için TB planı

2013'te Samsung 3B flash teknolojili bir TB disk tanıttı. İlk nesilde hücreler 24 katman halinde. Bu rakam 2018'e kadar 192'ye çıkacak. Dolayısıyla V-nand SSD'lerin depolama kapasitesi hızla artacak.

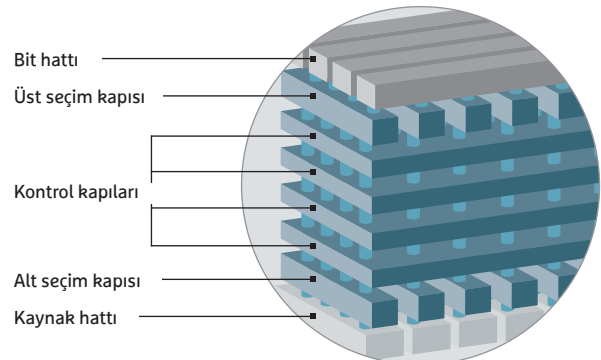
3B Flash hücresi nasıl çalışıyor?

Sadece Samsung değil Toshiba da 3B hücre üretiyor. Bit Cost Scalable Flash (BiCS) elektrik yükünü bir yük tuzağında, iki oksit katmanı arasında tutuyor. Kontrol kapısı ise hücreyi yazma işlemi için açıyor.

3B depolama bloğunda hücre açma

BiCS hücreleri kaynak hattından voltaj alıyor ve bit hattından okunuyor. Her katmanın kontrol kapıları (CG) bağlantılı olduğundan tüp uçlarındaki seçim kapıları yazma ya da silme sırasında sadece dikey bir katmandaki kontrol kapılarını açıyor.

ÜCRETSİZ VE İNTERAKTİF TEKNOLOJİ DERGİSİ TAMAMEN YENİLENDİ

15
GÜNDE
BİR
TÜM SAYILAR
BEDAVA

HER AYIN 1 VE 15'İNDE ÇIKAN TEKNOLOJİ DERGİSİ **NEXXT**'İ
İOS VE ANDROID CİHAZLARINIZDA OKUYABİLİRSİNİZ.

Tizen: Samsung'un yazılım hamlesi

Samsung kendi işletim sistemini geliştirerek Google'a bağımlılıktan kurtulmayı planlıyor fakat Koreli firma bunu şu an yapacak durumda değil.

CS / Barış Emre ALKİM

Microsoft örneği geçen yılın Şubat ayından beri bir uyarı gibi Samsung yöneticilerinin aklından çıkmıyor. Bu tarihten beri Windows kullanıcıları Windows'lu akıllı telefon ya da tabletlerinden Google e-postalarına ve takvim kayıtlarına ulaşamıyor. Bunun nedeni de Google'ın önemli bir hizmeti kapatması. Yazılım devi resmen Microsoft'un Google uygulamalarına erişmesini önleyerek rakibine çelme taktı. İşte, Samsung'un Google'dan kurtulmak istemesinin nedenlerinden biri bu. Koreli firma yıllar boyu üzerinde çalıştığı kendi mobil işletim sistemi Tizen'i ilk defa Samsung Galaxy Z modeliyle piyasaya çıkardı. Ne var ki Samsung'un Google'dan tümüyle kurtulabilmesi için önünde daha çok yol var. Bunun sebebi Google'ın Android'den ibaret olma-

ması. En son çıkan Tizen'li aygıtlar bile Google'ın sekiz önemli hizmetini (Google Mail, Google Now, Google Maps, Google Drive, Play Store, Google Calendar ve YouTube) kullanıyor. Bunların yerine bağımsız bir uygulama mağazası, bağımsız bir bulut hizmeti vb. koymak çok daha zor zira kullanıcılar Google'ın uygulamalarına alışık. Yıllardan beri bağımsızlığını ilan etmeye çalışan Apple bile Google'sız ayakta duramıyor.

Tizen sadece bir test değil

Fakat Samsung'un diğer firmaların hiçbirinde bulunmayan bir avantajı var: akıl almaz bir pazar gücü (sağdaki kutuya bakınız). Samsung'un sattığı Androidli akıllı telefonlar 2014'ün ilk çeyreğinde %30,2 pazar payına sahipti ve sadece Androidli aygıtları baz

TÜRKİYE'NİN **EN İYİ** ETKİLEŞİMLİ TABLET DERGİSİ
NEXXT BAŞTAN AŞAĞI YENİLENDİ

DAHA FAZLA İÇERİK VE DAHA EĞLENCİLİ TASARIMIYLA
15 GÜNDE BİR İPHONE VE İPAD'İNİZDE YAYINDA

HEMEN İNDİRİN!

Tizen, Android'e karşı

Samsung'un kendi işletim sistemine geçiş sırasında Google'ı da kendi kullanıcılarını da küstürmemesi gerekiyor. O yüzden de Tizen dışarıdan bakınca Android'e çok benziyor.

Farkı görebildiniz mi?

1 İlk bakışta Tizen (1) Android'in 2 iyi bir kopyasına benziyor. Kullanım bakımından da Google'ın işletim sistemine alışık kullanıcılar kolayca geçiş yapabiliyor. Tek fark, Tizen'deki simgelerin Windows kullanıcılarının alıştığı biçimde kutucuklara dönüşebilmesi.

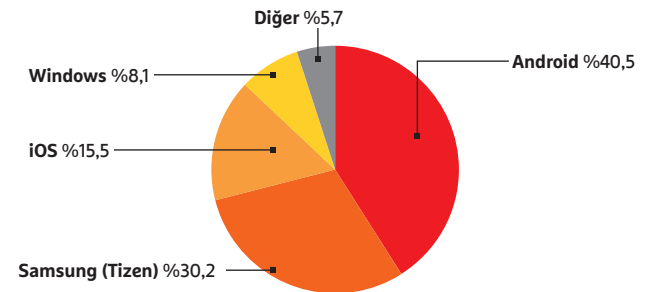
Akıllı saatlerde Tizen

Tizen, Galaxy Z'nin yanı sıra Gear 2 ve Gear 2 Neo akıllı saatlerde yer alıyor. Bir önceki model olan Galaxy Gear da Tizen'e güncellenecek. Fakat bu geçiş dışarıdan bir fark yaratmıyor.

Samsung akıllı telefon pazarını elinde tutuyor

Samsung tüm akıllı telefonlarını Tizen'e geçirecek olsaydı yeni işletim sisteminin pazar payı iOS'unkini geçirdi ve Google, Android pazar payının %43'ünü yitirdi.

“Tizen tüm aygıtlarımızda kullanılacak”

J. K. Shin
Samsung CEO yardımcısı

Samsung ne kadar bağımsız olabilir?

Tizen, Samsung'un özgürlüğe doğru ilk adımı sayılıyor. Galaxy Z yeni işletim sistemiyle çalışsa da hâlâ birçok Google uygulamasına muhtaç.

alırsak, bunların %43'ü Samsung markalı. Fakat Samsung, Tizen'e bir anda geçmek istemiyor, akıllı telefon ve tablet dışındaki aygıt sınıflarıyla da ilgileniyor.

Bunun nedeni yeni işletim sistemiyle Samsung'un Android'in şu anda rolü bulunmayan aygıt sınıflarına da girebilecek olması. Örneğin Samsung'un Galaxy Gear 1 ve 2 akıllı kol saatleri, akıllı TV'leri, kameraları ve hatta buzdolabı, çamaşır makinesi gibi akıllı ev aygıtları bundan faydalanabilir. Akıllı ev aygıtlarını, TV'leri ve arabaları bile Tizen'le birbirine bağlamak Android gibi tümüyle mobil bir işletim sisteminde olduğundan daha kolay. “Nesnelerin İnterneti” büyük bir pazar potansiyeline sahip ve akıllı telefonlar ya da kameralar söz konusu olduğunda Samsung yarışa bir adım önde başlamak istiyor. Dahası, kullanıcı deneyimi de büyük oranda iyileşecek. Samsung kullanıcılarına Tizen'in en son sürümünü anında ulaştırabilecek. Halbuki Android'in son sürümünü tüm modellere uyarlayıp kullanıcıyla buluşturmak aylar sürebiliyor. Bunu yapmak sadece birkaç amiral gemisi model için anlamlı. Dolayısıyla da gelecekte yeni Samsung Galaxy S6'nın Tizen'le çalışması hiç olası görünmüyor. Tizen, Samsung'a en önemli yazılım ortağını kaybettirmeden de başarılı olabilir.

Samsung Nesnelerin İnterneti'nden pay kapmak istiyor

Samsung'un akıllı telefon ve tabletlerinde daha da dikkatli olması lazım çünkü Google'ın tepkisi bir yana, kullanıcıların da gözünü korkutmaması gerekiyor. O yüzden de Tizen ilk bakışta bir Android kopyasını andırıyor (yukarıdaki kutu) ve Android kullanıcıları çoğu özelliği tanıyabiliyor. Ne var ki farkı görmek için daha yakından bakmak lazım. Yeni işlevler eklenmiş ve sistem TV'lere ya da kameralara daha rahat uyarlanabiliyor. Tizen uygulama mağazasının çabuk dolması için de Samsung komisyonları kaldırmış. En güzeli de Android uygulamalarının sadece bir iki ufak değişikliklerle Tizen'e uyarlanabilmesi. Bu da geliştiricilerin ekmegine yağ sürüyor. Nesnelerin İnterneti kavramına eğilen bir diğer büyük şirket de Intel. O yüzden Amerikan firmasının Samsung'a yardım etmesine şaşmamalı. Fakat Samsung bu sefer de Tizen'i sayısız OEM üreticiye ulaştırmak için yonga üreticisine bağımlı duruma düşebilir. Karşılığında da Intel, Tizen'in kendi CPU'larına uyarlanmasını talep edebilir. 🇹🇷

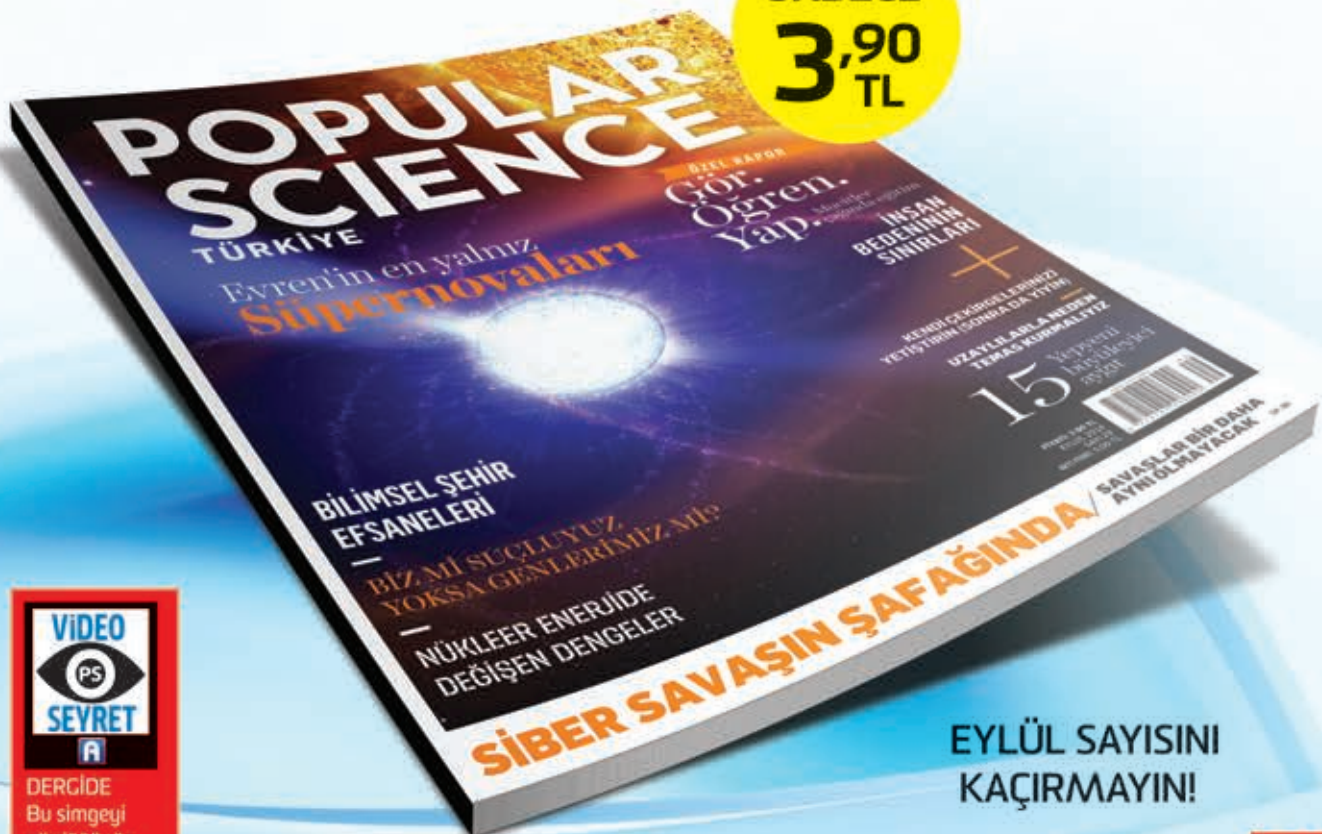
balkim@chip.com.tr

SİBER SAVAŞLARIN ŞAFAĞI

- ▶ Gör. Öğren. Yap.
- ▶ Bill Nye'in rövanş maçı
- ▶ Nükleer enerjide değişen dengeler
- ▶ İnsan vücudunun fiziksel sınırları
- ▶ Suçlu genler
- ▶ Bilimsel masallar
- ▶ HIV'i durduran hap
- ▶ Ölümün öpücüğü: Venom

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Ağustos sayısında sizi bekliyor.

SADECE
3,90
TL

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

**EYLÜL SAYISINI
KAÇIRMAYIN!**

Global WLAN

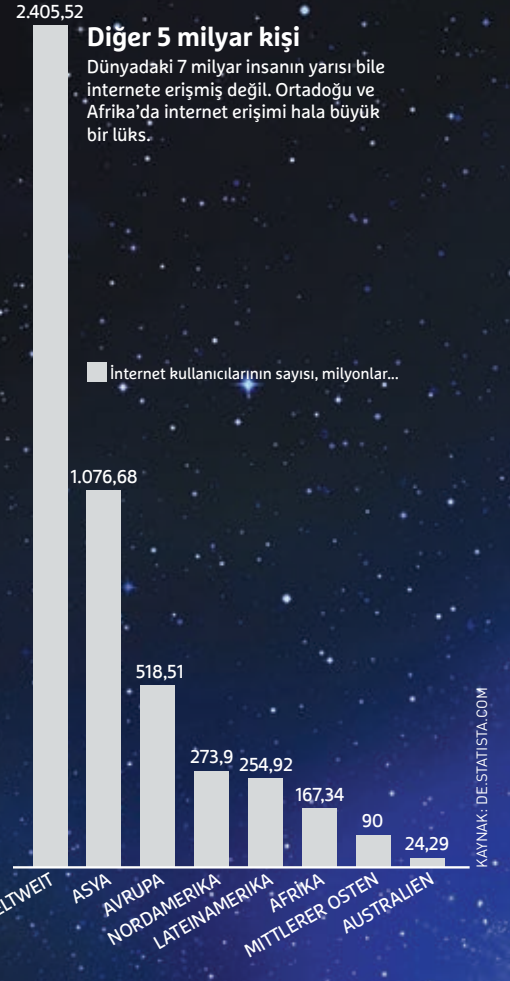
Google ve Facebook, dünyanın en ücra köşelerine bile interneti ulaştırmak istiyor. Bunun için de balonları ve insansız hava araçlarını kullanıyorlar.

Cem Sancı/CE

Google ev otomasyon ürünleri geliştiren Nest firmasını 3,2 milyar dolara satın aldığı anda veya Facebook mesajlaşma uygulaması WhatsApp için 19 milyar dolar ödediğinde, bu haberler derhal dünya çapında yankı buluyor ama aynı firmalar insansız hava araçları üretmek için teknoloji ve havacılık şirketleri satın aldığı anda veya bu amaçla projeler geliştirdiğinde, kimsenin ruhu bile duymuyor. Oysa söz konusu gelişmeler dünyada büyük değişiklikler yapmayı amaçlıyor.

Facebook'un, Google'ın veya benzer projeler yürüten diğer teknoloji devlerinin önemli bir amacı bulunuyor. Bu da, dünyadaki tüm insanları internete bağlayabilmek. İnternete ve dolayısıyla bilgiye ve dijital iletişime ulaşabilme hakkının, yemek, içmek ve nefes almak kadar doğal bir insan hakkı olmasını istiyorlar. Avrupa'nın bu amaçla yasalar çıkardığını biliyoruz. Dünyanın gelişmiş ülkelerinde, internet artık doğal bir hak ve ihtiyaç olarak görülüyor ve bu ihtiyaca yüksek fiyatların istenmesi doğrudan devlet müdahalelerine bile konu oluyor. Ülkemizde de 2010 öncesinde GSM operatörlerinin, 3G internet erişimine kota aşım ücreti koyarak, kotayı aştıkları farkında bile olmayan müşterilerine binlerce dolara ulaşan faturalar göndermeleri, sonunda devletin bu alana el atmasını ve kota aşım sorununa standart bir yönetmelikle fatura stop özelliği getirdiğini çok iyi hatırlıyoruz. Ancak ne var ki, dünyanın gelişmemiş ülkeleri için bu imkanlar söz konusu değil ve bu bölgelerde yaşayan insanlar internete erişmek için çok yüksek ücretler ödemek zorunda kalıyorlar. Asya'da yaşayan insanların sadece %25'i internete ucuz erişim imkanına sahipken Afrika'da bu rakam %10'a kadar düşüyor. Bu bölgelerin hem coğrafi/fiziksel hem de ekonomik şartları nedeniyle yörede yaşayan insanlara internet ulaştırmak son derece büyük maliyetler gerektiriyor. Konu sadece bir zamanlar Avrupa ve Türkiye'de örneğini gördüğümüz gibi gözünü para hırsı bürümüş ağgözlü operatörlerin müşterilerine fahiş fiyatla internet erişimi sağlama probleminden kaynaklanmıyor.

Son derece dağlık, sarp, ıssız bölgelerde yaşayan topluluklara internet erişimini sağlıklı çalışacak şekilde ulaştırmak mümkün olmayabiliyor. Klasik teknoloji şirketlerinin nefesi bu zor görevi başarmaya yetmiyor. İşte burada, bir insanlık görevi yapmak için Google ve Facebook gibi şirketler devreye giriyor. Satın aldıkları havacılık teknolojisi şirketleri ile söz konusu bölgelerin üzerinde insansız hava araçları uçurarak uydulardan veya yer istasyonlarından aldıkları bağlantıyı sarp bölgelere yansıtmayı deniyorlar. Bu konuda başarılı da oluyorlar. Elbette bu girişimin sebebi, Facebook'un ve Google'ın hayırsızlık yansı değil, dünyada internete bağlanan insanların sayısı arttıkça, kendi şirketlerinin de değerinin artması... Ama sonuçta, sebep ne olursa olsun, dünyanın bir bölümü dijital çağda ışık hızı ile ilerlerken, bir diğer bölümünün modern dünyadan kopmuş şekilde, taş devrinde sıkışıp kalmalarının önüne geçilmiş oluyor. Google ve Facebook'un internet projelerinin çalışma prensibi çok basit. Hava ya saldırıları ve çok uzun aylar, yıllar boyunca güneşten aldıkları enerji ile havada durmaya devam edebilen bu insansız araçlar, üzerinde bulundukları bölgeye kablosuz internet erişimi imkanı sağlıyor. Bir anlamda, büyük masraflar yaparak yörüngeye uydurmak yerine, minik uyduları atmosfer içinde ekonomik bir yörüngeye oturtuyorlar. Bu yeni yöntem sayesinde dünyada internet erişimi sınırlı veya hiç erişim imkanı olmayan beş milyar insanı internete bağlamak mümkün olacak gibi görünüyor. Facebook, kendi drone projesini çoktan hayata geçirdi bile. Afrika'da telefon operatörleri ile yaptığı iş birliği sayesinde, internet.org servisine bağlanan Afrikalı kullanıcılar, e-posta servisleri, eğitim ve haber siteleri gibi temel internet hizmetlerini ücretsiz olarak alabiliyorlar. Elbette bağlantı hızı da çok yüksek olmuyor ama eh azından insanlar eğitim imkanlarına kavuşuyor, öğrenmek istedikleri bilgilere internetten ulaşabiliyor, dünya ile iletişimde kalabiliyor, dertlerini anlatabiliyor, dünyaya orada olduklarını duyurabiliyorlar.

Google Uydusu: Google çoktan bir uzay şirketi oldu. Dünya yörüngesinde dönen sekiz Google uydusu şu anda test sürüşünde bulunuyor.

İnternet robotları: 50 metre genişliğindeki kanatların üzerinde yüzlerce güneş paneli bulunuyor ve bu uçan robotlar kendi ürettikleri enerji ile yıllarca çalışabiliyor.

Google'ın Loon Projesi: Google helyum balonlarına internet yayını yapan radyo vericileri yükleyerek havaya salıyor. Proje testleri başarıyla sonuçlandı.

Kara bağlantısı

İster uydu olsun, ister drone veya balon, kablosuz olarak yeryüzüne inen internet sinyallerinin yerde bir bağlantı noktası tarafından alınması gerekiyor. Bu kara bağlantıları ise, teknolojiye bağlı olarak, birbirlerinden yüz kilometreye kadar uzakta bulunabiliyor. Bir bağlantı noktası, sinyalleri diğer noktalara ulaştırıyor. Böylece kablo çekmek zorunda kalmadan, pahalı uydu bağlantı merkezleri kurmadan, uydulardan inen bağlantıları yüzlerce kilometrelik mesafelere ulaştırmak mümkün.

Uplink: Uydular, balonlar veya robotlar ile bağlantı kurmak için yerde bir alıcı istasyonun olması gerekiyor.

Telsiz paraziti

Google ve Facebook'un üzerinde çalıştığı kablosuz internet teknolojisi, çok farklı teknolojileri de bir araya getiriyor ancak ne var ki henüz bir standart oluşmuş değil. Dolayısıyla bu firmalar, herhangi bir onay veya lisans almadan çalışmak zorunda. Kullandıkları bağlantı frekansları ise 2.4 ve 5.8 GHz bantlarını kullanıyor. Az gelişmiş ülkelerde bu frekanslardan bağlantı ağı kurmak büyük bir sorun değil. Ancak gelişmiş ülkelerde bu frekanslardan lisans almadan, onay olmaksızın yayın yapmak, tüm bölgedeki radyo, uçak, TV, GSM ağı, telsiz iletişimi gibi hayatı hizmetleri kullanılamaz hale çevirebilir.

Kazalara karşı paraşüt

Teknoloji şirketlerinin, şehirlerin ve yaşam alanlarının üzerinde internet robotları uçurması geniş ve ekonomik internet ağı yaratmaya yardımcı oluyor ancak ortaya çıkan riskleri de görmezden gelmemek lazım. Şehirlerin üzerinde insansız olarak dolanıp duran robotların bir kaza anında düşmesi halinde yerdeki insanların zarar görmesi olasılığı bulunuyor. Uydulardan internet alırken söz konusu olmayan bu risk, balonlar ve robotlarla havadan internet sağlama konusunda önemli bir risk. Google ve Facebook, hava araçlarına paraşüt takarak, bir düşme anında paraşütün açılmasını sağlayacaklar.

Orta dünya yörüngesi

Bu yükseklikteki uydular dünya ile sadece 150 ms gecikme ile iletişim kurabiliyor.

Project Loon

Meteoroloji balonları gibi Google balonları da 30 km yüksekliğe çıkabiliyor.

Devamlı operasyon

Gelecekte internet robotları güneş enerjisi ile uçacak ve 5 yıl boyunca hiç yere inmeden çalışacak.

Sivil havacılık yüksekliği

Ticari uçaklar sadece 10-15 km aralığında uçuşurlar. Yani havadaki robotlarla çarpışmayacaklar.

FOTO: V. L. N. R.: ESA/CNES-ARIANESPACE / OPTIQUE VIDEO DU CSG - G. BARBASTE; TITAN AEROSPACE; GOOGLE; AIRBUS S.A.S./FIIONHCSGM; FACEBOOK; OBB NETWORKS; GOOGLE

5 MBit

Atmosferde uçan internet bağlantısı şu anda mobil cihazları 5 MBit/s hızıyla internete bağlayabiliyor.

35 lira

Havadan internete bağlanmak için Avrupa ve ABD'deki kullanıcıların ödemesi gereken aylık abonelik ücreti.

Karşılaştırmalı test: 17 ac-yönlendirici

Yeni Wi-Fi standardı 802.11 ac ile uyumlu olan yönlendiriciler sayesinde artık WLAN, Gigabit LAN kadar hızlı. Ancak CHIP'in testi cihazlar arasında çok büyük farkların olabileceğini ortaya çıkarıyor.

CS/ Ertuğ AYDIN

Yavaş hız ve sınırlı mesafe, WLAN kullanıcılarının teknoloji ortaya çıktığından beri üzerinde durmakta oldukları sorunlar. 802.11ac standardı, 5 GHz bant ve çeşitli paralel veri akışlarını kullanarak ve ilgili alandaki radyo dalgalarını dağıtarak bu sorunu sona erdirmeyi iddia ediyor. Bütün yönlendirici üreticileri böyle modelleri teklif etmeye başladılar; biz ise CHIP test merkezindeki yeni, standart hale getirilmiş test çe-

vresinde bunları test ettik. Cihazların bazıları geleneksel 802.11n yönlendiricilerden çok az hızlıken bazıları gerçekten de yeni WLAN hızına ulaştılar. Ac-yönlendiriciler, tamamen eski teknolojiyle uyumlular, yani tüm aletlerinizle çalışabilirler. Test adayları NAS depoları, bulut bağlantısı ve VPN tüneli vb. şifreleme sistemleri gibi fonksiyonları da sağlıyor. Son güvenlik özellikleri mevcut, ancak bazı araçların yeniden ayarlanması gerekiyor. yorum@chip.com.tr

Konfor farklılıkları

ac-modemlerin fiyat aralığı 70 ile 240 Euro arasında. Bu da aldığınız modem özelliklerinin çok farklı olabileceği anlamına geliyor.

En ucuz modem bile sizi internete bağlar ve evdeki diğer cihazları birbirine ve internete bağlar. Bu yüzden biz değerlendirme yaparken standarttan fazlasını sunan modemleri ön plana çıkardık. Test ettiğimiz 4 modem dahili bir DSL modem ile birlikte geldi (42. sayfadaki listeye bakın). Diğerleri harici bir ADSL modeme veya uydunet modeme ihtiyaç duyuyorlar internete erişmek için... Sabit PC'ler ve cihazlar kablo ile bağlansa daha tercih edilesidir. Zira basittir, yanılmaz, sorun çıkarmaz ve kablosuz bağlanması gereken cihazlar için daha yüksek bir bant genişliği kalmasına yarar. Artık 4 tane hızlı gigabit LAN portu standart hale geldi. Testimizde sadece ZyXel, 100 Mbps destekli LAN sunuyordu, bu tip bağlantı WLAN'dan genelde daha yaşıdır.

Özensiz önayarlardan dolayı uçan puanlar

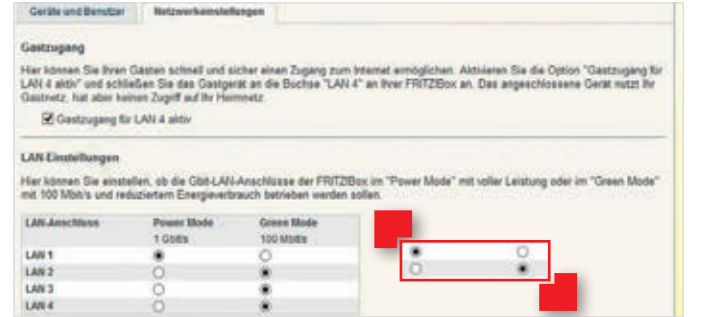
Fonksiyonellik alanındaki değerlendirmemizin en önemli kriteri modemin sunduğu özellikler oldu – örneğin NAS özellikleri USB bir disk ile bağlantı için ne kadar kullanışlı veya güvenlik ön ayarları ne durumdadır gibi... Linksys EA6900 örneğin, kablosuz ağa şifre koymayı ve modemin şifresini değiştirmeyi önermediği için bazı eksi puanlar topladı. Örnekler artırılabilir. Bir kablosuz bağlantı zamanlayıcısı, Wake-on-LAN teknolojisi (kapalı PC'leri açmak için) gibi özellikleri de her modemde bulmak mümkün değildir.

Eğer evinizdeki ağa dışarıdan ulaşmanız gerekiyorsa, "Dynamic DNS" (DDNS) tam da sizin için. Bu size sabit bir URL üzerinden, IP'si değişse bile modeminize ulaşma şansı tanıyan bir yöntemdir. Fritzbox haricinde, diğer tüm modemlerde ön tanımlı DDNS adreslerini kullanmak zorundasınız. Aslında ne kadar çok öntanımlı adres varsa, o kadar iyi. Birçok öntanımlı servis için bir ücret ödemeniz gerekiyor, o yüzden bu hususu iyi araştırmak gerekiyor. Ayrıca bu servisleri kullanmak ve ayarlamak da oldukça basit.

"Kurulum ve ayarlama" kısmında, biz kurulum ve ayarlamalar için bir yardımcı sihirbaz olup olmadığını ve ne kadar iyi tarif edildiklerini inceledik. Arayüzü etkili kullanmak bir alışkanlık meselesi aslında. Örneğin Asus modemlerin arayüzü bir oyunun ayarlar menüsünü andırırken (olumlu anlamda, akıcı ve basit), Netgear ve D-Link modemlerin eski görümlü ve nihayetinde Speedport modemlerin aşırı derecede basitleştirilmiş arayüzlerine de rastlamak mümkün.

Gigabit LAN: sıra dışı bir özellik

Yönlendiricinizi internete kablolu modem ile veya başka bir yolla bağlar ve ADSL tercih etmezseniz, 4 LAN portundan birini kaybediyorsunuz. Gigabit LAN portunuzu hususi arayüzü ile kullanıp tam kapasite hızı elde edebilirsiniz.

Ekstra: DynDNS servisi ile uzaktan erişim

DynDNS servisi ile uzaktan modeminize sabit bir URL üzerinden ulaşabiliyorsunuz. dyndns.org ve no-ip.com gibi popüler siteler artık ücretli oldukları için myfritz.net gibi siteler oldukça işe yarıyorlar. Bu site ile FritzBox'a sabit bir URL üzerinden ulaşmak mümkün.

Web arayüzü: basit veya zor

Asus RT-AC68U'nun arayüzü (aşağıda, solda) fütüristtik ve oldukça kolay kullanılabilir. D-Link DIR-868L (aşağıda, sağda) için ise aynı şeyi söylemek mümkün değil ayrıca menülerin içeriğinin tercümesi de pek başarılı sayılmaz.

ac-teknolojisi hız vadediyor

ac-WLAN yüksek bir hız sağlıyor ama her modemin tam kapasitesine eriştiğini söylemek zor.

Tüm ac-modemler hali hazırdaki WLAN standartlarını destekliyorlar, g ve n, yani eski modellerle uyumlular. Fakat bu teknolojiyi destekleyen modellere ihtiyacınız var. Yani her laptopla veya akıllı telefonla bu teknolojinin nimetlerinden faydalanamazsınız. Uygun bir PC, akıllı telefon veya USB adaptörüne ihtiyacınız var. Bu tip cihazlar bir adet Broadcom yonga içerirler, bu yonga başka modemlere de rahatlıkla takılabilir ve oldukça istikrarlı bir performans sergiliyor.

Gigabit LAN kadar hızlı

ac-WLAN şüphesiz yüksek hızlara çıkıyor. Bunun bir sebebi 2,4 GHz'lik 802.11n bandı yerine 5 GHz kullanması. Ayrıca başka bantları da kullanmak da mümkün ve bu bantlar mikrodalga, bebek telsizleri gibi başka cihazlarla karışmıyorlar. ac-modemlerin 4 metre ve üstündeki mesafelerde daha da belirgin şekilde üstünlükleri ortaya çıkıyor. 4 metrelik mesafede, gözle görülebilecek mesafede cihaz arasında veri transferine başladık ve 8 bağlantı ile potansiyellerini test ettik. D-Link DIR-868L, Asus kartıyla en yüksek performansı verdi: 650 Mbps'i aştı ve teorik olarak erişilebilecek en yüksek hız 1300 Mbps'in yarısını aştı. Diğer cihazlar da yüksek hızlara çıktılar Asus kartı ile yapılan testlerde; en düşük enerji sarfıyatı olan Zyxel NBG6503 hariç. ac-WLAN'ı 100 Mbps'dan düşük hızla düşürdü, zira eski tip Fast-Ethernet portlarının kapasitesi düşüktü.

Ortalama olarak, Intel notebook Asus karttan 1/3 daha düşük bir performans verdi. Misal TP-Link Archer C7 Asus kartla gösterdiği performansın sadece 1/3'üne ulaşabildi. Aslında modemin donanımı yeterli, fakat yazılımı belli ki yetersiz kaldı. Bunu markanın diğer modelleriyle yapılan testler de bu görüşümüzü destekledi.

Diğer ölçümlerse, tek bir bağlantı ile yapıldı, internetten bir dosya indirmek veya bir dosyayı ağda kopyalamak gibi. Bu testler de açıkça gösterdi ki, ac-modemler -Linksys EA6900 ve genel olarak yavaş olan Zyxel NBG6503 hariç - n-WLAN için de fazlasıyla başarılılar.

5 GHz bandının dezavantajı, bu daha kısa boylu dalgaların duvar ve diğer engelleri o kadar da başarılı aşamıyor oluşu. Bu handikapı antenleri akıllıca yönlendirerek aşabiliyorsunuz. Bunu 10 metrelik ve ortada bir duvar olan testimizde denedik ve ac-modunda n-modundan daha iyi bir sonuç aldık. Multiple-Input-Multiple-Output teknolojisi birden fazla antenle daha iyi sonuç veriyor (bu sayfada en alt resim). Testimizde de 3 antenli modeller 2 antenli olanlardan daha başarılı idiler. Nominel WLAN hızı antene göre şöyle hesaplanabilir: 433 Mbps bir anten, 866 Mbps iki anten ve 1300 Mbps üç anten...

ac-modemler: n-kullanıcıları için de faydalı

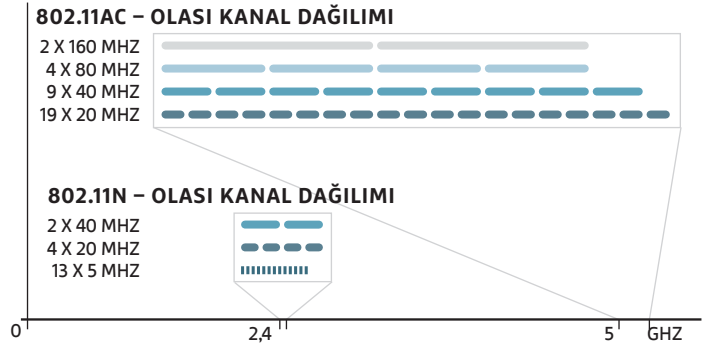
n-WLAN kullanıcıları ac-modemlerin üstün gücünden ciddi manada faydalanabilecekler. Tabi veri trafiği eski ve yavaş LAN portlarından etkilenmemeli.

ORTALAMA VERİ TRANSFERİ, N-MODUNDA YAKINDAN ÖLÇÜM

5 GHz bant, hızı artırıyor

Yüksek frekansı nedeniyle, 5 GHz bant 2,4 GHz banttan daha fazla veri aktarabiliyor. Ayrıca daha geniş bir frekans aralığı daha fazla sayıda kanalın kullanımına da imkan sağlıyor.

Daha iyi bir kapsama alanı: anten ve alan artmış

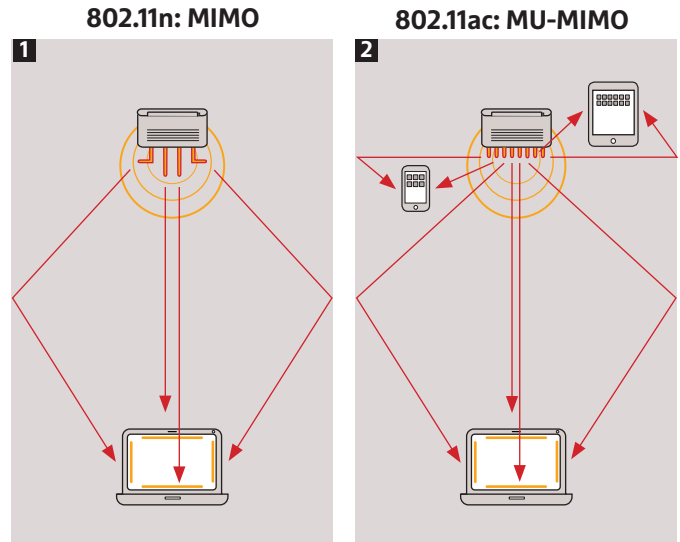
Ortalama olarak, ac-modemler uzak ölçümde Intel notebook ile 250 Mbps'lik bir hız yakaladılar. Üç antenli Netgear D6300B, iki antenli D6200B'den ciddi ölçüde daha iyi bir performans verdi.

ORTALAMA AKTARIM HIZI, AC MODU (UZAK ÖLÇÜM)

ac ile daha çok işi aynı anda yapmak mümkün

n-modemler birden çok taleple aynı anda başa çıkamıyorlar. Sıra ile işlem yapıyorlar. ac modemler ise optimize edilmiş Multi-User-Multiplein-Multiple-out teknolojisi (MU-MIMO) ile bu konuda oldukça becerikliler.

K N I G H T

ONLINE

Ozel Sayisi 1 LEVEL editörleri tarafından hazırlanmıştır.

K N I G H T

ONLINE

45₺

Değerinde
Promo Kodu

45₺

Değerinde
Promo Kodu

Knight Online Özel Sayısı Bayilerde!

45 TL Değerinde Promo Kodu, 2 Dev Poster,
Haberler, Rehberler, Röportajlar ve fazlası...

LEVEL

DB
DOĞAL BÜYÜK LERİ

TEST WLAN modemler

Uzun mesafelerde sorun

Asus kartının performansı, uzun mesafelerde kısa mesafelerdeki ölçüme göre ciddi derecede düştü. Bunun sebebi kartın modemle bağlantıda sorun yaşaması. Bu özellikle uploadlarda hızı düşürüyor ve downloadlarda da programla iletişimde soruna yol açıyor. Onay süreci daha fazla sürdüğünden download da daha uzun sürüyor. Fakat Intel notebook kullanıldığında ciddi derecede kısa dalga boyuna rağmen ac modu n modundan daha iyi bir performans verdi. FritzBox 7490 ve Netgear D6300B özellikle iyi bir performans sergileyip notebookla iyi bir uyum ortaya koydular. Ciddi manada geniş bir alanda kullanım söz konusu ise bu iki modelden şaşmayın.

Testimiz gösterdi ki, modemlerin yeri ve antenlerinin konumu performansı çok ciddi derecede etkiliyor. Örneğin FritzBox 7490 yere dikey konumda yatay konumda olduğundan yüzde 10 ila 15 arasında daha iyi performans verdi. Tüm dikey konumlandırılmış Netgear modemler, uzun mesafe ölçümlerinde (R7000 hariç) eğer cihazın ön yüzü kullanılan cihaza 60 derece açıyla baktığında daha iyi bir performans ortaya koydular.

Performans değerlendirmesi ise, bizim için yayım gücü ve USB portunun hızı kriterlerine göre yapıldı. Bu bize modemlerin NAS fonksiyonunun ne kadar işe yarayacağını belirlemek için ciddi bir kriter ortaya koydu. USB 3.0 bir sabit disk cihazın LAN portu ile bağladık. Bu belirttiğimiz gibi NAS fonksiyonunun ne kadar kullanışlı, işe yarar olduğunu belirlemeye yardımcı oldu ve neredeyse tüm cihaz bu alanda sınıfta kaldı. USB 3.0 aslında iyice yaygınlaştı fakat bu cihazların desteklediği hızlar saç baş yolduracak seviyelerde. Sadece Asus bazlı olanlar, Buffalo modelleri ve Netgear R7000, ancak en düşük seviye bir NAS ile mukayese edilebilecek hızlara çıktılar. 📺

Çok iş: 8 paralel bağlantı

D-Link DIR-868L 8 bağlantı testimizde en iyi performansı verdi. Düşük fiyatlı modeli DIR-850L, sadece 2 anteni var, diğerinin yarı değerine ancak ulaşabildi.

8 BAĞLANTI TESTİ SONUÇLARI

n-WLAN için en iyi kanal genişliği ayarı

n-WLAN kullanıcısı olarak, kanal genişliğini optimize etmek için modem arayüzünü kullanıp maksimum kanal genişliği ayarını 40 MHz'e getirmelisiniz. Netgear R7000 gibi bazı modemlerde "20/40 MHz co-existence" ayarını kapatmanız gerekebilir.

Kara sayfa: USB veri hızları

Modemlerin USB portları yavaştır, teoride USB 3.0 portlar saniyede 500 MByte aktarıyor olsa da... Asus hala kabul edilebilir hızlar sunsa da, FritzBox modeli kabul edilemeyecek derecede yavaş.

ORTALAMA USB VERİ HIZI

WLAN MODEMLER

802.11AC
DESTEĞİ İLE

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (Euro)	Fonksiyonellik (30%)	Performans (30%)	Kurulum ve ayarlama (10%)	Nominal n-WLAN hızı (Mbps)	Nominal ac-WLAN hızı (Mbps)	WPS tuşu (otom. Şifreleme)	5 GHz anten sayısı	WLAN on/off tuşu	Power on/off tuşu	Reset tuşu	Reset düğmesi	Duvara montaj imkanı	WAN Port sayısı (1 Gbit / 100 Mbit)	USB Port sayısı (3.0/2.0)	DSL modem ADSL2+ / VDSL2	Telefon fonksiyonu	HTTPS ile uzaktan erişim (farklı bir IP'ye)	WLAN misafiri erişim özelliği	NAS: Windows dosyaları için erişim	NAS: USB hard disk için erişim
1	Asus RT-AC68U	93,1	170	82	100	99	90	1	600	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	1/1	□/□	■	■	■
2	AVM Fritz!Box 7490	91,1	240	100	91	87	76	5	450	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	□/□	2/□	■/■	■	■	■
3	Netgear R7000	90,2	160	81	92	96	96	2	600	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	1/1	□/□	■	■	■
4	D-Link DIR-868L	86,3	120	75	79	100	100	2	450	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	1/□	□/□	■	■	■
5	Netgear R6250	84,6	120	76	75	100	96	2	300	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	1/□	□/□	■	■	■
6	Buffalo WZR-1166DHP	84,0	120	82	74	96	85	3	450	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	1/1	□/□	■	■	■
7	Netgear D6300B	83,9	160	81	76	91	96	2	300	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	□/2	■/□	■	■	■
8	Netgear R6300	82,2	130	77	68	97	96	2	450	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	□/2	□/□	■	■	■
9	D-Link DIR-860L	79,7	90	70	78	84	100	2	300	866	2	■	■	■	■	■	4/□	■/□	1/□	□/□	■	■	■
10	Buffalo WZR-1166DHP	79,1	100	75	74	87	85	3	300	866	2	■	■	■	■	■	4/□	■/□	1/1	□/□	■	■	■
11	Netgear D6200B	78,1	140	74	77	77	96	2	300	866	2	■	■	■	■	■	4/□	■/□	□/1	■/□	■	■	■
12	D-Link DIR-850L	74,4	70	68	76	72	100	2	300	866	2	■	■	■	■	■	4/□	■/□	□/1	□/□	■	■	■
13	Linksys EA6900	71,2	150	76	61	79	63	1	600	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	1/1	□/□	■	■	■
14	Sitecom WLR-8100	70,5	145	84	62	73	50	10	450	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	1/1	□/□	■	■	■
15	TP-Link Archer C7 AC1750	69,1	100	78	64	62	81	2	450	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	□/2	□/□	■	■	■
16	Zyxel NBG6716	68,3	130	81	48	70	87	2	450	1.300	3	■	■	■	■	■	4/□	■/□	□/2	□/□	■	■	■
17	Zyxel NBG6503	47,5	70	53	46	31	87	2	300	433	1	■	■	■	■	■	□/4	□/■	□/□	□/□	■	■	■

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PLANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

CHIP ac- WLAN modemleri nasıl test etti?

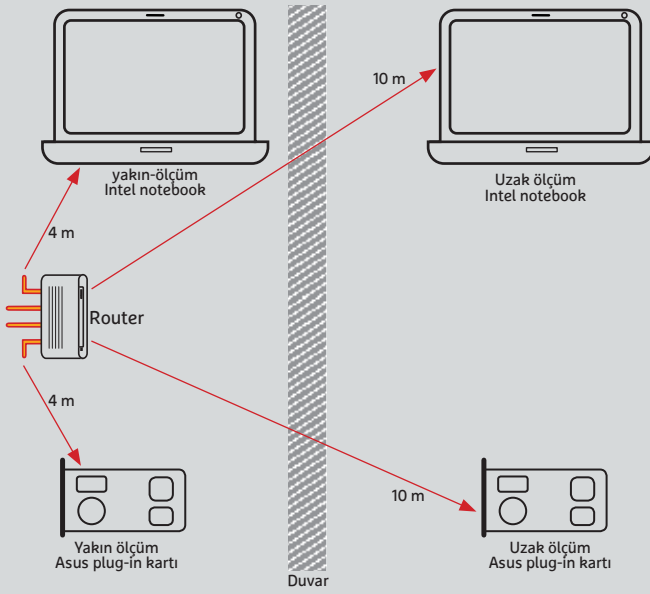
Biz testimizi 4 ve 10 metrelik iki mesafede ve en az veri sinyali kirliliği olan yerde gerçekleştirdik. Binamızın en alt katında yaptığımız bu testlerin sonuçlarını aşağıdaki grafikte bulabilirsiniz.

%30 Donanım Puanlarımızı portların çeşitliliğine ve sayısına göre (USB 2.0 veya 3.0), tuşlarına ve donanım kalitesine göre verdik.

%30 İşlevsellik Burada biz modem yazılımını, fonksiyonlarını ve güvenlik özelliklerini test ettik.

%30 Performans Puanlamamız bağlantı hızı ve pratiklik üzerine oldu.

%10 Kurulum ve ayarlama Kriterimiz kurulum arayüzleri ve önerilerin kullanılabilirliği oldu.

Biz binamızın bodrum katında bu şartlarda ölçümler yaptık, farklı senaryoları uyguladık.

CHIP Test sonucu

ac-modemler uzak mesafelere hızlıca veri göndererek bizi etkiliyorlar. Eski cihazlarla uyumları ayrıca etkileyici. Kısacası modemini yenilemek isterseniz veya desteklemek isterseniz idealler.

Test galibi Asus RT-AC68U ac ve n kullanıcıları için istikrarlı ve yüksek performansı ile bu ünvanı hak etti. Birçok özelliği ve keyfe göre ayarlanabilen birçok fonksiyonu var. Arayüzü oldukça kullanışlı. Yüksek USB bağlantı hızı ve NAS seçeneklerinin fazlalığı da göz önüne alındığında aynı zamanda bizim NAS tavsiyemiz olmayı da hak etti.

Fiyatına göre en iyi modem ise bizce D-Link DIR-850L. 70 Euro civarı fiyatı ile bir n- modemden daha iyi bir performans ortaya koyuyor. Fakat fonksiyonları ve erişim mesafesi de az.

FritzBox 7490 DSL modem özelliği ve uzun mesafelerde verdiği performans ile Netgear D6300B ile birlikte uzak mesafeler için en ideal modem oldu.

NAS fonksiyonu: FTP sunucusu	USB disk FAT32 desteği	USB disk NTFS desteği	USB printer desteği	Cloud servisi	Güç sarfıyatı çalışırken (W)	Yıllık elektrik sarfıyatı (Euro)	Asus plug-in kartı	Intel notebook	Intel Notebook ac	Intel Notebook n	Asus plug-in kartı ac	Asus plug-in kartı n	USB ile download/upload (MB/s)	Ürün				
															Ürün			
	■	■	■	https://router.asus.com	9	■	10,2/11,5	26,5	307/453	598/592	336/380	159/213	381/407	229/321	176/202	37/158	57,6/30,4	Asus RT-AC68U
	■	■	■	myfritz.net	11	□	7,4/9,3	19,6	336/369	417/519	316/310	169/176	349/405	265/339	159/152	21/93	14,6/10,7	AVM Fritz!Box 7490
	■	■	■	□	3	■	8,9/12,8	24,3	276/430	460/506	340/394	177/198	378/398	218/337	172/201	30/161	53,7/33,3	Netgear R7000
	□	■	■	mydlink.com	4	■	9,2/11,6	24,4	373/410	651/658	338/376	186/210	451/453	234/311	186/212	23/134	26,8/14,9	D-Link DIR-868L
	■	■	■	□	2	■	9,9/13,5	26,7	329/407	616/579	346/371	188/210	448/443	244/284	172/199	27/155	23,4/15,4	Netgear R6250
	□	■	■	buffalonas.com	2	□	9,1/9,7	23,4	350/434	551/571	337/369	190/214	415/406	252/279	168/190	30/162	48,5/24,3	Buffalo WZR-1750DHP
	■	■	■	readyshare.netgear.com	1	■	12,2/15,9	32,6	389/409	580/514	331/352	159/155	350/319	297/311	149/155	50/163	8,9/7,3	Netgear D6300B
	■	■	■	□	1	□	10,1/13,9	27,3	385/432	591/522	333/360	183/202	377/351	265/318	187/210	41/160	8,0/5,4	Netgear R6300
	□	■	■	mydlink.com	4	■	7,8/10,2	20,8	324/384	512/489	290/317	162/174	389/376	203/304	155/175	10/90	21,2/10,4	D-Link DIR-860L
	□	■	■	buffalonas.com	2	□	8,7/9,7	22,5	279/445	533/499	316/387	189/209	401/380	206/301	162/200	13/91	46,0/23,0	Buffalo WZR-1166DHP
	■	■	■	readyshare.netgear.com	1	■	9,4/11,5	24,8	298/296	342/296	245/252	176/188	282/262	195/239	173/187	37/110	8,1/8,3	Netgear D6200B
	□	■	■	mydlink.com	4	■	4,7/7,9	13,3	245/272	324/280	248/266	161/154	278/280	210/246	163/168	13/19	8,8/6,5	D-Link DIR-850L
	■	■	■	linksysmartwifi.com	2	■	9,6/12,9	25,8	267/425	579/576	300/350	98/49	385/424	203/240	159/166	21/146	25,3/10,1	Linksys EA6900
	□	■	■	□	5	□	5,5/7,6	14,9	357/343	418/532	301/310	192/202	311/355	228/228	100/55	18/39	13,4/12,1	Sitecom WLR-8100
	■	■	■	□	3	■	5,1/6,2	13,4	119/270	500/532	191/271	177/175	50/73	238/294	78/36	29/90	16,0/14,9	TP-Link Archer C7 AC1750
	■	■	■	□	4	■	5,8/6,9	15,1	335/317	473/543	275/248	180/182	299/304	263/285	67/33	27/41	9,2/3,4	Zyxel NBG6716
	□	□	□	□	4	□	3,5/4,1	9,2	94/94	94/94	94/94	94/94	95/94	92/94	92/94	0/2	0,0/0,0	Zyxel NBG6503

8 BAĞLANTI — YAKIN ÖLÇÜM — UZAK ÖLÇÜM

YouTube ve benzerleri TV'nizde

Medya akış oynatıcıları internet içeriğini evinize taşımanın en akıllıca yolu. Testimizde üç farklı yöntemi karşılaştırdık.

CS / Barış Emre ALKİM

Günümüzde, TV'de izleyebileceğiniz içeriğin büyük kısmı internetten geliyor: YouTube videoları, medya kütüphaneleri, çevrimiçi video kütüphanelerinden filmler ya da diziler gibi. Fakat televizyonların sunduğu akıllı TV (smart TV) özellikleri ya yetersiz ya da bir iki yılda hemen eskiyor. Ayrıca bunlar ülkelerin yerel medya pazarlarına da uygun olmuyor. İnternetin medya içeriğini ucuza evinin salonuna taşımak isteyenlerin televizyona HDMI ile bağlanan farklı harici sistemler arasında tercih yapması gerekiyor. Bunların en yenisi ve en radikal Google Chromecast. Akıllı telefon ya da tablet ile kontrol edebildiğiniz 35 avroluk küçük alet, içeriği doğrudan YouTube'un, Google Play'in ya da diğer kaynakların sunucula-

rından alıyor. Apple TV aynı yöntemi yıllardan beri kullanıyor. Söz konusu sistem Apple'ın iTunes Mağazası'na yönelik ve içeriği Apple aygıtlarında oynatıyor. En fazla özgürlük ve hem yerel hem de ücretli çevrimiçi medyayı kullanma esnekliği içinse en yeni Androidli medya oynatıcılar tercih edilebilir. Bu aygıtların bir temsilcisi olarak Orbsmart S82'yi test ettik. TV kullanımına göre uyarlanmış Android arabirimine ek olarak, genişletilebilir XBMC medya merkezi uygulaması da sunuyor.

35 avroluk küçük çubuk: Google Chromecast

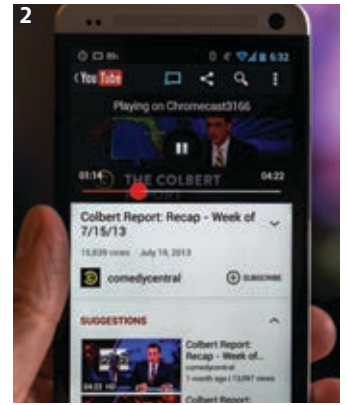
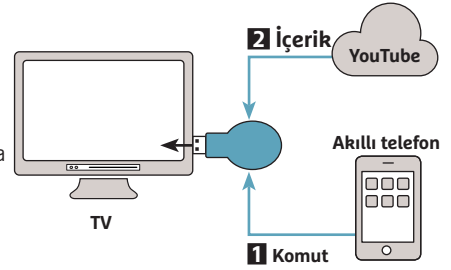
Chromecast aygıtı işe başlamak için tek başına yeterli değil. Önce bir HDMI girişine, sonra da güç kaynağı için televizyonun USB por-

Pratikte medya akışı

Testteki üç aygıt da benzer işler yapıyor ama sadece akış sağlayan Chromecast'tan mini PC sayabileceğimiz Orbsmart S82'ye kadar kontrol konseptleri son derece farklı.

Chromecast

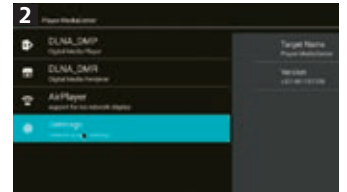
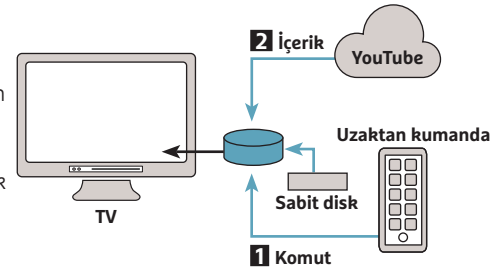
Google'ın küçük çubuğu, akıllı telefondan, tablettan ya da PC'den gelen akış işlerini beklemekten başka hiçbir şey yapmıyor. Dolayısıyla da tüm kullanım bu aygıtlardan gerçekleştiriliyor.

Chromecast uygulaması 1 sistemi kurmak için kullanılıyor ve YouTube 2 gibi uygulamaların üstüne kendi simgesini ekliyor.

Orbsmart S82

Eksiksiz bir Android sistemi olan Orbsmart S82 kullanım bakımından en karmaşık ürün fakat yerel ve çevrimiçi medya söz konusu olunca en çok seçeneği o sağlıyor.

Orbsmart S82 TV'de normal bir Android kullanıcı arabirimi çalıştırıyor 1. Bu arabirimin altında 4K medya oynatabilen bir oynatıcı 2 ya da ücretsiz XBMC medya merkezi 3 bulunabiliyor.

tuna bağlamanız gerekiyor. USB'ye bağladığınızda Chromecast televizyonunuzla birlikte açılıp kapanıyor.

Ne var ki Grundig marka televizyonla yaptığımız testte USB portunun aşırı zorlandığına ilişkin uyarı mesajları alıp durduğumuz için, ürünle birlikte gelen adaptörü kullandık. Bu sefer de aletin kapanmamakta ısrar ettiğini gördük. Dolayısıyla en iyisi, Chromecast'in adaptörünü ve televizyonu, anahtarlı bir prize takmak. Sistemi Android, iOS ve Windows sürümü bulunan Chromecast uygulamasıyla göz açıp kapayana değin kurabiliyorsunuz.

Bu işlemin ardından alet bağlantılı diğer aygıtlardan giriş beklemeye başlıyor. Söz gelimi YouTube uygulamasından bir video başlatıp Chromecast'e gönder düğmesine bastığınıza videoyu internetten doğrudan televizyona aktarabiliyorsunuz. Kullandığınız mobil aygıt ise videoyu değil, yalnızca denetim unsurlarını (oynat, duraklat, zaman çubuğu vb.) gösteriyor ve komutları aygıta iletiyor. Video oynatılırken ardından oynatılacak başka videolar seçebiliyor, isterseniz anında başlamasını isterseniz de bir listede beklemesini sağlayabiliyorsunuz. Bir kez alıştıktan sonra kullanımı kolay. Bazı noktalarda ise Google aşırı basitleştirmeye kaçmış. YouTube uygulamasından oynatım kalitesini değiştiremediğiniz için WLAN ya da YouTube yavaşladığında videoların takılmasını önleyemiyorsunuz. Ama bir video oynarken bir web sitesinden YouTube bağlantılarını listeye ekleme çabamız her seferinde hata mesajıyla karşılaştı. YouTube'un yanı sıra, mobil aygıtlardan Chromecast'a komut yollayabilen yazılımların sayısı gün geçtikçe artıyor. Örneğin MediaThek Cast uygulaması yayıncıların yasal medya kütüphanelerine erişebiliyor. Vevo internetten müzik videolarını akış halinde yayınlıyor ve ücretli AllCast, denetçi mobil aygıttan ya da UPnP sunucularından (örneğin NAS) video oynatıyor. Gallery Cast Free'yi kullanarak Androidli aygıtlarınızdaki fotoğraf galerilerini televizyonunuzda gösterebilirsiniz. Video oynatma söz konusu olduğunda Google Chrome tarayıcı sekmelerini kullanmaktan sakınmalısınız. Bu yöntem sadece web sayfalarını TV ekranında göstermek için tercih edilmeli.

Android kutusu: Orbsmart S82

Orbsmart S82 (yaklaşık 135 avro) için ekran olarak TV'yi giriş aygıtı olarak da bir uzaktan kumandayı kullanan Androidli tablet diyebiliriz. 25 CD'lik kutu büyüklüğündeki aygıt TV'nize HDMI ile bağladıktan sonra WLAN ya da Ethernet üzerinden internet bağlantısını kurmanız gerekiyor. Yanında gelen uzaktan kumandayla sadece temel standart işlevlere erişilebildiği için ek bir "AirMouse" uzaktan kumanda almanızı öneriyoruz. Bu tür bir uzaktan kumandayı ileri geri hareket ettirerek fare imlecini oynatabiliyorsunuz. Biz Mele Fly Mouse F10 modelini (yaklaşık 30 avro) kullandık. Yan tarafındaki klavye arama sorgusu ya da parola girmeyi kolaylaştırıyor. Fare imlecini denetimi kısa bir öğrenme eğrisinin ardından biraz kolaylaşıyor fakat Google'ın aslında dokunmatik aygıtlar için tasarladığı işletim sistemi, Androidli tüm medya oynatıcıların zayıf noktası.

Test ettiğimiz diğer iki sistemin aksine USB bellekleri ve sabit diskleri doğrudan bağlayabiliyor ve önceden kurulmuş yazılımla her türden medya dosyasını oynatabiliyorsunuz. Hatta bunu NAS üstünden yapmak bile mümkün. Beraberinde gelen Android uygulamasıyla çevrimiçi videoları da görüntüleyebiliyorsunuz ki testimizde, YouTube'u ve yaygın kullanılan medya kitaplıklarını rahatça kullanabildik. Tarayıcıyla, Google Maps'le ve e-postayla ilgili uygulamaları rahatça kullanabiliyorsunuz. Google Play Store'dan istediğiniz her tür uygulamayı kurabilirsiniz. Bunlara Watchever ya da Maxdome gibi ticari akış aygıtlarının uygulamaları dâhil. Fakat sistem dokunmatik kullanımı

TEST Medya akış oynatıcıları

desteklemediği için ne yazık ki oyun uygulamalarında resmen duvara tosluyorsunuz.

Önceden kurulu XBMC medya merkezi sıradan bir Android uygulaması gibi fakat ayrı bir kullanıcı arabirimi var. Bunu Orbsmart'ın standart uzaktan kumandasıyla yönetebiliyorsunuz ve normalde her biri için ayrı Android uygulaması gerektiren geniş bir içerik kapsamına erişmek için çok sayıda kurulabilir eklenti sunuyor. Dolayısıyla, XBMC sayesinde YouTube videolarına, medya kütüphanelerine ve daha birçok çevrimiçi hizmete ek olarak USB'den ya da ağ sürücülerinden içerik izleyebiliyorsunuz. Seçenek bolluğu, kullanımı biraz karmaşık olsa da Orbsmart'ın albenisini artırıyor. Donanım bakımından aygıt gayet güçlü, testimizde 4K çözünürlüklü test dosyasını sorunsuz oynatabildi.

Kablosuzların öncüsü: Apple TV

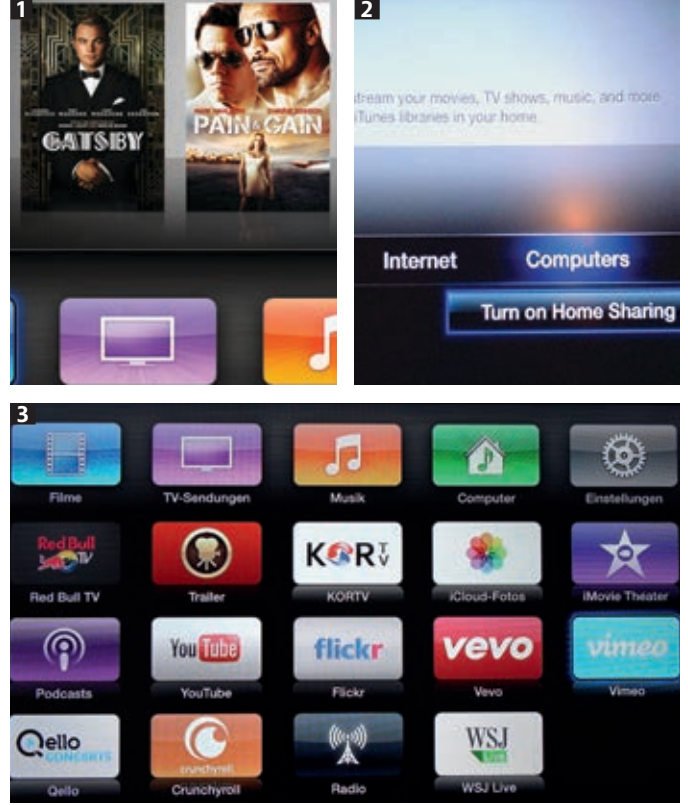
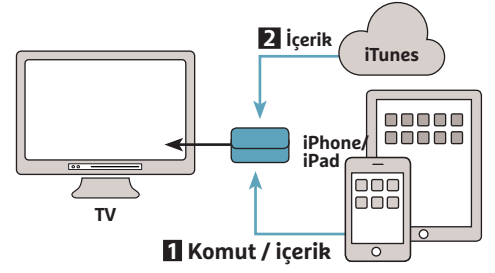
Apple TV, medya akış oynatıcılarının en eskisi. Testimizde en son sürüm, yani üçüncü nesil bir aygıt kullandık. Bu teknoloji Apple aygıtlarıyla ve Apple'ın medya serisi ürünleriyle çalışmak üzere tasarlanmış ki bunların hepsi de kolayca kullanılıyor. Sade uzaktan kumanda ilk kurulum prosedürü, anlaşılır menüler ve medya ürünleri arasında dolaşmak için yeterli. Apple için bu iTunes mağazası ve oradan satın alınan içerik demek. Başlangıç ekranındaki "Computer" bağlantısına basarak, ev ağında ve çalışır durumda bir bilgisayarın iTunes kütüphanesindeki müzik dosyalarını ya da videoları kullanabilirsiniz. Ne var ki aygıt diske depoladığınız dosyaları, örneğin NAS'ınızda bulunanları görmüyor.

Bunun dışında Apple tarafından önceden kurulmuş olan birkaç uygulama daha var fakat tüm içerikler tüm ülkelerde bulunmuyor. İkinci nesil Apple TV aygıtlarının aksine, üçüncü nesil aygıtlarda jailbreak işlemi kolay değil. Böylesi bir işlem her şeyden önce ücretsiz XBMC medya merkezini kurmayı sağlıyor. Apple TV ancak AirPlay hedefi olarak kullanıldığı zaman bir nebze esneklik kazanıyor. Bu Apple protokolüyle iPhone, iPad ya da Mac üzerindeki müzikler, videolar ya da ekran içeriği Apple TV'ye aktarılabilir. Testimizde bu işlem, Chromecast'le yaptığımız nispeten kararsız aktarımdan daha iyi gerçekleşti.

balkim@chip.com.tr

Apple TV

Apple firmasının medya akış kutusunun asıl amacı Apple'ın iTunes mağazasına erişmek. Ancak iOS ve OS-X aygıtlarının içeriğini de AirPlay protokolüyle oynatabiliyor.

iTunes mağazası Apple TV ana sayfasının büyük kısmını kaplıyor **1**. Bununla birlikte yerel medya içeriğiyle ilgili seçenekler **2** göz önünde değil. Önceden kurulu az sayıda uygulamaya **3** yenisi eklenemiyor.

Medya akış oynatıcıları

	GOOGLE CHROMECAST	ORBSMART S82	APPLE TV
Yaklaşık fiyat	35 Avro	140 Avro	110 Avro
SONUÇ	Çok ucuz, çok az şey yapabiliyor ama esnek tasarım sayesinde seçenekler sunuyor	Birçok işlev ve biçim destekliyor ama kullanıma alışmak zaman gerektiriyor; kolayca genişletilebiliyor	Kullanım kolaylığı önemliyse Apple TV en iyi seçenek; içerikler pahalı, esnek değil
TEKNİK ÖZELLİKLER			
Boyutlar – E X B x Y	72 x 35 x 12 mm	127 x 33 x 127 mm	98 x 23 x 98 mm
CPU/RAM	Marvell DE3005-A1/512 MB	ARM-A9 Quadcore/2 GB	Apple A5 (1-Core ARM-A9)/512 MB
Portlar	HDMI-out	HDMI, S/PDIF, 2 x USB 2.0, Micro-USB OTG, 100 MBit/s LAN	HDMI, S/PDIF, 100 MBit/s LAN
Berberinde gelenler	Kullanıma hazır: Adaptör, USB güç kablosu, HDMI uzatma	Eksik: Pilsiz temel uzaktan kumanda; HDMI kablosu, adaptör	Eksik: Pili uzaktan kumanda, güç kablosu; HDMI kablosu eksik
Güç kaynağı	Micro USB	5V adaptör	220 V kablo (dâhili adaptör)
ÖZELLİKLER			
YouTube / Vimeo / dailymotion	Uygulama/PC'den/ PC'den	Uygulama/Uygulama/Uygulama (ya da XBMC)	Uygulama/Uygulama/□
Medya kütüphanesi	App MediaThe Cast	Üreticinin uygulamaları ya da XBMC eklentisi	□
Video: Maxdome / Watchever / Amazon / diğer	Uygulama/Uygulama/□/Google Play	Uygulama/Uygulama/□/Google Play etc.	□/Uygulama/□/iTunes
Müzik: Spotify / Rdio / iCloud / Google Play	□/Uygulama/□/Uygulama	Uygulama/Uygulama/□/Uygulama	□/□/Uygulama/□
USB ve LAN üzerinden: AVI / MP4 / MKV	AllCast ile □/■/□	■/■/■	iTunes ile dönüştürülmüş /■/□
Güç tüketimi- atıl / oynatma sırasında	2,0 W/2,5 W	3,3 W / 5,3 W	1,3 W/1,6 W

■ VAR □ YOK

POPULAR SCIENCE EYLÜL SAYISINDA

SİBER SAVAŞLARIN ŞAFAĞI

- Gör. Öğren. Yap.
- Bill Nye'in rövanş maçı
- Nükleer enerjide değişen dengeler
- İnsan vücudunun fiziksel sınırları
- Suçlu genler
- Bilimsel masallar
- HIV'i durduran hap
- Ölümün öpücüğü: Venom

Ayrıca soru&cevap bölümü, yeni icatlar, harika makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science Ağustos sayısında sizi bekliyor.

DERGİDE
Bu simgeyi
gördüğünüz
sayfalarda video
izleyebilirsiniz

EYLÜL SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

Asus ZenFone 6 Dev ekranlı cep

Asus'un ilk defa CES'te gösterdiği, tasarımıyla öne çıkan ZenFone 5'i geçtiğimiz günlerde CHIP Online'da incelemiştik hatırlarsanız. ZenFone 5'le birlikte piyasaya sürülen 6.0 inçlik ZenFone 6 ise yeni elimize geçti. Ekranı ve boyutlarıyla bir hayli büyük olan cep, phablet kategorisinde yer alıyor. Cebin ekranı IPS. 720p çözünürlük sunan ekran gayet iyi görünüyor. Ayrıca Corning Gorilla Glass 3'le korunuyor olması onu bir hayli dayanıklı kılıyor. ZenFone 6'nın teknik birimlerine baktığımızda Intel Atom Z2580'i görüyoruz. Çift çekirdekli bu işlemci 1,6 GHz'lık hız sunuyor ki bu da cep için bir hayli yeterli. Telefonun RAM hanesinde 2 GB'ı görüyoruz. Ayrıca depolama kapasitesi olarak da 16 GB bulunuyor. Bu alanı microSD kartla birlikte 64 GB'a kadar arttırabilmek mümkün. Android 4.3 işletim sistemiyle çalışan ZenFone 6, gayet akıcı çalışıyor. Telefonun Android 4.4.2 güncellemesi alacağını da söyleyelim. ZenFone 6, özellikle kamerasıyla fark yaratıyor. Ön yüzünde 2.0 megapikselli bir ön kamera taşıyan cep, arka yüzünde ise tam 13 megapikselli bir lens bulunduruyor. LED flaşla desteklenen kamera, özellikle gece ve ışığın yetersiz olduğu ortamlarda Pixelmaster özelliği ile flaşsız bile net fotoğraflar çekebilme başarısı gösteriyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.3
İŞLEMÇİ	Intel Atom Z2580 1,6 GHz
EKRAN	6.0 inç IPS (720x1280)
BELLEK	2 GB
DEPOLAMA	16 GB (64 GB microSD)

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	91
İNTERNET (%20)	90
MULTİMEDYA (%20)	89
TELEFON FONKSİYONU (%10)	95
FİYAT / PERFORMANS (%20)	91
FİYAT	799 TL

CHIP Çok iyi (90)

Alcatel OneTouch Idol 2 Görünümüyle çok şık

Vodafone'la satışa sunulmasıyla da tarifeyle ek uygun ödeme koşulları seçeneğine de sahip olan OneTouch Idol 2, ilk bakışta tasarımıyla dikkatleri üzerine çekmeyi başaran bir cep telefonu. Tasarımıyla kaliteyi yansıtan bir model olmayı başaran Idol 2'nin gövdesinde kullanılan malzemeyi ve inceliğini çok beğendik. Elde tuttuğunuzda iyi bir his bırakıyor. Telefonun üzerinde 5 inç boyutunda bir ekran var. IPS LCD olan ekran, Corning Gorilla Glass'la korunuyor. 4 çekirdekli işlemciyle 1,3 GHz frekansta çalışan telefon, 1 GB'lık bellek sahibi. Cep 8 GB'lık dahili hafızaya sahip olsa da içeriğinde pek çok uygulamaya yer veriyor ve kullanılabilir alan olarak geriye yaklaşık 3 GB'lık bir dahili hafıza kalıyor. microSD kart ile bu alanı 32 GB daha arttırmanız mümkün. OneTouch Idol 2'nin, bağlantıları arasında ise NFC göstermesi pek çok rakibinden fark yaratan noktalar arasında. Telefon ön kamerasıyla 2.0, arka kamerasıyla ise 8.0 megapikselli çözünürlük sunuyor. Arka kamera flaşla desteklenmiş. HDR, panorama, yüz algılama gibi özelliklerin sahibi olan kamera, yazılımında farklı seçenekler de sunuyor. Telefon, işletim sistemi olarak Android 4.2'yi kullanıyor. Özelleştirilmiş yeni bir arabirime sahip olması gayet memnun edici bir görünüm ve kullanım imkanı tanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.2
İŞLEMÇİ	Mediatek MT6582 1,3 GHz
EKRAN	5.0 inç IPS LCD (540x960)
DEPOLAMA	8 GB (32 GB microSD)
KAMERA	2.0 MP, 8.0 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	87
İNTERNET (%20)	90
MULTİMEDYA (%20)	83
TELEFON FONKSİYONU (%10)	90
FİYAT / PERFORMANS (%20)	90
FİYAT	799 TL

CHIP İyi (87)

Monster Tulpar T7 Oyun canavarı

Tulpar T7, güçlü bir model. Fırçalanmış alüminyum tasarıma sahip olan dizüstü bilgisayarı, her ne kadar bazı rakipleri gibi çok özelleştirilmiş bir tasarım kullanmasa da ışıklı klavyesiyle oyuncuların ihtiyacını karşılayacak seviyede bir görsellik sunuyor. 7 farklı renkte ışıklı klavyeyi renklendirebildiğiniz Tulpar T7'de bu işlemi bir yazılımla halledebiliyorsunuz. Tulpar T7'nin hoparlörleri de gayet iyi seviyede. Tulpar T7, Türkçe Linux işletim sistemiyle geliyor. Satın alım aşamasında Windows işletim sistemini ayrı ücret ödeyerek edinebiliyor veya halihazırda Linux'lu olarak satın alabiliyorsunuz. Tulpar T7'nin güçlü teknik birimleri var. Intel Core i7 işlemcinin sahibi olan T7, 4 çekirdekli yapıda ve 2.50 GHz ile 3.50 GHz arasında hız sunuyor. Ayrıca 8 GB kapasitesinde bellek ve 1 TB da sabit disk bulunduruyor. En büyük farkı değiştirilebilir ekran kartıyla sunan T7, AMD Radeon R9 M290X gibi oldukça güçlü bir ekran kartına sahip. 4 GB kapasitesindeki ekran kartı, çok iyi iş çıkartıyor. Testimiz sırasında Watch Dogs'u tüm detaylar üst seviyede rahatlıkla oynadığımızı söyleyelim. Ayrıca Thief'i 50 - 60 FPS arasında çalıştıran dizüstü, Need For Speed: Rivals'ta 30 FPS'ye sabitlenirken, Metro: Last Light'ta da 40 FPS üretmeyi başardı.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Linux (Türkçe)
İŞLEMÇİLER	Intel Core i7-4710MQ 2.50 GHz
EKRAN	17.3 inç Full HD LED
EKRAN KARTI	AMD Radeon R9 M290X 256-Bit 4GB GDDR5
BELLEK / HDD	8 GB DDR3L 1600MHz / 1 TB HDD

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	91
EKRAN (%15)	90
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	92
TAŞINABİLİRLİK (%10)	50
FİYAT / PERFORMANS (%20)	90
FİYAT	3739

CHIP İyi (88)

Samsung Galaxy Tab S 10.5

Super AMOLED'li ekran

Titanyum bronz ve beyaz renk seçenekleriyle tercih edilebilecek olan tabletin elimizdeki modeli bronz renkli olanı. Şık ve ince bir gövdeye sahip olan Tab S, Galaxy S5'teki parmak izi tarama yeteneğini almış. Tab S'in arka alt kısmına dikkatle bakıldığında iki minik daire görülüyor. Bu daireler Tab S'in "kapaklı kılıf" adındaki aksesuarı için tablet üzerinde yer alıyor. Bu aksesuarı üç farklı açıyla kullanabiliyorsunuz. Tab S, Android 4.4.2 işletim sistemine sahip. Arayüzüyle neredeyse saf bir Android deneyimi yaşatan tablet, öte yandan Samsung'un yeni Magazine UX arabirimini taşıyor. Uygulama ve hizmet noktasında da Tab S, fark yaratıyor; çünkü oldukça zengin bir içerik sunuyor. S-Mag, 3 aylık ücretsiz Deezer Premium, Samsung Sinema, %100 Oyun, 2 yıllık ücretsiz 50 GB kapasiteli Dropbox, ücretsiz Hancam Office ve daha fazlası Tab S'te yer alıyor. Tab S, Super AMOLED ekran kullanıyor. Super Clear LCD ve diğer Samsung tabletlerinde de gördüğümüz LCD panelden Super AMOLED'e terfi edilmiş olması büyük yenilik. 2560x1600 piksel çözünürlüğündeki ekran, görüntüleri fazlasıyla keskin görüntülerken, renkleri de olabildiğince derin sunuyor. Teknik kadroyla da güçlü olan Tab S, 1,9 GHz Cortex A15 ve 1,3 GHz Cortex A7 işlemcilerini kullanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 4.4.2
İŞLEMÇİ	Exynos 5 Octa (1.9 GHz + 1.3 GHz)
EKRAN	10.5 inç Super AMOLED (2560x1600)
BELLEK / DEPOLAMA	3 GB / 16 GB (128 GB microSD)
KAMERA	2.1 MP, 8.0 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	94
EKRAN (%15)	96
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	95
TAŞINABİLİRLİK (%20)	91
FİYAT / PERFORMANS (%20)	80
FİYAT	1199 TL

CHIP İyi (85)

AOC I2460Pxqu

Ev ve iş kullanımına uygun

I2460Px, tam model ismiyle aslında I2460Pxqu şeklinde anılıyor. 61 santimetrelilik ekran genişliğiyle göreceli olarak büyük olan ekran, tasarımıyla ise klasik yapıda. Mat malzemeli plastik bir gövdeye sahip olan ekran, böylece çok çekici durmuyor. Ancak monitörün ergonomi konusunda oldukça zengin olduğunu söyleyelim. AOC I2460Px'in ekranını farklı şekillerde kullanmanız mümkün. Geriye doğru 6,5 derecelik açıyla yatabilen ekran, öne doğru ise 23 derecelik açıyla eğilebiliyor. Öte yandan sağa ve sola doğru dönebilen ekran, yine kendi çevresinde de dönebiliyor. Ekranı tutup yukarı çektiğinizde 130 mm'ye kadar yükseltilebilmeniz de ayrı bir rahatlık sunuyor. AOC I2460Px, görüntü performansı da iyi seviyede. 1920x1200 piksel çözünürlük sunan ekran, böylece genel standartları karşılıyor. Griden griye 5 ms'lik tepki süresinin yanı sıra 300 kandela parlaklık da monitörün dikkat çeken teknik özellikleri arasında bulunuyor. 1000:1 tipik ve 20.000.000:1 de dinamik kontrast oranı sunan monitör, iyi bir izleme deneyimi sağlıyor. Sahip olduğu teknik detaylarla hem ofislerde profesyonel anlamda kullanılabilecek hem de film ve oyun gibi eğlence noktasında tercih edilebilecek olan monitör, ayrıca i-Care adında bir fonksiyonun da sahibi.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	24 inç LED (1920x1200)
TEPKİ SÜRESİ	5 ms (griden griye)
PARLAKLIK	300 kandela
KONTRAST	1000:1 (statik), 20.000.000:1 (dinamik)
BAĞLANTILAR	HDMI, D-Sub, DisplayPort, USB 2.0 (4 adet), hoparlör

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	95
ERGONOMİ (%25)	96
KULLANIM (%15)	90
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	85
TEKNOLOJİ (%10)	88
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (92)

MSI Radeon R9 280X

Termal tasarımı ekran kartı

Radeon R9 280X Twin Frozr Gaming, elbette alışkın olduğumuz gibi büyük boyutta bir ekran kartı. 269 mm'lik boya sahip olan kart, bu nedenle ferah kasalar için tercih edilmeli. Üzerinde yaklaşık 10 mm boyutunda iki adet fan bulunduran kart, özel tasarıma sahip. Karta da adını veren Twin Frozr IV termal tasarımı kullanan MSI Radeon R9 280X, SuperPipe ve AirFlow teknolojileriyle ısıyı hızlı bir şekilde karttan atıyor. Bu noktada kartın fazla ses çıkartacağını düşünmeyin. Şöyle söyleyelim; kart boşken yaklaşık 27 dB fan sesi ölçümledik. Tam yükteyse ise bu seviye 34 dB'A'e yükseldi. Bu değerler de benzer kart olan HD 7970 GHz Edition'a göre oldukça düşük. Zira o kartta tam yükte alınan ses 50 dB'A seviyesinde. PCI Express x16 3.0 arabirimini kullanan kart, fabrika çıkışında hız aşırıya uğramış durumda. 1000 MHz GPU Base Clock'un yanı sıra Boost Clock olarak 1050 MHz'i görebiliyor. Fakat MSI Gaming App yazılımını kullanarak bu hızı 1100'lü seviyelere çekebilmeniz mümkün. 3 GB bellek kapasitesinde olan kart, 384 bit veri yoluna sahip. Ayrıca kartın 6000 MHz Memory Clock frekansında çalıştığını da söyleyelim. Kartın harcadığı güç miktarı 250 watt seviyesinde. Ancak güç kaynağınızın 500 watt'lık olması öneriliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

GPU	AMD Radeon R9 280X
BASE CLOCK	1000 MHz
BOOST CLOCK	1050 MHz
BELLEK	3 GB / 384 bit GDDR5 / 6000 MHz
BAĞLANTILAR	HDMI, Mini-DP, DVI

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	90
DONANIM ÖZL. (%20)	92
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	92
FİYAT / PERFORMANS (%20)	94
FİYAT	839 TL

CHIP Çok iyi (91)

Mushkin Ventura Ultra Yüksek performanslı USB

Alüminyum malzemeyle kaplı bir USB bellek olan Ventura Ultra, hem sağlam hem şık görünüyor. Ön köşesinde bir LED ışık bu-lunduran cihaz, böylece çalıştığı durumlar-da geri bilgilendirme yapıyor. Diğer ucunda ise anahtarlık halkasını görebiliyoruz. Ven-tura Ultra'nın kapağı ise plastik. Açıkçası kapağın plastik olması tasarım bütünlüğü-nü bozuyor, ancak bu çok da mühim değil diye düşünüyoruz. Ventura Ultra, USB 3.0 arabirimini kullanıyor. Elbette geri uyum-luluk da gösteriyor. Merak edenler her iki yüzündeki vidaları sökerek belleğin içini açabilir. İçindeki işlemciyi görmek için biz açtık ve SandForce SF-2281 yongasının kul-lanıldığını gördük. Diskin kullanılabilir alan olarak 223 GB sunduğunu söyleyelim. Firmanın yaptığı açıklamaya göre 450 MB/s okuma ve 445 MB/s yazma hızlarına sahip olan Ventura Ultra'ya elbette biz de testler uyguladık. İlk testimiz BlackMagic Disk Speed Test. Bu yazılıma göre ölçümlenen rakam 154 MB/s yazma ve 209 MB/s okuma şeklinde karşımıza çıktı. Diğer bir testi ise CrystalDiskMark ile uyguladık. Test sonuç-larına göre sıralı okumada saniyede 213 MB'ı gören bellek, yazmada ise yine saniye-de 161 MB sonucunu aldı. Ventura Ultra'yı performans noktasında gayet beğendiği-miz açık. Ancak şunu da söylememiz gerek, Ventura Ultra metalik tasarıma sahip oldu-ğundan dolayı çalışırken çok fazla ısınıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

KAPASİTE	240 GB
OKUMA HIZI	450 MB/s
YAZMA HIZI	445 MB/s
ARABİRİM	USB 3.0
GARANTİ	2 yıl

DEĞERLENDİRME

TRANSFER HIZI (%50)	93
PRATİK TEST (%25)	90
ERİŞİM SÜRESİ (%25)	91
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (92)

Philips M1X-DJ DJ'lere özel bir ses sistemi

Philips MIX-DJ, dış görünüşüyle oldukça şık görünüyor. Beyaz renkli gövdesi ve üzerinde yer alan DJ setiyle üründe kıskır-tıcı bir görünüm hakim. DJ platformunda görünen tüm kontrolörleri iPhone, iPod veya iPad'e indireceğiniz Algoriddim Djay ve Djay2 uygulamalarıyla canlandırıyor-sunuz. Aslında şöyle de diyebiliriz: MIX-DJ, Algoriddim Djay ve Djay2 uygulamala-rının fiziksel bir uzantısı. Philips M1X-DJ'in kullanımı oldukça basit. iPhone, iPod veya iPad'inizi setin hemen üzerinde görünen Lightning bağlantısı yoluyla bağlayabiliyorsunuz. Elbette cihazın Blu-etooth desteği de var. Böylece farklı kay-naklardan kablosuz olarak da ses desteği almak mümkün. Cihazın, uygulamayla entegrasyonu harika. Öte yandan ses ka-litesini de çok başarılı bulduk. Tiz, pes ve orta sesler yerli yerinde. Yalnızca müzik yaparken değil, ses sistemi olarak kulan-dığınız zamanlarda da beğenilebilecek türden bir cihaz. 4 adet hoparlörüyle top-lamda 80W'lık bir ses üreten Philips M1X-DJ, wOOx adında bir teknolojinin de sahi-bi. Böylece seslerde bozulmayı engelleyen ses sistemi, öte yandan AUX Out çıkışı ile seti harici hoparlörlere ve amplifikatörle-re bağlama olanağı da sunuyor. 1200 TL civarındaki fiyatıyla ses sistemi meraklı-larına hitap ediyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

HOPARLÖR	4 adet
ÇIKIŞ GÜCÜ	80W (RMS)
UYUMLULUK	iPad, iPod, iPhone
BLUETOOTH	4.0 veya altı
PİL ÖMRÜ	5 saat

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40)	93
KULLANIM (%25)	85
DONANIM ÖZL. (%20)	80
BAĞLANTI SEÇN. (%15)	86
FİYAT	1199 TL

CHIP İyi (87)

Asus Maximus VII Formula ROG Armor tasarımı

Maximus VII Formula'nın tasarımı aslında oldukça tanıdık. Maximus VI Formula sürü-münde olduğu gibi yine oldukça iddialı. Asus, bu tasarımı ROG Armor şeklinde isimlendiriyor. Anakart üzerindeki materyalleri koru-manın yanı sıra sistemi serin tutma amacı güden bu tasarım, işleyişinin yanında görü-nüm itibarıyla da oldukça güçlü yapıda. Intel Z97 yonga setli anakart, LGA 1150 soketlerle uyumlu. Intel'in 22 nm mimarisindeki işlem-cilerini üzerinde taşıyabilen kart, Intel'in Tur-bo Boost teknolojisini de destekliyor. ROG Armor arasında görünen RAM slotlarına bak-tığımızda toplamda 32 GB kapasiteye destek veren ve hız aşırımlarda 3300 MHz'e kadar hız artışını kaldırabilen 4 slotu görüyoruz. Kart, entegre Intel HD grafik biriminin yanı sıra Nvidia Quad GPU SLI ve 3 yönlü AMD CrossFireX teknolojilerine de destek veriyor. Maximus VII Formula, 802.11 AC ve Bluetooth 4.0 bağlantılarına da hazır. Bunun için kutu içeriğinden çıkan devreyi anakarta bağlama-nız gerekiyor. Maximus VII Formula, hibrit soğutma tasarımına sahip. Özel tıpalı altın-da sıvı soğutma haznelerini saklıyor. Böylece kartı isteğe bağlı olarak sıvı soğutma sistem-lerine de bağlayabiliyorsunuz. Maximus VII Formula, ses konusunda da büyük destek sağ-lıyor. SupremeFX Formula 2014 desteği ile ses konusunda ciddi fark yaratan kart, bunu So-nic Studio ve Sonic Radar II yazılımlarıyla or-taya koyuyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	Intel Z97
İŞLEMCİ DESTEĞİ	Intel Core i7 / i5 / i3 (LGA 1150)
BELLEK DESTEĞİ	4 x DDR3 DIMM 32 GB
BAĞLANTILAR	USB 3.0 (6 adet), USB 2.0 (2 adet), HDMI, DisplayPort
VAPI	ATX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40)	94
PERFORMANS (%35)	95
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	92
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	90
FİYAT	Belli değil

CHIP Çok iyi (93)

Kingston HyperX IMPACT

Mobil platformlar için

Şık ve termal etiket içeren tasarımıyla dikkat çeken Impact, gayet küçük boyutta. Böylece kolaylıkla dizüstü bilgisayarlara takılabilecek olan RAM, incelediğimiz modeliyle 8 GB'lık kit halinde. İki adet 4 GB'lık birim olarak elimize ulaşan bellek, 8 GB'lık tekli olarak da tercih edilebilir. Ayrıca daha yüksek performans arayan kullanıcılar için yine 16 GB'lık kit olarak da Impact bulunabiliyor. Çift kanallı yapıda olan Impact, otomatik hız aşırı hız sağlıyor, tak – çalıştır işleviyle BIOS üzerinden herhangi bir ayar yapmanıza gerek bırakmıyor. Elbette frekans değişikliği yapmak isterseniz o zaman başka. Impact, 2133 MHz hızında çalışan bir bellek. Fakat derseniz bu hızı optimize edebiliyorsunuz. 1600 ila 2400 MHz arasındaki hızlarda rahatlıkla frekans değişikliği yapmak mümkün. Elbette konu mobil olunca, enerji tüketimi de önem arz eden konular arasındaki yerini alıyor. Impact, çevre dostu tasarımıyla hem düşük güç tüketimiyle çalışıyor hem de serin kalabiliyor. Bu arada Impact'in; HM65, HM67, HM70, HM75, HM76, HM77, HM86, HM87, QM67, QM87, QS67, UM67 ve UM77 Intel yonga setleri ile uyumlu olduğunu da söyleyelim. Kingston'un yeni bellek serisi dizüstünde performans arayan ve bellegini terfi ettirmek isteyenlere hitap ediyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

KAPASİTE	2 x 4 GB
HIZ	2133 MHz
VOLTAJ	1.35V
CAS GEÇİKMELERİ	CL9-CL12
YÜKSEKLİK	46.41 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%40)	97
KULLANIM (%25)	95
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	96
FİYAT	277 TL

CHIP Çok iyi (96)

MSI Z97I Gaming AC Mini-ITX'e iyi bir anakart

Z97I Gaming AC, mini-ITX formda bir anakart. Bu da demek oluyor ki mini sistem toplamayı düşünenlere hitap ediyor. Intel Z97 Express yonga setine sahip olan anakart, oyunseverlerin vazgeçilmez LGA 1150 soketli 5. ve 4. nesil i7'li işlemcileri destekliyor. Dual bellek kanalının yanı sıra toplamda 3200 MHz'e kadar bellek desteği de sağlayan kart, üzerinde 2 adet DIMM slotu bulunduruyor. Bu karta maksimum 16 GB kapasitesine kadar RAM takabiliyorsunuz. MSI'nın diğer kartlarından da aşına olduğumuz gibi bu kart da Military Class 4 bileşenlerden oluşuyor. Bu da hem dayanıklı hem de stabil bir sistem için ideal. Ses denetleyicisiyle de dikkat çeken kart, Creative Sound Blaster Cinema 2 ile güçlendirilmiş Audio Boost sahibi. Şimdi Z97I Gaming AC'ye adını da veren bir özellikten bahsedelim. Evet, MSI'nın bu kartı kablosuz bağlantılara da destek veriyor. Kutu içeriğinden çıkan Intel Dual Band Wireless AC 7260 devresini anakart üzerine konumlandırarak anakarta Wi-Fi 802.11 AC ve Bluetooth 4.0 özelliği kazandırabiliyorsunuz. Z97I Gaming AC, profesyonel kullanıcıların beklentilerine cevap verebilecek düzeyde bir kart olmayı başarıyor. Bunu OC Genie 4 ile sağlayan kart, hız aşırı hız ihtiyaçlarını karşılıyor. Özellikle Gaming App yazılımı ile oyunlardaki FPS hızına direkt etkide bulunabileceğinizi söyleyelim.

TEKNİK ÖZELLİKLER

YONGA	Intel Z97 Express
İŞLEMCİ DESTEĞİ	Intel Core i7 (LGA 1150)
BELLEK DESTEĞİ	2 x DDR3 DIMM 16 GB
BAĞLANTILAR	USB 3.0 (x4), USB 2.0 (x4), HDMI (x2), eSATA, DP
YAPI	Mini-ITX

DEĞERLENDİRME

DONANIM ÖZELLİKLERİ (%40)	91
PERFORMANS (%35)	92
KULLANIM KOLAYLIĞI (%15)	90
BAĞLANTI SEÇ. (%10)	90
FİYAT	477 TL

CHIP Çok iyi (91)

Asus DSL-AC68U

Yüksek hızda veri transferi

Asus, AC68U'da da yine şık bir tasarıma imza atmış. Böylece bu cihazı köşelere, görünmeyecek noktalara değil, oturma odanızda televizyonun standına veya çalışma masanıza gönül rahatlığıyla konumlandırabilirsiniz. AC68U, üzerinde üç anten girişine yer veriyor. Kutusundan çıkan uzun yapılı antenlerini bu noktalara bağlıyorsunuz. Böylece menzil genişliğinin halihazırda uzun bir modem olduğunu gösteren AC68U, kutu içeriğinde gerekli kablo bağlantıları ve splitter'ları da bulunduruyor. AC68U, üst düzey bir router. 802.11ac desteği göstermesinin yanı sıra toplamda 1900 Mbps'e kadar hız desteği sağlamasıyla da dikkat çekiyor. "Toplamda" diyoruz çünkü cihaz çift frekans bandında çalışıyor. Router, 2.4 Ghz frekansta 600 Mbps'e değin veri transfer hızı sergileyebiliyor. Bunu TurboQAM Wi-Fi hızlandırma teknolojisi ile sağlayan cihaz, 5 GHz bandında da 1300 Mbps'e hızı kadar performans sergileyebiliyor. 5 GHz bandın özellikle yakın alanlarda etkili olduğunu göz önünde bulundurursak, online oyunseverlerin bu router'la yüksek hızda oyun keyfi sağlaması mümkün. AC68U, ayrıca yazılım ve uygulama desteğiyle de iyi bir model. AiRadar özelliği ile diğer modem router'lara göre %150'ye kadar daha fazla kapsama alanı sağlayan cihaz, böylece tek noktadan diğer odalara daha iyi kalitede sinyal gönderebiliyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

AĞ STANDARDI	IEEE 802.11a/b/g/n/ac, IPv6
HIZ	1300 + 600 Mbps
FREKANS	2.4 GHz, 5 GHz
ANTEN	3 x harici dBi
BAĞLANTILAR	4 x RJ45, 1 x RJ11, USB 3.0

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50):	92
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%25):	91
ERGONOMİ (%15):	90
KULLANIM KOLAYLIĞI (%10):	91
FİYAT	510 TL

CHIP Çok iyi (91)

MODERN ZAMANLAR

İnternet ve PC'ler

İnternete artık PC'den değil cep telefonundan giriyoruz fakat gözlükle gireceğimiz günler de gelecek.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

Kaç sene önceydi hatırlamıyorum ama akıllı cep telefonları ortalığı henüz tarumar etmemişti. Bu sayfalarda Türk Telekom'a sabit hatlardaki telefon görüşmelerini internet bağlantısı ve toplam dakika üzerinden paketlerle satması gerektiğini söylemiştim. Yani 500 dk. konuşma 50 GB kotalı internet gibi. Bunu da kendim uydurmayıp Almanya örneğini vermiştim. Fakat TT maalesef bu tür tarifeler yaratmayı düşünemedi. 2014 TÜİK verilerine göre 100 hanenin sadece 34,6'sında sabit hatlı telefon var. Bu sayı dijital fotoğraf makinesi ve kamera oranının biraz üzerinde (%27,6). Cep telefonları ise 96,1 ile pastadaki aslan payına sahip. Fotoğraf makinesi ve video kamera oranının düşüşte olduğu ve cep telefonu sayısındaki artışla ters orantılı olduğunu tahmin edersiniz. Masaüstü PC oranı açısından baktığımızda karşımıza 27,6 gibi bir sayı çıkarken dizüstü PC'lerde bu oran %40,1 oluyor.

Sosyal ağlar önemli

2014 TÜİK verilerine göre interneti en çok sosyal ağlara girmek için kullanıyoruz (%78,8). E-posta iletişimi amacıyla internet kullanım oranı %53,9 iken oyun, müzik ve film indirme amaçlı internet kullanımı ise %58,7. Sabit hatlardaki internet hızlarının aksine 3G hızı konusunda dünya ortalaması itibariyle oldukça iyi bir noktadayız. Eğer yüklü miktarda dosya indirmiyorsanız aylık 2 GB kota size fazlasıyla yetecektir. Tatilde bulunduğum yerde (Balıkesir) ADSL olmasına ve bu bağlantıyı sadece ben kullan-

mama rağmen zaman zaman 3G üzerinden internete bağlanmayı tercih ettim. Şu anda aylık 30 TL civarında bir fiyata konuşma ve internet paketi satın alabiliyorsunuz. Hal böyleyken kullanıcıların şu anda evlerdeki bilgisayarlarda 3G ile cep telefonu üzerinden internete bağlanmamalarının çoğunlukla tek sebebi, bunun nasıl yapılacağını bilmemeleri.

3G hızı sizin için yeterli olabilir ama cep telefonu operatörleri kota konusunda ADSL'e rakip olamazlar. Aylık yaklaşık internet kullanım miktarınızı PC'nize kuracağınız minik bir yazılımla ölçün. Bu miktar, GSM operatörünüzün verdiği kota içindeyse akıllı telefonunuzu kabloyla ya da erişim noktası modunda dizüstü/masaüstü PC'nize bağlayıp kullanabilirsiniz. Tabii film, program, müzik indirmek yok.

Büyük kolaylık

Şimdi size büyük bir iyilik yapacağım. Yeni Windows kurulumundan sonra ihtiyaç duyduğunuz tüm yazılımları yüklemek neredeyse bir gününüzü alıyor değil mi? Buna bir son verelim. Hemen ninite.com adresine gidiyorsunuz. Buradaki istediğiniz yazılımları işaretliyorsunuz ve Get Installer düğmesine basıyorsunuz. Gelen EXE uzantılı dosyayı çalıştırdığınızda işaretlediğiniz tüm yazılımlar otomatik olarak kuruluyor. Onlarca kere Next tuşuna basmaktan da kurtuluyorsunuz.

Google Photo Sphere

Bir Android telefonda benim için mutlaka

ninite.com'dan indirebileceğiniz yazılımlar hayatınızı kolaylaştıracak

olması gereken yazılımlardan biri Google Snapseed'dir. Fotoğrafları rötuşlamak konusunda harika bir arayüz ve bolca seçenek sunan bu yazılımı dandik efekt yazılımlarıyla karıştırmayın. Google'ın Photo Sphere adlı panoramik fotoğraf yazılımı iOS için de App Store'da yerini alınca hemen merak edip iPad'e indirdim. Yazılım ücretsiz ve iPad'de çalışıyor olsa da aslında iPhone 5 için optimize edilmiş. 360 derece fotoğraf çekimi için harika bir çözüm olan Google Photo Sphere'i mutlaka deneyin.

Yandex Haritalar

Hazır telefonumda mutlaka olması gereken yazılımlardan bahsetmişken Yandex Haritalar uygulamasını da es geçmeyeyim. Google'ın ya da Apple'ın harita uygulamasından daha başarılı bulduğum Yandex Haritalar, ülkemize çok iyi adapte edilmiş. Trafik durumunu kontrol etmek ya da bilmediğim bir adresi bulmak istediğimde aklıma ilk gelen bu uygulamayı çalıştırmak oluyor.

Apple Türkiye destek

Apple Türkiye'den bir konuda telefon desteği almak istedim. Bunun için iki yol var. Ya siz onları arıyorsunuz ya da size verilen randevu saatlerinden birini seçerek Apple'ın sizi aramasını istiyorsunuz. İki defa aranmak istedim fakat arayan soran olmadı. Bir de ben arayayım dedim fakat mail ile bana verilen telefon numarasını ne yaptysam düşüremedim. Derken bir arkadaşımın bu nu-

maranın cep telefonlarından aranamadığını ille de sabit hattan aranması gerektiğini öğrendim. Siz hangi telefonda ararsanız arayın Apple'dan destek almak isterseniz aramanız gereken numara: 0216 282 15 11. Bu numaradan aradığımda yetkililer randevu telefonlarına niye dönülmediğine cevap veremediler fakat son derece yardımseverdiler ve hızlıca problemimi çözdüler.

Asus ZenFone 5

Intel, mobil tarafta kendine güçlü ortaklar buluyor. Asus da bunlardan biri. Gerek dünyada gerekse ülkemizde oldukça olumlu bir imaja sahip olan Asus, ZenFone serisinde ZenFone 4, ZenFone 5 ve ZenFone 6 olmak üzere üç modelle karşımıza çıkıyor. 3 model

de fiyat-performans oranı açısından oldukça cazip (499 TL, 699 TL, 799 TL). Teste yollanan ZenFone 5, tahmin edebileceğiniz üzere 5 inçlik HD Gorilla Glass 3 ekran ve Intel Z2580 1,6 GHz işlemci ile donatılmış. Bu ekran boyutu cebe sığmakla rahat bir kullanılabilirlik arasında sanırım en ideali. Ben bu noktada Clash of Clans adlı bir Android oyunu oynadığım için 5,5 inçlik daha geniş bir ekranı tercih ediyorum. Fakat Clash of Clans bir yana 5 inçlik ekranın taşınabilirliği genel olarak daha iyi. 6 inç ise benim için ergonomi sınırlarını zorlayan bir boyut. ZenFone 5'in 8 megapikselli kamerası başarılı. Ayrıca telefonda alışlageldik özelliklere ek olarak çok düşük ışık şartlarında bile başarılı fotoğraf çekebilmenizi sağlayan PixelMaster adında bir özellik bulunuyor. Bu modda flaş kullanmadan ve kumlanma yüzünden fotoğrafınız bozulmadan gayet tatminkar gece fotoğrafları çekebiliyorsunuz. En güzeliyse bu modun video kaydı sırasında da çalışması. F2.0'lık parlak lens de düşük ışıkta oldukça işe yarıyor tabii ki. PixelMaster'ın seçtiğiniz kişileri fotoğraflardan kolayca çıkartabilmek başta olmak üzere daha pek çok marifeti var ve bunlar pratikte gerçekten işinize yarayacak şeyler. Genel görünüm olarak şık diyebileceğimiz telefonda sade arayüz ve başarılı güç yönetim özellikleri, tatminkar performansı da dikkate alınca beğenimi kazandı. 🇹🇷

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA
2DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ
GENEL ÇÖZÜM/STİLCanon PowerShot
G1 X Mark II

Çok iyi fotoğraf kalitesi, kaliteli ışıklik, bas-çek uyumlu otomatik odaklama, 180 derece dönebilen dokunmatik ekran; ancak ağır ve büyük, vizör opsiyonel
Toplam puan: 90,0
Fiyat: yaklaşık 840 €

SIRA
4SABİT DİSK
SSDPlextor M6S 256GB
(PX-256M6S)

Okumada çok iyi veri transferi, yazmada da oldukça iyi, düşük güç tüketimi, 3 yıl garanti, 512 MB önbellek; ancak masaüstü adaptörü yok
Toplam puan: 84,0
Fiyat: yaklaşık 130 €

SIRA
16SABİT DİSK
SSDToshiba 500GB
MQ01ACF050

Çok hızlı veri transferi (okuma ve yazma), kısa erişim süreleri, çok sessiz, sadece 7 mm kalınlığında; ancak güç tüketimi ortalamanın üstünde
Toplam puan: 82,2
Fiyat: yaklaşık 55 €

SIRA
28TABLET
WINDOWS

Nokia Lumia 2520

Pil şarj süresi iki saatin altında, akıcı navigasyon, ışık sensörü, jiroskop, çok iyi kontrastlı çok parlak ekran; ancak parlaklık dağılımı kötü, biraz ağır,
Toplam puan: 78,6
Fiyat: yaklaşık 600 €

SIRA
11TELEVİZYON LCD/PLAZMA
32 İNÇToshiba
32L2434DG

DVB-C/T tuner, stabil ayak, çok stabil izleme açılı IPS Panel; ancak hızlı hareketlerde hafif blok oluşumu, uzaktan kumanda biraz karmaşık
Toplam puan: 77,3
Fiyat: yaklaşık 300 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. Fiyat (yak.)	Don. özel./kull. Hız (%45)	Etkin megapiksel	Hız (15%)	Deklanşör gecikmesi (s)	İmaj sabitleyici (g)	Pil süresi min./max. kare sayısı	
1	Panasonic Lumix DMC-GH4*	93.3	1,500 €	94	92	94	15.9	410/850	0.08	□
2	Sony Alpha 77	92.3	750 €	85	100	95	24	390/760	0.08	■
3	Fujifilm X-T1*	92	1,200 €	100	86	84	16	290/570	0.12	■
4	Olympus OM-D E-M10*	90.3	600 €	91	91	86	15.9	310/630	0.1	□
5	Panasonic Lumix DMC-GH3*	90.1	920 €	95	91	75	15.9	470/1.010	0.14	■
6	Sony Alpha 65	89.5	550 €	85	94	90	24	430/860	0.08	■
7	Canon EOS 70D	89.5	910 €	85	95	86	20	1.930/4.760	0.08	■
8	Pentax K-3	88.9	1,150 €	82	97	89	24.1	750/1.520	0.1	□
9	Panasonic Lumix DMC-GX7*	88.6	820 €	90	92	75	15.8	270/500	0.1	■
10	Samsung NX30*	88.6	750 €	94	85	83	20	280/550	0.09	□

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. KOMPAKT - MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. Fiyat (yak.)	Don. özel./kull. Hız (%45)	Etkin megapiksel	Hız (15%)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom	Etkin megapiksel	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-TZ61	81.6	380 €	76	91	74	0.23	18	30	236
2	Sony Cyber-shot DSC-HX50V	81.3	270 €	78	84	84	0.29	20.2	30	272
3	Sony Cyber-shot DSC-HX60V	79.9	360 €	75	85	80	0.4	20.2	30	272
4	Panasonic Lumix DMC-TZ41	79.2	250 €	73	83	88	0.24	18	20	198
5	Sony Cyber-shot DSC-WX220	78.9	210 €	81	72	93	0.18	18	10	120
6	Sony Cyber-shot DSC-WX350	77.4	240 €	73	77	92	0.17	18	20	164
7	Fujifilm Finepix F900EXR	77.3	290 €	71	79	93	0.16	15.9	20	235
8	Canon Ixus 255 HS	75	270 €	74	75	79	0.27	12	10	145
9	Canon PowerShot SX700 HS	75	280 €	70	78	82	0.28	15.9	30	270
10	Canon PowerShot SX260 HS	74.9	220 €	74	75	78	0.45	12	20	230

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ*

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. Fiyat (yak.)	Don. özel./kull. Hız (%45)	Etkin megapiksel	Hız (15%)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom	Etkin megapiksel	Ağırlık (g)
1	Olympus XZ-10	79.3	200 €	71	83	93	0.22	11.8	5	225
2	Sony Cyber-shot DSC-WX200	77.7	200 €	77	74	89	0.34	18	10	120
3	Canon PowerShot SX280 HS	77.7	190 €	76	77	85	0.27	12	20	235
4	Panasonic Lumix DMC-TZ36	75.5	190 €	71	79	79	0.28	15.9	20	193
5	Canon PowerShot N	75.2	200 €	81	69	76	0.35	12	8	194
6	Sony Cyber-shot DSC-WX80	74.3	130 €	73	71	88	0.33	15.9	8	125
7	Sony Cyber-shot DSC-WX50	72.9	160 €	67	74	87	0.37	15.9	5	120
8	Sony Cyber-shot DSC-TX30	71.9	200 €	64	74	91	0.26	18	5	140
9	Panasonic Lumix DMC-SZ9	71.8	170 €	71	70	79	0.21	15.9	10	135
10	Nikon Coolpix S9400	71.4	190 €	66	72	85	0.27	18	18	200

* TÜM MAKİNELER 200 EURO'YA KADAR (DSLR/DSLM HARİC)

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özel./kull. Fiyat (yak.)	Don. özel./kull. Hız (%45)	Etkin megapiksel	Hız (15%)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom	Etkin megapiksel	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	90.1	600 €	96	86	84	0.39	20	3.6	280
2	Canon PowerShot G1 X Mark II	90	840 €	95	85	87	0.36	13	5	560
3	Canon PowerShot G1 X	89.8	470 €	100	87	66	0.54	14.2	4	535
4	Canon PowerShot G16	89.4	440 €	90	89	89	0.25	12	5	355
5	Canon PowerShot G15	88.4	380 €	89	89	86	0.33	12	5	355
6	Sony Cyber-shot DSC-RX100	88.1	410 €	92	84	89	0.25	20	3.6	240
7	Fujifilm Finepix X20	87.6	420 €	85	88	93	0.23	12	4	355
8	Panasonic Lumix DMC-LX7	86.7	320 €	84	87	93	0.27	10	3.8	300
9	Leica D-Lux 6	85.5	700 €	82	87	92	0.27	10	3.8	300
10	Fujifilm Finepix X10	85.4	250 €	83	89	85	0.33	12	4	360

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
 TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

SABİT DİSKLER SSD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Erişim süresi (%40)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%25)	Sıkıştırılabilirlik (%10)	Sıkıştırılabilirlik (%10)	Transfer hızı (MB/s)
1	Samsung 840 EVO 1TB (MZ-7TE1T0BW)	97	380 €	97	100	98	86	527/511	
2	Samsung 840 EVO 750GB (MZ-7TE750BW)	93.1	320 €	97	88	98	79	537/447	
3	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	92.9	210 €	97	86	98	80	537/462	
4	Samsung SSD 840 Pro 512GB (MZ-7PD512)	92.4	320 €	97	77	100	94	518/470	
5	Samsung SSD 840 Pro 256GB (MZ-7PD256)	92.3	160 €	96	79	100	91	520/443	
6	Crucial M550 512GB (CT512M550SSD1)	91.7	250 €	99	83	98	68	548/504	
7	OCZ Vector 150 240GB (VTR150-25SAT3-240G)	89.8	140 €	100	71	96	81	546/526	
8	Intel 730 Series 240GB (SSDSC2BP240G4)	88.2	200 €	91	87	96	60	544/286	
9	Crucial M500 480GB (CT480M500SSD1)	87.6	180 €	93	81	94	67	527/427	
10	Samsung 840 EVO 250GB (MZ-7TE250BW)	87.3	120 €	96	65	97	85	544/329	

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

SABİT DİSKLER SATA 3,5 İNÇ, 1 TB ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Erişim süresi (%30)	Gürültü (%30)	Transfer hızı (MB/s)*	Uygulama (%15)
1	Seagate Desktop SSHD 2000 GB	81.1	100 €	100	77	48	100
2	Seagate Barracuda 7200.14 3TB (ST3000DM001)	71.7	100 €	95	78	50	41
3	HGST Ultrastar 7K3000 3TB (HUA723030ALA640)	71.5	200 €	90	66	100	40
4	WD Red 1TB (WD10EFRX)	70.5	60 €	74	100	40	17
5	WD Black 4TB (WD4001FAEX)	69.2	200 €	82	89	56	35
6	WD Red 2TB (WD20EFRX)	69	90 €	72	97	39	31
7	WD Red 3TB (WD30EFRX)	68.2	120 €	67	93	36	38
8	WD Red 4TB (WD40EFRX)	67	160 €	66	90	47	34
9	Seagate NAS HDD 4 TB (ST4000VN000)	65.5	160 €	88	73	41	29
10	HGST DeskStar 7K4000 4 TB (HDS724040ALE640)	65.2	180 €	81	77	51	38

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%50)	Donanım özellikleri (%20)	Pil süresi (internet, saat)	Ekran boyutu (inç)	Ekran çözünürlüğü (ppi)
1	Apple iPad mini Retina WiFi + 4G 128GB	92.4	740 €	99	81	89	89	6:41
2	Apple iPad Air 128GB 4G	90.6	810 €	100	84	74	89	6:05
3	Apple iPad mini 64GB 4G	88.9	420 €	99	65	92	84	5:59
4	Samsung Galaxy NotePro 12.2 LTE (SM-P905)	86.6	760 €	93	82	69	99	8:15
5	Asus Google Nexus 7 2	86.4	230 €	86	79	100	79	7:23
6	HP Slate 8 Pro (7600eg)	86.1	270 €	89	75	94	80	7:28
7	Apple iPad 4 64GB 4G	85.1	780 €	99	78	59	84	5:46
8	Samsung Galaxy Note 10.1 2014 LTE (SM-P605)	84.9	540 €	88	85	72	97	6:35
9	Apple iPad 2 64GB 3G	83.9	550 €	98	66	71	78	6:39
10	Samsung Galaxy TabPro 10.1 LTE (SM-T525)	83.7	530 €	85	82	81	87	7:55

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Kullanım (%30)	Telefon ve pil (%20)	Ekran boyutu (inç)	Kamera (megapiksel)	WLAN (802.11)
1	HTC One M8	97.4	560 €	100	99	93	97	5
2	Samsung Galaxy S5	97.2	580 €	97	100	95	98	5.1
3	Sony Xperia Z2	96.6	590 €	97	99	95	97	5.2
4	Sony Xperia Z1 Compact	96.4	400 €	99	97	92	96	4.3
5	Samsung Galaxy Note 3	96.4	450 €	93	99	96	100	5.7
6	Sony Xperia Z1	95.4	400 €	95	98	94	95	5
7	LG G2	95.4	420 €	93	97	94	100	5.2
8	HTC One	95.3	400 €	99	97	91	92	4.7
9	Samsung Galaxy Note3 Neo	95.1	320 €	92	98	92	100	5.5
10	Google Nexus 5 (32GB)	94.9	400 €	99	98	86	94	5

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇ KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47.5)	Donanım özellikleri (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satır başı)	Parlaklık (cd/m2)	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE40F8090	96.4	950 €	99	100	100	199:1	311	4
2	Samsung UE40F7090SL	93.5	730 €	96	96	96	190:1	279	4
3	Samsung UE40F6470	92.2	510 €	95	94	90	165:1	319	4
4	Philips 42PFL6008K	91.4	650 €	94	89	97	164:1	272	4
5	Samsung UE42F5570	90.3	540 €	99	88	93	205:1	369	3
6	Sony KDL-42W705B	90.1	610 €	100	89	85	205:1	263	4
7	Toshiba 40L7363DG	88.7	430 €	94	86	83	172:1	282	4
8	Toshiba 39L4363D	86.8	400 €	93	90	79	176:1	249	4
9	Grundig 42VLE983BL	85.6	450 €	93	82	74	165:1	239	4
10	Toshiba 32L2333DG	83.6	270 €	99	70	60	187:1	207	4

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 55 İNÇ ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Görüntü kalitesi (%47.5)	Donanım özellikleri (%25)	Ergonomi (%15)	Kontrast (satır başı)	Parlaklık (cd/m2)	Ekran boyutu (inç)
1	Samsung UE55F9090*	94.7	2,350 €	97	99	92	208:1	348	4
2	Samsung UE55F8090	94.4	2,500 €	95	97	91	198:1	254	4
3	Samsung UE85S9*	93.9	35,500 €	93	100	100	201:1	367	4
4	Samsung KE55S9C	93.7	8,000 €	99	97	85	214:1	141	4
5	LG 65LA9709*	93.5	4,450 €	100	98	75	210:1	282	3
6	Philips 65PFL9708S	93.1	4,000 €	96	97	86	195:1	330	5
7	Sony KD-55X9005A*	91.6	2,950 €	94	95	86	186:1	229	4
8	Philips 55PFL8008S	91.4	1,750 €	92	89	93	207:1	395	4
9	Samsung UE65F9090*	91.2	4,300 €	91	99	92	180:1	399	4
10	LG 84LM960V*	90.9	10,850 €	94	93	90	198:1	161	4

SABİT DİSKLER NOTEBOOK

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Güç tüketimi (%30)	Transfer hızı (%30)	Erişim süresi (%10)	Uygulama (%20)
1	Toshiba MQ Hybrid 1TB (MQ01ABD100H)	83.7	80 €	72	89	87	100
2	Seagate Laptop Thin SSHD 500GB (ST500LM000)	82.7	60 €	73	93	86	67
3	WD Blue 750GB (WD7500BPVT)	82.7	80 €	100	97	66	27
4	Toshiba MQ01ACF050 500GB	82.2	55 €	63	97	99	49
5	WD Red 1TB (WD10JFCX)	81	65 €	80	90	85	44
6	WD Blue 1TB (WD10JPVT)	80.8	75 €	89	86	76	40
7	Seagate LaptopUltrathinHDD500GB (ST500LT032)	79.6	55 €	80	98	77	36
8	Seagate Momentus 1TB (ST1000LM024)	78.8	55 €	87	85	72	40
9	HGST Travelstar 7K1000 1TB (HTS721010A9E630)	78.8	60 €	53	100	100	51
10	HGST Travelstar 5K1000 1TB (HTS541010A9E680)	78.7	50 €	95	83	76	37

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

YAZICI ÇOK FONKSİYONLU MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Fiyat (yak.)	Baskı maliyeti (cent)	Donanım özellikleri (%25)	Ergonomi (%15)	Stand-by tüketimi (Watt)
1	HP Officejet Pro 276dw	88.9	300 €	92	94	93	89
2	Canon Pixma MX925	86.4	170 €	100	65	78	100
3	HP Officejet Pro 8600 Plus	86.3	200 €	84	100	78	97
4	Canon Pixma MG4250	80.9	80 €	98	61	100	62
5	Brother MFC-J4510DW	79	120 €	81	79	77	87
6	Canon Pixma MG7150	78	100 €	90	63	67	87
7	Canon Pixma MG6450	77.6	100 €	95	63	68	78
8	HP Photosmart 7520	77.2	140 €	96	52	89	77
9	HP Officejet 6600	76.9	100 €	98	75	56	66
10	Canon Pixma MG5550	75.8	85 €	94	63	69	67

*YAZICI, TARAMA, KOPYALAMA

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Intel'in güncel Haswell Refresh ailesinden iki yeni işlemci bu ay en iyiler listemize girmeyi başardı. 3. sıradaki Core i7 4790'dan sonra üst-orta seviye bir işlemci olan 7. sıradaki Intel Core i5 4690 da iyi bir performans sergiledi: Öncülü olan 9. sıradaki Core i5-4670'e göre biraz daha yüksek bir saat frekansına sahip. Enerji tüketimleri ve fiyatları neredeyse aynı ve yeni model daha yüksek performans sunuyor ki, bu da eski Haswell'lerle yeni Haswell Refresh modelleri arasındaki en önemli fark. 4690, 3,4 GHz yerine 3,5 GHz hızda çalışıyor ve Turbo modunda hızı 4670'in 3,8 GHz'i yerine 3,9 GHz'e çıkıyor. Core i5 4690, 225 dolar'lık fiyatı ve dört çe-

kirdeğiyle gerçi TOP 10'daki en ucuz işlemcilerden biri, ancak yine de daha güçlü olan Core i7 4790 modeli şu anda en iyi fiyat-performans dengesini sunuyor ve bu ayın satın alma tavsiyesini hak ediyor.

Haswell Refresh ailesinden gelen ikinci yeni işlemci 28. sıradaki çift çekirdekli Celeron G1840. 45 dolar'lık oldukça uygun bir fiyata sahip olan işlemci giriş seviyesi sistemler için uygun bir seçenek olabilir, performansı doğal olarak oldukça düşük. **Mobil işlemciler** Dizüstü PC işlemciler listemizde bu ay pek bir değişiklik yok. Intel Core işlemciler yine ilk AMD rakibinden önceki ilk 17 sırayı işgal ediyorlar.

Grafik yongaları Kepler ailesinden olan

nVidia GPU'ların fiyatları son aylarda önemli ölçüde düştü. 12. sıradaki bir zamanların zirve modeli olan GeForce GTX 680'in 2 GB video RAM'li modeli sadece 620 dolar'lık bir fiyata sahip. 17. sıradaki GTX 660 Ti'nin fiyatı da 300 dolar'a kadar düştü ancak piyasada tükenme noktasına geldi.

GTX 660 Ti'ye göre yarı yarıya grafik belleğine sahip olan 25. sıradaki GTX 750, uygun fiyatlı ve oyunların da üstesinden gelebilen genel çözüm bir PC için 135 dolar'lık fiyatıyla oldukça uygun bir seçenek. 23. sıradaki AMD Radeon R7 260X ise 120 dolar'lık fiyatıyla biraz daha cazip. uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

üstü

Sıra	İşlemci	Fiyat-performans puanı	Yaklaşık fiyat	CPU performans puanı	CPU çekirdek / Thread sayısı	Sohet tipi	Turbo-Freq (GHz)	CPU Freqansı (GHz)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Cinebench R11.5 (TDP, W)	WinRAR x64 4.01 (KB/s)	TrueCrypt 7.1 AES-Serpent (MB/s)	GPU performans puanı	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Grafik yongası	Resident Evil 5 12x10 (fps)	
1	Intel Core i7-4960X	1065	100	52.8	2011	6/12	3,6	4,00	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370	-	-	-	
2	Intel Core i7-4930K	585	96,7	86.8	2011	6/12	3,4	3,90	6 x 256	12.288	22	130	11,77	4.140	363	-	-	-	
3	Intel Core i7-4790	320	82,9	100.0	1150	4/8	3,6	4,00	4 x 256	8.192	22	84	8,72	3.676	259	74,5	HD 4600	6.193	50,6
4	Intel Core i7-4770	315	82,2	99.1	1150	4/8	3,4	3,90	4 x 256	8.192	22	84	8,57	3.611	253	74	HD 4600	6.187	49,9
5	Intel Core i7-4820K	330	76,8	77.1	2011	4/8	3,7	3,90	4 x 256	10.240	22	130	7,9	3.980	242	-	-	-	-
6	AMD FX-9590	325	75,0	72.9	AM3+	8/8	4,7	5,00	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300	-	-	-	-
7	Intel Core i5-4690	225	71,4	90.9	1150	4/4	3,5	3,90	4 x 256	6.144	22	84	6,69	3.415	193	71	HD 4600	5.746	49,5
8	AMD FX-9370	240	71,2	84.5	AM3+	8/8	4,4	4,70	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280	-	-	-	-
9	Intel Core i5-4670	225	70,5	87.5	1150	4/4	3,4	3,80	4 x 256	6.144	22	84	6,52	3.403	189	72,3	HD 4600	5.994	49,2
10	AMD FX-8350	195	67,7	89.4	AM3+	8/8	4	4,20	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259	-	-	-	-
11	Intel Core i5-4570	205	67,7	85.0	1150	4/4	3,2	3,60	4 x 256	6.144	22	84	6,18	3.333	180	70,6	HD 4600	5.839	48,2
12	AMD FX-8320	160	64,7	95.1	AM3+	8/8	3,5	4,00	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244	-	-	-	-
13	Intel Core i5-4440	185	63,1	76.3	1150	4/4	3,1	3,30	4 x 256	6.144	22	84	5,72	3.181	165	67,3	HD 4600	5.591	45,7
14	AMD FX-8150	150	59,1	77.3	AM3+	8/8	3,6	4,20	4 x 2.048	8.192	32	125	5,98	4.103	223	-	-	-	-
15	Intel Core i5-4430	175	57,5	61.0	1150	4/4	3	3,20	4 x 256	6.144	22	84	5,17	3.092	149	66,7	HD 4600	5.476	45,9
16	AMD FX-8120	145	52,6	56.4	AM3+	8/8	3,1	4,00	4 x 2.048	8.192	32	125	5,11	3.777	190	-	-	-	-
17	AMD FX-6300	115	50,9	64.4	AM3+	6/6	3,5	4,10	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170	-	-	-	-
18	Intel Core i3-4340	160	48,4	39.8	1150	2/4	3,6	3,60	2 x 256	4.096	22	54	3,93	2.692	117	63,9	HD 4600	5.175	44,6
19	Intel Core i3-4130	120	45,4	43.8	1150	2/4	3,4	3,40	2 x 256	3.072	22	54	3,72	1.980	110	56,6	HD 4400	4.510	40,1
20	AMD A10-7850K	175	43,8	27.0	FM2+	4/4	3,7	4,00	2 x 2.048	0	28	95	3,6	2.338	155	100	R7 Series	8.180	69
21	AMD A10-6800K	145	42,8	30.4	FM2	4/4	4,1	4,40	2 x 2.048	0	32	100	3,61	2.671	135	90,4	HD 8670D	6.584	69,2
22	AMD A10-7700K	160	42,6	27.1	FM2+	4/4	3,4	3,80	2 x 2.048	0	28	95	3,43	2.318	148	91,1	R7 Series	7.109	65,7
23	AMD A8-6500	105	39,0	31.7	FM2	4/4	3,5	4,10	2 x 2.048	0	32	65	3,19	2.350	124	60,7	HD 8570D	4.590	45,1
24	AMD Athlon II X4 750K	80	37,8	37.9	FM2	4/4	3,4	4,00	2 x 2.048	0	32	100	3,03	2.312	118	-	-	-	-
25	Intel Pentium G3430	100	36,8	28.0	1150	2/2	3,3	3,30	2 x 256	3.072	22	53	2,82	1.751	67,9	40,1	HD Graphics	2.992	30,1
26	AMD Athlon II X4 740	75	36,4	36.1	FM2	4/4	3,2	3,70	2 x 2.048	0	32	65	2,87	2.280	112	-	-	-	-
27	Intel Pentium G3420	70	36,3	38.4	1150	2/2	3,2	3,20	2 x 256	3.072	22	53	2,74	1.769	65,8	40,2	HD Graphics	2.998	30,2
28	Intel Celeron G1840	45	31,4	38.7	1150	2/2	2,8	2,80	2 x 256	2.048	22	53	2,36	1.540	57,5	36,5	HD Graphics	2.765	27,1
29	AMD A6-6400K	65	25,3	14.0	FM2	2/2	3,9	4,10	1.024	0	32	65	1,66	1.342	65,7	49,1	HD 8470D	3.317	39,8
30	AMD Athlon 5350	60	24,1	13.1	AM1	4/4	2,05	2,05	2.048	0	28	25	2,04	1.263	82,5	30,2	R3 Series	2.150	23,6

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) — GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

CHIP TAVSİYE

Sıra	İşlemci	Yaklaşık fiyat (\$+KDV) 1	Çekirdek kodu	Fiyat-Performans puanı	Performans puanı	İşlemci frekansı/ Çekirdek sayısı/ CPU Thread	L2 önbellek (GHz)	Maks. Güç tüketimi (TDP, watt)	60 Wh pille çalışma süresi (dk)	PCMark05 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, 1 CPU (Puan)	Cinebench 9.6, x CPUs (Puan)	3DMark05 CPU (Puan)	3DMark05 GPU (Puan)	3DMark01 (default) GeForce 780M GT	3DMark01 (default) GeForce 780M GT	3DMark01 (default) GeForce 780M GT	
1	Intel Core i7-4700HQ	Haswell		475	100	78,8	4/8	2,40	6.144	47	115	12.278	984	3.223	32.683	22.000	38.000	65.000
2	Intel Core i7-3740QM	Ivy Bridge		400	98,9	90,5	4/8	2,70	6.144	45	120	12.997	922	3.157	32.245	16.500	32.000	51.500
3	Intel Core i7-4700MQ	Haswell		300	92,9	100	4/8	2,40	6.144	47	115	12.003	977	2.895	27.900	17.500	35.000	60.000
4	Intel Core i7-2760QM	Sandy Bridge		415	89,5	65,0	4/8	2,40	6.144	45	120	11.685	852	2.799	29.250	12.750	29.000	44.000
5	Intel Core i7-4702MQ	Haswell		440	88,4	59,1	4/8	2,20	6.144	37	146	11.988	877	2.405	30.693	16.500	32.000	51.500
6	Intel Core i7-2720QM	Sandy Bridge		390	78,2	46,2	4/8	2,20	6.144	45	120	9.969	797	2.706	22.100	12.000	27.500	41.000
7	Intel Core i5-3360M	Ivy Bridge		290	73,4	51,5	2/4	2,80	3.072	35	154	10.278	859	1.809	23.112	15.000	30.000	48.000
8	Intel Core i5-4200M	Haswell		225	70,2	57,5	2/4	2,50	3.072	37	146	10.114	902	1.832	18.503	13.000	28.000	42.000
9	Intel Core i7-2620M	Sandy Bridge		375	68,7	32,4	2/4	2,70	3.072	35	154	9.762	833	1.708	20.420	11.400	26.500	38.000
10	Intel Core i5-2520M	Sandy Bridge		215	66,8	52,5	2/4	2,50	3.072	35	154	9.168	719	1.935	19.882	11.250	26.000	37.000
11	Intel Core i7-3517U	Ivy Bridge		440	61,0	19,4	2/4	1,90	4.096	17	318	8.787	783	1.425	18.031	17.000	-	-
12	Intel Core i5-4250U	Haswell		400	60,1	20,3	2/4	1,30	3.072	15	360	8.249	725	1.430	19.374	17.000	-	-
13	Intel Core i5-3317U	Ivy Bridge		290	55,9	22,7	2/4	1,70	3.072	17	318	8.203	668	1.308	17.312	16.500	-	-
14	Intel Core i7-2677M	Sandy Bridge		400	49,6	11,4	2/4	1,80	4.096	17	318	6.512	693	1.336	12.803	13.000	-	-
15	Intel Core i5-520M	Arrandale		175	47,4	22,8	2/4	2,40	3.072	35	154	6.803	576	1.187	13.851	8.300	19.000	32.000
16	Intel Core i3-2310M	Sandy Bridge		140	44,1	23,3	2/4	2,10	3.072	35	154	7.045	531	1.121	11.513	9.500	22.000	30.000
17	Intel Core 2 Duo T9900	Penryn		625	43,6	5,0	2/2	3,06	6.144	35	154	6.922	558	1.034	11.487	7.900	17.500	29.000
18	AMD A10-4600M	Trinity		315	43,5	9,9	4/4	2,30	4.096	35	154	6.606	445	1.178	13.114	22.500	-	-
19	Intel Core i5-2467M	Sandy Bridge		315	42,8	9,4	2/4	1,60	3.072	17	318	6.164	537	1.028	12.537	12.500	-	-
20	AMD A8-3520M	Llano		275	35,9	6,3	4/4	1,60	4.096	35	154	6.020	310	936	12.100	17.000	-	-
21	AMD A6-4400M	Trinity		225	35,0	7,1	2/2	2,70	1.024	35	154	5.413	498	704	10.085	16.500	-	-
22	Intel Core 2 Duo T6500	Penryn		115	28,0	7,3	2/2	2,10	2.048	35	154	4.401	369	695	6.889	4.900	-	-
23	AMD A6-4455M	Trinity		190	26,1	3,5	2/2	2,10	2.048	17	318	3.578	385	503	8.543	10.500	-	-
24	Intel Core i5-520UM	Arrandale		300	25,9	2,2	2/4	1,06	3.072	18	300	3.812	369	553	7.350	6.300	-	-
25	AMD A4-5000	Temash		125	25,2	4,8	4/4	1,50	2.048	15	360	3.905	232	707	8.016	12.000	-	-
26	AMD E2-1800	Zacate		90	19,6	3,2	2/2	1,70	1.024	18	300	2.942	231	455	6.023	11.500	-	-
27	Intel Pentium SU4100	Penryn		115	17,2	1,7	2/2	1,30	2.048	10	480	3.121	234	410	3.715	4.300	-	-
28	Intel Atom Z2760	Clover Trail		50	14,4	2,2	2/4	1,80	1.024	3	1800	2.130	150	525	3.277	4.500	-	-
29	AMD C-60	Ontario		75	11,4	0,7	2/2	1,00	1.024	9	600	2.057	143	225	3.204	7.000	-	-
30	Intel Atom D525	Pineview		80	8,3	0,3	2/4	1,80	1.024	13	415	2.145	101	265	1.055	3.100	-	-

1 ÇOĞUNLUKLA SADECE BİR DİZÜSTÜ PC İLE BİRLİKTE TEMİN EDİLEBİLİR
2 SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

CHIP TAVSİYE

CHIP TAVSİYE

CHIP TAVSİYE

CHIP TAVSİYE

afik

Sıra	Grafik yongası	Yaklaşık fiyat (\$+KDV)	Performans puanı	Yonga frekansı (MHz)	Shader frekansı (MHz)	Bellek bağlantısı (MHz)	Bellek bağlantısı (Bit)	Unified Shader	Transistör sayısı (Milyon)	Mimarî (nm)	Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)	3DMark 11 Extreme	Crysis Warhead 2560 8AA (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)	Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)		
1	AMD Radeon R9 295X2	2 x 4.096/GDDR5	1700	100	25.6	1.018	5.000	2 x 512	2 x 2.816	28	2 x 6.200	500	8.009	12.935	55,58	156,17	135,8
2	nVidia GeForce GTX 780 Ti	3.072/GDDR5	745	75,0	43.8	1.006	7.200	384	2.880	28	7.100	250	5.427	9.634	52,06	126	90,5
3	nVidia GeForce GTX Titan Black	6.144/GDDR5	1155	70,7	26.6	889	7.000	384	2.880	28	7.100	250	5.219	9.326	45,29	130,36	79,3
4	AMD Radeon R9 290X	4.096/GDDR5	570	68,8	52.5	1.030	5.000	512	2.816	28	6.200	250	4.600	8.934	48,49	131,77	78,5
5	AMD Radeon R9 290	4.096/GDDR5	430	65,3	66.0	947	5.000	512	2.560	28	6.200	250	4.101	8.421	45	121,9	84,6
6	nVidia GeForce Titan	6.144/GDDR5	1200	64,8	23.5	837	6.008	384	2.688	28	7.100	250	4.837	8.139	42,06	116,93	77,4
7	nVidia GeForce GTX 780	3.072/GDDR5	510	61,1	52.1	863	6.008	384	2.304	28	7.100	250	4.508	7.966	38,33	112,32	71,8
8	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	300	57,7	83.6	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	38,73	112,06	69,6
9	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	335	50,8	65.9	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	34,61	96,45	55,3
10	nVidia GeForce GTX 680	4.096/GDDR5	750	50,6	29.3	1.111	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.653	6.520	33,72	100,32	53,4
11	AMD Radeon HD 7970	3.072/GDDR5	600	50,0	36.2	1.000	6.000	384	2.048	28	4.313	250	3.021	6.639	34,71	96,95	61,9
12	nVidia GeForce GTX 680	2.048/GDDR5	620	46,6	32.7	1.006	6.008	256	1.536	28	3.540	195	3.165	6.398	31,78	87,72	50,5
13	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	260	43,6	72.9	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	29,62	86,04	48,9
14	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	200	41,5	90.2	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27,15	85,74	51,6
15	AMD Radeon HD 7870	2.048/GDDR5	210	40,2	83.2	925	6.000	256	1.536	28	4.313	195	2.425	5.487	25,99	81,19	49,2
16	AMD Radeon HD 7950	3.072/GDDR5	260	40,0	66.9	900	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.456	5.670	27,41	68,95	50,3
17	nVidia GeForce GTX 660 Ti	2.048/GDDR5	300	39,3	57.0	1.033	6.008	192	1.344	28	3.540	150	2.845	5.053	26,43	80,29	39,7
18	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	190	36,5	83.5	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	23,92	69,43	39,3
19	AMD Radeon R9 270	2.048/GDDR5	175	34,5	85.7	900	5.600	256	1.280	28	2.800	150	2.171	4.800	22,28	71,87	38
20	AMD Radeon R7 265	2.048/GDDR5	155	32,6	91.4	925	5.600	256	1.024	28	2.800	150	1.929	4.481	23,03	66,43	36,3
21	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	160	29,6	80.4	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20,16	58,65	35,3
22	AMD Radeon HD 7850	2.048/GDDR5	140	27,8	86.3	870	4.840	256	1.024	28	2.800	130	1.635	3.503	20,9	49,45	37,9
23	AMD Radeon R7 260X	2.048/GDDR5	120	27,6	100.0	1.160	6.000	128	896	28	2.080	115	1.737	3.772	16,59	57,32	33,2
24	nVidia GeForce GTX 750 Ti	2.048/GDDR5	160	26,4	71.7	1.046	5.400	128	640	28	1.870	60	1.778	3.841	16,22	52,97	26,9
25	nVidia GeForce GTX 750	1.024/GDDR5	135	23,6	76.0	1.033	5.010	128	512	28	1.870	55	1.568	3.406	14,78	46,66	24,6
26	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	120	21,4	77.5	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	12,67	42,22	23,7
27	AMD Radeon R7 260	1.024/GDDR5	115	20,6	77.9	1.000	6.000	128	768	28	2.080	95	1.433	3.353	4,22	51,11	24,1
28	nVidia GeForce GTX 650	1.024/GDDR5	115	16,5	62.4	1.216	5.100	128	384	28	1.300	65	1.092	2.148	10,22	33,53	20,4
29	AMD Radeon HD 7770	1.024/GDDR5	135	15,7	50.6	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.079	2.387	4,01	35,18	21,6
30	AMD Radeon R7 250	1.024/GDDR5	75	13,2	76.5	800	4.500	128	512	28	1.500	55	898	2.097	4,07	30,96	15,5

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat tahminleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ
(YAKLAŞIK 350 DOLAR)

TAVSİYE	Samsung ATIV Book NP-275E5E-K01TR
İŞLEMCI	AMD E2-2000 (2 x 1,75 GHz)
RAM	4 GB (maks. 8 GB)
GRAFIK YONGASI	AMD Radeon HD 7340
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	4:15/7:00 Saat

GENEL ÇÖZÜM
(YAKLAŞIK 550 DOLAR)

TAVSİYE	Acer Aspire E1-572G (54204650MNKK)
İŞLEMCI	Intel Core i5-4200U (2 x 1,6 GHz)
RAM	4 GB (maksimum 8 GB)
GRAFIK YONGASI	AMD Radeon HD 8750M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	500 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	5:32/8:18 saat

MULTİMEDYA
(YAKLAŞIK 975 DOLAR)

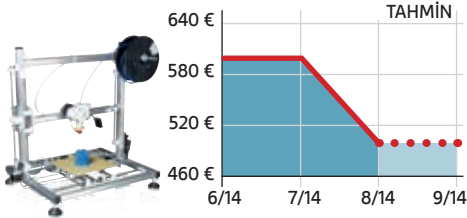
TAVSİYE	Toshiba Satellite L50-A-1CZ
İŞLEMCI	Intel Core i7-4700MQ (2 x 2,4 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 16 GB)
GRAFIK YONGASI	nVidia GeForce GT 740M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8
SABİT DİSK	1000 GB
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	3:56/6:45 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

Tahmin: Fiyatlar böyle geliyor

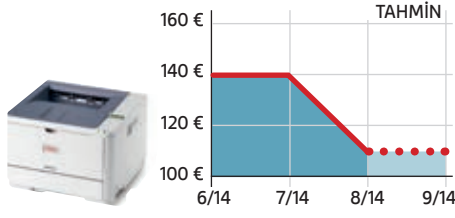
3D yazıcı

Velleman K8200: Belirgin fiyat indirimi sayesinde uygun fiyatlı giriş seviyesi modeli

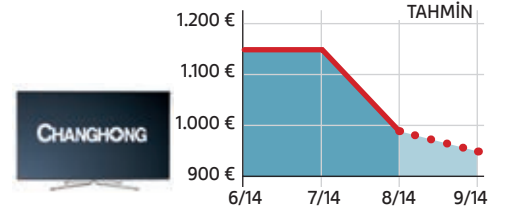
Yazıcı (lazer S/B)

OKI B411dn: Çevrimiçi alışveriş mağazalarında fiyatı 100 Euro'nun altına indi

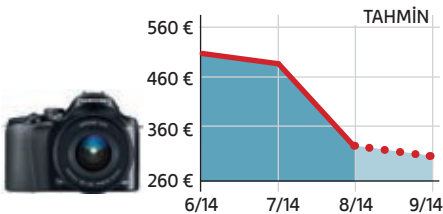
Televizyon (LCD, UHD)

Changhong UHD55B6000IS: 900 Euro'nun altında ilk fiyatlar görülmeye başlandı

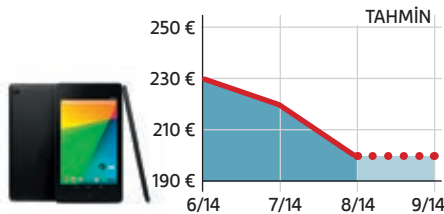
Dijital fotoğraf makinesi (SLR)

Samsung NX20: Tükenmekte olan bir model, iki yıl önce fiyatı 1.000 Euro'nun üstündeydi

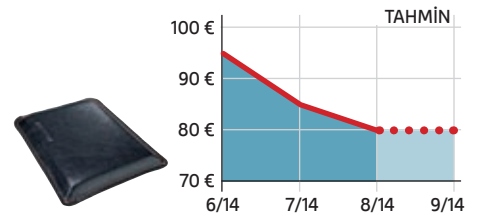
Tablet

Asus Google Nexus 7 2: Ucuz tablet, pahalı cihazlarla boy ölçüşebiliyor

Sabit disk (harici 2,5 inç)

Freecom Mob. Drive XXS Leather 1TB(56152): Fiyatı artık çok az düşüyor

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Pentium G3220	55
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	MSI H81M-P33	50
RAM	Kingston DDR3 1333Mhz 4GB (2x2GB)	50
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk 64 GB SSD	50
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	50
Toplam		275

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD A6-6400K	65
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	ASUS F1A75-M PRO	80
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	55
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	60
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	25
Kasa	Redrock 102BB 230W Micro ATX	35
Toplam		320

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	115
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-D3	90
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	110
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	55
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	85
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master Elite RC-350 350 watt	50
Toplam		525

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	115
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	80
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	110
Ekran kartı	AMD Radeon R7 265	160
Sabit disk	Samsung 840 EVO 120 GB SSD	85
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		665

Orta seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i5-4690K	255
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	50
Anakart	ASRock Z87 Fatal1ty Killer	170
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 2x4 GB 2400MHz	110
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	300
Sabit disk	Samsung 840 EVO 250 GB SSD	150
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		1150

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i7-4930K	585
CPU fanı	Thermalright Silver Arrow SB-E*	70
Anakart	MSI X79A-GD45 Plus	225
RAM	Kingston HyperX T2 Predator 16 GB 2400MHz	220
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	450
Sabit disk	Samsung 840 EVO 500 GB SSD	275
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	20
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	190
Toplam		2035

*Overclock yapılmıyacaksa stok fan yeterli

Kolaya kaçın

Ekranınıza şaşı gözlerle bakmak ya da ekran ikonlarını seçmek için canınızı dişinize takmak zorunda değilsiniz. Biz size bilgisayarınızı, telefonunuzu ve tabletinizi nasıl daha kolay kullanabileceğinizi gösteriyoruz.

Ertuğ Aydın

Teknoloji fazla karmaşık bir hâle geldi. Son yıllarda Google ve Microsoft kullanımı daha zor ürünler geliştirmek için birbirleriyle yarışa girmiş gibiler. Fazlasıyla hassas menüler, köşe bucağa gizlenmiş opsiyonlar, ekranda gereksiz kalabalık eden sürüyle yeni özellik ve ikon... Yazılım ve donanımlar o kadar sıklıkla güncelleniyor ki yenisini kullanmayı öğreniyorum derken daha da yeni bir güncellemeyle karşı karşıya kalıyorsunuz.

Önemli Noktalar

- İşlerinizi halletmek için daha basit araçlara yönelin
- Tablet ve telefonunuzun dokunmatik ekran hassasiyetini azaltın.
- Zaman alan işlerinizi otomatige bağlayın.
- Daha kolay yazabilmek için daha büyük tuşlar kullanın.

Gmail'i yılda üç kere baştan öğrenmeye çalışmak pek hoş değil. Telefonlar ve tabletler de bu keşmekeşe kendi katkılarını sunuyorlar- ikonlar yeterince büyük değil ve ciddi el becerisi gerektiren bir menüde dokunmatik klavyeyle yazmaya çalışmak epey can sıkıyor. Fakat böyle olmak zorunda değil. Teknolojinin kullanımı bu kadar zor olacak diye bir şey yok. Yaptığınız her işlemi son derece kolay hale getirebilirsiniz. Nasıl mı?

Buyurun:

Daha iyi görebilmek için

Ekranınızdaki metin boyutunu büyütün

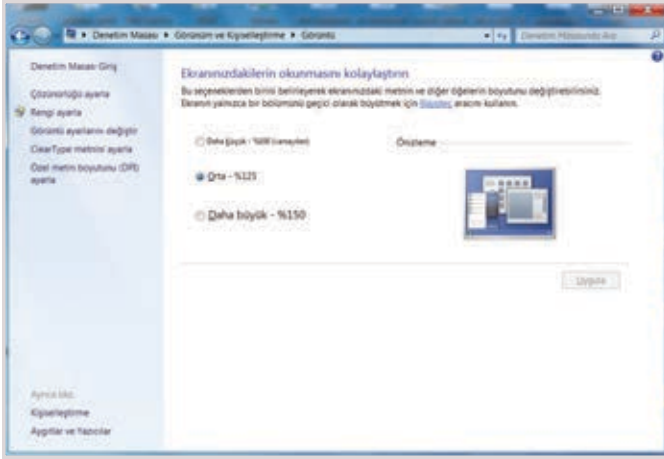
Çözünürlük kalitenizden vazgeçmeden bilgisayar ekranınızdaki her metnin boyutunu büyütebilmeniz mümkün (bu masaüstünüzdeki kısayolların görünümünü de değiştirecektir). Dosyalarınız ve program ikonlarınızın boyutu da büyüyerek daha kolay görünür hale gelebilir. Masaüstünüzde herhangi bir yere sağ tıklayın ve

önce 'kişiselleştir', daha sonra da 'görünüm' seçeneklerini tıklayarak görünür metnin boyutlarını değiştirebileceğiniz seçeneklere ulaşın. 'orta - %125' veya 'büyük - %150' seçeneklerini, daha sonra da 'uygula' yı tıklayın. Bilgisayarınızın değişiklikleri uygulayabilmesi için daha sonra bilgisayarınızı tekrar başlatın.

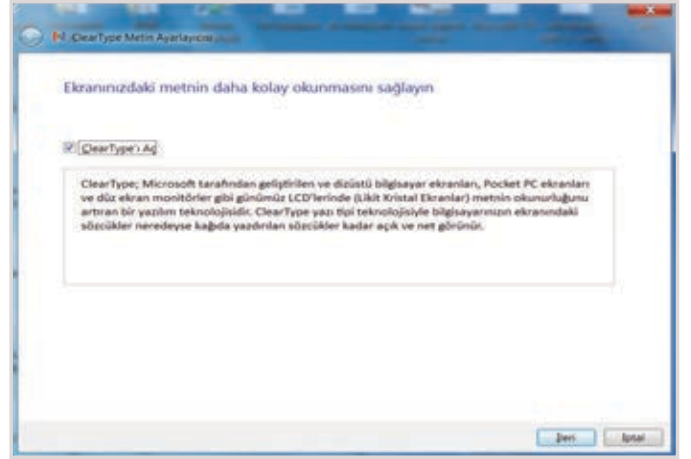
Yazı tipini daha net hale getirin

Windows ClearType adında hangi yazı tipinin size daha net göründüğünü görebildiğiniz ve bu yazı tipini seçmenizi sağlayan harika bir araca sahip. Bu araçtaki basit metin örneklerine bakın ve hangisini daha rahat okuyabiliyorsanız onu seçin. ClearType uygulamasını gerçekleştirdiğinizde, bilgisayarınızdaki bütün metinler bu yazı tipinde görünecektir. Windows 7'de ClearType uygulamasına ulaşmak için, Denetim Masası'na giderek 'Görünüm ve Kişiselleştirme' üzerinden 'ClearType metnini ayarla' seçeneğini tıklayın. Windows 8'de Windows+C ile Charms Bar'a ulaşın ve ClearType'ı aratın. 'ClearType'ı aç' seçeneğinin seçili olduğundan emin olun, ve daha sonra 'İleri'ye tıklayın. Birden fazla ekranınız varsa, Windows 7 ve 8'de 'ClearType'ı tüm ekranlar için aç başlat' seçeneğini göreceksiniz bunu etkinleştirin. 'Evet, tüm monitörleri şimdi ayarlamak istiyorum' seçeneğini tıklayın, daha sonra 'İleri'ye basın ve size uygun ayarları yapın. Eğer birden fazla ekran kullanıyorsanız, bu işlemi tekrarlamanız gerekiyor. Sonrasında 'Son'a tıklayın.

Windows XP'de ClearType'ı kullanabilmek için online olarak ücretsiz edinebileceğiniz ClearType Tuner (<http://chip.tk/VKgeIG>) eklentisini indirmeniz gerekiyor. Veya XP Power Toy programında bulunan ClearType Tuner'ı ücretsiz kullanarak ekran ayarlarınızı değiştirebilirsiniz (<http://chip.tk/VKghdW>).

Metin ve programların daha büyük görünmesi için Windows Görünüm Ayarları'nı değiştirebilirsiniz

Daha net algılayabildiğiniz metin görüntüsünü seçebilmek için ClearType Metin Okunurluğu Aracı'nı kullanın

Windows 8'de bulanık görünen yazı tiplerini değiştirin

Bazı bilgisayarlarda, Windows 8'deki metinler özellikle bazı programları ve tarayıcıları kullanırken epey bulanık görünebiliyor. Buna bir örnek Chrome'daki metinler. Windows 8 programlarındaki metinleri net hale getirebilmek için, kullandığınız programın simgesine sağ tıklayın, 'Özellikler'i, 'Uyumluluk'u ve sonrasında 'Yüksek DPI ayarlarında ekran ölçeklendirmeyi devre dışı bırak'a tıklayarak 'Tamam'a basın. Bu yazılımdaki tüm yazı tiplerinin net görünmesini sağlayacaktır. Windows 8'de aynı problemi yaşadığınız bütün programlar için bu işlemi uygulayın.

Windows'un sizin için en uygun ayarları seçmesine izin verin

Windows'taki ince ayarları yapmak için kendiniz uğraşmak yerine, işletim sisteminin sağlayacağı veri üzerinden gerekli değişiklikleri yapmasını da tercih edebilirsiniz. Denetim Masası'na giderek 'Erişim Kolaylığı' altındaki 'Windows'un ayarları önermesine izin ver' seçeneğini tıklayın. Burada bulacağınız sorular bilgisayarınızda görmek ya da yapmakta zorluk yaşadığınız şeylerle ilgili olacak. Bu soruları cevap-

ladıktan sonra, tavsiye edilen ayarları gözden geçirin ve size yararlı görünenleri seçin. Son olarak 'Uygula' ve 'Tamam'a tıklayın.

Windows'ta renklerle oynayın

Açık renkli bir arka plan önündeki koyu renkli metni okumak kimileri için güç olabilir. Şansımız var ki, Windows'ta renk ayarlarını değiştirerek okumayı çok daha kolay bir hale getirebiliyoruz. Yüksek Karşıtlık görünümüne ulaşmak için soldaki Shift+Alt+Print Screen tuşlarına basın. Koyu renkli arka planda açık renkli metin görünümü için 'Evet'i tıklayın. Aynı tuş kombinasyonunu kullanarak önceki ayarlarınıza dönebilirsiniz.

Web sayfalarını daha okunur yapın

Internet Explorer web sayfalarını daha kolay okumanızı sağlayacak birçok seçeneğe sahip. Internet Explorer sayfasının sağ üst köşesinde bulunan dişli imini tıklayarak seçenekler menüsüne ulaşın, daha sonra 'İnternet Seçenekleri'ne tıklayın. Genel'in altındaki Görünüm bölümünü kullanarak yazı tipini ve imlecin rengini değiştirebilirsiniz. Erişilebilirlik'in altındaki seçeneklerle web sitelerinin seçtiğiniz yazı tipini ve

boyutunu kullanmasını sağlayabilirsiniz.

İşe yarar bir başka araç da büyütme aracı. Seçenekler menüsünde bulunan büyütme oranını değiştirebilirsiniz veya Internet Explorer sayfasının sağ altında, '%100'ün yanında bulunan ok işaretini tıklayarak büyütme aracına ulaşabilirsiniz.

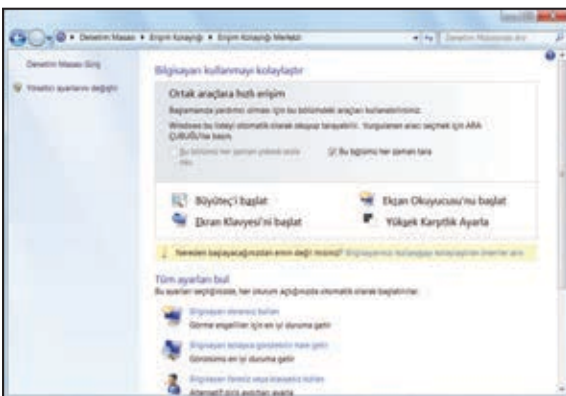
Chrome'da, seçenekler ikonuna veya Yakınlaştırma ikonunun yanındaki + ve - sembollerine tıklayarak aynı işlemi gerçekleştirebilirsiniz. Firefox'ta ise, Seçenekler'e, sonrasında da İçerik'e tıklayarak yazı tipi boyutunu değiştirebilirsiniz.

Web sayfalarını okumada zorlanıyorsanız, Chrome için geliştirilmiş High Contrast eklentisini kullanmayı bir deneyin (<http://chip.tk/VKiaav>). Bu eklenti her web sayfası için ayrı ayrı açabilir veya kapalı tutabilirsiniz. Mavi renkli 'Ücretsiz' butonunu tıklayarak eklentiye bilgisayarınıza indirin ve çalıştırın. Chrome adres çubuğunun sağ tarafındaki siyah-beyaz halka şeklindeki ime tıklayarak renk ayarlarını değiştirebilirsiniz.

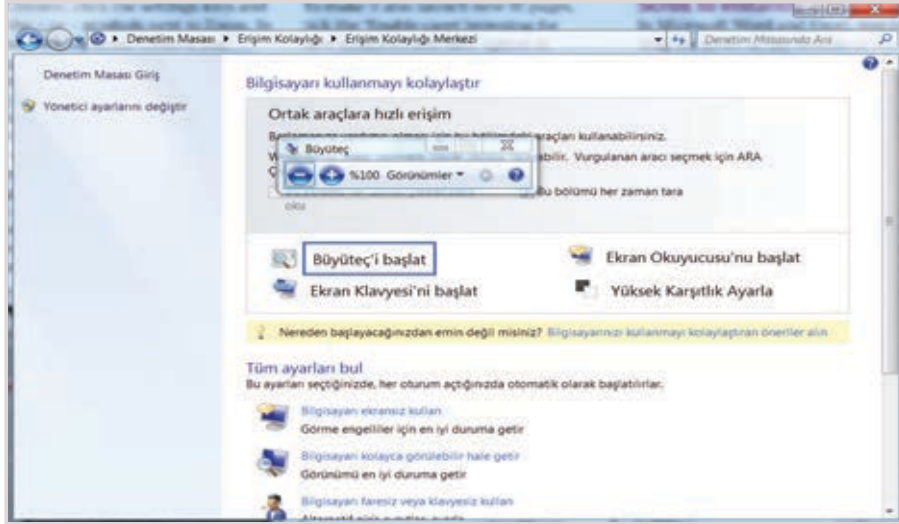
Eğer Firefox kullanıcısıysanız, ücretsiz ve epey başarılı bir eklenti olan NoSquint'i bir deneyin (<http://chip.tk/VKim9S>). Bu eklenti web sitelerini daha okunabilir kılan yüksek kontrast ayarlarına ve bunun gibi diğer seçeneklere erişim sağlıyor.

Web sitelerini rahat rahat gezin

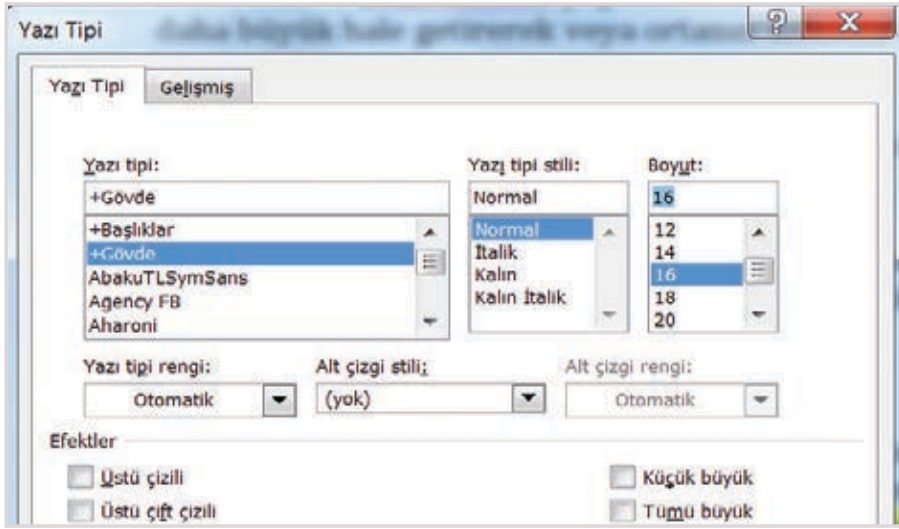
Windows'taki Erişilebilirlik seçenekleri ve kısayol tuşları programları tuş kombinasyonları ve yön tuşlarıyla kullanabilmenizi sağlıyor. Klavyeyle Gözetme'yı kullandığınız zaman web sitelerini gezerken de bu seçeneğe sahip olursunuz. Bu uygulama web sitesinin farenin hareketleri yerine yön tuşu komutlarını algılamasını sağlar. Klavyeyle Gözetmeyi başlatmak için, F7 tuşuna basmanız yeterli. Bu uygulamayı diğer IE sayfalarında da kullanabilmek için Internet Explorer'da bulunan Internet Se-

Windows Erişim Kolaylığı Merkezi ile bilgisayar görünümünüzü ve kontrol ayarlarını değiştirebilirsiniz

Windows Büyüteç'i kullanarak bir sayfanın belirli kısımlarını büyütülebilsiniz

Word ve Excel'de varsayılan yazı boyutunu değiştirerek daha rahat okunacak hale getirebilirsiniz

çenekleri – Gelişmiş – Erişilebilirlik seçeneklerinin içindeki 'Yeni pencereler ve sekmeler için Klavyeyle Gözetim'ı etkinleştir' seçeneğini etkinleştirin. Sonrasında 'Uygula' düğmesine basın.

Büyütecini kullanın

Yüksek çözünürlüklü ekranlar çok ayrıntılı bir görünüm sağlayabiliyor, ama çözünürlük arttırdıkça ekrandaki metin küçülüyor. Düşük çözünürlükte bir kullanım ise ekrandaki her şeyi daha büyük yapıyor yapmasına fakat bu sefer de görünüm hantal ve okunaksız bir hale geliyor. Ekranın belirli kısımlarını büyötmek için, Denetim Masası'na, oradan da 'Erişim Kolaylığı' ve 'Erişim Kolaylığı Merkezi'ne gidin. Büyüteç'i Başlat'a tıklayın. Böylelikle ekranda dolaşırken imlecinizin etrafındaki alanın yüzde 200 büyödüğüne göreceksiniz. Ayarlar imine tıklayarak büyümenin oranını ve kapsadığı alanı değiştirebilirsiniz. Büyüteç'i kullanışlı bulursanız, uygulamayı bilgisayarınızı her başlattığınızda

otomatik olarak çalışacak biçimde ayarlayabilirsiniz. Seçenekler altındaki 'Oturmum açıldığında Büyüteç'i başlatıp başlatmama'yı denetle'ye tıklayarak 'Büyüteç'i Aç' kutucuğunu seçin.

Metni hemen büyütmek için kaydırmayı kullanın

Microsoft Word ve Excel'de, sayfanın sağ alt tarafında bulunan kaydırma butonunu kullanarak belgeyi büyütebilirsiniz. Bu butonla ayar yapmak biraz zorlayıcı olabilir. Böyle bir durumda, CTRL tuşunu basılı tutarak, (eğer varsa) fare tekerleğinizi kullanarak metni büyüüp küçöltebilirsiniz.

Word'un her zaman daha büyük yazı tipi boyutu kullanmasını sağlayın

Word'de varsayılan yazı tipi boyutu fazla büyük sayılmaz. Standart boyutu değiştirmek için, yeni bir Word belgesi açın, daha sonra Ctrl+D kombinasyonunu kullanarak Yazı Tipi menüsüne ulaşın. Yazı tipini iste-

Bilgisayarınızın açılışını otomatik hale getirin

Bilgisayarınızı her gün belirli bir zaman aralığında kullanıyorsanız, kendi kendine açılmasını sağlayabilirsiniz. Böylelikle zamanı geldiğinde bilgisayarınız sizin için hazır olacaktır. Bunu yapabilmek için, bilgisayarınızı tekrar başlatın. 'Press Del or F1 to enter Setup' mesajını gördüğünüzde Delete tuşuna basarak BIOS ayarlarına ulaşın. Yön tuşlarını kullanarak Power, sonrasında Power Up Control seçenekleri üzerinden 'Wake on LAN from S5' seçeneğine ulaşın. Metni seçin ve Enter tuşuna basın. Bu seçenek bulunmuyorsa, bilgisayarınızı otomatik olarak açılması için ayarlayamayacaksınız demektir.

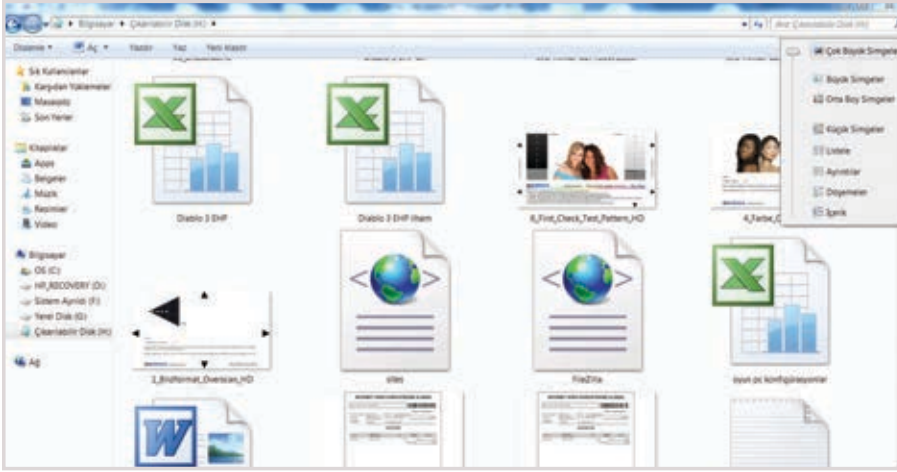
Tarihi '0' olarak ayarlayın, çünkü bu seçeneğin değiştirilmesi gerekmecektir. Sonrasında bilgisayarınızın açılmasını istediğiniz saati, dakikayı ve saniyeyi belirtin. BIOS menüsünden çıkmak için Exit'e basın, değişiklikleri kaydedin. Bilgisayarınız normal olarak başlayacaktır. Bilgisayarınız burada belirttiğiniz zamanda kapalı ise, kendi kendini başlatacaktır. İsteddiğinizde BIOS'a geri dönerek 'Wake on LAN' özelliğini kapatabilirsiniz.

Eğer bilgisayarınızda sık sık sabit diskleri birleştirme işlemi uyguluyorsanız, virüs taraması gerçekleştiriyor ve yedekleme yapıyorsanız; bilgisayarınızı kullanmaya başladığınız zamandan daha önce başlaması için ayarlamalısınız. Böylelikle siz kullanmak istediğinizde bilgisayarınız bu işlemleri bitirmiş olacaktır. Bilgisayarınızı kullanmak istediğiniz saatten bir saat önce açılacak şekilde ayarlayın ve birleştirme işleminizi vs. bu saate alın. Mesela CCleaner'da Ayarlar ve Seçenekler'e tıklayarak 'Bilgisayar açıldığında CCleaner'i başlat' seçeneğine ulaşabilirsiniz.

diğiniz boyuta getirin. Eğer Office 2010 veya 2013 kullanıyorsanız, Varsayılan Olarak Ayarla'ya tıklayın (Office 2007'de Varsayılan, Uygula adımlarını izleyin). Şimdi yeni bir Word dosyası açtığınızda yazdığınızı rahatlıkla okuyabilir halde olacaksınız.

Her şeyi daha kolay halledin Web sayfalarının yeniden boyutlanmasını ve adres çubuğunun kaybolmasını engelleyin

Bazı web sayfaları, can sıkıcı bir şekilde ta-

Küçük resim ikonlarını büyüterek dosyalarınızı daha rahat bulabilirsiniz

Önizleme panelini kullanarak resimlerinizi rahatlıkla gözden geçirebilirsiniz

rayıcı pencerenizin boyutlarını bir uyarıda bulunmadan değiştirebilir. Firefox'ta bunun olmasını engellemek için; Seçenekler ve İçerik üzerinden Gelişmiş'e tıklayın. JavaScript'i çalıştırmak için ilgili seçeneğin yanındaki Tamam tuşuna basın. Değişikliği yapmak için tekrar Tamam tuşuna basmanız gerekecek. Bu değişiklik Firefox'ta tarayıcınızın boyutunun değişmesini, adres çubuğunun ve diğer menülerin kaybolmasını engelleyecektir. Chrome'da bu seçenek bulunmasa da, Internet Explorer 11'in Windows 8.1 sürümünde sunulan yeni bir özellik adres çubuğunun kaybolmasını engelliyor. Bu özelliği kullanmak için, Windows tuşu+C'yi kullanarak Charms Bar'ı açın, Ayarlar'a tıklayarak Seçenekler - Görünüm'ün altındaki 'Adres Çubuğu'nu ve sekmeleri her zaman göster' seçeneğini açık hale getirin.

Dosya görünümlerini büyütün

Explorer'da fotoğraf, video ve dosyalara ait küçük resimler genellikle fazlasıyla küçük oluyorlar. Bu da dosyalarda ne olduğunu

görmeyi zorlaştırabiliyor. Windows 7'deki önizlemeleri büyötmek için, arama kutusunun altındaki küçük ok işaretine basın ve Çok Büyük Simgeler'i seçin.

Farenizi yavaşlatın

Windows'taki fare imleci epey hızlı ve hassas olacak şekilde ayarlanmış durumda. Bu da kontrolünü zor bir hale getiriyor. Fare imlecini yavaşlatmak için, Denetim Masası üzerinden Donanım ve Ses'e ve Fare'ye ulaşın. Fare işaretçi seçeneklerine tıklayın ve kaydırma butonunu sola alın. İmlecinizi daha görünür yapmak için boyutunu da değiştirmeniz mümkün. Bunu yapabilmek için, İşaretçiler'e tıklayın, sonra Düzen menüsünü açın. Büyütölmüş imleci seçin, sonrasında Tamam'a basın.

Word'ün belgelerinizi biçimlendirmesini engelleyin

Microsoft Word bir liste, kesir, veya tarih yazmaya başladığınız anda otomatik olarak biçimlendirme uygulamasına başlar. Örneğin; yazdığınız rakamdan sonra bir

nokta veya tire koyup, boşluk bırakıp metne devam ettiğinizde Word bunu numaralandırılmış bir liste haline getirir. Otomatik biçimlendirmeyi engellemek için, Word'ü açın, Dosya'ya girin, Yardım'ın altında Seçenekler - Yazım Denetleme - Otomatik düzeltme seçenekleri'ne ulaşın, ve Yazarken otomatik biçimlendir sekmelerini açın. 'Kesirleri (1/2), kesir karakteri (1/2) ile', 'Sıra Sayılarını (1.), üst simge ile', 'otomatik madde işaretli listeler' ve 'otomatik numaralandırılmış listeler' kutucuklarındaki onay işaretlerini kaldırın ve Tamam'a basın.

Fotoğraflarınızı bir film şeridi gibi görüntüleyin

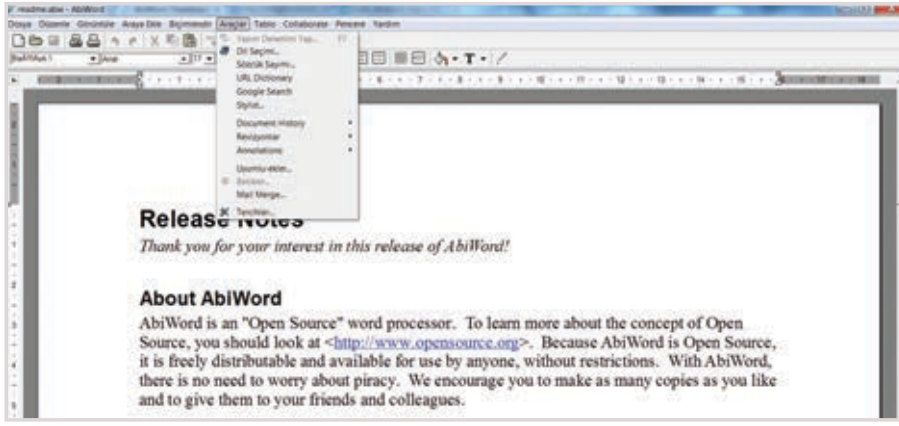
Windows XP'nin en iyi özelliklerinden biri fotoğraflar için kullanabileceğiniz Film Şeridi özelliği. Bu özellik sayesinde fotoğraflarınızı hızlı ve kolayca görüntüleyebilirsiniz. Microsoft, Windows Vista, 7 ve 8'de Film Şeridi özelliğini kaldırdı. Fakat bu işletim sistemlerinde de benzer iş gören bir özelliği kullanabilirsiniz.

Aradığınızı daha kolay bulun

Bilgisayarınızda istediğiniz dosyayı aramak sonuçsuz bir çabaya dönüşebilir. Yerde kullanıldığında, Windows arama aracı gerçekten işe yarayan bir şey. Windows Explorer'ı açın ve arama kutucuğuna 'windows NOT microsoft' yazın., bu durumda Windows kelimesi aranır, Microsoft aranmaz. "Or" ve "and" size iki kelimeden birini veya ikisini de arama imkanı tanır. Gelişmiş komutlarla ciddi çok spesifik aramalar yapabilirsiniz. Örneğin System.FileName:~<"random" yazarsanız random kelimesi ile başlayan dosyaları ararsınız. System.FileName:=~<"random" yazarsanız ismi tam olarak random kelimesinden ibaret dosyaları ararsınız. Microsoft'un bu gelişmiş komutlara dair listesine <http://chip.tk/VKu44c> linkinden ulaşabilirsiniz.

Masaüstündeki dağınıklıktan kurtulun

Sık kullandığınız dosyaların ve programların kısayollarının masaüstünde durması kullanışlı olsa da zamanla masaüstünüz kelimenin tam anlamıyla çöplüğe dönüşüyor. O nedenle oturup masaüstündeki lüzumsuz dosya ve kısayolları ayıklamakta fayda var. XP kullanıcıları denetim masasından, normalde her 60 gününde bir çıkan masaüstü temizleme seçeneğiyle hangi dosya ve kısayolları en son ne zaman kullandıklarını görüp, temizliği bu sihirbaz ile de yapabilirler. Ayrıca masaüstü resmi olarak düz tek renk kullanmanızı tavsiye ederiz. Böylelikle ekrandakileri daha net bir şekilde fark edebilirsiniz.

Ücretsiz Abiword yazılımı ile Word'den daha kolay bir şekilde yazı yazabilirsiniz

iPad klavyesini ikiye bölün ve başparmakla ve/veya iki elle yazı yazmaya başlayın

Daha basit yazılımlar kullanın Fotoğraflarınızı düzenlemek için daha basit bir yazılım tercih edin

Birçok bu işi yapan program var ve biz Google Picasa'yı beğeniyoruz. Fakat o da ilk kurulduğunda tüm bilgisayar aramaya kalkıyor. Bunu engellemek için arayacağı klasörleri seçebilirsiniz ve bu süreyi kısaltabilirsiniz. Picasa'yı kullanırken bir fotoya çift tıklayın ve orada birçok düzenleme gereği göreceksiniz. Renk ayarları, kırpma seçenekleri vs. gibi... Ayrıca içinde bir yüz olan resimleri de kolayca arayabiliyorsunuz. Picasa ile kolay yapmak da oldukça kolay. Bir albüm seçip "create photo collage" seçeneğine tıklarsanız, açılan ekrandaki 6 seçenekten birini seçerek kolayca kolaj yapabilirsiniz.

Daha basit bir yazım programı kullanın

Microsoft Word'ün anlamsız derecede fazla seçeneği birçok kullanıcı için hiç de gerekli değil, zira çoğu için asıl amaç sadece yazı yazmak. AbiWord yazılımı son derece basit ve kullanımda size sadece en gerekli olan format gereçlerini sunuyor. Basitlikten hoşlanan kullanıcılar için mükemmel bir program.

Tantanasız sörf keyfi

Artık web siteleri "ad-blocker" eklentilerine rağmen onlarca gereksiz reklam ve animasyonla doldu. Midori bu sorunu kökten çözüyor. Bu hızlı tarayıcı sizi eklentilerle

uğraşmadan internette dolaştırabiliyor. Tarayıcıyı açtıktan sonra menüden "Seçenekler"e girin ve orada "advertisement blocked" kutucuğunu seçin. Midori birçok tarayıcının aksine, Bing veya Google'ı değil, reklamsız DuckDuckGo arama motorunu kullanıyor ve ana sayfa olarak bu sayfayı açıyor. "Clear private data when quitting Midori" seçeneği ile tarayıcının geçmişinizi kaydetmesini de sağlayabiliyorsunuz. Ayrıca alternatif olarak Epic Browser tarayıcısı da denenebilir.

E-postanızı basit hale getirin

Google devamlı Gmail ürününe ekstra seçenek ekleyip duruyor ama yine de eski basit HTML görünümü kullanmak mümkün. Gmail hesabınıza giriş yaptıktan sonra <http://chip.tk/VKuyY8> linkine gidin ve eski, basit Gmail görünümüne geçin. Dilerseniz bu görünümü standart görünüm ayarı olarak da kaydedebilirsiniz. Sonradan yeni görünüme geçmek isterseniz standart görünüme geri dönmek de basitçe mümkün. Outlook, Live veya Hotmail kullanıcıları bu tarz bir basit arayüze sahip değiller ama mobil sitenin daha basit bir kullanıma ve daha büyük yazı fontlarına sahip olduğunu da belirtmemiz gerek. Bu yüzden www.mail.live.com/m adresinden giriş yaparak daha basit bir arayüze ulaşmak mümkün. Gmail'e alternatif olarak Yahoo mail'i önerebiliriz. Kullanımının daha basit olduğu söylenebilir, ayrıca dilerseniz başka

maillerinizdeki kontakt listenizi de aktarabiliyorsunuz. Masaüstü bir e-posta programı olarak da Thunderbird'den daha iyisinin olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Akıllı cihazınızı daha kolay kullanılabilir hale getirin Daha büyük tuşlar edinin

Akıllı telefonunuzu veya tabletinizi yan çevirdiğinizde, ekran genişliyor ve bu yüzden de dokunmatik tuşlar da daha rahat basılabilir hale geliyorlar. Ayrıca iki elle yazmak da daha kolay hale geliyor.

İpad'inizin klavyesini ikiye bölün

iPod'larda pek de bilinmeyen bir özellik olarak iki elle yazmayı kolaylaştıran klavyeyi bölme seçeneği var. Bunu yapmak için yazı yazmanızı gerektiren herhangi bir uygulama açın ve aşağıdaki klavye imgesine basılı tutun. Parmağınızı kaldırmadan bölme seçeneğine götürün ve artık klavye ekranın iki köşesinde iki farklı parça olarak gözükecek. Böylelikle cihazı tutarken başparmağınızı daha rahat kullanabilecek veya iki elle yazabileceksiniz.

Klavyenizi büyütün

Android cihazın klavyesini, ücretsiz Big Buttons Keyboard Standard uygulaması ile (<http://chip.tk/VKuRSI>) çok daha büyük tuşlardan oluşur bir hale getirebilirsiniz. İndirip yükledikten sonra programın getirdiği büyük klavyeyi standart olarak kurabilirsiniz. Eski klavyeye geri dönmek için Ayarlar menüsünde dil ve giriş seçeneğine girmeniz ve eski klavyeyi seçmeniz yeterli.

Ayrıca bir klavye takın

Harici klavyeler akıllı cihazların küçük tuşlarına basmaya çalışırken oluşan stresten kurtulmanın en kolay yolu. Logitech'in şահane modeli "Ultrathin Keyboard Cover for iPad" hiç de ucuz değil, fiyatı yaklaşık 300 lira. Fakat aşırı kullanışlı ve şık olmasının yanında bir tablet ayağı görevi de görüyor. Android kullanıcıları Belkin'in benzer bir modelini daha ucuza edinebilirler. İki klavye de bluetooth ile bağlanıyor ve dahili, şarj edilebilir pilleri var.

Swype ile daha hızlı yazı yazın

iPad veya iPhone kullanıcıları ekran klavyesini değiştiremiyorlar fakat Android kullanıcılarının birçok imkanı var. Swype örneğinin... İlk 30 gün ücretsiz kullanım sunan ve sonrasında da çok cüzi bir ücrete satın alınabilen bu yazılım ile bir kağıda yazı yazarken gibi ekrana yazı yazıyorsunuz ve yazılım onu algılıyor. İlk başta alışması biraz zaman alsa da alıştıktan sonra yazı yazmak hızlı olduğu kadar zevkli bir hale geliyor. yorum@chip.com.tr

Doğan Burda dergileri iPad ve iPhone'da

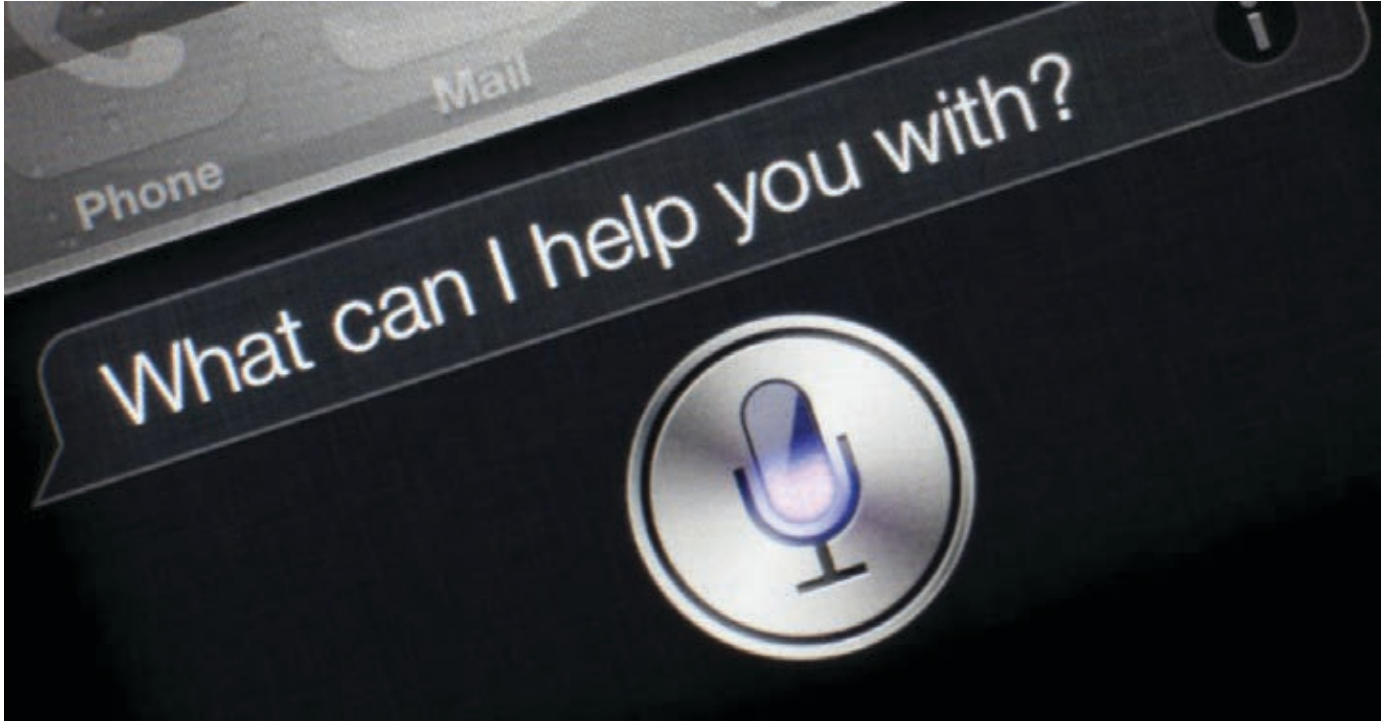
iPhone ve iPad sahipleri tüm Doğan Burda dergilerini
DergiBurada uygulamasında bulabilirsiniz!

Ücretsiz Hemen İndir

DergiBurada

Yapay zekâ

Siri, Cortana ve Google Now bize geleceği şimdiden görme fırsatı sunuyor ama akıllı aygıtlarımız yakında bizden daha mı bilgili olacak? Yazımızda bu konuyu inceliyoruz.

Barış Emre Alkım

Akıllı bilgisayarlar yıllardan beri teknoloji tutkunlarının rüyası olagelmıştır. Zeki makineler, filmlerin ve kitapların da gözde konularından olsa da sonuçlar genelde bir hayli farklı. Bilim insanları ve programcılar makinelere hastalıklara deva bulan, bedensel işleri ortadan kaldırarak insan deneyimini zenginleştiren ve en uç noktasında yeni bir zeki yaşam biçimi olarak ortaya çıkan bir şey gözüyle bakarken Hollywood ise onları genelde kötü olan efendilerinin boyunduruğundan kurtulmaya çalışan, dünyaları yok eden varlıklar olarak görmüştür.

Terminator, War Games ve Transcendence gibi filmler et ve kemikten oluşan yaşamın daha saf bir hale dönüştüğü bir gelecek sunuyor ya da nükleer cephaneliği kontrol eden bilgisayarları internete bağlamanın tehlikesine dikkat çekiyor.

Ama gerçekler hep daha az çarpıcıdır ve YZ devrimi de ortalıkta küresel yok oluşa dair hiçbir iz olmadan gerçekleşiyor. Bununla beraber, bir YZ işgalinin gerçekleştiğini inkâr etmek olanaksız.

Son yıllarda bilgisayarlarımız ve mobil aygıtlarımız önceden belirlenmiş güncellemeleri ve takvime bağlı alarmları dışında pasif birimler olmaktan çıktı. Konuşmalarımızı dinleyen, yardımımıza koşmak için sihirli sözcüğün söylenmesini bekleyen aygıtlara dönüştüler. Beğenilerimizi, dil kullanımımızı, yerimizi, alışkanlıklarımızı sürekli gözlemliyor, bunu da bizi daha iyi anlayabilmek için yapıyorlar.

Bu sistemler daha karmaşık bir hal aldıkça onlarla daha kolay etkileşime girebiliyoruz. İleride bizi, hayatımıza dair bizden bile çok şey bilen aygıtların olduğu bir gelecek bekliyor. Peki, bu aygıtların

rın daha ne kadar zekâ kazanmasını istiyoruz ve halihazırda neler yapabiliyorlar?

Hal, kapıları aç

Apple, 2011'in sonunda iPhone 4s'i duyurduğunda odak noktası mükemmel kamera, rakiplere parmak ısırtan güvenlik ya da kaliteli işçilik değildi. Onun yerine, muazzam reklam bütçesinin tamamı ikincil bir ürünü, reklam kampanyasının yıldızı yapmaya harcanmıştı.

Siri bir gecede yıldıza dönüştü. John Malkovich ve Zooey Deschanel gibi yıldızların yeni iPhone'larıyla içtikleri çorbadan günlük planlarına ya da komediye dair konuşmaları dünyanın dört bir yanında TV ve bilgisayar ekranlarından eksik olmuyordu. Fakat halkın ilgisini asıl çeken sponsorlu reklamlar değildi. Sonuçta Samsung ve Microsoft da aynı taktiği yıllardır kullanıyordu. İlginç olan, bu kişilerin telefonlarıyla zahmetsizce etkileşime girmesiydi.

Elbette herhangi bir dürüst Apple kullanıcısının da itiraf edeceği gibi, Siri'nin reklamlardaki leblebiyi anlayan kişisel asistanla (PA) pek ilgisi yoktu. Aksanınıza ve internet bağlantısına bağlı olarak, bu dijital asistanla çalışmak işleri zorlaştırabiliyordu. Yanlış anlaşılan komutlar, gelişigüzel sonuçlar, web erişimi olmadığında adeta felç olup kalması, çoğu zaman arama sorgularını elle yazmanın daha kolay olduğu anlamına geliyordu. Fakat Siri çalıştığı zaman da sonuçlar sihirden farksızdı. Gelecek, gelmişti artık.

İki yıl sonra, tüm büyük platformların kendi dijital asistanı var. Artık Chromebook'ların ve Androidli aygıtların kalbinde Google

SIRI: Apple'ın kullanışlı kişisel asistanı yakında sizin unuttuklarınızdan çok daha fazlasını hatırlayabilecek.

Now, Samsung'larda S-Voice ve Microsoft cephesinde de kısa süre önce duyurulan Cortana var. Adını çok popüler Xbox oyun serisi Halo'daki bir YZ karakterinden alan Cortana, Windows Phone 8.1'i diğerlerinin önüne geçirecek ve Windows'un ana kontrol arabirimi olacak özelliklere sahip.

"Cortana'yı tasarlarken yaptığımız ilk şeylerden biri, nasıl çalıştıklarını öğrenmek için gerçek dünyada, insan asistanlarla konuşmaktı. Onlardan, müşterilerinin tüm beğenilerini ve ilgi alanlarını bir deftere kaydetme fikrini aldık. Cortana da benim hakkımda öğrendiklerini bir deftere kaydediyor ve bu kişisel bilgiyi istediğim an görüp düzenleyebiliyorum," diyor Microsoft'ta Windows Phone programının müdürü olan Joe Belfiore.

Bilgi toplama, verimli ve akıllı bir sistemin temel unsurlarından. Ancak mahremiyet kaygılarının manşetlerden düşmediği günümüzde, kullanıcıların karşısına asistanlarıyla ne kadar bilgi paylaşacakları gibi önemli bir soru çıkıyor.

Google Now da internet arama tarihçenizi, konumunuzu ve genel kullanım alışkanlıklarınızı gözlemleyerek size faydalı tavsiyelerde bulunmak için bir profil oluşturuyor. İnanılmaz derecede yararlı olabilse de, bazıları aygıtların kendilerini bu kadar yakından takip etmesini tedirgin edici buluyor.

Daha fazla mahremiyet istiyorsanız söz konusu verilerin büyük kısmına erişimi engelleyebilirsiniz ancak bu da hizmetin becerilerini ciddi oranda azaltıyor. Siri'nin denetim seçenekleri ise çok daha az. Neredeyse hangi dilde konuşacağınızdan başka bir şey seçemiyorsunuz. Bununla birlikte, asistanınıza annenizin, babanızın, kız kardeşinizin, partnerinizin ya da diğer yakınlarınızın kim olduğunu öğretebilirsiniz. Bu da Find My Friends gibi özellikler için kullanılabilir.

Bunun dışında, hizmetlerin hakkınızda ne bildiği çok da açık değil. Cortana'nın defter özelliği hâlâ çok temel olsa da, veri güvenliği sizin için önemliyse doğru yöne atılmış dev bir adım.

Gördüğünü söyle

Elbette bilgisayarlı asistanın kullanıldığı en bariz alan sesli arabirim. Yapılmasını istediğiniz şeyi söylemek ve yapıldığını görmek çok güzel. Dragon Dictate'in yaratıcısı Nuance bu teknolojiye yıllar boyunca öncülük etti ve aygıtlarımızı gerçekten akıllı göstermek için ne gerektiğini biliyor.

"Bir sistemin kişiliği, akıllı olduğunu anladığınız andır," diye açıklıyor Nuance'ta Baş Çözüm Mimarı olan John Smith. "Sizi en kısa biçimde sorudan yanıtla götürmeli. Bu, biz insanların etkileşi-

Google Now: Google'ın kişisel asistanı arama tarihçenize bakarak, ilginizi çekebileceği konu bazlı kartlar sunuyor.

minden biraz farklı çünkü biz dolambaçlı yollardan ilerliyoruz. Gelecekte zeki yazılımlar bunu da yapabilecek ama şu anda siz istediğinizi söylüyorsunuz, o da bunu en kısa yoldan yerine getirmeye çalışıyor."

Sesle kontrol hoş bir numara olmaktan çıkıp kullanılabilir arabirime dönüştü. Google'ın sesle araması da mobil aygıtlardan masaüstündeki Chrome tarayıcısına kadar uzandı. www.google.com adresinde bir sekme açıp arama çubuğunun sağındaki mikrofon simgesine tıklarsanız arama sorgularınızı (tabii dâhili mikrofon olması kaydıyla) sorabiliyorsunuz ve birçok durumda Google yanıtları size okuyor.

Uygulamanın yeni sürümlerinde birbiriyle ilişkili sorular sormanız da mümkün. Örneğin "Jaws filmi kaç yılında gösterime girdi?" diye sorduğunuzu farz edelim. Yanıtı alınca "Başrolünde kim oynuyordu?" dersiniz, sistem neyi kastettiğinizi anlıyor.

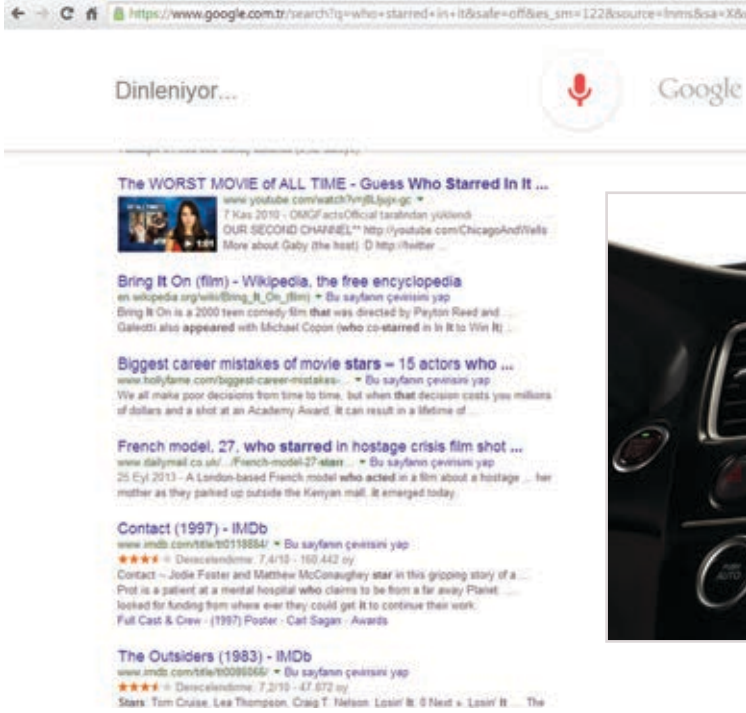
Google Maps sayesinde bir yere gitmek için yol tarifi de alabilirsiniz.

Belki farkında olmayabilirsiniz ama bir süredir Windows'un da işletim sistemine entegre edilmiş sesle kontrol araçları var. Vista ve sonraki sürümlerde Konuşma Tanıma'yı aratarsanız PC'nizi sesli komutlarla yönetmenizi sağlayan programı bulabilirsiniz.

Masaüstü PC'de sesle kontrol ilerde yaygınlaşabilir ama mobil aygıtların doğası itibarıyla sesle kontrolü bunlarda kullanmak daha kolay. Sonuçta hepimiz telefonumuzla konuşuyoruz, o yüzden konuşma tanımaya geçmek basit bir adım. Bir de bu aygıtların getirdiği bilgi ve uygulamaların bir arada çalışması var.

Cortana'nın yeni bir özelliği sayesinde "Jim'le bir daha görüştüğümde ondan valizini ödünç isteyeceğimi hatırlat!" diyebilirsiniz. Cortana, Jim arayana kadar bekliyor, o arayınca da bu notu ekrana getiriyor. Çok akıllıca.

Akıllı asistanların başlıca dezavantajı sürekli internete bağlı olmalarının gerekmesi. Mobil aygıtınızı uçuş moduna geçirdiğiniz an takvim girişlerini, hatırlatıcıları yazmak yine size düşüyor. Bunun nedeni, ses işleme ve çeviri işlemlerinin bulut üzerinde, büyük ve güçlü sunucularda yapılması. Aygıtla bağlı olarak temel kontrol işlemlerini yerel olarak da yapabilirsiniz (örneğin "Müzik çaları başlat"). Fakat sesle kontrol hizmetlerinin büyük kısmı, önümüzdeki yıllarda da internet üzerine çalışmayı sürdürecektir. Asistanın akıllı olmasını sağlayan bilginin büyük kısmı zaten bulutta olduğundan bu pek de şaşırtıcı değil. Özellikle de teknolojinin günümüzde en hızlı gelişen alanlarından biri olan akıllı taşıtlar için geçerli bu.

Araba içi iOS: Günümüz araçlarının birçoğunda entegre kişisel asistanlar var. Bazıları sesle yönetilebiliyor.

Google: Google Chrome'un masaüstü uygulaması mikrofona tıklayıp "OK Google!" dediğinizde sesli arama yapıyor.

Daha zeki araçlar

"Arabanızda oturmuş bir harita veri tabanına baktığınızı düşünün," diyor John Smith. "TomTom ya da arabanızda hangi sistem varsa olabilir. Sisteme 'Bana en yakın benzin istasyonunu bul' diyorsunuz. O da nerede olduğunuza bakıyor, o yöredeki tüm istasyonların listesini çıkarıp size gösteriyor. Fakat buluta bağlıysanız sistem 'John, Tesco'dan puan topluyor ve kuzeye doğru M1 otoyolundan gidiyor. O yüzden ona M1 üzerinde, kuzey yönündeki Tesco'ları göstereyim. Fakat sadece 75 kilometre gidecek kadar benzini var, o yüzden sadece gidebileceği mesafenin içindekileri listeleyeyim,' diyebilir. Yine aynı biçimde 'Burada trafik sıkışmış, o yüzden daha yakındakileri göstereyim,' diyebiliyor.

"Dragon Drive'da bir dizi firmayla işbirliği içinde çalışıyoruz. O yüzden de kullanıcılarımız 'Beni Londra'da bir otele götür,' dendiğinde kullanıcıyı oraya götürüyor. Araç ile akıllı telefonun bir melezi bu. Tüm bunları evinizde telefonunuzdan ayarlayabiliyorsunuz. O yüzden, araca bindiğinizde araç gidilecek yerleri belirlediğinizi biliyor. Ya da takviminize bakıp 'Şimdi şuraya gideceksin,' diyebiliyor. Fakat yoldayken 'Bana en yakında park yeri bul,' dersanız de Parkopedia ya da Parkaround'ta yer arıyor.

"Bu hizmetler zaten mevcut; bizim yaptığımız sadece onları kullanışlı biçimde bir araya getirmek. Eğer bunu PC'nizde yapmak isterseniz önce bir harita yazılımı, sonra bir de park yazılımı gerek. Ama hepsini bir defada yapamazsınız. Kişisel asistan yaklaşımı proaktif sistemlere çok benziyor. Eğer tercihlerinizi bilirse bunları sizin için yapabiliyor.

Birçok bakımdan bu teknolojinin en bariz kullanım alanı otomobiller. Bir asistanla sözlü olarak konuşabilmek, randevularınızı düzenlemek, e-posta ve metin mesajı göndermek, yeni gelen mesajları okunmasını sağlamak, dokunmatik ya da fiziksel etkileşim gerekmeden web'de arama yapabilmek çoğu insanın arayışta bulunmadığı şey. Google, BlackBerry, Apple ve birkaç diğer büyük firma kendi araba içi asistan programlarının hatlarını belirledi. Bazıları yeni modellerde zaten bulunuyor ve çok geçmeden yaz tatilinde kamp yapmak için uzun bir yolculuğa çıktığınızda çocuklarınız

arka koltukta keyifle Netflix izleyebilecek. Nesnelerin İnterneti yakın gelecekte somut bir hal aldıkça akıllı ajanlar birleşecek ve buzdolabınız, içindeki yiyeceklerin ne olduğunu bilecek ve takviminize bakıp arkadaş daveti için hangi eksiklerinizin olduğunu söyleyebilecek. Televizyonlarımız ise biyometrik teknoloji sayesinde sesimizden bizi tanıyacak ve izlemeyi sevdiğimiz programları gösterecek. Taşıtlardaki ve otomobillerdeki GPS algılayıcıları otomatik ev sistemlerine ne zaman eve döneceğimizi söyleyip klimanın derecesini ayarlama fırsatı sunacak.

Eğer banyo teknolojileri de gelişmeye devam ederse, yağmura yakalanıp ıslandığınızı bilen asistan biz gelmeden sıcak bir banyo için suyu hazırlayabilir. Ne var ki tek ve birleşik bir deneyim yerine, her şirket bizi kendi çözümüne çekmeye çalışıyor. Gelecek, umduğumuz kadar eşitlikli olmayabilir.

"Onların bakımından bu, o markaya ya da kampanyaya bağlılık demek," diyor John Smith. Böylece, televizyonunuzu değiştirirken zaten cep telefonunuzu aldığınız markayı yeğliyorsunuz. Şu anda, zamanımızın büyük kısmını, hizmetlerini farklılaştırmak için farklı arabirim sesleri isteyen birçok kurum ve kuruluş alıyor."

Nuance bu gelişmelerin nabzını tutmak için iyi bir konumda. Çünkü firma, aralarında Apple, Microsoft ve Samsung'un bulunduğu şirketlere teknoloji satıyor.

"Zor olacak," diyor Smith. "Şu anda, farklı şeyler yapmak isteyen farklı insanlar var. Bunu şuna benzetiyorum: Ortada bilgi duruyor, insanlar da bilgiye erişmeye çalışıyor. Gelecekte de bize erişim izni veren ortak bir API kümesi olacağını sanmıyorum. Hiçbirimizin bunun kontrolünü elinde tutacak tek bir kişiye güveneceğini de sanmıyorum. "Örneğin Nesnelerin İnterneti'ne, elimizdeki veri miktarına ve paylaşmak istediğimiz veri miktarına bakıyorum. Kim bu verinin sahibi? Bu verileri kim topluyor? Çok tedirginiz; hele ki en son veri sızdırma olayları, NSA ve benzeri şeyler düşünülünce. Çoğu insan bu bilgileri hükümete emanet edemiyor, o zaman kime güveneceğiz? Apple'a güvenir misiniz? Firmaya ne kadar bağlı olduğunuza göre değişir." ■

balkim@chip.com.tr

USB: Hepsi bir arada port

İlk başta kaos vardı, şimdi ise düzen.
Evrensel seri veriyolu 20 yıl içinde PC'lerdeki ve dizüstü bilgisayarlardaki portları standartlaştırdı

Fare ve klavye PS/2 portuna, yazıcı paralel arabirime, oyun kumandası oyun portuna, modem seri arabirime, ZIP sürücü ise SCSI arabirimine bağlı. İşte, bilgisayar sektörünün ağır topları Compaq, DEC, IBM, Intel, Microsoft, NEC ve Nortel bir araya gelip arabirim kaosuna savaş açtığı anda durum tastamam böyleydi.

1996'da, yaklaşık iki yıllık bir geliştirme sürecinin sonunda grup evrensel seri veriyolunun ilk sürümünü tanıttı. Bununla birlikte USB 1.0 yaygın olarak benimsenmedi zira birkaç önemli sorunu vardı. Azami aktarım hızı olan 12 Mbit/s çok yavaş kalıyordu ve sayıca çok az olan portları çoğaltmak için hub kullanmak beraberinde başka sorunlar getiriyordu. Bununla birlikte 1.1 revizyonu bu sorunların birçoğunu giderdi ve USB portlarının giderek daha fazla benimsenmesine yol açtı.

Ne var ki asıl başarı yeni milenyumun başında geldi. USB 2.0 adı verilen yeni standart 480 Mbit/s civarında yüksek bir aktarım hızı sunarak artık neredeyse arabirimin kendisiyle aynı adla anılan ve BT dünyasının vazgeçilmezine dönüşen bir donanımın ortaya çıkmasını sağladı: USB bellek, 3,5

inçlik disketlerin çağında kapasitesi 8 MB ile sınırlı olan USB bellekler günümüzde devasa boyutlara erişti ve tırnak büyüklüğünde bir ağıza yüzlerce GB depolamaya izin veriyor.

Evrensel seri veriyolu giderek bellek çubukları, harici sabit diskler ve optik sürücüler için bir veri arabirimine dönüşünce 2.0 standardı da kısa sürede yavaş kaldı. O yüzden de 2008 sonunda, 5 GBit/s veri aktarım hızı yüzünden "süper hızlı" olarak da bilinen USB 3.0 hizmete girdi. Bunu da ikiye katlayarak 10 GBit/s'ye yükseltecek USB 3.1'in çıkması yakın.

USB ilk yıllarında bir boşluğu doldurmaya yönelik iddialı bir projeydi ama artık resmen evrenselleşti. 2014 yılı itibarıyla PC'lere ya da dizüstülere USB ile bağlanmayan çevreirim aygıtı yok gibi. USB, PC sonrası dönemin aygıtları olan akıllı telefonlar ve tabletler için de standart arabirim halini aldı. Bunun farkında olan Avrupa Birliği kısa süre önce aldığı bir kararla, cep telefonlarında USB'den başka şarj kablosu kullanılmasını yasakladı. balkim@chip.com.tr

2014 Micro USB

AB, tüm akıllı telefon ve tabletler için şarj kablolarının USB standardına uygun ve tek çeşit olmasını istiyor

2002 USB oyuncaklar

Akım taşıyan USB portları "amaç dışı" kullanılarak vantilatör, lamba vb. geliştiriliyor

1998 USB Hub

USB 1.1'den başlayarak USB portlarını çoğaltmak mümkün oldu

2006 Wireless USB

Wireless USB'nin Bluetooth ile WLAN arasındaki boşluğu doldurması bekleniyor

2000 USB bellek

İlk USB belleklere "Thumbdrive" ya da "DiskOnKey" gibi isimler veriliyordu

1994 USB 0.7

Evrensel seri yolun ilk geliştirici sürümü tanıtıldı

İddialı proje

USB 1.0 kimi önemli sorunları yüzünden yaygınlık kazanamadı.

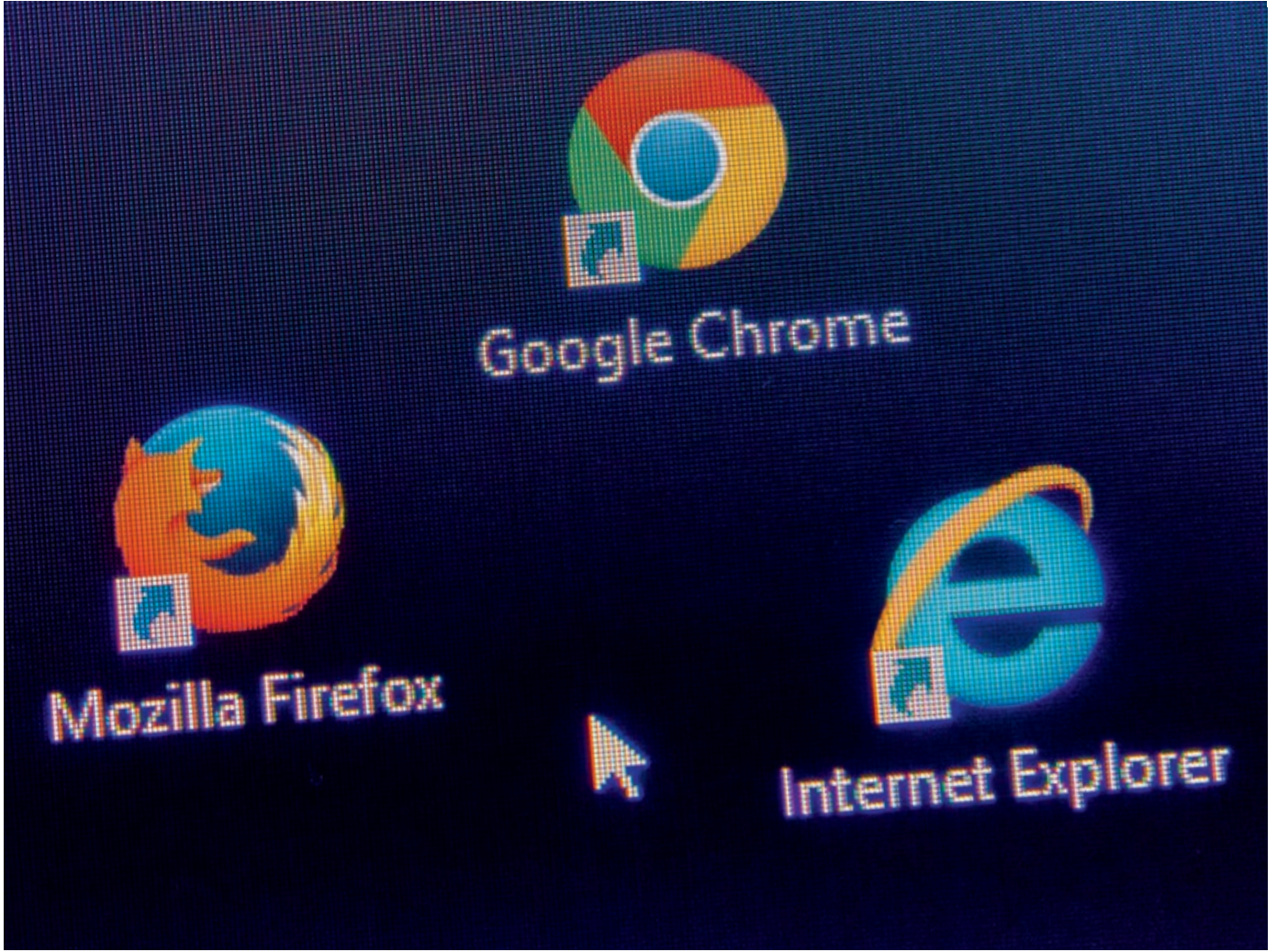
Evrensel Seri Yol (USB)

Geliştirme süresi: 2 yıl

Kablo uzunluğu: 5 metreye kadar

Bağlantı başına aygıt: 127

Yaygınlık: 2010'da satılan USB portlu aygıt sayısı 3,5 milyar

Tüm tarayıcıların mükemmelleştirilmesi

Firefox, Chrome ve IE iyi tarayıcılar, fakat varsayılan olarak optimal şekilde yapılandırılmamışlar. Size tarayıcılarınızı nasıl daha konforlu, hızlı ve güvenli bir hale getirebileceğinizi gösteriyoruz

Ozan Kaya / FN

Tarayıcı testimizde (CHIP dergisinin 04/2014 sayısında da görebileceğiniz gibi) Mozilla'nın geliştirilmiş Firefox'u, Chrome'un hemen ardından ikinci sırada yer aldı. Rakibine göre görece daha yavaş olmasının yanında, işlemlerinde birazcık incelikten yoksun olması da eleştirdiğimiz konular arasındaydı. Fakat açık kaynaklı aracın en büyük avantajı esnekliğinde yatıyor ve diğer hiçbir tarayıcıda Firefox'da olduğu kadar kişiselleştirilebilen ayarlar bulunmamakta. Uygulamaları yapılandırmaya zaman ayırabilen ve alt menülerde gezinmekten korkmayan kullanıcılar kişiselleştirebildikleri kısa yollar ve zevklerine uygun uygulamalarla tarayıcıdan maksimum

verim alabiliyor. Günlük kullanımda ise kesinlikle bu konuya zaman ayırmaya değmekte. Chrome ve IE 11 bile varsayılan olarak olması gerektiği ölçüde yapılandırılmamış. Chrome'da bulunan araç yelpazesini göz ardı edersek, bu iki tarayıcıda Firefox'da olduğu kadar geniş ölçüde seçenekler mevcut değil, fakat kritik alanlarda düzeltmeler yapılabilmekte.

İpuçlarımız veri korunması, konfor ve hız alanlarında size yardımcı olacaktır: Bunun yanında sizlere Firefox'u nasıl hızlandırabileceğinizi, Chrome'u nasıl Google'ın meraklı gözlerinden kaçırabileceğinizi ve kendinizi takip edici çerezlerden ve hataya meyilli eklentilerden koruyabileceğinizi de gösteriyoruz.

FIREFOX ince işçilik

Sürüm 29 güncellemesi ile Mozilla tarayıcısını bir hayli geliştirdi, özellikle de görünüş bakımından. Buna karşın kişisel zevkleri göre adapte edebileceğiniz birçok element mevcut.

1 Kullanıcı arayüzünün kişiselleştirilmesi

Yeni Chrome-bazlı ara yüzünü beğenmediyseniz, 'Classic Theme Restorer' eklentisini kullanarak eski görünüme geri dönebilirsiniz. Ekranın sağ üst köşesindeki butona tıklayarak menüyü açın, >>Eklentiler<<'e tıklayın, arama kutusuna aracın ismini girin ve Kur'a tıklayın. Tarayıcınızı yeniden başlatmanız gerekecek. İşlem unsurları yönerge barına sürüklenip, yerleri değiştirilebilir (1. Resim). Diğer bir yararlı seçenekte de boş sayfada bulunan site ön izlemelerinin ayarlanabilmesi. Standart bir özellik olarak Firefox sizin hangi siteleri sıklıkla ziyaret ettiğinizi tanımlıyor. Eğer burada istediğiniz bir adresin de bulunmasını istiyorsanız, iki boş sekme açın ve birisinde istediğiniz siteyi açın. Farenizi kullanarak adres çubuğunun sol tarafında bulunan küçük dünya simgesini tutup, boş sayfadaki ön izlemelere bırakın. Gene farenizi kullanarak ön izlemeyi taşıyabilir, yerini düzenleyebilirsiniz.

2 Kısayol tuşları ve fare hareketlerinin kullanımı

Kısayol tuşları ve fare hareketleri Firefox kullanımını bir hayli kolaylaştırıyor. Fare hareketlerinin kullanımı için FireGestures (Chrome için: Smooth Gestures) aracına ihtiyacınız var. Tüm hareketleri görüntülemek için menüden >>Eklentiler | Eklentiler<<'e girin ve FireGesture'da >>Ayarlar | Yönelimler<<'i açın. Kısayolların listesine <http://chip.tk/1uhShhp> adresinden ulaşabilirsiniz. İpucu: Sekmenin ayarlarını açma özelliği sürüm geçmişinde listelenmemiş. [Ctrl]'e basıp ve geri yükleme butonuna sol tıklamanız gerekmekte.

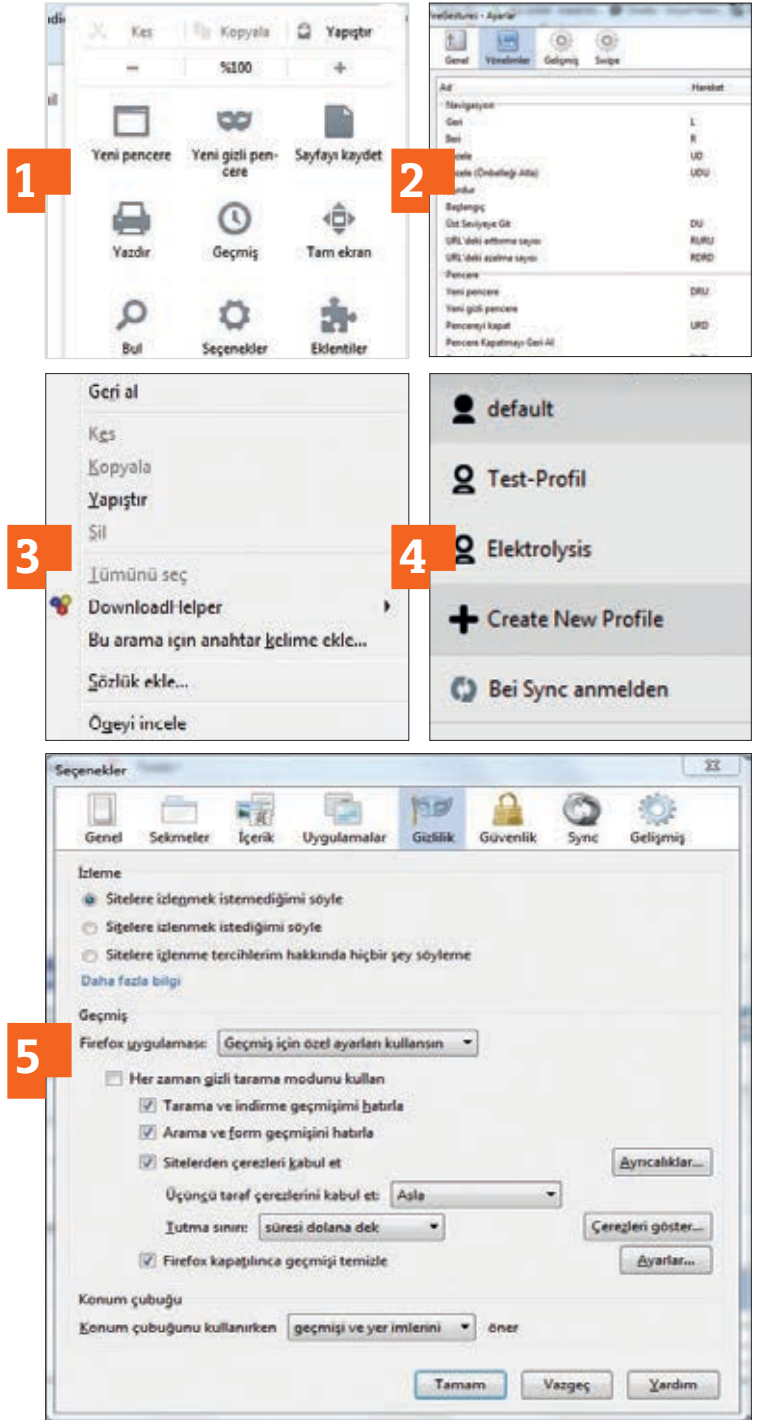
3 Arama işlemini kısıltın

Web sitelerindeki arama alanlarına kısayol atandıktan sonra, Firefox'taki adres çubuğundan arama istekleri çok hızlı bir şekilde açılabilir. Bunun için istediğiniz web sitesini açın, arama alanına sağ tıklayın, >>Bu arama için anahtar kelime ekle...<<'yi seçin ve istediğiniz kısayolu >>Anahtar kelime<< altına girin. Bu şekilde Google Maps rotalarını adres çubuğundan da aratabiliyorsunuz (Ön anahtarı kullanmak koşuluyla) örn. '[Kısayol] İstanbul'dan Ankara'ya.' Aynı prosedür Chrome'da da uygulanabilir.

4 Çeşitli profillerin yaratılması

Eğer tarayıcınızı başkalarıyla paylaşıyorsanız, fakat ayrı yer imleri, ayarlar ve eklentiler kullanmak istiyorsanız, kullanıcı profilleri kurmalısınız. Önceki sürümde bunun için >>[Windows tuşu] + R | firefox.exe -p<< ile tarayıcı kapatıldığında profil yöneticisini açmanız gerekiyordu. Artık bu iş için kullanabileceğiniz 'Profilist' eklentisi mevcut. Yüklemeden sonra, menüyü açın ve >>var-sayılan<< girişin üzerinde fare imlecini tutun, kullanıcı ara yüzüyle profillerinizi yönetebilirsiniz. Açılan alt menüden yeni profiller yaratabilir, aralarında geçiş yapabilirsiniz.

Eğer profil ismini değiştirmek istiyorsanız bu menü noktasında bir süre bekleyin, eğer profili silmek istiyorsanız, sadece burada ki ismini silmeniz yeterli.

5 Veri koruma seçeneklerinin geliştirilmesi

Birçok web sitesi kullanıcılarını siteyi bir daha ziyaret etmese dahi haftalar süren periyotlarda takip eder. Bu küçük fenomene yol açan şey üçüncü parti çerezleridir. Firefox menüsündeki ufak bir değişiklik bu engelleyebilirsiniz. İlk olarak >>Seçenekler | Gizlilik<< altında geçmiş için >>geçmiş için özel ayarlar kullanılsın<<'ı seçin. >>Üçüncü taraf çerezlerini kabul et<< seçeneğini >>Hiçbir zaman<< olarak belirleyin. Maksimum koruma için Firefox kapatıldığında geçmişinizin silinmesi gerekmekte. Bunu menüdeki ilgili kutucuğu seçerek yapabilirsiniz. Son olarak Gizlilik sekmesinin üst kısmında bulunan seçeneklerde >>Sitelere izlenmek istemediğimi söyle<<'yi seçin. Bu özellik çok etkili olmasa da, hiçbir şey yapmamaktan iyidir.

6 Güvenliği artırmak

Java ve Flash gibi hataya meyilli eklentiler internetteki tehditlerden biri. Bu yüzden sadece kullanıldıklarında açık olmaları gereki-

TEKNOLOJİ Tarayıcı ipuçları

yor. Firefox'ta, varsayılan olarak, Java tıkla oynat özelliğiyle sağlama alınmış. Flash'ı izole etmek için menüden >>Eklentiler | Yan uygulamalar<< 'a tıklayın ve >>Shockwave Flash<< yanındaki >>Etkinleştirmek için sor<<'u seçin. Ayrıca sıklıkla >>Yan uygulamaların güncel olup olmadığına bakın<< seçeneğini kontrol etmeniz gerekiyor, çünkü bu özellik Chrome'da olduğu gibi otomatik değil. Bu değişikliklerden sonra, web sitelerindeki Flash tabanlı içerikler solgun görünecek, açmak için üzerlerine tıklamanız yeterli.

7 Sörf hızını artırmak

Birkaç küçük ince ayarla Firefox'un web sitelerini daha hızlı yüklemesini sağlayabilirsiniz. Bunun için gizli ayarlar menüsündeki şifrelenmiş girişleri düzenlemenize gerek yok: Tek yapmanız gereken bunu sizin için yapacak olan eklentiği indirmek: Fasterfox. Aracı <http://chip.tk/1uhT9md> URL'sinden edinebilirsiniz. Kurulumu bitirdiğinizde >>Add to Firefox | Şimdi kur | Şimdi yeniden başlat<<'a tıklayın. Fasterfox kendiliğinden yapılandırılmıştır, bu yüzden hiçbir şeyi değiştirmeniz gerekmiyor. Eğer isterseniz profiller ya da kullanıcıya özel belirlenmiş değişiklikler arasında geçişler yapabilirsiniz. Eklenti önbellekte, simultane HTTP bağlantılarının maksimum sayısında ve bağlantı isteklerinin paralel işleminde geliştirmeler yapıyor.

CHROME

Güvenliği arttırın

Google'ın tarayıcısı hızlı, pratik ve güvenli, fakat tercihler menüsü görsel ayarlamalara çok fazla elverişli değil. Ayrıca veri koruma ayarlarının da önemli ölçüde geliştirilmesi gerekmekte.

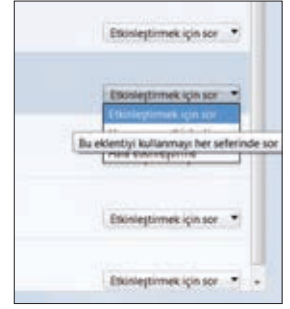
1 Hacker'ları ve casusları engelleyin

Chrome kullanıcıları yüksek seviyede güvenlik için ayarlar menüsünü genişletebiliyor. Gelişmiş ayarlar menüsünü ekranın sağ üst bölümünde, >>Ayarlar | Ayarlar | Gelişmiş ayarları göster<< altında bulabilirsiniz. Chrome'un sizin web sitesi tercihleriniz hakkında verileri kaydetmesini minimuma indirmek için >>Gizlilik<< bölümünde >>Kimlik avı ve kötü amaçlı yazılımlara karşı korumayı etkinleştir<< hariç diğer tüm seçeneklerdeki onay işaretlerini kaldırın. Chrome şifrelemesinin pek tatminkâr olmamasından dolayı >>Şifreler ve formlar<< bölümünde >>Web formlarını tek bir tıklamayla doldurmak için Otomatik Doldur özelliğini etkinleştir<< ve >>Web şifrelerimi kaydetmeyi öner<< kutucuklarındaki onayları kaldırın. >>HTTPS/SSL<< bölümünde >>Ağ üzerinde yeni yazıcılar algılandığında bildirim göster<< kutucuğunun seçili olduğundan emin olun.

2 Gizliliğinizi koruyun

Tüm çerezlerin silindiğinden emin olmak için >>Gizlilik<< altındaki >>İçerik ayarları<<nda >>Yerel verileri sadece tarayıcımdan çıkana kadar koru<<, >>Üçüncü taraf çerezlerini ve site verilerini engelle<< ve >>Click-to-Play<< seçeneklerini etkinleştirin. Kişisel numaraların tarayıcınızı takip edemeyeceğinden emin olmak için >>Yerel verilerin ayarlanmasına izin ver (önerilen)<< kutusunu etkisiz hale getirin. Chrome-offshoots Chromium (açık kaynak, Google-tabanlı ayarlamalar olmadan) ve Chrome Canary (yeni 64-bit sürümü) araçları daha güvenli ve bazı durumlarda daha iyi performans sağlamakta.

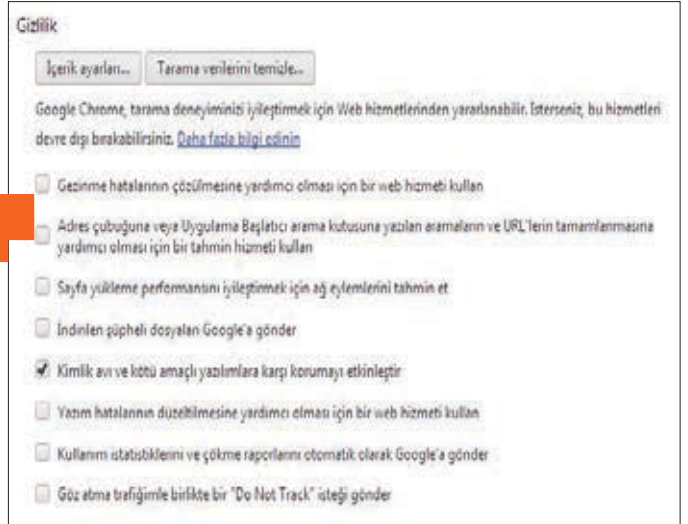
6

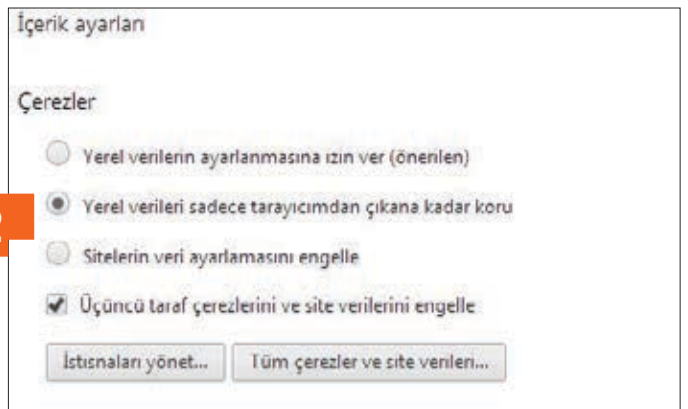
7

1

2

IE 11'in korunması

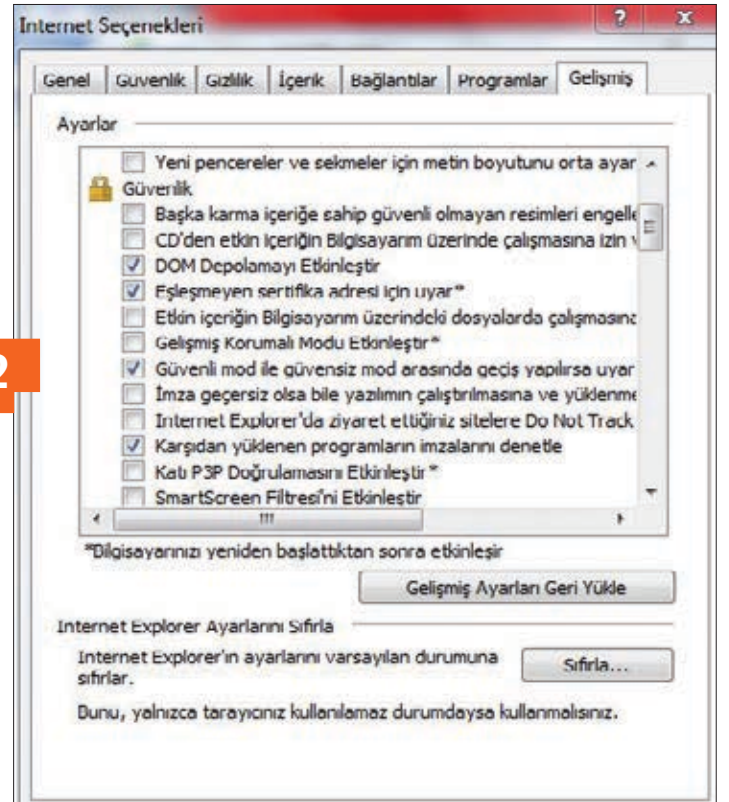
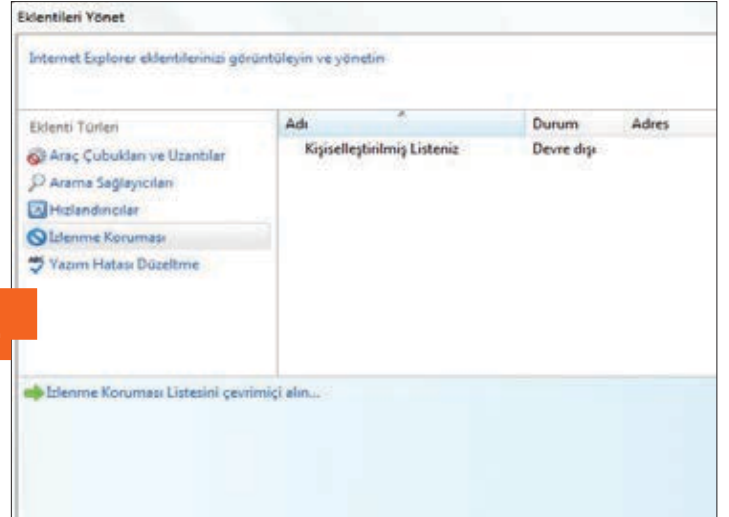
Microsoft'un tarayıcısı her ne kadar az sayıda eklentiye desteklese de, IE için kullanıcı gizliliğini arttırmaya yarayan bir eklenti mevcut. Fakat tüm bunlara karşın tarayıcının önemli gizlilik ayarları iyi saklanmış durumda..

1 Takip edici çerezlerin etkili şekilde engellenmesi

>>İnternet Seçenekleri | Gelişmiş<< altındaki >>Güvenlik<< bölümünden aktive edilebilen 'do-not-track' özelliğine ek olarak, IE 11, reklamcıların izni olmadan da takip edici çerezleri engelleyebiliyor. Bunun için tarayıcıda bir takip edici listesinin bulunması gerekmektedir. Bunu >>Eklentileri Yönet | İzlenme koruması | İzleme koruma listesini çevrimiçi alın...<<dan elde edebilirsiniz. Bunu yaptıktan sonra IE takip özelliği bulunan reklam afişlerini bloke edecektir. Adres çubuğundaki yasak sembolünü kullanarak istediğiniz siteleri yasaklı listesinden çıkarabilirsiniz. >>İnternet seçenekleri | Genel | Çıkışta göz atma geçmişini sil<< seçeneğini etkinleştirirseniz, çerezleriniz tarayıcıyı her kapattığınızda silinecektir. Tüm kod parçalarının silindiğinden emin olmak için >>Sil<< alt menüsündeki >>Tanımlama bilgileri ve web sitesi verileri<< kutucuğunu etkisizleştirin.

2 Gelişmiş koruma modunu etkin hale getirmek

Normal 'korunmalı' mod varsayılan olarak IE 11'de aktif. Fakat tarayıcı önemli işlemleri birbirinden bağımsız olarak gerçekleştiriyor ve bu da erişim izinlerinin azalmasına neden oluyor. >>İnternet Seçenekleri | Gelişmiş<< altındaki >>Güvenlik<<ten >>Korunmalı modu etkinleştir<<i etkin hale getirirseniz, Internet Explorer, 64-bit sistem işlemlerini 64-bit kayıtlarda çalışmasına izin verecektir, bu da bir bakıma her zamanki bellek saldırılarını engellemekte. Buna ek olarak Windows 8'de, kullanıcının izni olmadan yazma işlemine izin vermeyen ve bu yolla eklentileri bağlayan AppContainer özelliği bulunmakta, fakat maalesef aynı özellik Windows 7'de bulunmuyor. yorum@chip.com.tr

En iyi eklentiler

Firefox ve Chrome için özellikleri geliştiren, konforu ve güvenliği arttıran birçok ekstra program bulunmakta.

KeyPass 2 Professional: En iyi parola yöneticisi

Eğer erişim verileriniz sizin için önemliyse, tarayıcınızın parola yönetim sistemini kullanmayın, çünkü ya şifreleme sistemleri uygun değil ya da hiç yok. The KeyPass 2 parola kasası (sayfa 82'deki makede de geçiyor) uygun bir güvenlik sağlamakta. Windows için açık kaynaklı program tüm tarayıcılarla çalışabiliyor. Araç erişim verilerini ilgili web siteye seçebileceğiniz tuş kombinasyonlarıyla girebiliyor. Firefox ve Chrome kullanıcıları bu işi otomatik olarak yapabilen KeyFox ve chromelPass eklentilerini de kullanabilirler.

Ghostery: Etkili izlenme koruması

İş kendinizi inatçı çerezlerden korumaya geldiğinde, sadece do-not-track özelliğini kullanmak, bunun reklamcılarını sadece basit ölçüde engelleyebildiği için yeterli değil. İleri derece koruma istiyorsanız

Ghostery eklentisini (Chrome, Firefox) kullanın. Araç çoklu takip edici çerezleri engelliyor. Eğer gerekirse, aracı istisna yönetim sistemiyle yapılandırabilirsiniz.

HTTPS Everywhere: Bağlantıları şifreliyor

Firefox ve Chrome için HTTPS Everywhere ile tarayıcının güvenlik mekanizması tamamlanıyor. Araç binlerce web sitesini TLS şifreleme protokolünü kullanması yönünde zorluyor. Bunun suçlular ve istihbarat ajanları tarafından takip edilmesi oldukça güç.

Hola: Yerel yasakları engelliyor

Netflix artık Avrupa'da da bazı ülkelerde mevcut olsa da, diğer yerel yasaklar halen çokça bulunmakta. Proxy aracı Hola Unblocker (Firefox) ve Hola Better Internet (Chrome) engelli YouTube videolarını ve Hulu, Pandora gibi Amerikan sitelerini açabilmenize olanak tanıyor.

Search Preview: Google aramasında web site ön izlemesi

Eğer Google arama sonuçları sizin için karmaşık geliyorsa, Search Preview sizin için işleri kolaylaştırabilir. Eklenti arama sonuçlarında site ön izlemelerini de göstermenize olanak tanıyor.

Parola kullanarak Her şeyi kilitleyin

Kimsenin sistem ayarlarınızı değiştirmesine, dosyalarınızı açmasına ve izniniz olmadan yazılımlarınızı kullanmasına izin vermeyin. CHIP, her şeyi nasıl parolayla koruyabileceğinizi gösteriyor

Ozan Kaya

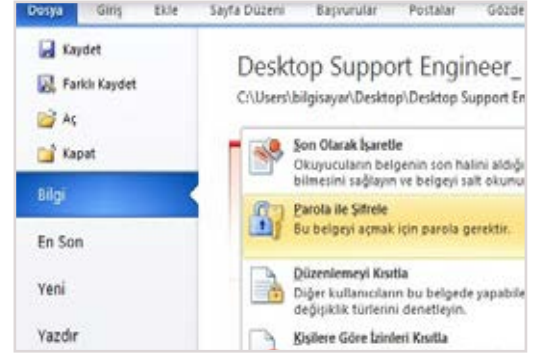
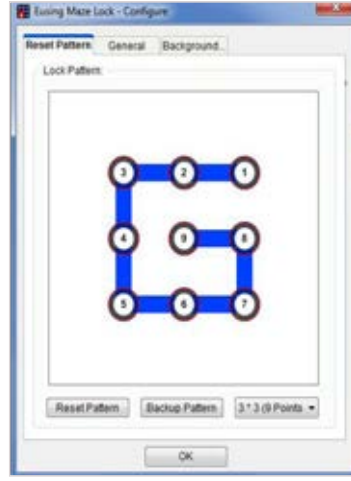
Tıpkı, ara sıra sizin eski okul arkadaşınızı, uzak akrabanızı ya da eski işyerinden birini araştırdığınız gibi başkaları da sizi araştırıyor olabilir. Günümüzde eski arkadaşları bulmanın en kolay yolu Facebook gibi sosyal-ağ siteleri, fakat "Mehmet Yılmaz" gibi çok yaygın bir isminiz varsa ya da herhangi bir sosyal-ağ sitesine üye değilseniz, internet üzerinden bulunamayabilirsiniz. Yine de bu sanal dünyada tamamen görünmez olduğunuz anlamına gelmiyor. Neyse ki bir başkasının sizi arayıp aramadığını kolayca kontrol edebileceğiniz çok sayıda site, uygulama ve servis mevcut. Sizi gözetleyenler sadece tanıdığınız insanlar olmayabilir. Pazarlama şirketleri ve devlet kurumları da sizi takip ediyor olabilir. Gelecek sayfalar boyunca izlenip izlenmediğinizi nasıl anlayacağınızı ve sizi takip edenlerden yakayı nasıl sıyrabileceğinizi anlatacağız.

Belirli programları parola ile kilitleyin

Eğer bilgisayarınızı birisiyle paylaşıyorsanız, paylaştığınız kişinin bazı programları kullanmamasını isteyebilirsiniz. Örneğin, çocuklarınızın BitTorrent ile zararlı dosyalar indirmemesini ya da kimsenin CCleaner taramasıyla önemli dosyalarınızı silmesini engellemek isteyebilirsiniz. PC'nizdeki belirli yazılımlara erişimi kontrol etmek

için Windows Club'dan küçük ve ücretsiz bir araç olan Program Blocker'ı kullanabilirsiniz (<http://chip.tk/1pi2zeF>). Yazılım sayesinde uygulamalar listesinden ya da Add New ile ilgili EXE dosyasını seçerek programlara şifre koyabiliyor, böylece bunlara sadece sizin erişebilmenizi sağlayabiliyorsunuz. Program Blocker, Windows başlatıldığında çalışmaya ayarlanabiliyor. Araç arka planda sessizce çalışabilmekte, ayrıca onu tamamen görünmez kılabilen Hidden Mode'a da sahip. Hidden Mode'u Ctrl+ T ile açıp, kapatabilirsiniz. Tüm erişimi geri sağlamak için Disable Blocker ile programı kapatabilir ya da görev çubuğundan sağ tıklama ile 'Unblock and exit' seçebilirsiniz.

Alternatif bir yol ise tüm verileri silmek için Reset'e tıklamak. Simple Run Blocker (<http://chip.tk/1pi3bRA>) ise Program Blocker ile aynı prensipte çalışıyor, fakat sizin önceden onayladığınız liste dışındaki tüm programlara erişimi engelleyen güçlü bir özelliğe de sahip. Bu kulağa korkutucu gelebilir –özellikle de önemli bir şeyi engellediğiniz için sisteminize erişemeyebilirsiniz –fakat böyle bir durumda engeli bloke edebilir, programı Güvenli Modda silebilirsiniz. Safe Run Blocker'ın sizden parola istemek yerine, sistem hatası verdiğini de aklınızda bulundurun.

Özel dosyalarınızı parola ile koruyun

Eğer PC'nizdeki bir klasör gizli dosyalar ya da kişisel resimler içeriyorsa, onu kimsenin erişememesi için kilitleyebilirsiniz. Bunu yapmanın en güvenli yolu bir klasör şifreleme aracı olan TrueCrypt'i (www.truecrypt.org) kullanmak. Fakat bu ileri seviye aracı kullanmak kimi kullanıcılara biraz zor gelebiliyor, bu yüzden eğer dosyalarınız çok önemli değilse Privet Folder (<http://chip.tk/1pi3prM>) gibi daha basit bir çözüme yönelebilirsiniz. Bu ücretsiz araç ile her bir klasörünüzü kilitleyebilir, kimsenin değiştiremeyeceği ana anahtar yaratabilirsiniz. Private Folder'ı kullanmak için, 'Add Rule'a tıklayın, korumak istediğiniz klasörü bulun ve Lock Folder'ı seçin. Klasörü için bir parola belirleyin. Birisi klasörü açmak istediğinde, eğer parolayı yanlış girerse 'Erişim engellendi' mesajı ile karşılaşacaktır.

Ayrıca Private Folder'ı klasörleri içerişindeki dosyalar belli bir süre kapalı kalırsa otomatik olarak kilitlemeye de programlayabilirsiniz. My Lockbox (fspro.net/my-lockbox) denemeye değer başka bir araç, fakat ücretsiz sürümü sadece tek bir klasörü kilitlemenize izin veriyor (bu klasör limitsiz alt klasörlere sahip olabilir). Bir diğer ücretsiz harika alternatif de 7-Zip (www.7-zip.org). Araç sayesinde arşivlere izinsiz erişimi engellemek için şifre koyabilirsiniz. Sıkıştırmak istediğiniz klasöre sağ tıklayın. 7-Zip'i seçin ve 'Add to archive'e tıklayın. Encryption bölümünden bir parola girin. 'Encryption method' menüsünden AES-256'yı seçin. Bu sadece yaratılan arşiv dosyasını koruyacaktır, orijinal klasörü değil.

Özel bir şablonla ekranınızı kilitleyin

Eğer PC'nizi kilitleyeceğiniz parolanın çalınmasından ya da unutulmasından korkuyorsanız, Eusing Maze Lock (www.eusing.com) kullanarak kilitleme için bir şablon kullanabilirsiniz. Sistem şifresini kaldırmak için daha önce belirlediğiniz noktalarla bağlı şekli doğru şekilde çizmeniz gerekmektedir. Varsayılan şablon 3x3 ölçeğinde, fakat bunu 4x4 ya da 5x5'e çıkartarak ve arka plan resmi ya da kilit ekranına mesaj ekleyerek güvenliğinizi arttırabilirsiniz. Program PC'niz boşta bir süre bekletildiğinde etkin hale gelecektir.

Parolayla korunan kişisel belgeler

Özel belgeleri 7-Zip ile arşivlemenin yanında, Microsoft Word ile şifreleyebilirsiniz de. Sol üst köşedeki Office butonuna tıklayın ve Hazırla, Dosyayı Şifrele'ye (Office 2007'de) ya da Belgeyi Korumak, Parola ile Şifrele'ye (Office 2010 ve 2013 için) tıklayın. İzniniz olmadan kimsenin belgeleri açamaması için şifreyi iki kez girin. Apache OpenOffice (www.openoffice.org) ya da LibreOffice'in bir türünü (www.libreoffice.org) kullanıyorsanız, Writer belgelerini Save As, 'Save with password' ile koruyabilirsiniz. PDF dosyalarını korumak için, PDF Free PDF Merger'i (<http://chip.tk/1pi5iVp>) kurun. Add PDF butonuna tıklayın, PDF'yi seçin ve şifrenizi girmek için alt kısımdaki Security bölümünden Open Password'u seçin. Kişilerin

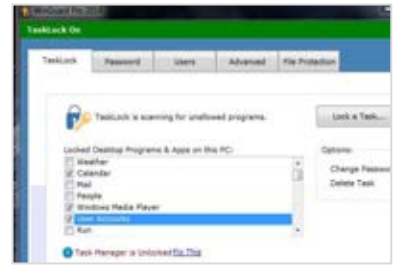
PDF üzerinde düzenleme yapmasını ya da basmasını engellemek için Permission Password kutucuğunu da işaretleyebilirsiniz.

Windows görevlerine ve araçlarına erişimi kısıtlayın

Her ne kadar kişilerin indirdiğiniz programları kullanmasını engellemek kullanışlı olsa da, Windows araçları için halen bir tehlike mevcut. Dolayısıyla birisinin ayarlarla oynamasını engellemek için, belirli Windows araç ve görevlerini kilitlemek için kullanışlı seçeneklere sahip, WinGuard Pro (www.winguardpro.com) aracını kurun. Bunlara Görev Yöneticisi, Geri Dönüşüm Kutusu, Komut İstemcisi, Kayıt Defteri, Windows Explorer ve diğer birçoğu da dâhil. PC'nize istenmeyen programların yüklenmesini engellemek için yazılım kurulumlarını engelleyebiliyor, istediğiniz dosya ve klasörleri şifreleyebiliyorsunuz. Ayrıca Internet Explorer'ı kapatma opsiyonuna bile sahipsiniz – WinGuard Pro'nun 2019'a kadar destekleyeceğini söylediği Windows XP için kullanışlı bir özellik. TaskLock özelliğinin etkin hale gelmesi için kurulumdan sonra güncellemeyi ve yeniden başlatmayı unutmayın. WinGuard Pro ayarlarını korumak için kendi parolanızı seçebilirsiniz, fakat giriş yapamıyorsanız varsayılan parola 'letmein'. Hatırlaması oldukça kolay, değil mi? WinGuard Pro bir PC'de bir kullanıcı için ücretsiz. Programları ve Windows 8 uygulamalarını kilitleme gibi özellikleri de kullanmak için 10 \$ ile ücretli sürümüne geçebilirsiniz.

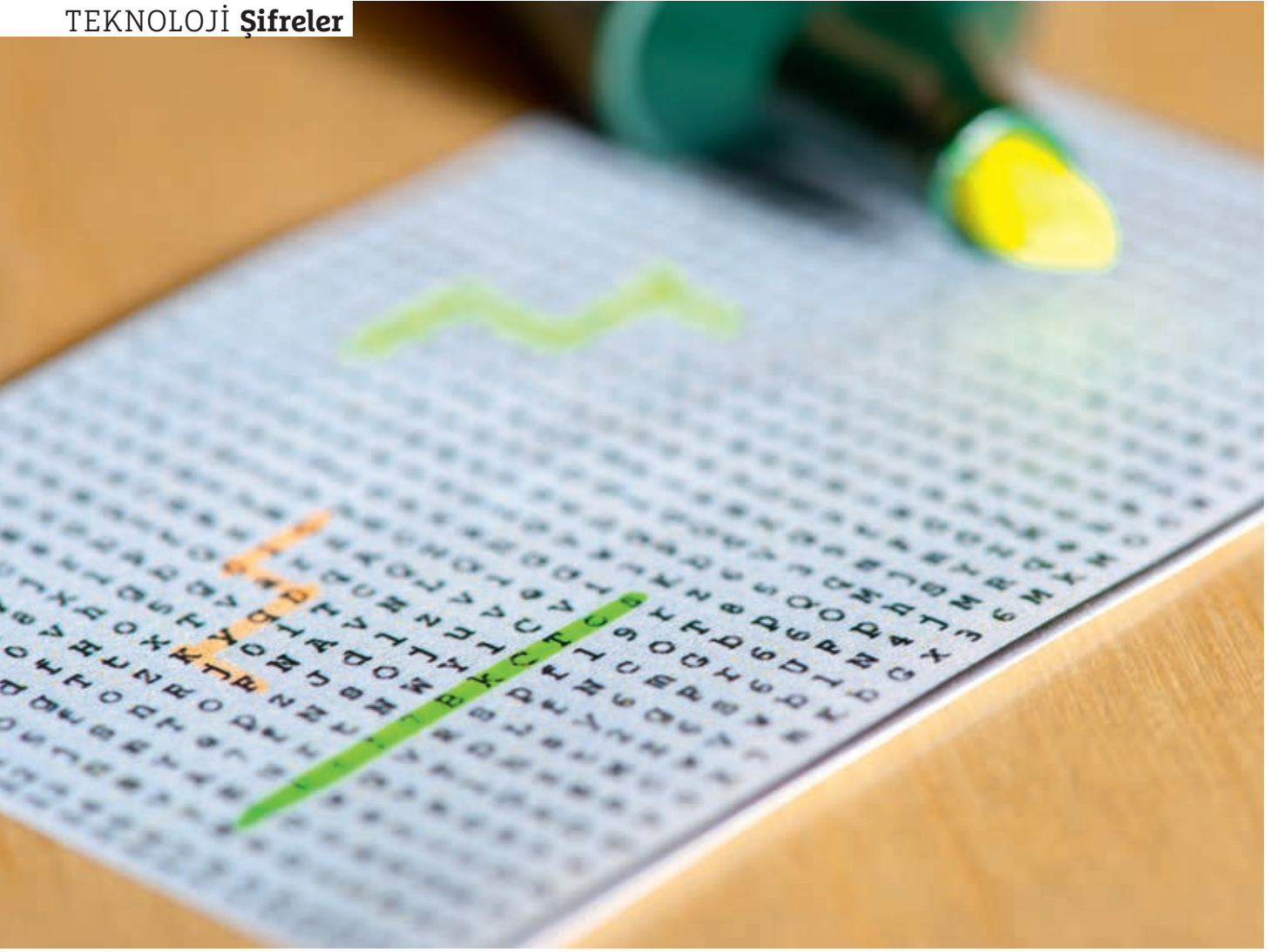
Kişiselleştirilmiş Windows kilit ekranı yaratın

Windows 8/8.1'in güzel özelliklerinden biri de kilit ekranı. Ekran PC'nizi parola ile kilitlerken, seçtiğiniz fotoğrafları ve bilgileri, Weather, Email ve Skype gibi uygulamaların güncellemeleriyle gösteriyor. Buna benzer bir özelliği XP de dahil diğer Windows'lar-

da edinmek için ücretsiz Winlock Pro (<http://www.winlockpro.org>) aracını yükleyin. Araç ile renk şemasını, arka planı ve profil resmi belirleyebiliyor; ekranı kilitlemek için bir parola ya da USB anahtarı seçebiliyor; kişiler için yapışkan notlar bırakabiliyor; PC'nizi kapatabilip, yeniden başlatabiliyorsunuz. Kilit ekranınızı kişiselleştirmek için, Winlock Pro'nun dengi Windows 8 Charms barını açmak için fareni en üstten –ya da alttan – sağ köşeye kaydırın. Neyin, nasıl gösterileceğini ve her şeyi sıfırlamak için Settings'e tıklayın. Kurulum sırasında Search Protect gibi istenmeyen ekstraları etkisizleştirdiğinizden emin olun. 📧

yorum@chip.com.tr

Kırılmayan şifreler

Hacker'lar standart parolaları dakikalar içinde kırabilir. CHIP size güvenli bir parolayı hızlı bir şekilde nasıl oluşturup, optimum biçimde tutabileceğinizi gösteriyor

Ozan Kaya / JG

Şifreleriniz güvenli mi? Bunu howsecureismypassword.net sitesinde test edebilirsiniz. Örneğin şifreleriniz çocuklarınızın ismiyse, hayali isimler girin. Site basit bir hack aracı kullanan normal bir PC'nin şifreyi ne kadar sürede kırabileceğini gösteriyor. Şimdiden söyleyelim, eğer şifreniz bir isimse, çok kısa bir sürede. Eğer buna bir doğum tarihi eklerseniz (örn. 'karin2401'), süre biraz artmakta, örneğin yedi saat. Diğer bir yandan 'sKdfj4/asl230!D_a%Up' gibi bir şifre sadece bilgisayar gücüyle kıramamakta: Sadece bir PC için bu süre 35 sextrilyon yıl. Böyle bir şifrenin kötü yanı ise hatırlanmasının biraz zor olması, özellikle de kişinin birden fazla şifre kullanma ihtiyacı olduğunu göze alırsak. Değişik erişim işlemleri, beraberinde

birbirinden farklı şifre ihtiyacını da ortaya çıkarıyor: Windows, e-postalar, çevrimiçi bankacılık, web alışverişi, eBay, Dropbox, Facebook v.b.

Günlük hayatın bir zorluğu

Peki, rahatlıkla hatırlayabileceğiniz, güvenli bir şifreyi nereden edinebilirsiniz? Ya da erişim detaylarınızı nerede güvenli bir şekilde saklayabilirsiniz? Heartbleed bug gösterdi ki kişisel şifrelerin zaman zaman değiştirilmesi gerekmekte. Bu tür güvenlik açıkları daha çok sıklaştığından dolayı, web hizmeti sağlayıcılarına yönelik büyük çaplı saldırılar da sıklaştı. Parola stratejisi artık bir ihtiyaç ve sonraki iki sayfamızda bu konuya değiniyoruz.

yorum@chip.com.tr

Mükemmel şifreler

Sadece sizin hatırlayabileceğiniz güvenli şifreleri geliştirmenin birçok yolu mevcut. Size en uygun olan metodu seçin

1 Tekrarlamayın

Birinci kural kulağa önemsiz gibi gelebilir, fakat önemli ve sıklıkla ihmal ediliyor: her hizmet için farklı bir şifre kullanın. Sebep: eğer şifreniz kırılırsa, bundan sadece bir hesabınız etkilenecektir, böylelikle hasarı minimum seviyede tutacaksınız.

2 Doğru malzemeler

Şifrenin en az sekiz karakterli olması gerekiyor. Ne kadar uzun, o kadar iyi ve on ila on iki karakter arası ideal olanı. Kesinlikle büyük ve küçük harf kombinasyonlarını, sayı ve özel karakterleri kullanın. gaijin.at/olspwgen.php web hizmetinden ideal şifrenin nasıl görünmesi gerektiğini öğrenebilirsiniz.

3 Karakterlerin yerine şablon

Savernova şifre kartı bir parola post-it'i gibi çalışsa da, bundan çok daha fazlası. Kartı <http://chip.tk/1uhP8OE> adresinden indirebilir ve yazabilirsiniz. Kartın büyüklüğü EC kart ile hemen hemen aynı ve tabular formda karakter ve sayı karmasından oluşmakta (sağdaki resmi referans olarak alabilirsiniz. Fikir sadece BİR şablonu ezberlemek, 5x sol, 5x aşağı gibi. Sadece her bir hizmet için değişik olan şifrelerin başlangıç noktasını not almanız gerekmekte. Sağdaki örnekte başlangıç noktası sıra 7/sütun E. Buna göre şifreniz >>Au8S4s7tP<< oluyor.

4 Bağımsız kurulum kiti

Birçok kırılmaz şifreyi aklınızda tutma işi sadece bir kurulum kiti ile mümkün. Başlangıç noktası değişik uzunlukta, örneğin web sitesinin adına göre olabilir. Facebook'a giriş için >>Facebook<<'u ele alalım. İçinden her çift sayıyı çıkarırsak geriye >>Fcbo<< kalıyor. Şimdi bir tarih ekleyin: Gün başa eklenirken, ay sona ekleniyor ve her ikisi de son harfi kapsıyor. Eğer günü Mayısın 3'ü olarak varsayarsak, >>OF3cb0o5<< şifresini elde ediyoruz. Her bir sayıdan sonra, sayı anahtarının sorusuyla ilişkili özel bir karakter ekleyin (>>3<<'ün ardından >>§<< gibi). Şifrenin son hali >>O=F3§cbO=o5%<< oluyor. Kurulum kitini ezberleyin, şifreyi değil. Her bir şifrenizi her yıl değiştirmeyi unutmayın.

5 Yazılım çözümü

Şifre yöneticileri de iyi bir alternatif. Bunlarla parolalarınızı kaydedebilir, şifreli konteynırlarda saklayabilirsiniz. Kasanıza erişebilirsiniz de sadece bir ana şifreyle mümkün oluyor. Avantajı: Sadece bir şifre ezberlemeniz gerekiyor. KeePass freeware (dergi DVD'sinde mevcut) bu bağlamda güvenilir bir uygulama.

6 Rasgele oluşturucular

KeePass gibi şifre yöneticiler ayrıca gelişigüzel şifreler de yaratabiliyor. Tek yapmanız gereken >>Tools<< sekmesi altında >>Password Generator<<'a tıklamanız.

Title	User Name	Password	URL
eBay	joerg.geiger...	*****	https://ebay....
Web.de		*****	
Gmail		*****	
Facebook		*****	
Evemote		*****	
Twitter		*****	
Xing		*****	
Deutsche ...		*****	

1

Generate Passwords

Generated Passwords:

WASQJ, <?e(1a
uR2. <?e(1a
yI: <?e(1a
X*/wG2Hsu0A
z<?e(1a
B<?e(1a
S6Vw3) (1M2m
m2B-198/z6\y

Valued password strength: Medium

2

	A	B	C	D	E	F	G	H	J	K	M	N	P	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
1	f	u	B	P	e	X	m	r	x	7	z	p	b	5	d	3	v	u	s	R	3	s
2	R	6	m	b	9	T	g	e	h	Y	X	N	t	r	7	t	1	C	v	s	D	X
3	U	g	v	d	Z	h	G	9	7	T	E	S	W	X	c	6	E	d	A	v	m	R
4	X	s	d	U	2	g	S	5	G	T	V	t	J	p	t	M	1	7	v	u	E	M
5	7	Y	C	c	y	d	C	g	C	W	X	M	4	H	N	K	g	n	j	8	r	x
6	g	j	Y	a	2	v	x	z	Y	N	b	8	V	u	s	P	z	D	n	P	m	T
7	4	S	8	u	A	D	V	W	a	8	V	k	2	5	s	M	E	6	J	A	3	v
8	s	h	4	u	Z	U	1	S	8	f	n	Z	Y	S	1	c	j	e	3	n	U	D
9	7	k	n	9	p	k	6	M	r	B	b	Z	v	J	7	R	P	J	k	4	u	n
10	t	3	d	7	K	b	V	h	X	f	y	h	Y	U	p	N	z	3	R	m	4	S
11	P	V	b	y	b	6	M	9	H	V	T	b	X	X	3	b	2	9	Z	Z	t	

ID: 8270703

SecureCode: 7*

3

Şifre

Mevcut: *****

Yeni: *****

Yeni şifreyi tekrar yaz: *****

Şifreler aynı

Değişiklikleri Kaydet İptal

Açılar: Açı yok Düzene

Di: Tıklıca Düzene

4

KeePass

File Edit View Tools Help

Create New Password Database

Set Composite Master Key

Specify the composite master key.

Master Password:

113 bits

5

Generate Random Password

Here you can generate a random password.

Profile: (Custom)

Current settings

Generate using character set:

Length of generated password: 20

☒ Upper-case (A, B, C, ...)

☒ Lower-case (a, b, c, ...)

☒ Digits (0, 1, 2, ...)

☐ Space ()

☐ Special (!, \$, %, &, ...)

☐ Brackets ([,], (,), <, >)

6

Şifreler için öneriler

İş şifrelere geldiğinde, pratikte yolunuza sıklıkla engeller çıkacaktır: İkinci aygıtlar, test hesapları ve şifre hırsızlığı konusunda ne yapmalı?

1 Diğer aygıtlarınızda da kullanın

Eğer birden çok bilgisayar kullanıyorsanız, ücretsiz KeePass şifre yöneticisinin portatif sürümünü (dergi DVD'sinde mevcut) kullanabilirsiniz. ZIP dosyasını bir USB belleğe çıkartın ve diğer aygıtlarınıza taşıyın. Akıllı telefon, tabletiniz ve diğer PC'nizde kullanacağınız şifreler konusunda alternatif stratejiler denemek istiyorsanız, sayfa 77'deki kurulum kiti prensibi ya da parola kartlarını deneyebilirsiniz.

2 Aygıtlar arası senkronizasyon

LastPass veya 1Password gibi farklı aygıtlar arası otomatik olarak şifre senkronlayan hizmetler mevcut. Veri senkronizasyon işlemi ya yerel ya da bulut depolarda yapılıyor. Bu hizmetler oldukça uygun, fakat ücretlidir. Eğer KeePass şifre kasasını PC'nizde kullanıyorsanız, MiniKeePass (iOS) veya KeePass-Droid (Android) yazılımlarını şifre veri tabanını akıllı telefon ve tableten açabilen ücretsiz uygulamaları edinmek için de kullanabilirsiniz. Fakat şifre veri tabanını sizin senkronlamanız gerekmektedir: Her iki uygulama da Dropbox'tan şifre edinebiliyor.

Önemli Dropbox'a şifrelenmiş konteynır saklamayın. Senkronizasyon işlemi bittikten sonra verilerinizi silin.

3 Kolay şifreler ve Facebook

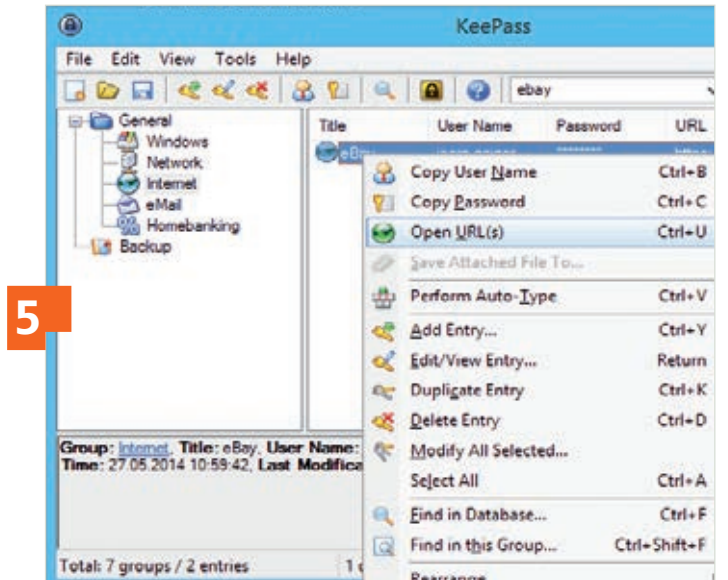
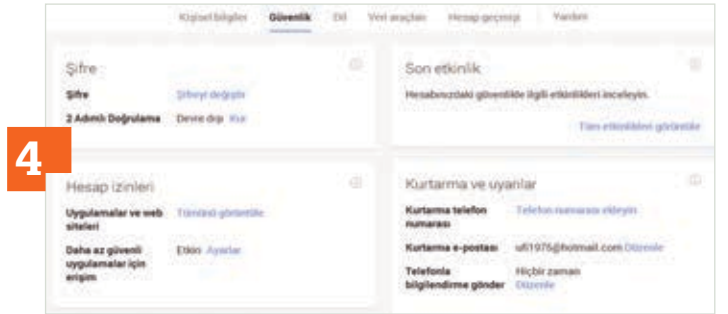
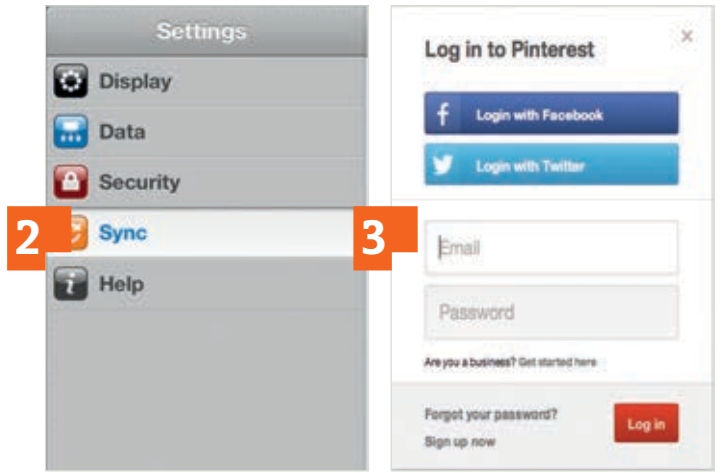
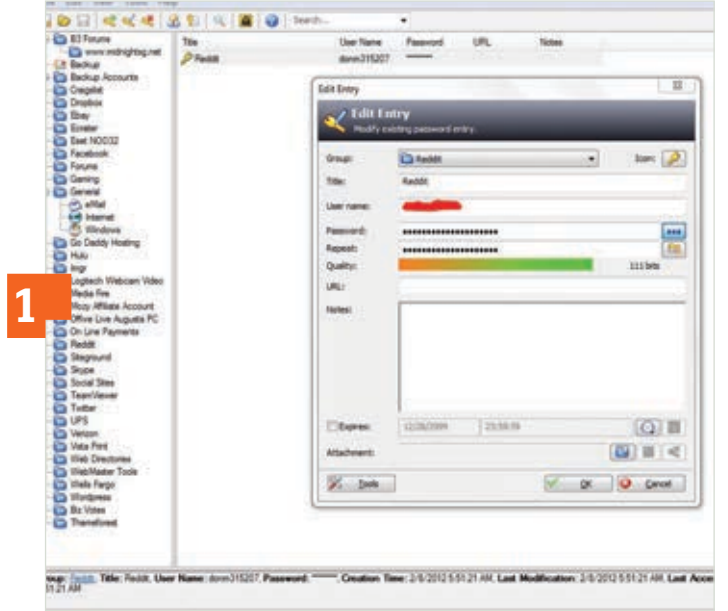
Eğer yeni bir hizmeti denemek istiyorsanız, >>123abc<< gibi kolay bir şifre kullanabilirsiniz. Facebook ve Twitter'ın da sıklıkla vurulduğu gibi bu hizmetler sosyal ağınıza gereksiz erişim sağlamıyorlar. Fakat eğer hizmeti kalıcı biçimde kullanmak istiyorsanız ve içerisine hassas veriler yükleyecekseniz, sağlam bir şifreye geçmeniz şart.

4 İki kat güvenlik

İki faktörlü kimlik doğrulama tek bir şifreye göre daha güvenli bir yöntem: tek bir şifreyle erişim yerine, ikinci bir gizli kod (genellikle PIN) girmeniz de gerekiyor. İkinci kod kısa süreli bir kullanıma sahip ve SMS ile gönderiliyor ya da Google Authenticator gibi bir uygulama tarafından oluşturuluyor. Bu hizmet Gmail gibi hizmetlerin bazılarında çoktandır mevcut. Tek yapmanız gereken >>Güvenlik<<ye ve >>İki adımlı doğrulama<<ya tıklamanız.

5 Sık değişiklik

Hiçbir şifrenin çalınmadığı bir hafta neredeyse yok denecek kadar az. Eğer tüm hesaplarınız KeePass gibi tek bir şifre yöneticisi tarafından korunuyorsa, kodları hızlı bir şekilde değiştirebilirsiniz. Tek yapmanız gereken listedeki sorudaki ilgili hizmeti bulmak. Girişe sağ tıklayın ve >>Open URL(s)<<i> seçin. Normal şartlarda tüm şifrelerinizi en az yılda bir değiştirmeniz gerekmektedir.

Çevrimiçi fotoğraflarda etiketlenmenizi engelleyin

Kişilerin izniniz olmadan sizi fotoğraflarda tanımlamasına engel olarak gizliğinizi koruyun. CHIP bunun nasıl yapılacağını gösteriyor.

Ozan KAYA

FACEBOOK

'Etiketlemek' sözünü duyduğunuzda aklınıza gelen ilk site Facebook. 'Şu kişi sizi 5 fotoğrafta etiketledi' iletisini aldığımızda tüyleriniz ürperebilir. Görüntünüzün internette dolaşmamasının tek garantisi hiç fotoğraf çektirmemek olsa da, sizin beğenmediğiniz fotoğraflarınızın zaman tünelinizde görünmemesini sağlayabilirsiniz.

Facebook'un etiketleme ayarlarına ulaşmak için, sağ üstteki ok işaretine tıklayın, Ayarlar'ı ve sonrasında 'Zaman Tüneli ve Etiketleme Ayarları'nı seçin. 'Arkadaşlarınızın seni etiketlediği gönderiler zaman tüneline görünmeden önce onayına sunulsun mu?' seçeneğini göreceksiniz. Düzenlemeyi seçin ve 'Açık' olarak belirleyin. Bunun sadece zaman tünelinizi etkilediğini unutmayın. Etiketlendiğiniz iletler Facebook'ta hala görülebilir.

Sayfanın biraz altında 'Etiketlendiğin gönderileri zaman tüneline kimler görebilir?' seçeneğini göreceksiniz. Düzenleye tıklayın ve eğer buradan etiketlendiğin iletlerin görünmemesini istiyorsanız, 'Sadece ben'i seçin. Eğer profilinizin nasıl görüldüğü konusunda şüpheleriniz varsa, bu sayfada bulunan 'Diğer insanların zaman tüneline neleri gördüğünü gözden geçir' seçeneğini ya da kapak fotoğrafınızdan 'Başkasının Gözünden Gör..'ü seçin. Sadece bir şeyi zaman tünelinizden kaldırmak yeterli değilse, 'etiketi kaldır' diyebilir ya da resmin kaldırılmasını isteyebilirsiniz. Resmi bulun, Seçenekler, Bildir, 'Etiketi kaldır'a tıklayın ve uygun olanı seçin. Bunu ayrıca Fotoğraflara tıklayarak açılan Facebook'un menüsünde bulunan Hareketler dökümündeki kalemi kullanarak da yapabilirsiniz.

GOOGLE +

Google + zaten normalinde de etkilendiğiniz fotoğraf profilinizde belirmeden önce sizin yetkinizi istemekte. Buna rağmen Çevrenizde bulunan kişi otomatik olarak onaylanabiliyor. Açılan ana menüden Ayarlara tıklayın ve 'Fotoğraflar ve Videolar' bölümünde 'İçinde sizin olduğunuz fotoğraflar' kısmında sizi kimlerin otomatik olarak etiketleyebileceğine karar verin. Sizin onayınızı bekleyen

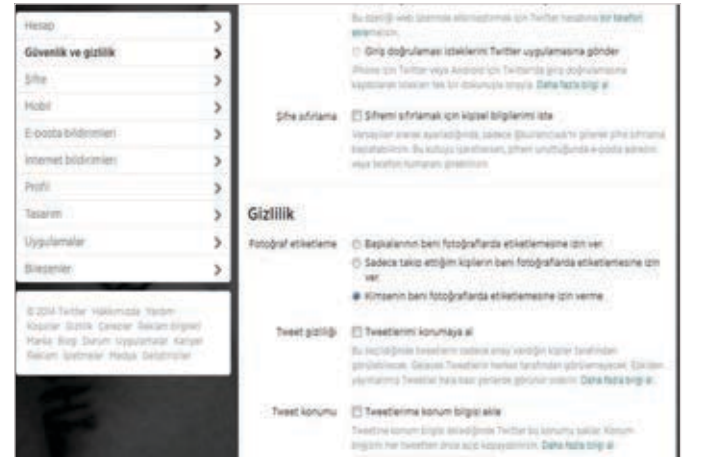

fotoğrafları görüntülemek için açılan menüden Fotoğraflara ve Daha fazlasına tıklayarak 'İçinde sizin olduğunuz fotoğraflar'ı seçin. Facebook'ta olduğu gibi onayınızı bekleyen resimler burada listelenecek.

Etiketi kaldırmak için resme tıklayarak Lightbox'ta açın ve yan çubuktaki isminizin yanındaki 'X' işaretine tıklayın. Google size gelecekte bu kişi tarafından etiketlenen fotoğrafları engelleyip engellemek istemediğinizi soracaktır.

INSTAGRAM

Instagram sadece resim tabanlı olsa da 'Olduğun fotoğraflar' özelliği sadece bir yıl önce eklendi. Varsayılan olarak etiketlendiğiniz tüm fotoğraflar profilinizde yer alıyor, fakat bunu profilinizdeki etiket sayfasını seçip, ayarlar ikonuna ve Elle Ekle'ye tıklayarak değiştirebiliyorsunuz. Ayrıca etiketinizi kaldırmak da çok kolay; resminize ve üzerindeki isminize tıklayın, Diğer Seçenekler'i ve ardından da 'Beni Fotoğraftan Kaldır'ı seçin.

TWITTER

Twitter fotoğraf etiketleme özelliğini piyasaya süren son sosyal ağ. Bu, siteyi sadece 140 karakter formatından çıkaran bir yenilikti. Başkalarının sizi resimlerinde etiketlemesini engellemek istiyorsanız, Ayarlar ve 'Güvenlik ve gizlilik'e tıklayın. Varsayılan ayarlar sizin herkes tarafından etiketlenebilmenize olanak tanıyor, fakat bunu sadece takip etiketlerinizle kısıtlayabilir ya da tamamen kaldırabilirsiniz.

yorum@chip.com.tr

Web'de Anonim Gezinin

Sanal Özel Ağlar (VPN'ler) gerçek konumunuzu saklayarak ve engellenmiş çevrimiçi içeriğe erişebilmenizi sağlayarak gizliliğinizi koruyor. CHIP, altı ücretsiz VPN hizmetini nasıl çalıştıklarını görmek için test etti

Ozan KAYA

CYBERGHOST 5

www.cyberghostvpn.com

KULLANIM KOLAYLIĞI: İyi, **ÖZELLİKLER:** Çok iyi

PERFORMANS: İyi

TOPLAM PUAN : İyi

Nesini sevdik:

CyberGhost'un kurulumu ikinci ve üçüncü sıradaki adaylarımıza göre biraz daha karmaşık, fakat kurulum aşamasını atlattığınızda işler oldukça basitleşiyor. Özellikle animasyon bir haritada VPN'nin nasıl çalıştığını anlatan ve yeni IP adresinizi New York (ya da sizin belirlediğiniz başka bir yer) olarak gösteren, kullanıcı dostu arayüzü beğendiğimiz özelliklerinden birisi.

CyberGhost'un kurulumu biraz zaman alıyor, özellikle üç adayımız içinde en hızlısı olan Hola'ya göre. Fakat bir kez kurulumu tamamladığınızda, ait olduğu yerde, görev çubuğunda oturup, kendi işine bakıyor. Hizmet Chrome, Firefox, Internet Explorer gibi başlıca tarayıcılarla, Windows, Linux PC, ve Mac'larla, iOS ve Android gibi aygıtlarla uyumlu çalışabiliyor.

Ücretsiz sürüm sadece tek makinede çalışabiliyor ve şu anda

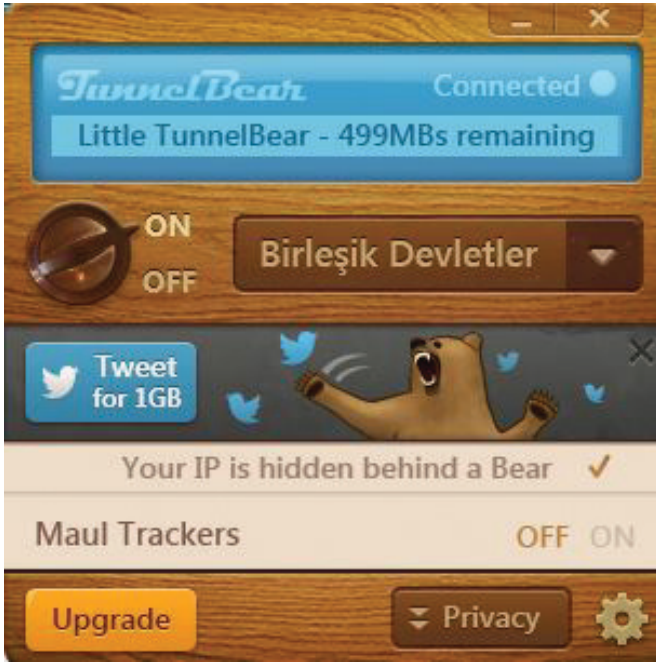
yıllık 39,99 \$'a ücretli Premium sürümünde bulunan 245 sunucudan sadece çok azına erişebilmekte. Fakat buna karşın halen 15 değişik ülkeden 37 sunucuya erişebiliyorsunuz ki bu da işinizi görecektir. Ayrıca CyberGhost, 256-bit AES şifrelemeye sahip OpenVPN protokolünü kullanmakta, bu da onu test ettiğimiz hizmetler içinde en güvenlisi yapıyor. VPN erişimi sınırsız olsa da, üç saat sonunda hizmet kendini kapatıyor. Fakat bu çok büyük bir problem değil, çünkü tekrar bağlanıp, saati yeniden başlatabiliyorsunuz.

Nasıl geliştirilebilir?

Uzun kayıt işlemi size kendiniz belirleme olanağı vermeden otomatik olarak bir kullanıcı adı ve parola yaratıyor. Bunun yanında bir mobil aygıt hizmeti de daha kullanışlı olabilirdi, böylece CyberGhost'u hem evde, hem de dışardayken kullanabilirdik; ayrıca ücretsiz sürenin üç saatten fazla olması gerektiğini düşünüyoruz.

CHIP'İN YORUMU

CyberGhost size web'de anonim olarak güvenli bir şekilde gezmek için her şeyi sağlıyor, ayrıca size istediğiniz bölgeye erişim imkânı tanınması da pozitif bir özellik.

TunnelBear
özellikle yüksek
performansı ile
beğenimizi kazandı

TUNNELBEAR

www.tunnelbear.com

KULLANIM KOLAYLIĞI: İyi, **ÖZELLİKLER:** Orta

PERFORMANS: Çok iyi

TOPLAM PUAN : İyi

Nesini sevdik:

TunnelBear'ın ilginç tasarımı basit grafikleri ve VPN'nin durumunu bildiren ve adını da taşıyan ayıyı kullanıyor. Kurulumu CyberGhost'a göre çok daha kolay ve kurduktan sonra görev çubuğundan kolayca açıp, gizleyebiliyorsunuz. Sekiz değişik coğrafi bölgeden sunucu seçebiliyorsunuz. Bu her ne kadar CyberGhost ve Hola'ya göre az olsa da, herhangi bir problem yaratmıyor ve bağlantılar oldukça hızlı ve etkili; arka planda çalıştığını bile unutabilirsiniz.

Hizmet Chrome, Firefox, Internet Explorer ve Safari ile uyumlu, PC, Mac, Android ve iOS aygıtlarda çalışabiliyor. Diğer test ettiğimiz araçlardaki gibi güvenlik OpenVPN protokolü ile korunuyor, şifreleme ise 128-bit. Bir TunnelBear hesabını bir masaüstü, iki de mobil aygıtta aynı anda kullanabiliyorsunuz. Bu da aracı rakiplerine göre daha esnek kılmakta. Kötü yanı ise aylık indirme kotasının sadece 500 MB olması.

Nasıl geliştirilebilir?

TunnelBear hakkında tweet atarak aylık limitinizi 1,5 GB'a çıkarabilirsiniz, fakat bu da fazla dayanmıyor. Bazı hizmetlerin bağlantısının lokasyonu konusunda daha seçici olduğu durumlara karşın birkaç değişik ülkeden daha fazla sunucu olmasını istedik.

CHIP'İN YORUMU

Eğer aylık limiti olmasaydı, TunnelBear test birincisi olabilirdi. Sınırsız sürüm aylık sadece 4,99 \$, dolayısıyla VPN için ücret ödemek istersek, TunnelBear ilk tercihimiz.

HOLA

hola.org

KULLANIM KOLAYLIĞI: Çok iyi

ÖZELLİKLER: Orta

PERFORMANS: Orta

TOPLAM PUAN : İyi

Nesini sevdik:

Hola bir tarayıcı eklentisi, dolayısıyla kurulumu diğer VPN hizmetlerine göre daha kolay. Simgesi araç çubuğunda konumlanıyor ve buradan açıp, kapatabiliyorsunuz. TunnelBear ve CyberGhost'un aksine kaydolmanız veya giriş yapmanız gerekmiyor. Hola tüm temel tarayıcılarla ve Windows PC, Mac, Android aygıtlarla çalışabiliyor. Kullanım kotası yok, fakat 1GB'dan sonrasında hız düşüşü yaşıyor.

Hola oldukça küçük ve sizin sörf yapmanızı kesiklikle engellemiyor. Kullanışlı menüsü sadece popüler siteleri (Netflix, BBC iPlayer ve diğerleri) barındırmıyor, aynı zamanda anonim bağlanmak istediğiniz sitelerin URL girişini kolaylaştırıyor ve siteyi yeni bir sekmede açıyor. Ayrıca güvenilir, çalışan sunucuları favorilere ekleme ve sorunluları tek tıkla değiştirme özelliği de oldukça hoşumuza gitti.

Nasıl geliştirilebilir?

Hizmetin iOS desteği ve favoriler listesine yeni sitelerin eklenebilmesi daha iyi olurdu. Ayrıca aracın eşleştirme teknolojisi kullanmasından dolayı güvenli sörf o kadar da uyumlu değil, bu yüzden Hola ile kullanıcı bilgileri ve parolalarınızı girmeyin.

CHIP'İN YORUMU

Hola, kimliğinizi gizli tutan ve bölge sınırlı içeriklere anında erişim sağlayan, hızlı ve sorunsuz bir tarayıcı eklentisi. 1GB sonrası hız düşüşü ise bu iyi yanlarını gölgelemekte. yorum@chip.com.tr

DiĞER İYİLER

Private Tunnel

www.privatetunnel.com

Private Tunnel anonim sörf için oldukça yeterli ve PC, Mac, Android, iOS'ta kullanılabiliyor. Kötü yanı ise ücretsiz sürümünün aylık sadece 100 MB'lık veri akışını desteklemesi –evet, sadece 100 MB –bu da onu video izlemek için kullanmanıza elvermiyor. Hizmeti arkadaşlarınıza önererek kotanızı arttırabiliyorsunuz, fakat böyle sınırlamaları olan bir hizmeti niye arkadaşlarınıza öneresiniz ki?

Hotspot Shield

www.hotspotshield.com

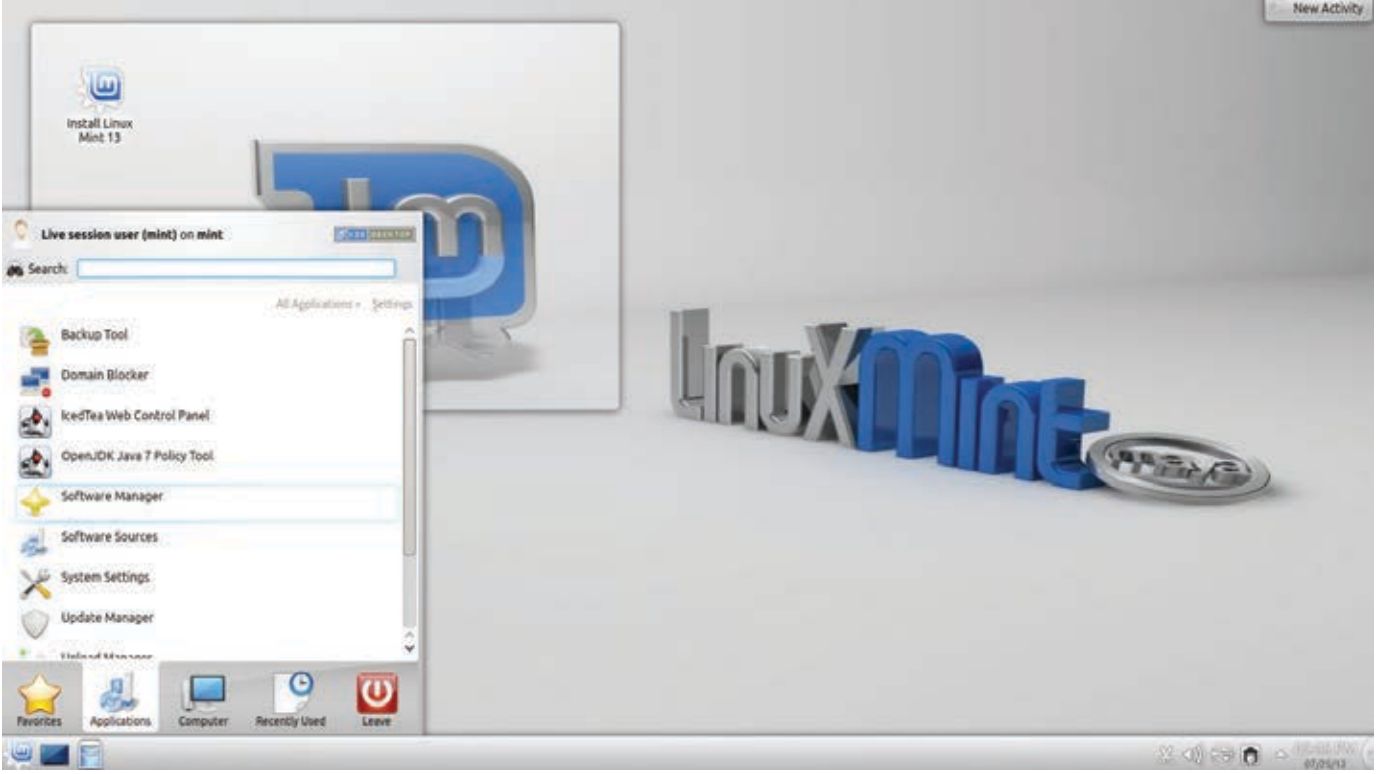
Hotspots Shield geniş çapta işletim sistemlerini ve aygıtları desteklemekte, fakat kurulumu oldukça güç ve ücretsiz sürümü her yerden reklamların fırlamasına neden oluyor, tabi bu da anonim web erişimini baltalamakta. Araç Hulu ve Pandora gibi popüler Birleşik Devletler hizmetlerini bloke etmekte, tabi ki eğer ücretli elit sürümüne yükseltmedikçe. Bunun ücreti ise yıllık 29,95 \$.

Spotflux

www.spotflux.com

Spotflux, Windows, Mac, iOS ve Android'de (sadece tek bir aygıt) bir Chrome eklentisiyle çalışıyor, ayrıca kurulumu da çok kolay. Ücretli sürümü daha hızlı olsa da, sınırsız hizmet de umut vaat edici. Fakat Hulu, eklentiyi direkt olarak anonim proxy aracı olarak tanımlamakta, dolayısıyla içerik oynatamıyorsunuz. Ücretsiz sürümü reklamlarla desteklenmiş, fakat ücretli sürümü de oldukça ucuz –yıllık 19,95 \$. Sadece mobil erişim için 5,99 \$ seçeneği de bulunmakta.

XP devri kapandı, sıra Linux'ta

Microsoft 13 yıl sonra XP'ye verdiği desteği resmi olarak sonlandırdığından artık hacker'ların ve virüslerin kuşatması altında. Tek alternatifse Linux

Berk ERGİN/KB

Windows XP'ye Windows'un verdiği desteğin kesilmiş olması belki sizi hazırlıksız yakalamamış olabilir ama muhtemelen bu eski işletim sistemi eski bilgisayarınızda çocuklarınız, dedeniz ya da arkadaşınız için çalışmayı sürdürüyor. XP'yi kendi başına bırakıp çalışmasına izin vermek aslında iyi bir fikir değil. Nedenine gelince, 13 yıl öncesinin teknolojisi üzerine kurulu XP işletim sistemi çok fazla güvenlik açığı veriyor ve güncel uygulamaların standartlarını yakalayamıyor. Microsoft artık eski işletim sisteminin açıklarını kapatmıyor ve zeki hacker'lar bu açıkları sonuna kadar kullanabiliyor. Dahası, ev ağında kullandığınız XP'deki açıklardan sızabilen hacker'lar, diğer cihazlara da kolaylıkla girebiliyor. XP'nin yerini alabilecek en mantıklı alternatif ise Linux. Merak etmeyin: Eğer bilgisayarınıza Windows kurabiliyorsanız, Linux'u da kurabileceksiniz. Tüm detaylarını bu yazımızda anlatıyoruz.

Hangi Linux'u alırdınız?

XP kullandığınız bilgisayar kuvvetle muhtemel uzun süredir dona-

nımsal yükseltme görmediğinden, başlarda ince bir Linux sürümünü tavsiye ediyoruz. Diğer işletim sistemleriyle karşılaştırıldığında Linux çok daha az donanım performansına ihtiyaç duyuyor. Dolayısıyla Gnome ya da KDE özelliklerine sahip masaüstü bilgisayarlar daha fazla performans sergileyebiliyorlar. Ancak biz XP'den Linux deneyimine ilk kez geçecek bir kullanıcı için dünya çapında yaygın kullanıma sahip Ubuntu ya da Mint sistemlerinden birini tavsiye ediyoruz. Ekonomik sınıf olarak tabir edebileceğimiz masaüstü bilgisayarlar içinse Xfce ya da Lxde kullanımı yerinde olabilir.

Ubuntu yaygınlığı ve bilgisayar performansını karşılaştırdığımız zaman Xubuntu ve Lubuntu tercihleri ön plana çıkıyor. Çalışmamızda Linux Mint 17 sürümünü tercih ettik. Linux Mint 17, başarılı özelliklerini kolay kullanımıyla tamamlıyor.

Mint'e geçiş hazırlık

Linux Mint'i ve Pendrivelinux'un Universal USB installer yazılımını bu ayki sayımızın DVD'sinden yükleyin. Sadece 1 MB boyutundaki bu ücretsiz yazılım Linux Mint'i yükleyebileceğiniz bir ön-yükleme USB'si oluşturuyor. Bunun için Universal USB Installer'i

Windows'tan çalıştırın. Araç kurulum gerektirmiyor. Tüm ayarları üzerinden yapabileceğiniz bir pencere açıyor. Üst kısımdaki açılır menüden "Linux Mint"i seçin. İkinci adım olan "Step 2"de Linux Mint'i yükleyeceğiniz yerin konumunu belirleyin. Son olarak (Step 3) en az 2 GB'lık boş yeri olan USB belleği işaretleyin. "Create"e tıkladığınızda önyükleme belleğinizin kurulumu başlayacak. Dikkat: Universal USB Installer, USB belleğinizdeki tüm verileri siliyor.

Windows XP işletim sisteminde sakladığınız önemli verilerin yedeğini almanız gerekiyor. Daha sonra USB belleği bilgisayarınızdaki boş bir USB yuvasına takın ve bilgisayarınızı yeniden başlatın. Genellikle açılış esnasında BIOS ayarlarına girerek, buradan açılış önceliğini USB bellek olarak atamanız gerekiyor. Bilgisayarınız, BIOS'a nasıl erişebileceğinizi açılış esnasında gösteriyor. Bunun için genellikle [F2], [Del] ya da [F11] tuşları kullanılıyor. BIOS'tan "Boot Priority"e benzer bir seçenek bulun ve açılışta önceliği sabit disk ya da optik sürücü yerine USB'ye atayın.

Eski donanım bileşenlerinde USB'den başlatma seçeneği olmayabilir. Bu gibi durumlarda açılışta DVD'yi kullanmalısınız. Windows XP'deki CDBurnerXP gibi bir yazılımla, Linux Mint'in ISO imajını boş bir DVD'ye yazabilirsiniz. Windows 7 ya da 8'de bağlam menüsünden DVD yazmanız mümkün. Yazma işlemini tamamladıktan sonra DVD ile başlangıcı yine BIOS ayarlarından yapmanız gerekiyor. Daha sonra karşınıza Linux Mint kurulum ekranı gelecek.

Deneme ve kurulum

Hala Linux Mint'in donanımınızla uyumlu çalışıp çalışmayacağını bilmiyorsunuz. Bunun için basit bir çözüm var: Linux Mint USB bellek ya da DVD'den otomatik ve canlı olarak işletim sistemini çalıştırabiliyor. Bilgisayarınızda tek bir veriyi bile değiştirmeden Mint'i deneyebilir ve WLAN modülünüzün, ekran kartınızın ya da diğer donanım bileşenlerinin uyumlu çalışıp çalışmadığını denetleyebilirsiniz. Bunun için görev çubuğundaki dişli çarka tıklayarak "System" seçeneğine erişebileceğiniz açılış menüsünü ekrana getirin. Eğer Linux Mint gözünüzde hoş bir intiba bıraktıysa masaüstündeki "Install Linux Mint" bağlantısına tıklayarak kurulumu başlatın.

Windows'ta kurulum çeşitli seçenekler sunarak başlıyor. Kurulum başlar başlamaz Mint, gerekli hafıza alanını hesaplıyor ve internet bağlantısını denetliyor. Bunun pratik nedenleri var: Kurulum esnasında Mint, güncel paketleri internetten indirebiliyor. Akabinde doğru zaman dilimini ve klavye ayarlarını gerçekleştirip kullanıcı adı ve şifre atayın. Windows'la karşılaştırıldığında Linux çok daha güvenli ama şifre seçimini yine de elden bırakmamanızda yarar var. Şifreniz en az sekiz karakterden oluşmalı ve büyük küçük harfler içermeli. Daha sonra Linux dosyaları sabit diskinize kopyalanmaya başlayacak. Eski bilgisayarlarda bile kurulum, yaklaşık 30 ila 45 dakika arasında sürüyor. Bilgisayarınızı kapatıp yeniden açarak kurulumu tamamlamış olacaksınız.

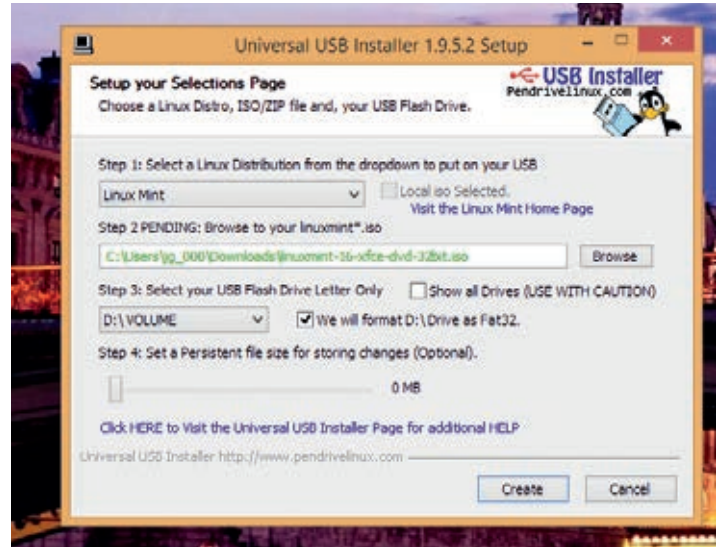
Mint'te ilk adım

Eski bir bilgisayarda bile Xfce masaüstü hemen başlayacaktır. Giriş yaptıktan sonra masaüstü karşınızda belirecek. XP kullanıcıları için, gelen masaüstü hayli tanıdık görünecek. Ekranın alt kısmındaki görev çubuğunda Başlat menüsü yer alıyor. Çözünürlüğü "Settings" ve "Display"den ayarlayabilirsiniz. Eğer bu alanda sorun yaşarsanız bu, ekran kartınızın yeni işletim sisteminde çalışmadığı anlamına geliyor. Sorunu "System"ın alt kısmındaki "Driver Manager" menüsüyle çözebilirsiniz.

B İ L G İ

Linux'un avantajları

- **Güvenli:** Windows XP'nin aksine Linux daha fazla güvenlik güncellemesine sahip
- **Verimli:** Linux eski PC'lerde çok daha az RAM tüketiyor
- **Zengin:** Linux farklı arayüzlerle geliyor
- **Tam:** Linux işletim sistemi eksiksiz bir paket halinde geliyor
- **Ücretsiz:** Kurulum için Ubuntu Mint'e herhangi bir ücret ödemiyorsunuz

Universal USB installer sayesinde Linux USB belleklerden kolaylıkla hızlı bir biçimde yüklenebiliyor

Mint'in Başlat menüsü programlar ve ayarlara tıpkı Windows XP'de olduğu gibi hızlı erişim sağlıyor

→

Mint'i kullanmak Windows XP kullanıcıları için çocuk oyuncağı. Gereken tüm önemli yazılımlara Başlat menüsünden rahatlıkla ulaşabiliyorsunuz. Eğer gereken yazılım bu alandaki kategorilerde yer almıyorsa Başlat menüsünden bunları bulabilirsiniz. Örneğin buraya "th" yazın ve e-posta henüz kurulmamış olsun. Daha sonra yazılım yönetimiyle yerine eklemeniz mümkün. Yazılım merkezi "System" ile çalıştırılabilir ve daha sonra "Internet, Music, Video" gibi kategoriler arasında dolaşabiliyorsunuz. Alternatif olarak işlev arama da mümkün. Örneğin eğer "Skype" yazarsanız, doğrudan mesajlaşma yazılımının kurulum paketine yönlendiriliyorsunuz. Devamında tek yapmanız gereken "Install"a tıklamak, işin geri kalanını kurulum paketi tamamlıyor.

Eğer ana dizine bakmak istiyorsanız görev çubuğunun sol kısmındaki üçüncü simgeye tıklayın, böylelikle dosya yöneticisi Thunar açılacak. Mint'in temellerini iyice kavradıktan sonra "Update manager"a da göz atabilirsiniz. Bu modüle "System"den ulaşılıyor ve güncellemeleri denetleyebilirsiniz. Sabit diskinizdeki güncelleme paketlerini kurmak içinse "Install updates"e tıklamalısınız.

Güvenlik önemli, Linux'ta bile

Linux Mint'teki kök şifre hakkında kafalar biraz karışık. Kullanıcının kurulum sırasında oluşturduğu yönetici haklarıyla sistem ayarlarını değiştirebilir, yazılımlar kurabilirsiniz. "Sudo" komutuyla başlayan her komut için kullanıcıdan şifre istenecek. Bunun için kurulum sırasında belirlediğiniz şifreyi kullanın.

Linux kullandığınız için artık hacker ya da virüs saldırılarından endişe etmenize gerek yok. Ayrıca güvenlik duvarları ve anti virüs yazılımlarıyla güçlendirilen Mint, virüs tarayıcı olarak ClamTK'ı sunuyor. "Start menu / Terminal"den kurulumunu "sudo apt-get install clamtk" ile yapabiliyorsunuz. Eğer bir Anti-Rootkit aracı ve Spyware hunter da edinmek istiyorsanız "sudo apt-get install clamtk chkrootkit rkhunter" komutunu kullanabilirsiniz. Görebileceğiniz gibi Mint'te üç yazılımı tek bir komutla kurabiliyorsunuz. Güvenlik duvarını kurmak için "sudo apt-get install gufw" komutunu kullanmalısınız.

Çöp verileri sistemden temizlemek

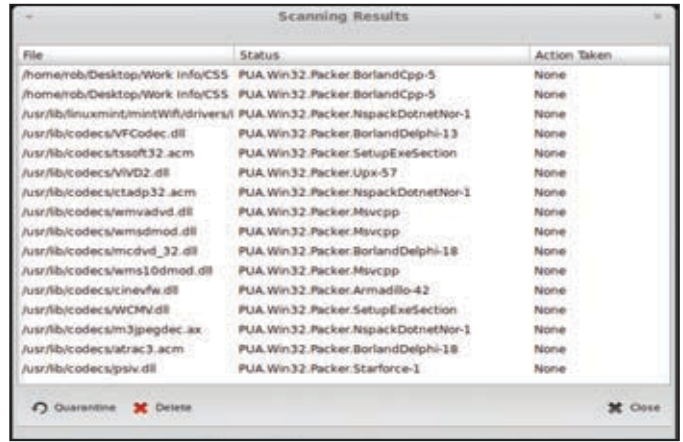
Linux Mint sistem ve kullanıcı verilerini birbirinden ayırabiliyor. Kullanıcıya ait tüm veriler ana dizindeki müzik, video, belgeler ve indirmeler gibi klasörlerde saklanıyor. Eğer bir sabit diske ya da USB belleğe erişmek istiyorsanız Windows'takinden biraz farklı düşünmelisiniz. Linux'ta herhangi bir sürücü harfi bulmanız mümkün değil. Sistem sürücülerini genellikle otomatik çalıştırıyor ve bununla ilgili bir ileti gönderiyor. "/media" dizinindeki her sürücünün arka planında bir alt klasör oluşturuyor.

Kullandığımız Xfce sürümünde Mint hayli hızlı. Paketlere ya da geçici dosyalara, Ubuntu paket yönetimi sayesinde ihtiyaç kalmıyor. Biraz daha fazla yer elde etmek için Mint'i de temizleyebilirsiniz. Bunun için Başlat menüsünden bir terminal penceresi açın ve "sudo apt-get clean" komutunu girin. Diğer bir temizleme komutu da "sudo apt-get autoremove". Bu komut sayesinde artık gerekmeyen paketleri temizleyebilirsiniz.

berk@chip.com.tr

Bazı programlara sadece arama fonksiyonundan veya Yazılım Yöneticisi ile sahip olabiliyorsunuz

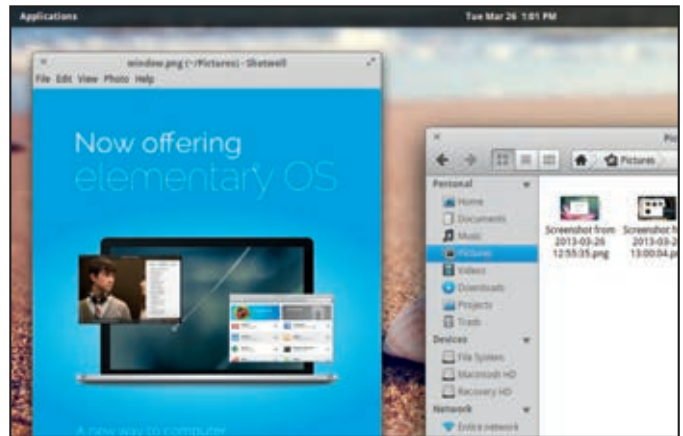

Virüs tarayıcı ClamTK gibi güvenlik araçlarının terminal penceresinden komut satırlarıyla kurulması gerekiyor

XP'den taşınanlara Linux alternatifleri

Ubuntu: En popüler Linux paketi ve hemen her bilgisayarda rahatlıkla çalışıyor. Ancak bilgisayarınız aşırı derecede zayıf donanım bileşenlerine sahipse Ubuntu gibi çeşitlerine yönelmelisiniz

elementary OS: Çoğu kullanıcı elementary OS'nin en güzel Linux sürümü olduğunu savunur. Görünümünün yanı sıra hızlı kullanımı ve gelişmiş özellikleri göz dolduruyor.

Mageia: Avrupa'da iyi bilinen ama çoğu zaman selefi Mandrake'nin gölgesinde kalan sistem, hala sık kullanılan Linux sürümlerinden

K N I G H T

ONLINE

Ozel Sayisi 1 LEVEL editörleri tarafından hazırlanmıştır.

K N I G H T

ONLINE

45₺

Değerinde
Promo Kodu

45₺

Değerinde
Promo Kodu

Haberler

Knight Online dünyasına dair
en güncel haberler

Rehberler

Hem yeni, hem de mevcut
oyuncular için detaylı rehberler

Röportajlar

NTTGame CEO'sundan,
GM ekibine kadar röportajlar

Knight Online Özel Sayısı Bayilerde!

45 TL Değerinde Promo Kodu, 2 Dev Poster,
Haberler, Rehberler, Röportajlar ve fazlası...

LEVEL

DB
DOĞAL BÜYÜK LERİ

Biri bizi gözetliyor, ama kim?

Çevrimiçi dünyada izlenip izlenmediğinizi anlamanın ve meraklı gözlerden uzakta sörf yapmanın yollarını sizin için derledik

Emre Ergün

Tıpkı, ara sıra sizin eski okul arkadaşınızı, uzak akrabanızı ya da eski işyerinden birini araştırdığınız gibi başkaları da sizi araştırıyor olabilir. Günümüzde eski arkadaşları bulmanın en kolay yolu Facebook gibi sosyal-ağ siteleri, fakat “Mehmet Yılmaz” gibi çok yaygın bir isminiz varsa ya da herhangi bir sosyal-ağ sitesine üye değilseniz, internet üzerinde bulunamayabilirsiniz. Yine de bu sanal dünyada tamamen görünmez olduğunuz anlamına gelmiyor. Neyse ki bir başkasının sizi arayıp aramadığını kolayca kontrol edebileceğiniz çok sayıda site, uygulama ve servis mevcut. Sizi gözetleyenler sadece tanıdığınız insanlar olmayabilir. Pazarlama şirketleri ve devlet kurumları da sizi takip ediyor olabilir. Gelecek sayfalar boyunca izlenip izlenmediğinizi nasıl anlayacağınızı ve sizi takip edenlerden yakayı nasıl sıyrabileceğinizi anlatacağız.

Sizi Kimin Takip Ettiğini Saptayın

Kendinizi Google’da Aratın Başkalarının sizin hakkınızda konuşup konuşmadığını anlamanın en temel yolu kendi adınızı Google’da aratmaktır. Google kelime-kelime aramadan daha tutarlı sonuçlar almak için adınızı tırnak işareti (") içinde yazmanız gerekiyor. Eğer sizinle aynı isme sahip bir ünlü varsa (örneğin bir oyuncu), bu kişiyi sonuçlardan çıkarmak için eksi işaretinden sonra mesleğini yazabilirsiniz (örneğin, »-oyuncu«), böylece arama

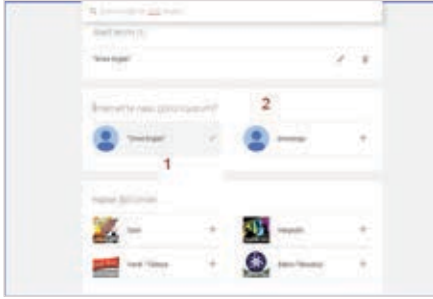
sonuçlarından ünlü oyuncuyu elemiş olursunuz. Ayrıca Google’ın “Arama araçları” seçeneğini kullanarak ülke, dil ve zaman belirtebilir ve daha kesin arama sonuçları elde edebilirsiniz.

Google Sizi Uyarsın: Google Alerts’i (<https://www.google.com.tr/alerts?hl=tr>) kullanarak Google’ın herhangi bir servisinde isminiz belirdiğinde e-posta yoluyla haber edinebilirsiniz. Fakat bu servis sıra dışı bir isminiz varsa işe yarayacaktır, aksi halde e-posta kutunuz başkalarının sonuçlarıyla dolup taşıyacak noktaya gelebilir. Hangi ülkelerden, ne tür ilgi alanlarının aranacağını ve size ne sıklıkla haber edileceğini belirleyebilir ve gelen alakasız sonuçları işaretleyebilirsiniz. Size Google Alerts’in nasıl kullanacağınızı gösteren bir mini-atölye de hazırladık.

Parametrelerle Google’dan daha kesin sonuçlar alın

Google Alerts'i Kullanın

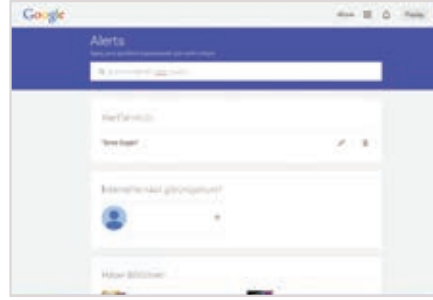
1-) Google, isminiz internette geçtiğinde bundan haberdar olmayı oldukça kolay hale getirdi. Alerts sayfasına gidin (www.google.com/alerts) ve isminizden veya e-posta adresinizden nasıl bahsedildiği seçeneğini bulun.

2-) İsminize tıkladığınızda haberler de dahil olmak üzere Google sitelerinden sizin hakkınızda toplanan bilgilerin bir özilemesiyle karşılaşacaksınız. "Seçenekleri Göster"e tıklayarak gönderilecek uyarı ile ilgili ayarları kurcalayabilirsiniz. Uyarıları hangi aralıklarla alacağınızı belirleyebilir, ve kaynakları seçebilirsiniz. Bu kaynaklar otomatik (hepsi), haberler, bloglar, internet, video, kitaplar ve tartışmalar olabilir

3-) Çok sıra dışı bir isminiz olmadığı sürece yaşadığınız ülkeden haber almak için bir bölge belirtmeniz yararlı olacaktır. Kutuya tıklayarak aşağı doğru açılan menüden bölge seçin. Yalnızca en iyi sonuçları veya tüm sonuçları edinmeyi seçebilirsiniz. Sonuçlar e-posta adresinize veya RSS özet akışına iletebilir. Bitirmek için "Alert'ü güncelle"ye basın.

Google Alerts ile ilginç yeni içerikleri kaçırmayın

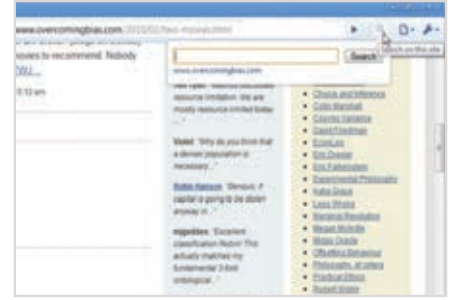

LinkedIn'de profilinizi gezenleri görebiliyorsunuz.

Herhangi Bir Siteyi Aramak İçin Google Arama'yı Kullanın: Google tüm web'i taramdığı gibi sadece bir siteyi de tarayabiliyor. Eğer adınızın CHIP Online Forumunda geçip geçmediğini merak ediyorsanız, Google'ın arama kutusuna »adınız site:www.chip.com.tr/forum/« yazarak aratabilirsiniz. Böylece Google sadece o sitede sizi arayacak ve sonuçları listeleyecek. Bir forum ya da mesajlaşma servisinde kendinizi aramanın ideal yolu budur.

Mention'u Kullanın: Mention (www.mention.net) da Google Alerts gibi çalışıyor, fakat arama alanı Google'ın servisleriyle sınırlı değil. 42 farklı dilden milyonlarca kaynağı gerçek zamanlı olarak izliyor ve isterseniz sizi Facebook ve Twitter üzerinden haberdar ediyor. Temel hesap ücretsiz ve sizi belirlediğiniz 1 kelimedenden ayda 250 defa haberdar edebiliyor. Başlangıç hesabı 3 farklı kelimedenden ayda 3000 defa haberdar edebiliyor, aylık 29 € (yaklaşık 85 TL) üyelik ücreti var. Tüm interneti sürekli izlediği için Mention, internette hakkında neler konuşulduğunu merak eden şirketler için oldukça iyi bir servis.

LinkedIn Üzerinden Sizi Takip Edenleri Saptayın: İş dünyasının sosyal ağı LinkedIn (linkedin.com) kimlerin sizin profilinizi gezdiğini gösterebiliyor. Üst kısımdaki siyah menü çubuğundan "Profil" in üzerine gelin ve "Profilinizi Kimler Görüntüledi"ye tıklayın. Karşınıza son 90 gün içerisinde profilinizin kaç defa görüntülendiği, ne kadar beğenildiği vb. çok sayıda istatistik çıkacak. Ayrıca sizi kimlerin, ne kadar süre önce aradığını da görebilirsiniz.

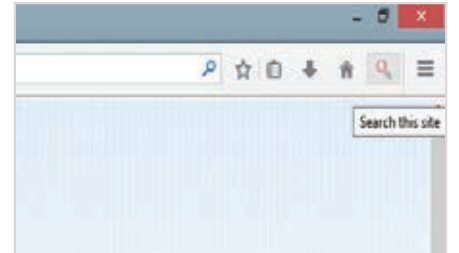
Web sitelerinde aradığınızı daha kolay bulun

MyLife ağında eski arkadaşlarınızı arayabilirsiniz

Arama Motorlarını Kullanarak Herhangi Bir Siteyi Tarayın: Çoğu sitenin kendine ait bir arama özelliği vardır, fakat genellikle pek de iyi çalışmazlar. İsmınızı aramak istediğinizde hiç de ummadığınız sonuçlarla karşılaşabilirsiniz. Bunun yerine, tarayıcınıza özel bir "Ara" butonu ekleyen Chrome eklentisi "Search the Current Site"yi (<http://chip.tk/1tjS7V3>) kullanabilirsiniz. Arama yapmak istediğiniz siteye girdikten sonra butona tıklayın ve aramak istediğiniz kelimeleri yazın. Becerikli araç, sitenin her sayfasını tek tek tarayarak size en detaylı sonucu sunacak, üstelik Google'ın yanı sıra Bing ve Yandex arama motorlarını da kullanabilirsiniz.

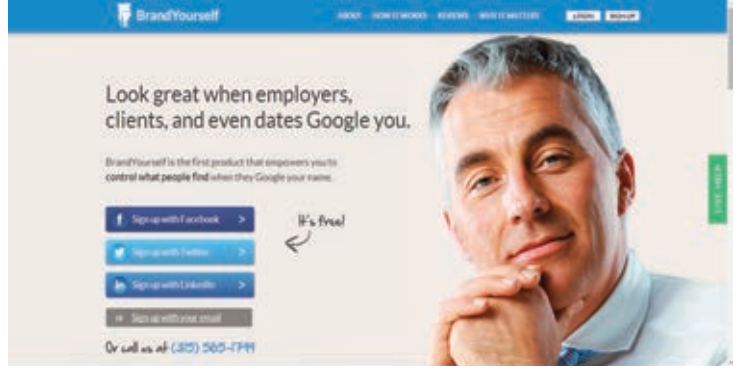
Firefox İçin Site Searcher'ı Kullanın: Site Searcher (<http://chip.tk/1tjSijb>) eklentisi Firefox'a Büyüteç butonu (Search this site) ekliyor ve bu sayede herhangi bir siteyi Google'ı kullanarak taramanızı sağlıyor. Hem Windows hem de Android Firefox sürümleri için mevcut olan eklenti, mobil cihazları daha çok kullananlar için oldukça iyi bir alternatif.

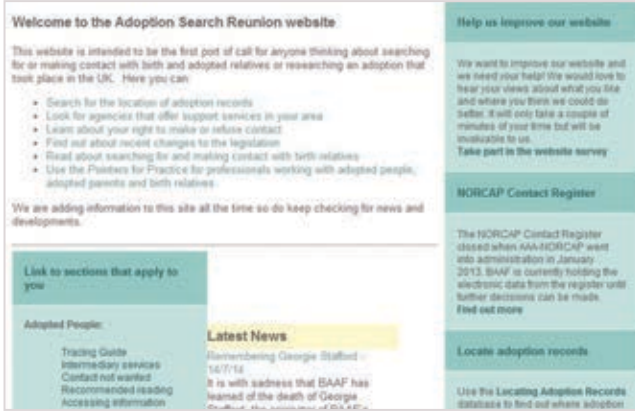
Site Searcher ile site içinde Google araması

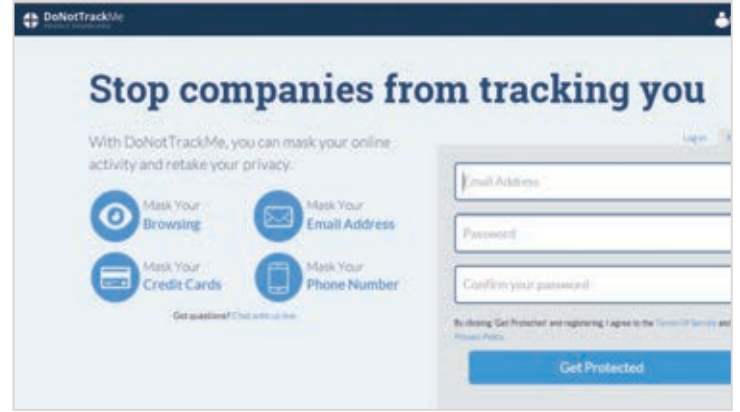
Missing You: Birileri sizi özlüyor olabilir

BrandYourself ile internette ününüze ün katabilirsiniz

Adoption Search Reunion'da biyolojik ailenizin izini sürebilirsiniz

DoNotTrackMe gibi eklentilerle takip edilmekten kurtulun

Uzun süredir kayıp olan sevdikleriniz sizi mi arıyor?

MyLife (www.mylife.com) bir başkasını aramanızı veya sizi arayan biri olup olmadığını görmeyi sağlıyor. Sayfanın altındaki "Kim Sizi Arıyor" seçeneğine isminizi, soy isminizi ve konumunuzu (posta kodu) girdikten sonra sonuçlara bakabiliyorsunuz. Sonuç sayfası kaç kişinin sizin isminizi arattığını gösteriyor fakat siteye üye değilseniz başka bilgilere ulaşamıyorsunuz. Gerçek sonuçları elde etmek için arama motorlarındakiler de dahil olmak üzere sahte bir adres kullanın ve çıkan sonuçlara kendinizi fazla kaptırmayın. Eğer üyeliğe geçip tam profil oluşturursanız sizi arayan olduğunda uyarılıyorsunuz. Fakat üyelik aylık 5,95 Euro olarak ücretlendiriliyor.

Birileri Tarafından Özleniyor Musunuz?:

Missing You (www.missing-you.net), insanların bağlantılarının koptuğu aile üyelerini ve arkadaşlarını bulmalarına yardımcı oluyor. Site Aralık'ta kapanacak, fakat şu an hala sizi arayan olup olmadığını öğrenmek için mesajların bulunduğu listeleri inceleyebilirsiniz. Mesajları bölge, ülke ve şehir olarak filtreleyebilirsiniz.

Biyolojik Aileniz Sizi Mi Arıyor?: Eğer evlatlıksanız biyolojik anne-babanızı aramak isteyebilirsiniz. Belki de onlar sizinle iletişime geçmek isteyebilirler. Aynı şekilde çocuğunuzu evlatlık olarak vermişseniz onunla tekrar kavuşmak isteyebilirsiniz veya o bunu arzuluyor olabilir. Adopted.com sitesi aile ve evlatları bir araya getirebilen uluslararası bir çevrimiçi kayıt defteri. Eğer birileri sizi arıyorsa site bunu öğrenmenizi sağlıyor. Ayrıca Adoption Search Reunion'da pek çok bilgi barındırdığı ve biyolojik ailelerin bir araya gelmelerini sağladığı için bakmaya değer bir site. (www.adoptionsearchreunion.org.uk)

Müstakbel Partneriniz Sizi Mi Aratıyor?:

İnsanlar çoğunlukla Google'ı kullanarak çıktıkları kişinin iddia ettiği şahıs olup olmadığını emin olmaya çalışırlar. Eğer saklayacak bir şeyiniz yok ise insanların sizi internette aratmasından korkmanız için de bir sebep yoktur. Yine de hakkınızda internette bahsedilenlerden haberdar olmaktan da zarar gelmez. Böylece sizi utanılabilecek şeyler olup olmadığını teyit edebilirsiniz. Bu işlemi tek tek siteleri gezerken veya BrandYourself (brandyourself.com) gibi kendin yap araçlarını kullanarak halledebilirsiniz.

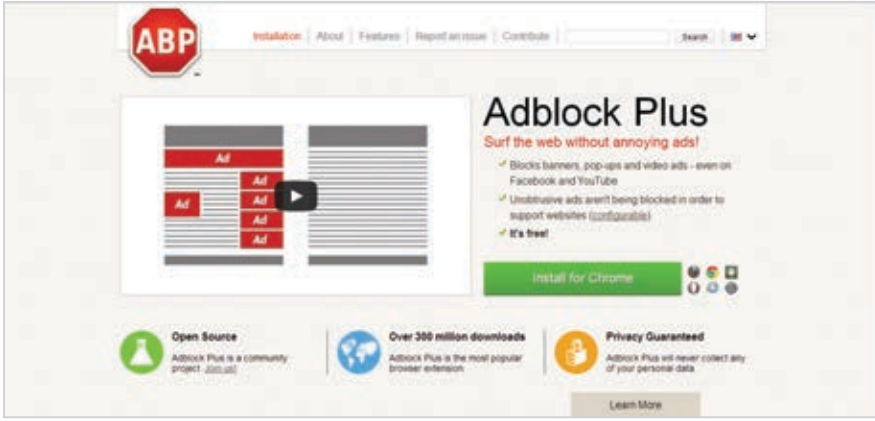
Şirketlerin sizi internetten izlemelerini engelleyin

Çerezlerin Sizi Takip Etmelerini Önleyin:

Reklam verenler ve bazı internet siteleri, internette nerelere girdiğinizi öğrenmek için çerezleri (gezinti yaptıkça sisteminize yerleştirilen ufak veri parçacıkları) kullanıyor. Reklamcılar çevrimiçi reklamları yüzbinlerce siteye yerleştirirler. Bu reklamları içeren sitelerden birini ziyaret ettiğinizde reklamcıya ait bir çerez bilgisayarınıza yerleşir.

Aynı reklam verenin reklamının bulunduğu başka bir siteye girerseniz bilgisayarınız sahip olduğunuz çerezi iade edip bir yenisini alır. Bu durum reklamcının neresi ziyaret ettiğinizle ilgili fikir sahibi olmasını sağlar.

Facebook ve Google+'ın sosyal medya butonlarının bulunduğu siteler de aynı şekilde kullanılabilir. Hatta bu sitelerde takip edilmeniz için butonlara tıklamanıza bile gerek yoktur. Çoğu tarayıcının girdiğiniz sitelere takip edilmeyi istemediğinizi bildirme seçenekleri mevcuttur. Aynı zamanda bu seçeneklerden daha etkili olan DoNotTrackMe (www.abine.com) eklentisini edinebilirsiniz.

Adblock Plus gibi araçlarla internette parmak izinizi bırakmayın

Davranışsal Hedeflemeden Kaçının: Firmaların en başarılı sonuçları elde etmelerinin yolu doğru nüfus kitlelerine, doğru reklamları yayınlamalarından geçer. Sonuçta yaşlı erkekleri hedefleyen bir ürün genç kızlara hitap etmeyecektir! Reklam firmaları profilinizi çıkardıktan sonra size, tıklamanızın olası olduğu reklamları göndereceklerdir. Eğer futbol sitelerini ziyaret ettiyseniz veya erkek modasıyla ilgili yazıları takip ettiyseniz reklamcılar erkek olduğunuz varsayımında bulunacaklardır. Bu tarz hedefli reklamlardan Network Advertising Initiative (NAI) aracını kullanarak kaçınabilirsiniz. (www.networkadvertising.org/choices)

“Kanvas Parmak İzi” Konusunda Dikkatli Olun: Muhtemelen daha önce duymadınız fakat “kanvas parmak izi” olarak çevrilebilecek “canvas fingerprinting” şirketlerin çerez kullanmadan veya bilgisayarınızda herhangi bir şey depolamadan sizi

izlemesinin yeni yollarından biri. Tüm bunların yerine JavaScript kullanarak tarayıcınızın HTML5’de bir görsel oluşturmasını sağlıyor. Her bilgisayar-tarayıcı kombinasyonu bu görseli ufak farklarla yarattığından internet üzerinden takip edilebilecek sanal bir “parmak izi” oluşturulabiliyor. Çoğu dijital parmak izinin arkasında AddThis adlı bir firma bulunuyor fakat şirketin iddiasına göre artık bu tekniği kullanmıyorlar. Kanvas parmak izi geniş ölçüde kullandığında fazla keskin doğrulukta değil yani kendinizi DoNotTrackMe (www.abine.com) veya Adblock Plus (adblockplus.org) gibi araçları yükleyerek koruyabilirsiniz.

Lightbeam Kullanarak Kimlerin Sizi İnternette Takip Ettiğini Görün: Lightbeam (<http://chip.tk/ltjTmTc>) belirlenmiş bir zaman periyodu içerisinde tarayıcınızın hangi internet siteleriyle etkileşime geçtiğini gösterenize yarayan bir Firefox eklentisi.

Kimlerin Facebook sayfanıza baktığını gerçekten bilebilir misiniz?

“Tanıyor Olabileceğiniz Kişiler” listesine dahil ettiğini söylüyor fakat yapılan denemeler bunun doğru olmadığını ortaya çıkardı. Birinin sizin profilinizde gezindiğini anlamanın yegane yolu size mesaj veya “arkadaşlık” daveti göndermeleri. Facebook’unuzu, gönderilerinizi sadece arkadaşlarınızın görebileceği şekilde kilitleyebilirsiniz. Bunu yapmak için <http://chip.tk/MUZW7g> adresine gidin.

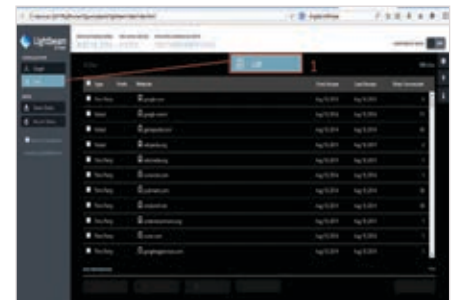
Lightbeam Kullanın

1-) Lightbeam’i Firefox’a yükledikten sonra internette biraz gezinin. Ardından araç çubuğundaki Lightbeam butonuna basın. (Eklenti karmaşık bir şekilde ziyaret ettiğiniz veya bağlantı kurduğunuz siteleri gösterecek. İstedığınız zaman periyoduna odaklanabilirsiniz – Son Adres, Son 10 Adres, Günlük veya Haftalık gibi...

2-) Yukarıdaki çubuk kaç tane siteyi ziyaret ettiğinizi ve kaç adet üçüncü parti siteye bağlandığınızı gösterir. Daire içerisindeki siteler ziyaret ettikleriniz, üçgen içerisindeki siteler ise üçüncü parti siteler, muhtemelen reklam amaçlı adreslerdir. Herhangi bir sitenin üzerinde duraksayarak adını öğrenebilirsiniz. Geçiş kontrollerini kullanarak görüntüyü filtreleyebilirsiniz.

3-) Sitelere tıklayıp sürükleyerek nasıl bir birleriyle bağlantıda olduklarını daha iyi anlayabilirsiniz. Ayrıca liste görünümüne geçmek işinize yarayabilir zira sitenin tipi (ziyaret edilen veya üçüncü

NAI aracıyla kimliğinizi daha iyi gizleyebilirsiniz

Lightbeam ile tarayıcınızın hangi sitelerle etkileşime geçtiğini görebilirsiniz

Gerçekleştirilen tüm bağlantıları kaydediyor ve bağlandığınız tüm sitelerin (direkt veya dolaylı olarak) bir modelini çıkarıyor. Sonuçlar bir hayli aydınlatıcı olabiliyor. Mini atölye köşemiz size nasıl yapıldığını gösterecek.

Kazara Kişisel Bilgilerinizi Başkalarına Vermiş Olabilir Misiniz?: Telefonlar: e-postalar, kişiler, fotoğraflar ve videolar gibi pek çok detayı depoluyorlar. Yeni bir telefon kullanılmaya başlandığında kullanıcılar genellikle eski telefonlarını satıyor veya takas ediyorlar. Fakat çok az insan satış işleminden önce kişisel bilgilerini düz-

günce silmekle uğraşıyor (fabrika ayarlarına dönmek tam anlamıyla işe yaramıyor). Verilerinizin yabancılara eline geçmesini önlemek için iShredder 3 ile Secure Erase gibi ücretsiz uygulamalarla (<http://chip.tk/1tjUiba>) verilerinizi silmeniz gerekli. Ayrıca satış öncesi SIM kartınızı çıkarttığınızdan da emin olun.

Akıllı Telefonunuz Arkanızdan Casusluk Mu Yapıyor?: Çoğu Android uygulaması sizden habersiz kişisel bilgilerinizi topluyor. Bir uygulamayı yüklediğinizde ihtiyaç duyduğu her izni vermek durumundasınız. Ashında çok az insan istenen izinler sayfası-

na gerekli dikkati veriyor. Bir uygulamanın hangi izinlere sahip olduğunu görmek için Ayarlar-Uygulama Yöneticisi yolunu izleyin ve istediğiniz uygulamayı seçin. Bazı uygulamalar kendi başlarına arama yapıyor, mesaj gönderebiliyor, hassas verileri okuyabiliyor, konumunuzu bulabiliyor, fotoğraf ve video çekebiliyor ve bu saydıklarımızdan daha da fazlasını yapıyorlar. Çoğu durumda bu işlemler zararsız ve uygulamanın fonksiyonel olmasını sağlıyorlar. Yine de gereksiz yere abartılı izinlere sahip uygulamalardan haberdar olmak zarar vermez.

İşvereninizi Sizi İnternette Araştırıyor Mu?: Çoğu işveren potansiyel çalışanlara iş teklif etmeden önce onları internette araştırır. Müstakbel patronunuzun sahip olduğunuz LinkedIn sayfanızı görmesinden çekinmeniz için bir sebep yok, peki ya "tweet"leriniz? Çoğu insan amaçladığından daha fazla Facebook paylaşımında bulunuyor. Ayrıca arkadaş listelerinde iş arkadaşları ve patronlarının da bulunduğunu unutan insanların çalıştıkları yerler hakkında olumsuz yorumlarda bulunduktan sonra kovulmaları gibi durumlar söz konusu. O nedenle internette sadece bir işverenin görmesini dert etmeyeceğiniz paylaşımlarda bulunun.

Son Olarak... Devlet Sizi İzliyor Mu?: Evet, muhtemelen. Fakat ciddi anlamda uygunsuz bir şey yapmadığınız sürece bunu dert etmenize gerek yok. İstihbarat teşkilatları sizi sayısız şekillerde izleyebilirler. Edward Snowden'in bize devletlerin casusluk teşkilatlarının yapabilecekleri konusunda sızdırdığı bilgilerin ışığında bile neyi nasıl izlediklerini asla bilemeyeceğiz. 🇹🇷

yorum@chip.com.tr

Bu ürün artık çok şanslı.

CHIP Test Merkezi'nde teknolojiler yarışır.

CHIP Test Merkezi'nde bilgisayar, donanım, yazılım, tüketici elektroniği ya da iletişim teknolojileri gibi her türlü ürün / hizmet hakkında bağımsız ve güvenilir testler uygulanır. Ve CHIP okuyucularının en doğru kararı verebilmesi için hiçbir etki altında kalmadan en iyisi seçilir. Çünkü CHIP teknoloji kullanıcısının en güvendiği başvuru kaynağı.

ATLAS TARİH ÇIKTI!

Prof. İlber Ortaylı anlattı Osmanlı'nın son büyük zaferi: Mohaç

KOLEKSİYONLUK
ÖZEL KAPAĞIYLA
BAYİNİZDE!

- Orhan Koloğlu yazdı: **Musul'da haritayı kan ve petrol çizdi**
- Ahmet İhsan ve Servet-i Fünun efsanesi
- **Mitolojik gökyüzü**
- Silah tüccarı Zaharoff

Dosya: Türkiye'de sinema

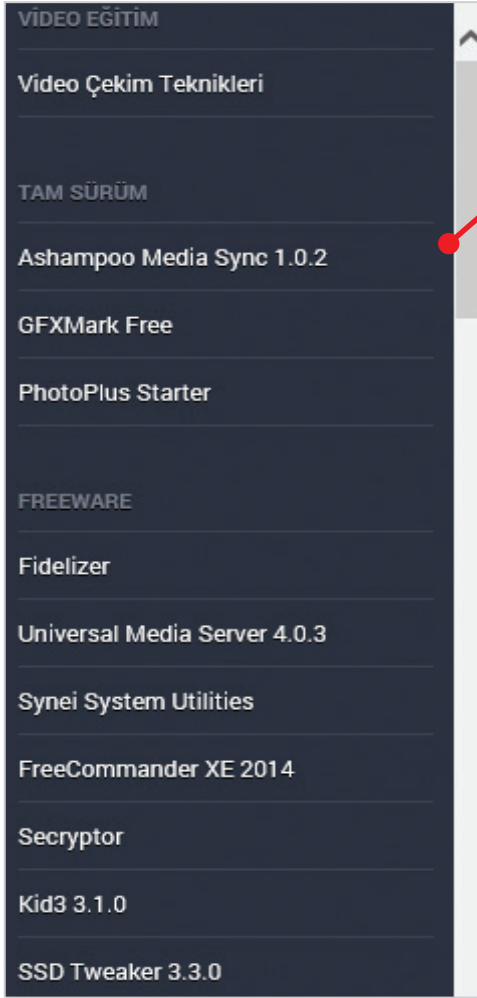
- İlk film gösterimi birahane de yapıldı
- **Sessiz filmlerin pabucu dama atıldı**
- Agâh Özgüç anlattı: Sinemanın altın yılları
- **12 Eylül'den bugüne**

**HEPSİ VE DAHA FAZLASI
Atlas Tarih'te**

Atlas Tarih'ten okurlarına:

"100. Yılında Türk Sineması" albümü

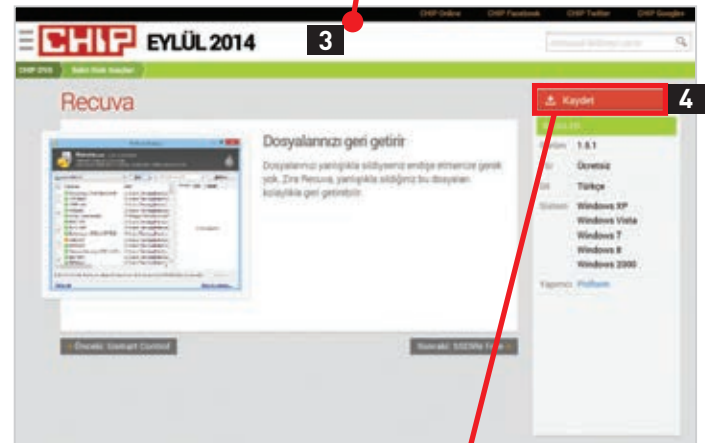
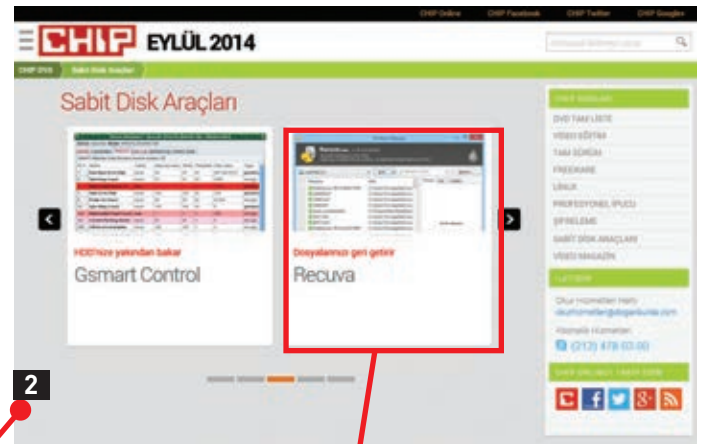
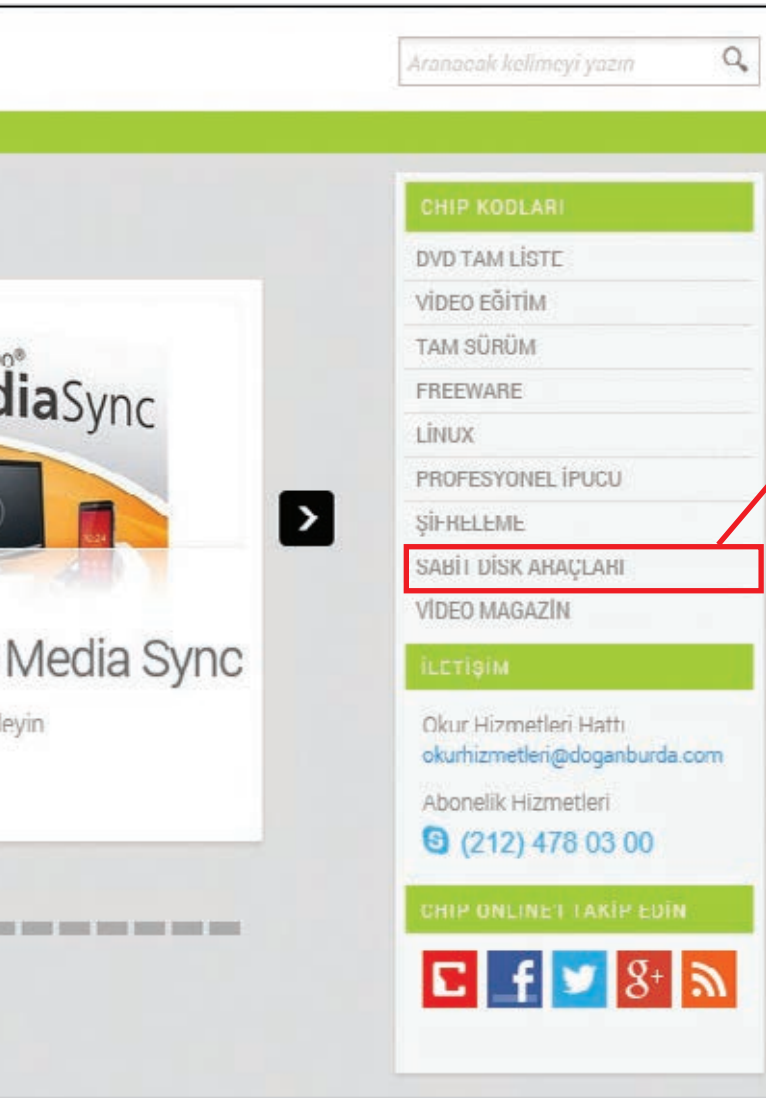

DVD İÇERİĞİ

CHIP DVD arabirimi yenilendi! CHIP DVD artık daha kolay, daha sade ve en önemlisi artık daha fazla interaktif!

CHIP DVD arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü **1** kullanarak DVD içeriğinin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda "CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler **2** altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. **3** Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "Kaydet" **4** butonu ile içeriği

çalıştırabilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini "Çalıştır" **5** butonu ile onaylamanız gerekli. Böylece kurulum programı başlayacak. Ayrıca artık CHIP DVD'de yalnızca programların 32 ve 64 bit'lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabilirsiniz. **6** Bunun için "Kaydet" menüsünü kullanabilirsiniz. CHIP DVD artık daha canlı! Dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeleri ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

VIDEO EĞİTİM	Profesyonel İpucu	İNCELEME: Kingston HyperX
Video Eğitim	Ubuntu	IMPACT
Video Çekim Teknikleri	VirtualBox	İNCELEME: Mushkin Ventura
TAM SÜRÜM	MultiCD	Ultra
TAM SÜRÜM: Ashampoo Media Sync	Şifreleme	İNCELEME: Philips M1X-DJ
TAM SÜRÜM: GFXMark Free	KeePass	İNCELEME: Monster Tulpur T7
TAM SÜRÜM: PhotoPlus Starter	KeePass 2 Portable	İNCELEME: MSI Radeon R9 280X
FREEWARE	Sabit Disk Araçları	TECHTALK: 3 boyutlu yazıcılar
Fidelizer	Clonezilla	hakkında her şey
Fidelizer	Create Synchronicity	TECHTALK: Samsung UHD
Synei System Utilities	CrystalDiskInfo	Curved TV
FreeCommander XE 2014	CrystalDiskMark	COOLTECH: HULC Exoskeleton
Secryptor	Gsmart Control	COOLTECH: Misfit Sunshine
Kid3	Recuva	COOLTECH: Motopeds Survival
SSD Tweaker	SSDlife Free	Bike
Fat32Formatter	SSD Tweaker	COOLTECH: Hitchbot
Wireshark	TestDisk & PhotoRec	COOLTECH: Noke
Notepad++	Aoemei Backupper	UYGULAMA: Cargo-Bot
PhraseExpress	VIDEO MAGAZİN	UYGULAMA: Facetune
LINUX	İNCELEME: Alcatel OneTouch	UYGULAMA: Type: Rider
Linux Mint 'Cinnamon'	Idol 2	UYGULAMA: Delver
CDBurnerXP	İNCELEME: Samsung Galaxy	UYGULAMA: MyScript
Universal USB Installer	Tab S	Calculator
	İNCELEME: AOC I2460Ppx	

VIDEO MAGAZİN: CHIP DVD artık daha canlı! Dergide üzerinde **Video Magazin** logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

ASHAMPOO Media Sync

Ashampoo Media Sync ile PC'nize bağladığınız harici medya aygıtlarını yönetin.

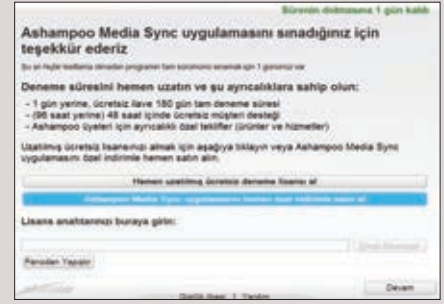
Başarılı bir medya yazılımı olan Ashampoo Media Sync, bilgisayarınıza bağladığınız harici medya cihazlarının içeriklerini yönetmenize olanak tanıyan bir yazılım. Bağladığınız medya cihazının içeriğini manuel olarak değil, otomatik ve hızlı bir şekilde düzenlemek istiyorsanız bu yazılımı rahatlıkla kullanabilirsiniz. Cihaz içeriğinde yer alan belgeler, müzik, resimler ve video gibi içerikleri belirlediğiniz hedef yoluna kolay bir şekilde senkronize edebilen yazılım, kurulumdan sonra sistem çubuğuna yerleşiyor ve orada sessizce çalışmasını sürdürüyor. Media Sync, sisteminize yeni bir cihaz bağladığınızda çalışmaya hazır.

Tam sürüm olan Media Sync, yalnızca programı ilk başlattığınızda sizden kayıt olmanız için bir e-posta adresi istiyor. Bu e-postaya ilgili aktivasyon kodunu gönderen yazılım, böylece ücretsiz şekilde kullanılabilir.

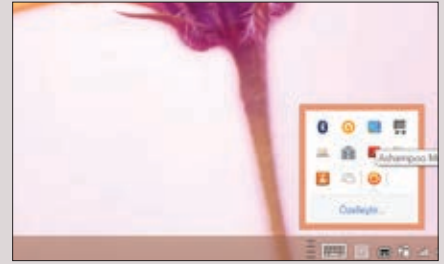
DVD YARDIM

CHIP-DVD ile ilgili en güncel düzeltmeleri, bilgilendirme ve yamaları ay içinde www.chip.com.tr/blog/dvd adresinden takip edebilirsiniz. Eksik ya da fiziksel sorunu olan DVD'nizle ilgili yardım için lütfen okurhizmetleri@doganburda.com adresine e-posta ile başvurun.

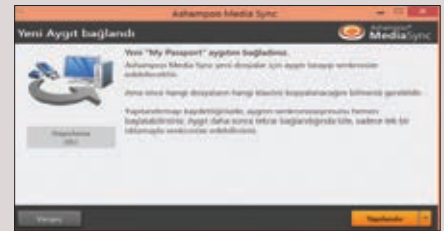
Kayıt olun

Programı ilk defa çalıştırdığınızda karşınıza gelen bu ekranı kullanarak hemen Media Sync'i kayıt ettirebilir ve ardından rahatlıkla kullanabilirsiniz.

Sistem çubuğunda

Media Sync, yüklemenin ardından sistem çubuğuna yerleşiyor. Sisteminize yeni bir birim bağladığınızda bu uygulamayı buradan çalıştırabilirsiniz.

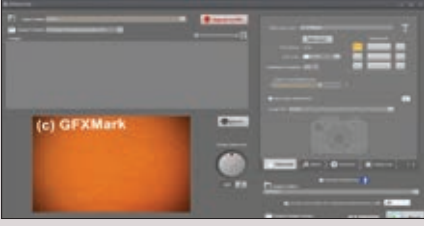
Yapılandır

Sisteminize içeriğinde multimedia dosyaları olan bir harici disk bağladığınızda bu menüyü kullanarak cihazı medya aktarımı için yapılandırabilirsiniz.

Hedef belirleyin

Bir sonraki adımda Media Sync, sizden bir hedef belirlemenizi ve diskin içeriğindeki hangi dosya türlerini senkronize etmek istediğinizi soracak. Belirledikten sonra "İleri" tuşuna basabilirsiniz.

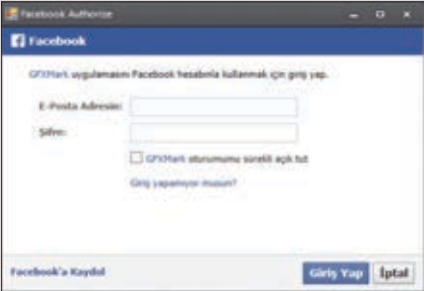
Ana ekran

GFXMark'ın ana ekranı bu şekilde görünüyor. Hemen üst kısımda dosyaları almak istediğiniz yolu belirleyebilir, sağ köşedeki bölümden de kayıt noktasını seçebilirsiniz.

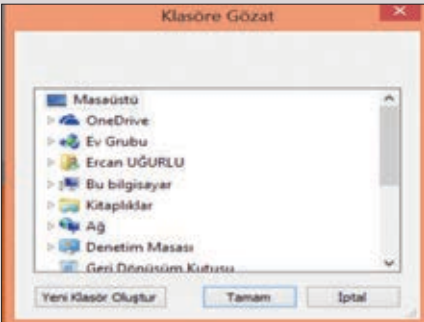
Efekt ekleyin

Fotoğraflarınıza eklemeyi düşündüğünüz filigranlara efekt eklemek için ana ekranın sağ tarafındaki "Effects" sekmesini kullanabilirsiniz.

Facebook entegrasyonu

Filigran eklediğiniz fotoğrafları otomatik olarak Facebook sayfanızda da paylaşabilirsiniz. Bunun için ekranın sağ kenarında bulunan "Upload to Facebook" seçeneğini seçmeniz gerekli.

Çıkış noktası

Filigran eklediğiniz dosyaların nereye kaydedilmesini istiyorsanız "Output Folder" kısmından o dosya yolunu seçmeniz gerekiyor.

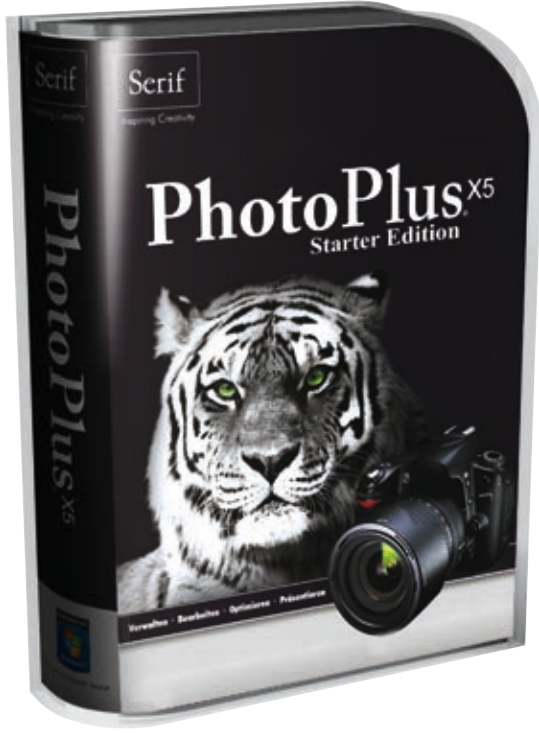

ULTIMATE SYSTEMS GFXMark

Fotoğraflarınıza filigran eklemenin profesyonel yolu.

Fotoğrafseverler tarafından kullanılmak üzere geliştirilmiş bir yazılım olan GFXMark, hazırlamış olduğunuz grafik çalışmalarına veya çekmiş olduğunuz fotoğraflara filigran eklemenize olanak tanıyan bir yazılım. Böylece çalışmalarınızın farklı kişiler tarafından isteniz dışında kullanılmasını engelleyebilirsiniz mümkün. Kullanımı gayet kolay olan GFXMark, hem resim hem de metin olarak filigran eklemenize olanak tanıyor. Eklediğiniz filigran üzerinde pek çok

düzenleme uygulayabilmeniz de mümkün. Amatör değil, aksine profesyonel kullanımlar için de ideal olan GFXMark, eğer internette yayınlamak isteyip de başka ellere geçmesinden çekindiğiniz çalışmalarınız varsa bir hayli işinize yarayacaktır diye düşünüyoruz. Yazılımın kurulumu bir hayli basit. Tek yapmanız gereken GFXMark yazılımını CHIP DVD'den bilgisayarınıza yüklemek. Ardından yazılımı hemen çalıştırabilir ve sahibi olduğunuz fotoğrafları filigranlayabilirsiniz.

SERIF PhotoPlus Starter Edition

Fotoğraflarınız üzerinde rahatlıkla çalışın.

PhotoPlus Starter Edition, fotoğraflarınız üzerinde düzenleme yapabileceğiniz bir uygulama. Adobe Photoshop'a alternatif olarak kullanılabilir ve görünüm itibarıyla Photoshop'la büyük benzerlik gösteriyor. Ücretsiz kullanımını CHIP DVD'de bulabileceğiniz uygulamayı kolaylıkla bilgisayarınıza kurabiliyorsunuz. Ardından yine aynı kolaylıkla çalıştırabi-

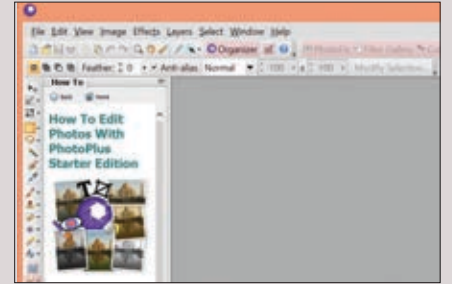
leceğiniz uygulama, size ilk etapta nasıl kullanılabileceğine ilişkin bir sihirbaz da sunuyor. Buna yazılımın sol tarafında bulunan ekrandan erişebilirsiniz.

Yazılımı kurduktan sonra aktif hale getirmeniz gerekiyor. Bunun için yazılım sizin e-posta adresinize ihtiyaç duyuyor. E-posta adresinizi verdiğinizde size bir kod veren yazılım, bu kodu girerek ücretsiz bir şekilde kullanmanıza izin veriyor.

Sihirbaz

Yazılımı ilk kez başlattığınızda ekrana gelen bu sihirbaz ne yapmanız gerektiğine karar verebilmeniz ve bu süreçte yardımcınız oluyor.

Nasıl kullanılır?

PhotoPlus Starter Edition yazılımının nasıl kullanılabildiğine ilişkin bilgiyi yine yazılım size sağlıyor. Bunun için ekranın sol tarafında yer alan "How to" kısmını kullanabilirsiniz.

Effektler

Üzerinde değişiklik yapmak istediğiniz görseli belirledikten sonra üst menüden "Effects" kısmını izleyerek görsel üzerine efekt uygulayabilirsiniz.

İmaj düzenlemeleri

Yine az önce bahsettiğimiz efekt işlemlerinde olduğu gibi imaj üzerinde değişiklikleri "Image" menüsünü kullanarak yapabilirsiniz.

Oxo Training eğitim yazılımı nasıl kullanılır?

Bu aydan itibaren sizlerden gelen istek ve öneriler ile yenilenmiş, kurulum ve kayıt işlemleri daha da kolaylaştırılmış, yine 1 yıl sürecek yepyeni bir eğitim serisine başlıyoruz. İşte yeni eğitim arabirimini kullanabilmek için yapmanız gerekenler.

OxoTraining eğitim yazılımını sağdaki adımları uygulayarak kullanabilirsiniz. Aynı zamanda, yazılımın "YARDIM" bölümü içerisinde de gerekli adımlara ulaşabilirsiniz. OxoTraining eğitim yazılımını kurabilmek için, Mac işletim sistemini kullanıyorsanız, DVD içinden "Egitim_2014.dmg" dosyasını kurabilirsiniz. Windows işletim sistemini kullanıyorsanız da ister yine DVD içinden, "Egitim_2014.exe" dosyasını kurabileceğiniz gibi CHIP DVD'yi bilgisayarınıza taktığınızda otomatik olarak açılan arabirimden de eğitimi seçip "Kaydet" tuşu ile kurulumu gerçekleştirebilirsiniz. DVD arabirimi otomatik olarak başlamazsa DVD içinden index.html dosyasına çift tıklayarak çalıştırabilirsiniz.

Adımlara başlamadan önce lütfen CHIP DVD'sini DVD sürücünüze yerleştirin. İlk olarak CHIP DVD ana sayfasından eğitimin üzerine basarak kurulum sayfasını açın (ADIM 1). Daha sonra sağ üstteki Kaydet tuşuna basarak eğitimi bilgisayarınıza kurabilirsiniz. Chrome ve Internet Explorer için farklı yollar izlemeniz gerekebilir (ADIM 2).

Kurulum adımlarını izleyerek kurulumu tamamlayabilirsiniz.

Eğitimin sorunsuz çalışması için eğer size AIR güncellemesi sunuluyorsa bunu mutlaka yapmanız gerektiğini unutmayın. Masaüstünüze eklenecek OxoTraining2014 simgesine çift tıklayarak eğitimi çalıştırabilirsiniz. Yazılım çalışır çalışmaz ilk olarak sol bölümden Eğitim Ekle tuşuna daha sonra da açılacak sayfada Ekle tuşuna tıklayarak eğitim videolarını DVD'den bilgisayarınıza kurabilirsiniz. (ADIM 3)

Videoları seyretmek için sadece bir sefere mahsus olmak üzere aktifleştirmeniz gerekiyor. Bunun için geçerli bir e-posta adresi ile derginizin 3. sayfasında bulabileceğiniz aktifleştirme kodunu kullanabilirsiniz. (ADIM 4) Tüm yıl boyunca eğitimleri eklemek için aynı e-posta adresini kullanırsanız tüm eğitimler alt alta listelenecektir. Artık sol bölümdeki menüden Eğitimler menüsünü kullanarak eğitim başlıklarına ulaşabilir ve listeden istediğiniz eğitim videosunu seyredebilirsiniz. (ADIM 5)

ÇALIŞMAYAN CHIP DVD İLE İLGİLİ SORULARINIZ İÇİN: okurhizmetleri@doganburda.com
EĞİTİM İÇERİĞİ İLE İLGİLİ SORULARINIZ İÇİN: info@ersinsengul.com

ETKİLEŞTİRME KODUNU 3. SAYFAMIZDA BULABİLİRSİNİZ

ADIM 1

ADIM 2

ADIM 3

ADIM 4

ADIM 5

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz. Bu ücretsiz araçların hepsi DVD'de.

Tüm yazılımların en güncel sürümlerine ulaşmak için **TikTag**'eyin

PC'nizden daha kaliteli ses elde edin

Fidelizer

Kulağınız oldukça hassas ve PC'nizdeki ses kartının işlemci gücünden yeterince yararlanmadığını, dolayısıyla da istediğiniz ses kalitesini alamadığınızı düşünüyorsunuz. Bunun için ücretsiz yazılım Fidelizer'ı Chip Online'dan (http://www.chip.com.tr/galeri/30-bedava-yazilim-bir-arada_2852_5.html) indirerek, daha kaliteli ses elde edebilirsiniz. Bunun için "Fidelizer" bağlantısına tıklayın ve kurulum paketini indirin. İndirdiğiniz .EXE dosyasına tıklayarak yazılımı çalıştırın. Hemen çalışabilir. .EXE dosyası sayesinde, yazılımı USB belleklerden de çalıştırabilirsiniz. Karşınıza gelen penceredeki "Optimization Level" "Customize" olarak işaretleyin. Daha sonra etkinleşen seçeneklerden,

"Processor core resource assignment for multi-core optimizations", "Advanced system/network process resource priority optimization", "Stop unnecessary services

leaving only audio related ones" ile "User experiences" seçeneklerinin önüne onay işareti koyun. Diğer onay işaretlerini tıklayarak iptal edin. Son olarak "Fidelize" seçeneğine tıklayın. Hepsini bu kadar. Artık PC'nizden daha kaliteli ses almaya başlayacaksınız.

İPUCU Fidelizer kurulum gerektirmiyor. Uygulamanın .RAR dosyasını üzerine çift tıklayarak açın. Paketin içindeki .EXE dosyasını sürükleyip bırak yöntemiyle USB belleğinize taşıyın. Daha sonra bu dosyayı dilediğiniz herhangi bir platformda çift tıklayarak çalıştırabilir, Fidelizer'ın otomasyonundan yararlanabilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

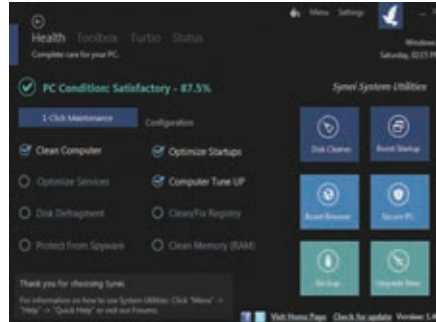
Tüm cihazlardan yayın

Universal Media Server 3.6.2

Dizüstü, PS3 ya da tablet, Universal Media Server ile tüm bu cihazları evinizde bir araya getirebilirsiniz. Araç, hem DLNA hem de UPnP standartlarını destekliyor. Bu sayede oynatmaya başladığınız herhangi bir multimedya içeriği diğer cihazlar tarafından okunabiliyor. Multimedya içerikten kastımız fotoğraflar, müzik dosyaları ve videolar.

İPUCU Yazılım bazı eklentilere ihtiyaç duyabiliyor. Örneğin, eğer UMS'iniz AviSynth'e ihtiyaç duyarsa bu gibi bileşenleri internette indirip kurmanız gerekiyor.

İşletim sistemi: Windows XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Windows temizliği

Synei System Utilities 1.98

İnternet belleği, çerezler ve tarayıcı geçmişisi Synei System Utilities'in temizlemek için denetlediği klasörlerden sadece birkaçı. Tek tıklamayla çalışan sistem PC'nizi baştan sona tarıyor ve sistem performansını arttırmak için bilgisayarınızdaki fazlalıkları temizliyor. Böylelikle uzun süredir kullandığınız için sistemi kilitleyen tüm gereksiz ağırlıklardan kurtulabiliyorsunuz. Bunun için tek yapmanız gereken "Analyze and optimize" tuşuna tıklamak ve gerisini Synei Sistem Utilities temizlik yazılımına bırakmak.

İşletim sistemi: Windows XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

Daha iyi tarayıcı

FreeCommander XE 2014 #650

Windows Explorer'da dosyalarla çalışmak bazen gerçekten de mesai tüketmeniz anlamına gelir. Oysa bu deneyim FreeCommander XE ile tamamen değişiyor. Bu araç tüm dosyalarınızı yönetmenizi sağlıyor. Sadece dosyaları kopyala yapıştır gibi basit işlemlerden bahsetmiyoruz. Tarayıcıda yer alan dosya düzenleyici ile çok daha karmaşık işlemleri gerçekleştirebiliyorsunuz. Ayrıca fotoğraf görüntüleyicisi sayesinde internetteki görselleri incelemek için PC'ye indirmenize gerek kalmıyor.

İşletim sistemi: Windows XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

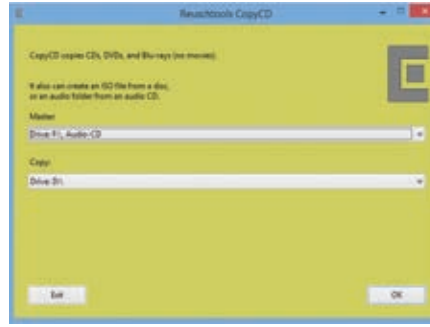

Dosya şifreleme Secryptor

Secryptor, dilediğiniz dosyayı şifreleyip bilgisayara ya da Dropbox'a sürükleyip bırak yöntemiyle taşıyabilmeyi sağlayan bir yazılım. Aslına bakarsanız etrafta çok az sayıda şifreleme yazılımı kaldı diyebiliriz. Ancak Secryptor, bu ufak ve uygulaması basit paketiyle rakiplerinin arasından sıyrılmayı biliyor. Windows desteği ve etkili cloud entegrasyonu, Dropbox desteğini tamamlayan önemli özelliklerden.

İPUCU Kurulum sırasında dosya uzantılarına müdahale etmemesi için "Associate skt extension" seçeneğinin önündeki onay işaretini kaldırmanızda yarar var.

İşletim sistemi: Window 7/8
Dil: İngilizce

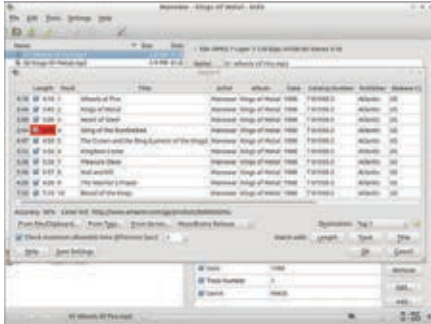

Küçük kopyalama aracı CopyCD 1.2

CD'lerin kalıplarını alıp, kopyalamak ve yazmak CopyCD'nin işi. Ancak yazılım sadece CD'lerin kalıplarını almakla kalmıyor, aynı zamanda .ISO dosyalarını da medyaya yazabiliyor, sabit diskinizin imajıyla da yedekler oluşturabiliyor. Tüm bu işlemleri yaparken, sistem kaynaklarını hayli başarılı kullandığından, kopyalama sonuçlarını hızla verebiliyor.

İPUCU CopyCD 1.2, CD'lerdeki verilere yönelik geliştirilmiş olduğundan DVD ya da Blu-ray kopyalama için uygun değil.

İşletim sistemi: Windows XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

MP3'lere içerik Kid3 Tag Editor 3.1.0

MP3 dosyalarına ekleyebileceğiniz ilave bilgiler tahmin ettiğinizden fazla. Örneğin, bir şarkının adını, bir sesli kitabın bölümünü ya da bir dosyanın sıkıştırılma oranını görüntüleyebilirsiniz. İhtiyaç duymanız halinde Kid3 Tag Editor 3.1.0, Amazon.com'un ya da MusicBrainz'in veritabanını tarayarak, tüm bilgileri bir araya getirebiliyor.

İPUCU kid3.sourceforge.net adresinden Kid3 Tag Editor 3.1.0'ın Linux ya da Mac OS işletim sistemleri için alternatif kurulum paketlerini bulabilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

SSD optimizasyon aracı SSD Tweaker 3.2

Artık yavaş yavaş SSD diskler alınabilir malul fiyatlara gelmeye başladı. Bu diskler bilgisayarları ciddi anlamda hızlandırıyor. SSD Tweaker, SSD diskinizle çalışmanızı kolaylaştırıyor çünkü gizli Windows ayarlarına ulaşarak SSD ayarlarını değiştirmenizi sağlıyor. Eğer daha fazla özelliğe ihtiyacınız olursa, uygulamanın Pro sürümünü satın alabilirsiniz.

İPUCU Tweaker 3.2 kurulum gerektirmeyen bir uygulama. EXE dosyasına çift tıklayarak doğrudan çalıştırmaya başlayabilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows XP/Vista/7/8
Dil: İngilizce

YENİ GÜNCELLEMELER

Wireshark 1.10.8

Wireshark'tan daha popüler bir ağ analiz aracı bulmak zor. Yazılımın son sürümünde güvenlik açıkları giderilmiş ve küçük hatalar düzeltilmiş. Bu değişiklikler yazılımın hem 32 hem de 64 bit'lik sürümünde yapılmış.

Wireshark.org

Notepad++ 6.6.6

Küçük ama etkili metin düzenleyicinin son sürümü henüz yayınlandı. Dropbox bağlantıları için bug onarımı özelliği getirildi ve bellek özelliğindeki bazı küçük sorunlar düzeltildi.

Notepad-plus-plus.org

Phrase Express 10.1.58

Phrase Express'in 10. sürümünde metin modülleriyle çalışmak için revizyona gidildi. Hepsinden ötesi uygulamanın performansı geliştirildi. Ayrıca menü özelliğinin de geliştirildiğini belirtelim.

Phraseexpress.com

Biçimlendirme yardımcısı Fat32Formatter 1.1

Normalde Windows işletim sistemi FAT 32 sisteminde 32 GB'tan daha büyük bölümler oluşturamıyor. Dolayısıyla büyük veri taşıyıcıları biçimlendirmek zorunda kalıyorsunuz. Fat32Formatter ile Windows'un bu sınırının çok ötesine geçebilirsiniz. Böylelikle büyük USB belleklerinizi otomobilinizin müzik sisteminde kullanabilirsiniz.

İPUCU Tek yapmanız gereken yazılımın sıkıştırılmış ZIP dosyasını DVD'mizden açmak. EXE dosyasına çift tıklayarak uygulamanın kurulumunu hemen başlatabilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows XP/Vista/7
Dil: İngilizce

FireChat 2.0 İnternet Bağlantısı Olmadan “Chat”

Nispeten yeni FireChat uygulaması, iOS 7’li iPhone/iPad veya Android akıllı telefon kullanıcılarının internet bağlantısı olmadan bile sohbet edebilmelerini sağlıyor. Bunu yapmak için Multipeer Bağlantısını kullanıyor: FireChat kullanıcıları WLAN veya Bluetooth üzerinden kendi P2P ağlarını kuruyorlar. Bu durum her yeni kullanıcının katılımıyla sohbet yazılımının kapsamını artırıyor.

Düşünce güzel olsa da uygulama bazı yönlerden eksik. Sonuç olarak kullanıcı sayısı düşük ve internet olmadan sohbet edebilme seçeneği sadece büyük şehir merkezlerinde kullanılabilir. Ayrıca belirli bir üyeye özel konuşmalar başlatılabilmek mümkün değil. Başlangıçta “Herkes” ve “Yakındakiler” olarak sadece iki grubunuz var. Seçtiğiniz bir konuda toplu gruplar açabilirsiniz ama bunun kötü tarafı gruplarınızın herkese açık olması.

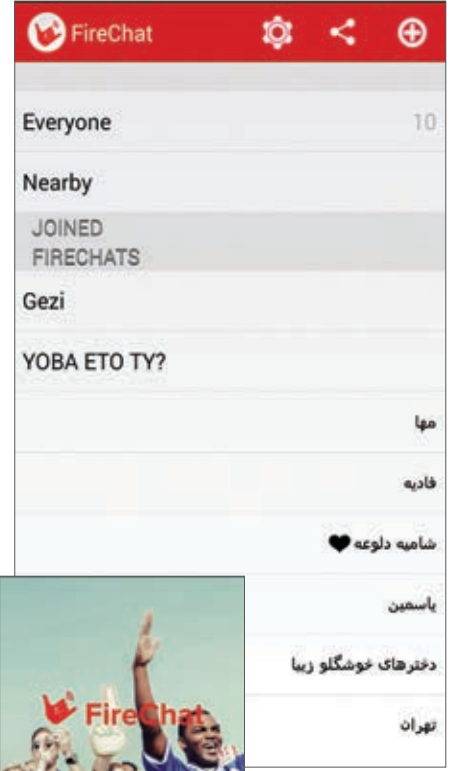
Ne yazık ki testlerimiz sırasında sadece

müstehtecen ve rahatsız edici sohbetler bulabildik. Ayrıca uygulamanın çok az fonksiyonu var; ayarlarda yalnızca gruplarınızı düzenleyebiliyor ve sohbet adınızı değiştirebiliyorsunuz. Fakat fotoğraf ve video gönderimi yapabiliyorsunuz.

S O N U Ç

Amacına hizmet edebilmesi için FireChat’in kullanıcı topluluğunu artırması gerekiyor. O zamana kadar onu sadece bir hayli şanslıysanız internet bağlantısı olmadan sohbet etmek için kullanabilirsiniz. Fakat internet bağlantısı varsa mesajlaşma uygulaması sorunsuz çalışıyor. Tartışılan konular ise beğeni meselesi.

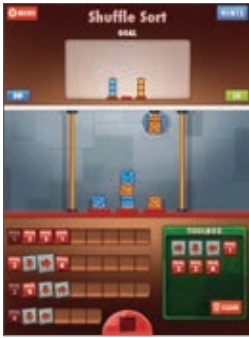
SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	Ücretsiz	Ücretsiz	–
CHIP orta (60)			

Görüşlerinizi diğer kullanıcılarla paylaşmak için gruplara katılın.

Cargo-Bot 1.0.1 Zor Bir Programlama Oyunu

Zeka oyunu Cargo-Bot’ta belirli ilkeler dahilinde renkli kutuları dizme amaçlı bir vinci programlıyorsunuz. Bunun için yön oklarını ve koşulları kullanabilirsiniz. Bunları tek tek veya program modülü içerisinde hareket dizgisini birleştirerek yapıyorsunuz. Fakat kutuları dizmek gittikçe daha zor bir hal alıyor. Ayrıca tam puan alıp üç yıldız da toplamak için en kısa program komutunu bulmanız gerekiyor.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	Ücretsiz	–	–
CHIP iyi (90)			

Facetune 2.1.3 Portreleri Efektif Bir Şekilde Rötüşlayın

Facetune ile fotoğraflarınızı minimum zahmetle yeniden düzenleyebilirsiniz. Sezgisel uygulama sizin için önemli araçları hazırda tutuyor. Kırışıklıkları giderebilir, doğum lekelerini yok edebilirsiniz ve dişleri parlatabilirsiniz. Birkaç ek fonksiyonun haricinde Facetune kullanıma pek çok filtre ve çerçeve de sunuyor. Eklenen yardım seçenekleri bu özellikleri düzgün kullanabilmenizi sağlıyor. Biraz çaba ve pratikle Facetune ile şaşırtıcı derecede başarılı sonuçlar elde edebilirsiniz.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	2,69 TL	–	–
CHIP çok iyi (94)			

Delver 0.8.6 Retro Grafiklerle Zorlayıcı Bir Rol Yapma Oyunu

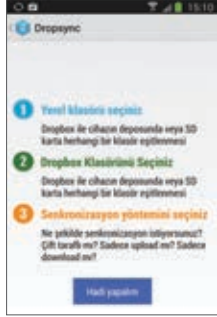

Delver piksel grafikli, bilgisayar tarafından oluşturulan zindanlara sahip ve özgünlüğü, detaylara duyduğu aşk ve eşya zenginliğiyle oldukça etkileyici olan sıra tabanlı bir rol yapma oyunu. “Permadeath” ilkesinden ötürü öldüğünüzde en baştan başlamak zorundasınız. Maalesef sıra dışı dokümanatik kontroller pek kullanışlı değil. Bundan ötürü oyunu bu türe yeni başlayanlara önermiyoruz.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	–	1,57 TL	–
CHIP orta (66)			

Dropsync 2.5.16 Dropbox İçin Senkronizasyon Aracı

Bu şık ve ücretsiz araç Dropbox ile Android akıllı telefonunuzu senkronize etmek için kullanılabilir. Bu işlem iki taraflı işliyor ve örneğin WLAN ağ bağlantısıyla her dört saatte bir otomatik olarak güncellenecek şekilde ayarlanabiliyor. Ücretsiz sürüm ile sadece tek bir klasörü ve maksimum 8 MB veriyi senkronize edebiliyorsunuz. Bu büyüklük fotoğraflar ve belgeler için çoğu zaman yeterli oluyor. Daha büyük dosyalar için ise 11,88 TL'lik tam sürüm ihtiyacınız var.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	-	ücretsiz	-

CHIP çok iyi (94)

Type:Rider 1.0 Kelime Ve Parmak Akrobatlarına Özel

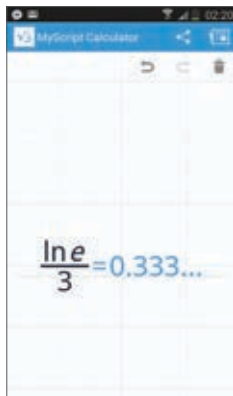
Antik Mısır hiyerogliflerinden Barok zamanlara ve Times New Roman gibi modern fontlara... Type:Rider, güzel bir "Zıplama ve Koşma" oyununun içine paketlenmiş, yenilikçi ve tam teşekküllü bir tipografi kursu. Deneyimli oyuncuların çoğu seviyesini fazla kolay bulacakları bir zorluğa sahip. Her yeni seviyeyle sözlükten yeni bir kısmı etkinleştiriyorsunuz. Sadece okuma-yazma meraklıları için değil, herkese hitap eden keyifli bir oyun.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	2,69 TL	2,69 TL	-

CHIP çok iyi (98)

My Script Calculator Parmak Hareketlerini Tanıyan Hesap Makinesi

Bu yeni güncellenen uygulamayı yükledikten sonra bir daha asla eski standart hesap makinenizi kullanmayacaksınız. Hesaplarınızı sanal bir kağıda çiziktirmek başta hantal ve acemice gelebilir fakat uygulamanın keskin el yazısı tanıma sistemi ve parmak hareketi sistemi kullanımını büyük bir keyife çeviriyor.

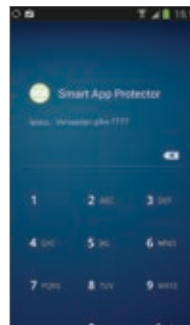

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	-

CHIP çok iyi (94)

App Lock 6.2.5 Android Uygulamalarınızı Şifre İle Koruyun

Smart App Protector kod adlı App Lock sayesinde güvenli bir kilitlenme ekranı oluşturabilirsiniz. Araç, uygulamaları bireysel olarak veya belli bir kalıp sistemiyle koruyor. Gelen çağrılar ve özel sistem fonksiyonları bu şekilde korunabiliyor. Hangi kilidin hangi zaman aralığından sonra aktif olacağını belirleyebilirsiniz. Eğer telefonunuz yanlış ellere düşecek olursa birkaç başarısız kilit açma denemesinden sonra uygulama, potansiyel hacker'ın fotoğrafını çekiyor.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	-	ücretsiz	-

CHIP iyi (90)

KISA KISA

Facebook 10.0

Yeni versiyonda çevrimdışıyken de durum güncellemesi yapabiliyorsunuz. İnternete tekrar bağlandığınızda güncellenmeniz otomatik olarak paylaşılıyor. (iOS / Android / Windows : Ücretsiz)

Spotify Music 1.1.0

Favori sanatçılarınızı, albümlerinizi ve şarkılarınızı "Müziğiniz" kategorisine kaydedebilirsiniz. (iOS / Android / Windows: Ücretsiz)

Chrome 34.0.1847.114

Uygulama gittikçe masaüstü versiyonuna yaklaşıyor. Artık kapatılan sekmelerinizi geri açabiliyor, HTML 5 videolarını alt yazılarla izleyebiliyor ve Chromecast'a video gönderebiliyorsunuz. (iOS / Android / Windows: Ücretsiz)

Smart Voice Recorder 1.7

Voice Recorder yüksek kaliteli ses kayıtları yapıyor ve 1.7 sürümüyü le arzu edilirse sessiz duraksamaları sürebiliyor. (Android : Ücretsiz)

WhatsApp 2.11.238

Mesajlaşma uygulamasının son sürümünde gruplardan gelen bildirimleri etkisizleştirebiliyor ve galerinizdeki diğer şeylerle beraber kaydedilen medyalarınızı sürebiliyorsunuz. (iOS / Android / Windows: Ücretsiz)

YouTube 5.6.36

YouTube uygulamasında artık yorumlara Android akıllı telefonuzla cevap verebiliyor ve kendi gönderilerinizi sürebiliyorsunuz. Ayrıca Android 4.2 için video kalitesi geliştirilmiş. (iOS / Android / Windows: Ücretsiz)

iPad için Microsoft Word 1.0.1

Yeni versiyonda AirPrint uyumlu cihazlarda Word dosyalarını sadece görmekle kalmıyor, yazdırabiliyorsunuz da... Ayrıca Office 365 Home'a üye olarak dosyaları düzenleyebilirsiniz. (iOS: Ücretsiz)

Threema 1.8.2

Bu alternatif mesajlaşma uygulaması artık çok daha fazla yazı tipini destekliyor. Android sürümü 1.4.2 ile sohbet penceresinden resimleri direkt olarak gönderebiliyorsunuz. (iOS: 4,29 TL / Android: 4,95 TL)

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini eugurlu@chip.com.tr e-posta adresine gönderin.

ERCAN UĞURLU

“Eve biri lazım”

www.evebirilazim.com

“Yakında, hemen gelebilecek, pratik, referanslı ve güvenilir temizlikçi bulmak çok zor. Bu sorunu çözmek için Eve Biri Lazım dedik ve yola koyulduk,” diyor evebirilazim.com’un kurucusu Veysel Berk. Bu fikrin ardından kısa süre içinde yola koyulan profesyonel bir ekiple kurulan evebirilazim.com, evinizi tertemiz yapmak için hizmet veriyor. Kolay bir kullanımı ve büyük bir sorunu ortadan kaldıran çözümüyle dikkat çeken evebirilazim.com, size en yakın temizlikçileri bulmanıza olanak tanıyor. Site üzerinden hemen rezervasyon yapabiliyor ve ödeme kolaylığıyla da rahatlık sağlıyor. Evinizin büyüklüğünü belirledikten ve yaptırmak istediğiniz işleri belirttiğinizden sonra artık kafanız rahat; temizliğiniz hazır.

Sağlıklı yaşam

www.diyetkolik.com

“Hedeflediğin kiloya ulaşmak için doğru yerdesin” diyen Diyetkolik.com, uzman diyetisyenler tarafından hazırlanmış bir sağlıklı yaşam portalı olarak hizmet veriyor. Çeşitli diyet listelerinin bulunduğu sitede, egzersiz tüyoları ve sağlıklı yaşam için makaleler ile videolar da bulunuyor. Kolayca uygulanabilecek kişiye özel diyet listelerinin hazırlandığı site, kalori takipçisi uygulamasıyla diyet süresince bir hayli yardımcı oluyor.

Sanal turnuva

www.kolaylig.com

Oyunseverlere hitap eden bir internet sitesi olan Kolaylig.com, PlayStation platformunda yer alan futbolseverleri bir araya getirmeyi hedefliyor. Sanal futbol turnuvası ve liglerin yer aldığı internet sitesi, e-ligler konusunda birleştirici bir adım atma niteliği taşıyor. Kolaylig.com, ödüllü turnuvalar gerçekleştirmeyi de hedefliyor. Eğer FIFA ve PES oyuncusunuz bir göz atmanızı tavsiye ederiz.

Alışverişe yeni cadde

www.gittigidiyor.com/cadde

GittiGidiyor Cadde, en iyi yüzlerce markanın özel mağazaları ve yeni sezon ürünlerini, 7 gün 24 saat eş zamanlı olarak online tüketicisiyle buluşturuyor. Cadde Portre bölümüyle alışveriş konusunda rehberlik ediyor. Tekstilden teknolojiye, çocuk ve bebek ürünlerinden, kozmetiğe kadar yüzlerce markanın yeni sezon ürünlerini bulabileceğiniz GittiGidiyor Cadde’nin sunduğu hizmet ve ayrıcalıklardan sadece üyeler faydalanabiliyor.

İlginç hediyeler

www.sadeceon.com

İlgi çekici mikro servisleri ve yetenekleri, potansiyel alıcılarla buluşturan sadeceon.com, sevdiklerinize en ilginç hediyeleri vermenizi sağlıyor. Sevginizi göstermenin eğlenceli ve kolay yolu olarak görünen sadeceon.com’un farklı hediye ve sürpriz alternatifleriyle sevdiklerinize güzel anlar yaşatmak mümkün. Özel anlar için ilginç hediyeler bulabileceğiniz sitede, pek çok farklı kategori bulunuyor.

Ebeveynlere özel

www.bebekbilgi.com

Bebek bekleyenlere ve ebeveynlere özel bir internet sitesi olan Bebekbilgi.com, bebek ve çocuklara özel pek çok yararlı bilgi sunuyor. Bebek psikolojisi, gebelik, bebek ve beslenme, bebek ve uyku, bebeğin bakımı, bebek hastalıkları, bebek aşıları, güvenlik, ihtiyaç listesi ve gelişimi kategorilerinde haber, makale ve daha pek çok içerik sunan Bebekbilgi.com, mutlaka her anne baba adayı tarafından ziyaret edilmesi gereken bir platform.

Açık kaynak kod

www.phpservisi.com

Programlamayla uğraşan kullanıcıların ilgisini çekebilecek olan PHP Servisi, özellikle açık kaynak kodlar üzerinde duran bir internet sitesi. PHP dışında Unity3D oyun motoru üzerine de bilgilerin bulunduğu internet sitesinde teknoloji hakkında bilgiler de bulunuyor. Pek çok programlama diline ilişkin bilginin yer aldığı internet sitesinde, örnek kod uygulamaları da bulunuyor. Özellikle programcılar tarafından ziyaret edilebilir.

Otomobile özel

www.otomagazinhaber.com

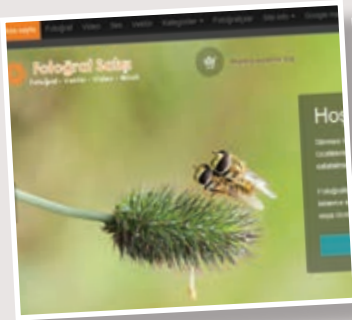
Yalnızca otomobillere özel içerik üreten Otomagazinhaber.com, otomobil haberciliği yapan bir internet sitesi. İçeriğinde otomobillere özel haberlere, incelemelere, foto galerilerine ve videolara yer veren internet sitesi, böylece otomobille ilgili ziyaretçiler tarafından ilgi çekici bulunabilir. Eğer siz de otomobil dünyasına merak duyanlarsanız Otomagazinhaber.com'un içeriklerinden yararlanabilirsiniz. Sitede forumların eksikliği hissediliyor.

Çocuklara özel

www.cocuk-gelistimi.com

Tamamen çocuklara özel olarak geliştirilen Cocuk-gelistimi.com; çocuk gelişimi, çocuk sağlığı ve çocuk eğitimi konularında içerik üretiyor. Anne ve babalara özel tüyoların yer aldığı sitede, bebek bakımı, çocuk eğitimi, çocuk gelişimi, çocuk güvenliği, çocuk sağlığı ve okul öncesi eğitim kategorilerinde yararlı bilgiler mevcut. Oldukça geniş bir içeriğe sahip olan internet sitesi, verdiği bilgilerle ebeveynler tarafından beğenilebilir.

Satılık fotoğraflar

www.fotografsatisi.net

Fotoğraf Satışı isimli internet sitesi, siteye üye olan ziyaretçilerin fotoğraflarını satabilmelerinde yardımcı olan bir platform. Yalnızca fotoğraf da değil, bunun yanında grafik çalışmaları, videolar ve ses dosyalarının da yer aldığı sitede, ilk etapta üyelik gerekiyor. Üyeliliğinizi tamamladıktan sonra siz de kendi fotoğraf ve diğer çalışmalarınızı siteye yükleyebilir ve ziyaretçiler için sergileyebilirsiniz.

Cep telefonu için

www.mobilcadde.com

Tamamen cep telefonları üzerine dayalı bir internet sitesi olan mobilcadde.com, cep telefonları hakkında her şeyi sunuyor. Kılıflar, koruyucu filmler, şarj aletleri, kablolar ve daha pek çok cep telefonu aksesuarının yer aldığı internet sitesinde, markaya özel aksesuarlar da sunuluyor. İnternet sitesinde ayrıca kulaklıklar, oto araç ürünleri, stylus kalem, bataryalar, hafıza kartları ve diğer ürünler de yer alıyor.

Yeni bir başlangıç

www.siberalem.com

Türkiye'nin en büyük ilişki ve arkadaşlık sitelerinden biri olan Siberalem.com'un yepyeni Android uygulamasıyla artık sadece bilgisayar başında değil dilediğiniz her yerde arkadaşlarınızın bir tıkla yanınızda. Android uygulaması, ilk günde 1000'den fazla kişi tarafından kullanılmaya başladı. Kullanımı çok rahat olan uygulamanın en fazla indirildiği iller arasında İstanbul, Ankara ve İzmir başı çekiyor.

Kişisel teknoloji sitesi

manilsenyurt.blogspot.com

Kişisel bir internet sitesi olan manilsenyurt.blogspot.com, özellikle teknoloji alanında yazıları kaleme alıyor. Teknolojik ürün incelemelerinin yer aldığı internet sitesinde aynı zamanda teknolojiyle alakalı daha pek çok kategori kendine yer buluyor. Bunlar arasında gündemi meşgul eden ve günceli yakalayan haberler olduğu gibi, Android işletim sistemiyle ilgili konular ve oyunlara özgü kategoriler de okuyucularla buluşuyor.

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
[www.twitter.com/mahmutkarsliolu](https://twitter.com/mahmutkarsliolu)
www.instagram.com/mahmutkarsliolu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarsliolu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Nadya Satella, Windows 9'un çıkış tarihini öne çekip Windows 8'in başarısızlığını bir an önce geride bırakmak istiyor.

Windows 8 olmadı bir de 9'u deneyelim!

Windows ME ve Vista ile aynı akıbeti paylaşacak gibi duran Windows 8'e geçmemek için direnen kullanıcılar için Microsoft, yeni sistemin çıkış tarihini öne çekmek için uğraşıyor...

AYIN SIZINTISI İstenmiyor diye erken mi veda edecek?

Birçok kullanıcı yeni arabirime alıştı belki ama hala çok büyük bir çoğunluk Windows XP ve Windows 7'den güncelleme yapmak için alışık oldukları tarzda bir arabirim beklentisi içindeler. Windows 8'de beklenen başarının yakalanamaması ve bu bekleyişin sona erdirilmesi için anlaşılan o ki Microsoft bir an önce yeni sürüm olan Windows 9'u piyasaya sürmek için çalışıyor. Ömrü kısa olan Windows 8'in yerine gelecek bir sonraki sürümünü nasıl olacağı ise şimdiden yavaş yavaş netleşmeye başladı. Son sızıntılar, yeniliklerin Charms çubuğu, masaüstü geliştirmeleri vb. üzerine yoğunlaşacağını, Windows 8'in üzerinde önemle durduğu konularda bazı geri adımlar atılacağını gösteriyor.

Threshold kod adıyla anılan Windows 9, fısıltılara göre beta sürümüyle bu sene karışımıza çıkacak. Yani Windows 9, hiç de uzagımızda değil. İşletim sisteminin final sürümü ise 2015'in ilk yarısında gelebilir. Windows 9, mobil ve tablet odaklı Windows 8'in aksine masaüstü ve mobil özellikler arasında denge kurmaya çalışacak. Bu, Windows 9'un bilişim dünyasının daha büyük bir kısmına hitap edeceği anlamına geliyor. Microsoft, masaüstü işletim sisteminin talebi hala üst seviyede olan masaüstü odaklı PC'leri yeterince desteklemesini istiyor. Windows 8.1, yazılım devinin Windows 8'i masaüstüne daha uygun hale getirmeye yönelik bir çalışmasıydı. Windows 9 ise masaüstüne yönelik değişiklikleri daha ileriye taşıyabilecek potansiyele sahip olacak.

Masaüstünde pek işe yaramayan Charms çubuğunun kaldırılacağı haberleri, Başlat Menüsünün geri gelecek olması, birden fazla masaüstü planları, topluluktan şimdiden olumlu geri bildirimler almaya başlamış durumda.

Ancak masaüstü odağı, Microsoft'un Windows Store'u terk edeceği anlamına gelmiyor. Bu, kutucuklu giriş ekranının da işinin bittiği anlamını taşıyor. Canlı kutucuklar, Windows ve Windows Phone'da görünmeye devam edecekler ve muhtemelen hiçbir yere gitmeyecekler.

Ancak Microsoft, Windows 7 sınıfında bir masaüstünü Windows'a getirecek ve masaüstünü mobil dostu arayüz ve uygulamalarla bağlamaya çalışacak Metro uygulamalarının Windows 9'da masaüstünde, pencerede çalışabilecek olması, bunun bir göstergesi.

Firma, Windows 8.1'de Windows Store'u görev çubuğuna ekleyerek bu konuda ilk önemli adımını atmıştı. Windows 8, sönük bir işletim sistemi olarak tarihe geçse de Windows 9, aynı Windows 7 gibi Vista'yı geçebilecek bir potansiyele sahip görünüyor.

AYIN TASARRUFLUSU WP8 daha az pil harcıyor!

Mobil işletim sistemleri her türlü birbirleriyle karşılaştırılsalar da farklı işletim sistemlerini çalıştıran benzer donanımlara sahip akıllı telefonların olmaması yüzünden pil konusunda bir karşılaştırma yapılamıyordu. Ancak HTC'nin aylardır konuşulan Windows Phone'lu One M8'i, sonunda gerçek oldu. Yeni One M8, hem görünüşü, hem de donanımıyla Android'li One M8'in ikizi.

Mahmut Karşioğlu'nun
blog'undaki diğer
yazıları için
TikTag'leyin

Farklı mobil sistemleri çalıştırabilen HTC One M8 ile karşılaştırma yapabilmek artık mümkün olacak

Tek büyük fark ise kullandıkları platformda. Dolayısıyla artık pil tasarrufunu da test etme şansımız doğmuş oluyor. İddialara göre Windows Phone'lu HTC One M8, Android'li kardeşine göre çok daha az pil harcıyor. HTC'nin kendi paylaştığı bilgilere göre Windows Phone'la çalışan HTC One M8, 22 saat konuşma süresi ve 528 saat bekleme süresi sunuyor. Aynı teknik özelliklere sahip Android'li One M8 ise ancak 20 saat konuşma ve 496 saat bekleme süresine sahip. Windows Phone'lu HTC One M8'i satan tek mobil taşıyıcı Verizon'un rakamları ise daha büyük bir farkı gösteriyor. Verizon'a göre telefonun Android'li modeli sadece 12 saat kullanım süresi ve 12,2 gün bekleme süresi sunarken, Windows Phone'lu model 21 saat kullanım süresi ve 15,5 gün bekleme süresi

sunuyor. HTC ve Verizon, pil ömrünü ölçmekte farklı kriterlere başvurmuş olabilirler, ancak her iki firmanın rakamları da Windows Phone'lu telefonun pil ömrünün Android'li modele göre üstün olduğunu gösteriyor.

AYIN TEKNOLOJİSİ Video düzenlemek artık çok kolay

İster geleneksel kamerayla olsun, ister gözlükler gibi vücuda monte edilen kameralarla, günlük hayatını videoya kaydedenlerin sayısı giderek artıyor. Bir etkinliğin farklı açılarından, farklı kişiler tarafından çekilmesi ise parti gibi etkinliklerde sıkça rastlanan bir durum. Disney Research'un geliştirdiği ve ay ortasında Kanada'da gerçekleştirilen SIGGRAPH 2014'te tanıttığı yöntem, farklı kameralarla çekilmiş videoları kolayca bir araya getirmeyi tamamen otomatik bir hale getiriyor. Disney'in algoritması, etkinliğin en ilgi çeken anını, belirli bir noktaya bakan kameraları sayarak alıyor ve en yüksek kaliteye, en iyi ışıklanmış bölüme veya açıya sahip bölümleri keserek son videoyu oluşturuyor.

Sistem, kameralar arasında zıplamayı engelleme gibi temel sinemacılık kurallarına uyabiliyor. Geliştirici takımına göre yazılım, deneyimli editörleri bile ham videolar üzerinde saatlerce çalışmaktan kurtarabilir. Disney Research'ten Ariel Shamir, ortaya çıkan videonun bir insan editörün elinden çıkabilecek karmaşıklığa sahip olmadığını, ancak temel aksiyonun yakalandığını ve testlerde profesyonellerin yaptığı çalışmalara benzediğini söylüyor.

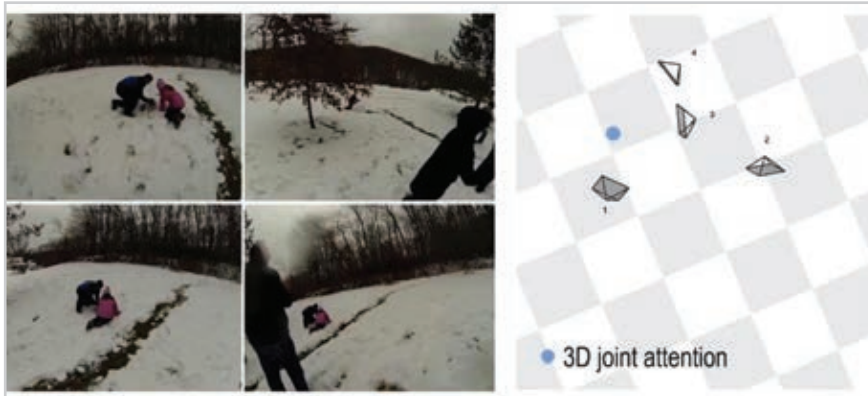
Çin hükümetinin troll'lere karşı açtığı savaşın altında aslında dünyaya sızdırılan bilgilerin engellenmesi yatıyor

AYIN SANSÜRCÜSÜ Kim olacak? Tabii ki yine Çin!

Çin'de internet troll'lerine karşı resmi kurumların büyük bir tepkisi bulunuyor. Yalan haberler yaydıkları ve ülke güvenliğini tehlikeye düşürdükleri için pek çok blog sahibi, sosyal medya kullanıcısı ve web sitesi yöneticisi Çin hükümetinin hedefinde bulunuyor.

İnternet üzerinden yalan haberler, dedikodular yayan ve halk arasında infiale neden olan ya da yurt dışında Çin'i zor durumda bırakan troll'leri durdurmanın bir yolunu bulamayan Çin, sonunda onlara karşı büyük bir çökertme operasyonu düzenledi. Pek çok web sitesi yöneticisine ve ünlü blogger'a, yaptıklarının suç olduğunu ve devam etmeleri halinde ceza alacaklarını anlatan tehdit dolu uyarılar gönderilirken, bazı sosyal medya kullanıcılarının da tutuklanmış olduğu söyleniyor.

Çin, konu hakkında bir açıklama yapmadığı için net bilgi alınamıyor ancak Çin'de ofisi bulunan Microsoft ofisinin geçtiğimiz haftalarda defalarca resmi yetkililerce basılarak tüm ofisin taciz boyutunda arandığını, daha önce de Gmail dahil pek çok Google servisinin yasaklandığını biliyoruz. Çin, bu operasyonla özellikle Dünya'ya Çin'deki gelişmeleri duyuran ve elbette bu sırada Çin hükümetini eleştirip zor durumda bırakan blogger'ları hedef alıyor. 🇨🇳

TEST Bluetooth 4.1

4.1'e güncelleme

Her yıl bir milyar adet bluetoothlu yeni aygıt satılsa da 4.1 sürümüne rastlamak çok güç. Huawei'nin TalkBand fitness kol bandı daha şimdiden duyuruldu ve 4.1'e bellenim güncellemesi en son mobil telefon yongaları (örneğin OnePlus akıllı telefondaki) için geçerli olacak.

Yeni Bluetooth'la daha az kopma

Her yıl bir milyar adet bluetoothlu yeni aygıt satılsa da 4.1 sürümüne rastlamak çok güç. Huawei'nin TalkBand fitness kol bandı daha şimdiden duyuruldu ve 4.1'e bellenim güncellemesi en son mobil telefon yongaları (örneğin OnePlus akıllı telefondaki) için geçerli olacak.

OTOMATİK BAĞLANTI İÇİN MAKSİMUM SÜRE

Bluetooth sürüm karşılaştırması

Bluetooth 15 yıldır piyasada ve ortalama her iki yılda bir yeni sürümü duyuruluyor. 4. sürümle tepeden tırnağa yenilenen Bluetooth bir de düşük enerji profiline kavuştu. Önceki sürümler bunu desteklemediğinden 4.0 ve 4.1 sürümleri geriye dönük uyumlu değil. 4.1 sürümü IPv6 ağ protokolüne geçişin altyapısını da hazırlıyor..

	Bluetooth 4.1	Bluetooth 4.0	Bluetooth 3.0	Bluetooth 2.x	Bluetooth 1.x
Ana hız	1 Mbit/s	1 Mbit/s	1 Mbit/s	1 Mbit/s	1 Mbit/s
Hız – EDR*	3 Mbit/s	3 Mbit/s	3 Mbit/s	3 Mbit/s	
Hız – yüksek hız	54 Mbit/s	54 Mbit/s	54 Mbit/s		
Kapsam (maksimum / düşük enerji)	100 m / 10 m	100 m / 10m	100 m	100m	100m
Düşük enerji kipi	■	■	□	□	□
Çift profil (aynı anda hem köle hem efendi)	■	□	□	□	□
IPv6 desteği	hazırlanıyor	□	□	□	□
NFC ile eşleşme	■	■	■	■	□
AES 128 bit şifreleme	■	■	□	□	□

* GELİŞTİRİLMİŞ VERİ HIZI

■ VAR □ YOK

LTE ile çakışmayı önüyor

Bluetooth 4.0

Bir LTE modülüyle veri alıp göndermek yakındaki Bluetooth kablosuz iletişim sürecini bozuyor. Bluetooth 4.0'da paketlerin %75'i kayboluyor..

Bluetooth 4.0	Gönderiyor	Alıyor	Gönderiyor	Alıyor	Gönderiyor	Alıyor
LTE	Gönderiyor		Alıyor		Gönderiyor	
Sonuç						

Bluetooth 4.1

Bluetooth 4.1 artık LTE yüzünden kesintiye uğramıyor. Bir filtre Bluetooth bağlantısını koruyor. Girişim olursa otomatikman kanal değiştiriliyor.

Bluetooth 4.1	Gönderiyor	Pause	Gönderiyor	Alıyor	Gönderiyor	Alıyor
Girişim filtresi	Bozulmayı fark ediyor	Kanali değiştiriyor	LTE ile senkronize oluyor	Girişimi engelliyor		
LTE	Gönderiyor				Alıyor	
Sonuç						

■ Başarılı İletim ■ Başarısız İletim

Daha kararlı Bluetooth bağlantısı

Bluetooth, 4.0 sürümüyle tepeden tırnağa yenilenmişti. 4.1 ise en önemli noktaları daha da iyiye götürüyor ve IPv6 sayesinde geleceğe uygun bir hale getiriyor

JG /Barış Emre ALKİM

Dünyada Bluetooth kadar ölümü ilan edilmiş bir başka teknoloji daha yoktur. O yüzden bu kablosuz standardın en başarılı zombilerden biri olduğunu söylesek yalan olmaz. İlk sürümü bundan 15 yıl önce yayımlanan Bluetooth günümüzde her zamankinden de fazla ağıta entegre ediliyor ve Bluetooth 4.0 sayesinde, artık hızdan ödün vermek zorunda kalmıyor. Onun yerine, Bluetooth Low Energy (diğer adıyla Bluetooth Smart) adlı güç tasarruf kipine sahip. Kapsamı 10 metreyle, veri aktarım hızı 1 MBit/s ile sınırlı da olsa bu kipte aygıtlar aktarım işlemi sırasında en fazla 10 mA akım tüketiyor. Şimdi de bir sonraki aşamaya geçmeye hazırlanıyoruz. Yaklaşık 8.000 şirketin oluşturduğu Bluetooth Special Interest Group adlı konsorsiyum, Bluetooth 4.1 sürümünü duyurmaya hazırlanıyor. Bu sadece bir devrim değil, mobil aygıt kullanıcıları için çok önemli optimizasyonları da getiriyor. Yazımızda bu teknolojinin öne çıkan noktalarını tanıtıyoruz.

Bluetooth 4.1’le gelen yeni özelliklerin çoğu “despeckling” (gürültü giderme) başlığı altında toplanıyor. Bluetooth şu anda akıllı telefon ve tabletlerin standart bir bileşeni ve LTE bağlantısı da bu aygıtlar için bir standarda dönüşüyor. Ne yazık ki Bluetooth, lisanssız 2,45 GHz frekans bandını kullanıyor. Avrupa’nın birçok ülkesinde ise 2,6 GHz bantı LTE frekans bandı sayılıyor. Bu da (sağdaki grafikte görebileceğiniz gibi) bağlantıda sürekli kesintilere yol açabiliyor. Sorun şu ki, kullanıcı olarak LTE’nin veri alışverişine müdahale etmeniz olanaksız. Kesintilerin önlenmesi isteniyorsa Bluetooth’un ayak uydurması gerekiyor. Yeni sürüm de tam olarak bunu yapıyor. Bluetooth 4.1’de LTE bandında girişimi engellemek için bir filtre var. Böylelikle, bir LTE göndericisi Bluetooth paketlerini kesintiye uğratırsa Bluetooth bunun farkına varıp karşılık veriyor. Uyarlamalı frekans atlama süreci adlı bir teknoloji sayesinde Bluetooth 4.1, girişimden bu kadar etkilenmeyen bir başka kanal buluyor, sonra yeni bir frekansta veri alıp göndermeye başlıyor. Bluetooth 4.0 paketleri LTE tarafından %75 oranında kesintiye uğratılabilirken bu rakam Bluetooth 4.1’de %25’e iniyor.

Hatasız alma ve gönderme

Bu arada, Bluetooth aktarım protokolünün L2CAP (mantıksal bağlantı denetim ve uyarılama protokolü) kanalları Bluetooth bağlantılarını birbirlerinden yalıtmakta başarılı değil. Dolayısıyla, Bluetooth ürünlerinin sayısı arttıkça birbirlerini engelleme olasılığı da yükseliyor. Bluetooth 4.1 bu tür girişimleri de önleyebiliyor. Blue-

tooth Low Energy destekli ürünler hızla çoğalıyor. Bluetooth 4.1’de ise bu enerji tasarruf kipinde sabit veri başlıklarını azaltan bir aktarım yöntemi var. Farklı veri paketlerinin başlıkları bir araya toplanıyor, ardından kullanıcı verisi bir defada aktarılıyor.

Bluetooth kullanıcıları bağlantının ikide bir kesilmesine veransın eder. Cep telefonunuzu yan odaya götürseniz bile kablosuz hoparlörlerinizin bağlantısı kesilir. Çoğu zaman için bağlantıyı en baştan elle kurmanız gerekir. Bluetooth 4.1’de ise aygıt üreticileri sabit bağlantı aralığı belirleyebiliyor, bu sayede bağlantı kesilse bile aygıtları yeniden eşleştirmek gerekmiyor. Bluetooth 4.1 aygıtları birbirlerinden üç dakika ayrı kalsalar bile bağlantıyı yitirmiyor. Önceki sürümlerde ise bağlantı en fazla 30 saniye korunabiliyordu. Bluetooth’un 3B gözlükler ve TV’lerle ilgili özellikleri, PC dünyasının dışına çıkmasını sağlıyor. Bu senaryolarda genelde birden çok aygıt aynı anda birbirine bağlamak gerekiyor. Bu eskiden hem çok zahmetli hem de TV’lerin kapasitesini zorlayan bir işlemdi. Şimdilerde ise çok daha kolay. Bluetooth 4.1’in bağlantısız yayın özelliği 3B gözlük sevenlere hitap ediyor. Bluetooth bağlantısı sadece tek yönlü işliyor, TV sabit aralıklarla veri gönderiyor, 3B gözlükler ise bu veriyi alıyor fakat onay bilgisi yollamıyor.

Bluetooth 4.1’le esnek bağlantılar

Bluetooth 4.1, mimaride de değişiklik getiriyor. Normalde Bluetooth bağlantıları efendi – köle ilkesiyle çalışır. Aygıtlardan biri hub (yani efendi) olur, diğerleri uç nokta (yani efendi). Şimdi bütün aygıtlar aynı anda bütün rolleri oynayabiliyor. Dolayısıyla da Bluetooth ile veri toplayabiliyor (örneğin nabız ölçen fitness bileklikleri gibi), bu bilgiyi de kullanması için bir akıllı telefona gönderebiliyorsunuz. Eskiden fitness takip aygıtlarını aynı anda hem bir ölçüm aletine hem de akıllı telefona aynı anda bağlamak mümkün değildi.

Yeni Bluetooth birkaç özellik daha sunuyor. Örneğin, artık uyum sorunlarıyla boğuşmayacaksınız. Bluetooth 4.1, 4.0 ile geriye dönük uyumlu. Yeni yonga da gerekmiyor. Bluetooth 4.0’dan 4.1’e geçiş için bir belenim güncellemesi yeterli. Sektör uzmanları Bluetooth’un ileride IPv6’yı da desteklemesini bekliyor. Bu henüz mümkün değilse bile adanmış iletim kanalları sayesinde IPv6’nın temelleri atıldı bile. Eğer Bluetooth’un yeni sürümü tam IPv6 desteği sunarsa Bluetooth’lu her aygıt bir IP adresine sahip olacak ve internetten erişilebilecek. Görüldüğü gibi, yeni bir Bluetooth devrimi başlamak üzere. balkim@chip.com.tr

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

FORTIS EXOSKELETON

Süper askerler yolda

Dış iskelet ismi verilen bu motorlu iskeletler, kullanıcısına ağır yükleri kolaylıkla kaldırma imkanı veriyor. Bu sayede cephedeki askerlerin zorlu arazi koşullarında, sırtlarındaki ağır yüklerle rahatça yürümesi mümkün oluyor. Lockheed Martin'in geliştirdiği Fortis ise ABD donanmasının tersanelerinde, gemi inşaat işçilerinin ağır araç gereci kolayca kullanabilmesi için tasarlanmış ve yakında kullanıma girecek gibi görünüyor. Alien filminin finalinde 30 sene önce izlediğimiz exoskeleton'lar artık gerçekten ordu tarafından kullanılmaya başlanıyor.

Bilgi için: lockheedmartin.com
Fiyat: Belli değil

HITCHBOT

Otostop çeken robot

Kanada'da bilim insanları bir deney için, otostop çeken robot ürettirler. Aslında amaç, insanların robotlara nasıl tepki verdiğini ölçmektir. Bunun için de ses ve görüntü tanıma sistemleri ile donattıkları robotlarını, otostop çeker pozisyonda otoyol kenarına bıraktılar ve sürücülerin robotu alıp gideceği yere götürüp götürmeyeceğini beklemeye başladılar. Hitchbot, çalınmadan, parçalanmadan, hasar görmeden kendi başına Kanada'yı bir uçtan bir uca geçmeyi başardı. Onu arabalarına alan yolcular onunla fotoğraflar çektiler, evlerine, otellerine götürdüler ve sonra yeniden yol kenarına bırakıp yolculuğuna devam etmesini sağladılar. Böylece Hitchbot, tek başına Amerika kıtasını boydan boya geçen ilk robot oldu.

Bilgi için: <http://www.hitchbot.me>
Fiyat: Satılık değil

SHINE

Egzersiz aksesuarı

Egzersiz takip cihazları genellikle bileğe takılan garip görünümlü bantlardan oluşur. Tüm gün bileğinizde duran bu kauçuk kaplı bileklikler kaç adım attığınızı hesaplar, ne kadar hareket ettiğinizi, ne kadar oturduğunuzu, ne kadar uyduğunuzu kayıt altına alır. Oysa Shine, hareketlerinizi takip edip günlük aktivitelerinizi kayıt altına alarak kilo vermenize yardımcı olurken, kıyafetin üzerinde şık bir aksesuar gibi duruyor. Saat gibi bileğinize takılabildiği gibi, kolye gibi boynunuza veya pantolonunuzun kenarına ya da gömlek cebinize de klipslenebiliyor. Çok hareketsiz kaldığınızda parlamaya başlıyor. iOS ve Android cihazlarınızla iletişim halinde çalışıyor.

Bilgi için: www.misfitwearables.com
Fiyat: 77 dolar

NOKE AKILLI KİLİT

Telefonunuz bütün kilitleri açsın

Bisikletinizi, değerli eşyalarınızı, dolabınızı, hatta kapınızı kilitleyip her birine ayrı anahtar taşımak istemeyenler, akıllı kilit Noke'u çok sevecekler. Bluetooth üzerinden çalışan kilit, kullanıcıyı telefonundaki bluetooth bağlantısı sayesinde tanıyor ve kullanıcı da telefon üzerindeki uygulamadan kilidi açıp kapayabiliyor. Eğer telefonun şarjı biterse, kilidin üzerindeki tuşa tanımlanmış olan şifreli dokunuşlar da kilidi açabiliyor. Eğer istenirse birden çok kişinin telefonu da kilide tanımlanabiliyor. Kilidin pili bir yıl boyunca yeterli oluyor, ardından kolayca değiştirilebiliyor.

Bilgi için: www.kickstarter.com
Fiyat: 59 dolar

MOTOPEDS SURVIVAL BIKE

Kıyamet motosikleti

Madmax veya benzeri "kıyamet sonrası dünya" filmlerinin ya da video oyunlarının ortak noktası, oradan oraya koşturan birçok motosikletlinin bulunmasıdır. Bu elbette bir rastlantı değil çünkü kıyamet sonrasında otoyolları tıkamış otomobilleri kimse gelip kaldırmayacak, siz rahat rahat sedan otomobilinizi süresiniz diye kimse benzin üretmeyecek veya dağa tepeye yol yapmayacak. O yüzden, bir kıyamet anında en güzel ulaşım aracı, az yakıt harcayan ve her yola giren motosiklettir. İşte bunun farkında olanlar için, kıyamet sonrasında kullanılacak ideal motosiklet dizayn edilmiş. Motoped firmasının ürettiği prototip şimdilik satışta değil ama bir zombi apokaliptosu yaşanırsa firma motosikleti satışa sunacak. Aklınızda bulunsun.

Bilgi için: motoped.com
Fiyat: Satışı yok

KAÇIRILMAYACAK

ATLAS'A ABONE OLACAK OKURLARI **İKİ HEDİYE** SEÇENEĞİ BEKLİYOR

"Müzikle Yolculuk" seti Yunanistan, İspanya, Arjantin ve Fransa'ya yer veriyor. Atlas, büyük boy fotoğraf kitapları ve müzik CD'leriyle abonelerini bu renkli diyarlara uzanmaya çağırıyor.

Abone olmak ve hediyeinizi seçmek için: **444 53 53**

ABONELİK FIRSATI

Ülkeleri fotoğraf ve müzikleriyle tanıtan özel albümler
İçinde yüzlerce fotoğraf ve 4 müzik CD'sinin bulunduğu, her biri 25 TL değerinde set.

Bir yıllık
aboneliğe
50 TL
değerinde
ikili set

İki yıllık
aboneliğe
100 TL
değerinde
dörtlü set

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

Windows

- 1 WINDOWS 8** Ekran kilidiyle bilgisayarınızı meraklı gözlerden koruyun
- 2 WINDOWS** Bilgisayardaki QR kodları okumak ve işlemek
- 3 WINDOWS 8** Güvenlik ve performans için uygulamaları tamamen kapatın
- 4 WINDOWS** Eksik olan DLL dosyalarını tespit edip sisteminize ekleyin
- 5 WINDOWS** Klavyeniz bozulursa ya da daha fazla güvenlik isterseniz ekran klavyesini kullanın
- 6 WINDOWS VISTA/7** Hazırda bekletme için ayrılan alanı boşaltın
- 7 WINDOWS 7/8** Tüm dosya tür adlarını Windows Gezgini'nde görünür hale getirin
- 8 WINDOWS 7** Sistem Geri Yükleme'yi kullanarak sorunları çözün
- 9 WINDOWS** Disk harflerinin temelli değiştirilmesi
- 10 WINDOWS 8.1** Sistem, Modern ekranı atlayıp doğrudan masaüstüne açılın
- 11 WINDOWS VISTA/7** Dosya türüne tanımlı programları düzenleyin

Office

- 12 WORD** Ayrılması gereken kelime çiftleri için bölünemez boşluk kullanın
- 13 EXCEL** CSV dosyaları ya da yazılardaki rakamları Excel'e aktarın
- 14 POWERPOINT** Dikey formatta sunumlar oluşturun
- 15 OFFICE 2013** Dikey formatta sunumlar oluşturun

Donanım

- 16 KLAVYE** Klavyeyle ilgili en sık karşılaşılan sorunlara kendiniz çözüm bulun
- 17 MOBİL AYGITLAR** Depolama medyalarını USBOTG bağlantısıyla doğrudan bağlayın
- 18 SABİT DİSKLER** Sistem sabit diskini Windows'tan kendi başınıza değiştirin
- 19 LENOVO DİZÜSTÜLER** Sürücülerini elle güncelleyerek açılış problemlerini giderin

- 20 BIOS** Bu yöntemle her BIOS'u kolayca sıfırlayın

- 21 MACBOOK** Pil kalibrasyonu –pil ömrünüzü uzatın

- 22 UZMAN İPUCU** Çoklu Boot DVD'lerini kendiniz yaparın

Fotoğraf

- 23 FOTOĞRAF TEKNOLOJİSİ** Geniş açılı lenslerle doğadan ilginç kesitler alın
- 24 İMAJ DÜZENLEME** Superimpose katmanlar özelliğiyle birçok imajın parlak ışıklarını birleştirme
- 25 VIDEO TEKNOLOJİSİ** DSLR'nız ile mükemmel gece çekimleri
- 26 İMAJ DÜZENLEME** Photoshop'ta panoramik fotoğraflar
- 27 ARŞİVLEME** Fotoğraflarınızı optik medyalara yazmak
- 28 FOTOĞRAF DÜZENLEME** Photoscape ile birden çok fotoğrafı düzenleme
- 29 ÇEKİM TEKNİKİ** DSLR'la takımyıldız çekimi
- 30 UZMAN İPUCU** Güçlü siyah beyaz portreler

Mobil

- 31 IPHONE** Sesli yardım Siri için en önemli komutlar ve sorular
- 32 IPHONE** Jailbreak kullanmadan iPhone uygulamaları nasıl gizlenir
- 33 ANDROID TELEFONLAR** Android'de Google Talk nasıl etkisizleştirilir
- 34 ANDROID CİHAZLAR** Root'lanmış cep telefonlarının PlayStore ülkeleri nasıl değiştirilir

Sosyal ağlar

- 35 VERİ TRAFİĞİ** FritzBox ile ağ trafiğinizin izini sürün
- 36 LEETSPEAK** Bilgisayar kurtlarının dünyasına dalın ve dillerini keşfedin
- 37 GOOGLE CHROME** Daha çok gizlilik için tarayıcınızı gizli moda başlatın
- 38 FACEBOOK** Videolar otomatik açılmasını

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

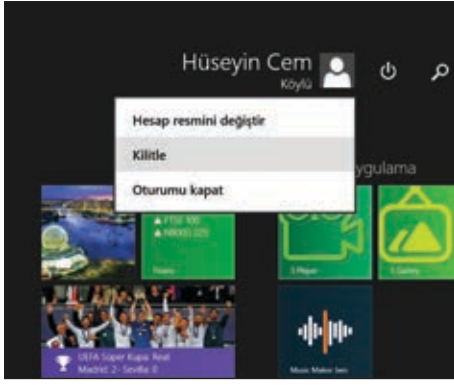
1 WINDOWS 8 Ekran kilidiyle bilgisayarınızı meraklı gözlerden koruyun

Bilgisayar başından kısa süreliğine ayrılmamız gerektiğinde, özellikle de çalışırken, bilgisayarı kapatmak ya da uykuya moduna almak verilerinizin güvenliğini sağlayabilir, fakat aynı zamanda size zaman da kaybettirir. Windows 8 ile birlikte gelen ekran kilidi, bilgisayarı kapatmadan ya da uykuya moduna almadan da bilgisayarın yabancı gözlerden uzak kalmasını sağlayabiliyor. Ekranı kilitlediğinizde tüm açık uygulamalarınız olduğu gibi çalışmaya devam ediyor ve şifrenizi girip ekranı açtığınız anda işinize kaldığınız yerden devam edebilirsiniz.

Ekranı kilitlemek için [Windows]+[L] tuş kombinasyonunu kullanabilir ya da [Ctrl]+[Alt]+[Del] tuşlarına bastıktan sonra [Enter]a basabilirsiniz. Eğer tuşları kullanmadan kilitlemek istiyorsanız, Modern arayüz ekranını açıp profil resminize tıklayabilir ve açılan menüde "Kilit" seçeneğine tıklayabilirsiniz.

2 WINDOWS Bilgisayardaki QR kodları okumak ve işlemek

QR kodları artık hayatımızın neredeyse her yerine girmiş durumda, ne var ki mobil cihazlarda kolayca kullanılabilen QR kodlar masaüstü ve dizüstü bilgisayarlar söz konusu olunca işlevsiz kalıyor. Bir web sitesindeki ya da e-postada gelen QR kodunu bilgisayar üzerinde açmak mümkün olmuyor. Bu gibi durumlarda ücretsiz araç CodeTwo QR Code Desktop Reader başarılı bir çözüm sunuyor. Ücretsiz aracı, <http://www.codetwo.com/freeware/qrcode-desktop-reader/> adresinden indirebilirsiniz. Klasik kurulum adımlarını izleyip programı kurduktan sonra araç kendiliğinden açılacak. QR kodunun olduğu siteyi ya da e-postayı açtıktan sonra araca gelin ve ortadaki "From screen" düğmesine tıklayın. Program küçülecek ve ekranın rengi biraz koyulaşacak, bu esnada + şeklindeki imleç ile taramak istediğiniz QR kodunu kutu içine tıklayarak almanız gerekiyor. Ardından program kodu tarayacak ve alt kısımda "Decoded Text" bölümünde kodun ne anlama geldiğini ya da hangi siteye yönlendirme yaptığını yazacak. Ayrıca ekran

1 Meraklı gözlerden korunun
Windows ekran kilidi hızlıca devreye giriyor ve bilgilerinizin güvenliğini sağlıyor.

2 Bilgisayardaki QR kodlarını okuyun
Becerikli küçük araç sayesinde mobil cihaza ihtiyaç duymadan QR kodları okuyabilirsiniz.

taramasının yanı sıra mevcut bir QR kod dosyasını da "From file" düğmesine tıklayarak programa taratabilirsiniz.

3 WINDOWS 8 Güvenlik ve performans için uygulamaları tamamen kapatın

Windows 8 uygulamaları alışıldık şekilde, köşedeki çarpıya basarak kapatılamıyor. Microsoft, uygulamaların açık kalmasının performansa etki etmeyeceğini ve daha sonra açılışını hızlandıracağını söylese de, arka planda çalışan uygulamalar hem sistem kaynaklarını tüketiyor hem de kullanıcıdan habersiz arka planda çalıştırdıkları servisler ile güvenlik riski yaratıyor. Uygulama ilk açılışta kullanıcıdan, yapabilecekleri konusunda izin aldıktan sonra yapabileceklerinin neredeyse sınırı bulunmuyor.

Modern arayüz uygulamalarını kapatmak için tıpkı masaüstü uygulamalarda olduğu gibi [Alt]+[F4] tuş kombinasyonunu kullanabilirsiniz. Ayrıca fare imlecini uygulamanın üst kısmına doğru götürüp işaretçi el simgesine döndüğünde tıklayıp basılı tutarak ekranın en altına götürüp bıraktığınızda da uygulama kapanacaktır. Bu işlevi dokunmatik ekranlarda parmağınızı ekranın en üstünden en altına kaydırarak da yapabilirsiniz. Farenizi ekranın sol üst köşesine götürüp biraz aşağı indirdiğinizde, açık olan modern uygulamalarının küçük resimleri ekranın sol tarafında listelenecektir, bu uygulamalar arasından kapatmak istediğinize sağ tıklayıp açılan menü-

de "Kapat"a tıklayabilir ya da farelinizin orta düğmesine tıklayabilirsiniz.

Windows 8.1 Update 1 güncellemesiyle birlikte Modern arayüz uygulamalarının da sağ üst köşesine kapatma ve simge durumuna küçültme düğmeleri eklendi.

4 WINDOWS Eksik olan DLL dosyalarını tespit edip sisteminize ekleyin

Bilgisayar kullanıcılarını en rahatsız eden hatalardan biri şüphesiz ki "DLL dosyası bulunamadı" hatasıdır. Hatayı veren programı çalıştırabilmek için eksik olan DLL dosyasını bulup programın doğru yoluna eklemeniz gerekir. DLL (Dinamik Bağlı Kıtıplık) dosyası kaybolma problemi genellikle bir veri kitaplığının üzerine veri yazıldığında ya da kitaplık silindiğinde meydana gelir. Dosya eksik olduğunda ya program hiç açılmaz ya da o dosyanın kullanıldığı aşamaya geldiğinde hata vererek kapanır. Fakat aslında problemin çözümü verdiği hata kodunda yatar, bu yüzden DLL bulunamadı hatası aldığınız zaman yapılacak en iyi şey, hata mesajında yer alan eksik DLL dosyasının ismini bir kenara not etmektir.

Eğer elinizde programın kurulum CD/DVD'si bulunuyorsa, eksik olan DLL dosyasını burada bulabilirsiniz. Eğer yükleme diskiniz yoksa eksik olan DLL dosyasını internette aratıp bulabilirsiniz.

Dikkat İnternet üzerinden DLL dosyası bulurken her zaman dikkatli olmalısınız. Bu

tür dosyalar her zaman aratıldığı için, sahte sitelerle karşılaşma olasılığınız da oldukça yüksek. Birkaç KB büyüklüğünde olan DLL dosyalarını indirmek için ek bir indirme programına ya da size adınızı, yaşınızı, nerede yaşadığınızı soran formları doldurmanıza gerek yok. Bu tür ek işlemler isteyen sitelerden kesinlikle dosya indirmeyin. İnternette yapacağınız dikkatli bir aramanın ardından ihtiyacınız olan DLL dosyasını indirip, programın kurulu olduğu klasöre ya da "C:\Windows\System32" yoluna kopyalayın. Sorunlu programı yeniden çalıştırın, eğer tekrar aynı hatayı alırsanız DLL dosyasını Windows'a tanıtmamız gerekiyor demektir.

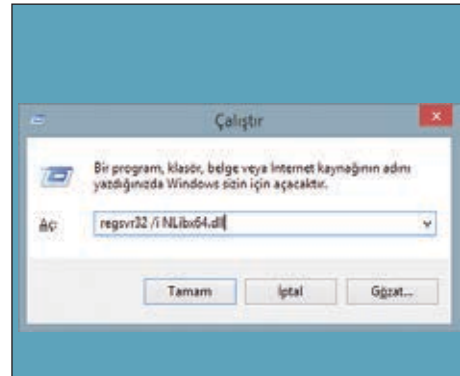
Bunun için, [Windows]+[R] tuş kombinasyonunu kullanarak "Çalıştır"ı açın. Açılan pencereye »regsvr32 /i <Dosyaadı.DLL> « yazıp "Tamam"a tıklayın. Artık DLL dosyası Windows tarafından tanınacak ve program da herhangi bir hatayla karşılaşmadan çalışacak.

5 WINDOWS Klavyeniz bozulursa ya da daha fazla güvenlik isterseniz ekran klavyesini kullanın

Bilgisayarınızın klavyesi ya da tuşlarından biri bozulduğunda çaresiz değilsiniz. Ekran Klavyesini kullanarak masaüstü ekranınızda sanal bir klavyeye sahip olabilir ve tuşlara fareyle tıklayarak klavyeyi kullanabilirsiniz. Klavyenin bozulmasının yanı sıra, Ekran Klavyesinde basılan tuşlar, klavyede

3 Kullanmadığınızı kapatın
Uygulamaları ekranın üstünden alt kenarına sürükleyerek kapatabilirsiniz.

4 Çözüm hatada gizli
Hata mesajındaki DLL dosyasının adını bir kenara not edin ve internette arayın.

yazılanları kayıt altına alan Key-Logger programları tarafından da izlenemediği için, internet ödemelerinde ya da sanal ortamda güvende kalması gereken şifrelerini girerken Ekran Klavyesini kullanabilirsiniz. Pek çok banka da, çevrimiçi bankacılık servislerinin giriş ekranlarında kullanabilmeniz için bir sanal klavye koyarlar. Elbette klavyenin tuşlarını kayıt altına alan Key-Logger programları gibi, fare hareketini kayıt altına alan programlar da bulunmakta, fakat bu tarz programların sanal klavyede yazılanları deşifre edebilmesi neredeyse imkansız.

Ekran Klavyesini açmak için “Denetim Masası>Erişim Kolaylığı Merkezi>Ekran Klavyesi’ni başlat” yolunu izleyebilir ya da [Windows] tuşuna basıp Başlat Menüsünü/ Ekranını açtıktan sonra “osk” yazıp “Enter” a basabilirsiniz. Ayrıca [Windows]+[R] tuş kombinasyonu ile “Çalıştır” penceresini açıp “osk.exe” yazarak da Ekran Klavyesini başlatabilirsiniz. Windows XP kullanıcıları “Başlat>Tüm Programlar>Donatılar>Erişilebilirlik>Ekran Klavyesi” yolunu izleyerek Ekran Klavyesine ulaşabilirsiniz.

6 WINDOWS VISTA/7 Hazırda bekletme için ayrılan alanı boşaltın

Windows klasörü altında bulunan “hiberfil.sys” dosyası sistemi hazırda bekletmekte kullanıldığı için, normal yollarla silinemez. Hazırda bekletme işlemi için Windows, sabit disk ve RAM üzerinde bir miktar alan ayırır, bilgisayarı hazırda bekletme moduna soktuğunuzda bu alanları kullanır.

Eğer hazırda bekletme modunu hiç kullanmıyorsanız, o zaman bu özelliği tamamen silebilir ve işgal edilen alanları kullanımınıza açabilirsiniz.

Bunun için; “Başlat” a basın ve arama bölümüne “cmd” yazın, çıkan sonuçlarda “Komut İstemi” ne sağ tıklayın ve “Yönetici olarak çalıştır” ı seçin. Açılan pencereye »powercfg -h off« yazın ve “Enter” a basın. Artık Başlat menüsündeki “Güç seçenekleri” lis-

5
Ekran Klavyesi
Bozulan bir klavye ya da daha fazla tedbir, Ekran Klavyesi her durumda kullanışlı.

tesinden “Hazırda beklet” seçeneği kalkacak ve bu seçeneğin sisteminizde kapladığı alanlar boşalacak.

7 WINDOWS 7/8 Tüm dosya tür adlarını Windows Gezgini’nde görünür hale getirin

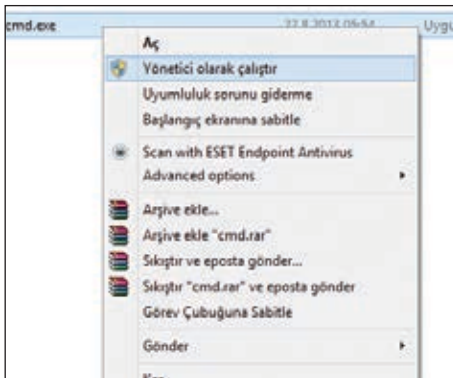
Her dosyanın türü farklıdır, dosya adında .dan sonra gelen kısım, dosyanın türünü gösterir. Fakat normalde dosya isminde bu kısım gizli tutulur. Kolay bir ayar değişikliğiyle dosya türünün de gözükmesini sağlayabilirsiniz. Özellikle de dosya türünü saptamanız ya da değiştirmeniz gerektiğinde tür ekini görmek oldukça faydalı oluyor. Dosya tür eklerini görünür hale getirmek için; Windows 7 kullanıcıları, öncelikle bir klasörü açın ve sol üst kısımda “Geri” butonunun altındaki “Düzenle” düğmesine tıklayın. “Klasör ve Arama ayarları” seçeneğine tıklayın, açılan pencerede “Görünüm” sekmesinin altındaki listede “Bilinen dosya türleri için uzantıları gizle” seçeneğinin işaretini kaldırın. Windows 8 kullanıcıları, bir klasör açın ve menü çubuğundaki “Görünüm” sekmesine tıklayın. Değişen üst menüde “Dosya adı uzantıları” seçeneğini işaretlediğinizde, tür adları da görünür hale gelecektir.

8 WINDOWS 7 Sistem Geri Yükleme’yi kullanarak sorunları çözün

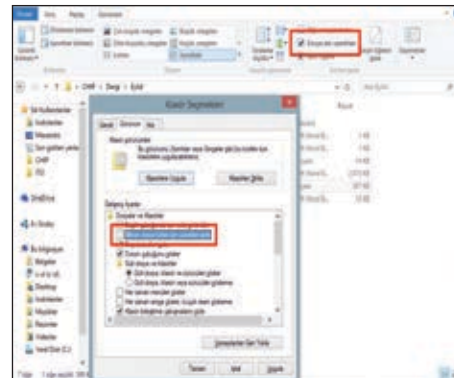
Bir program yükledikten sonra sisteminizin çalışmasında sorun meydana gelirse, Sistem Geri Yükleme’yi kullanarak sisteminizi düzgün çalıştığı zamana geri döndürebilirsiniz. Bunun için, Başlat’a basın ve arama bölümüne “sistem geri yükleme” yazıp, çıkan sonuca tıklayın. Açılan pencerede oluşturulan sistem geri yükleme noktaları listelenecek, Windows genellikle yeni bir yazılım ya da donanım yüklenirken otomatik olarak bir geri yükleme noktası oluşturur. Fakat isterseniz siz de bir geri yükleme noktası oluşturabilirsiniz. Normalde en son oluşturulan geri yükleme noktası otomatik olarak seçilir, fakat siz daha eski bir tarihe geri yükleme yapmak istiyorsanız, listedeki daha eski tarihli noktalardan birini seçin ve “İleri”ye tıklayın. Daha sonra “Son” a tıkladığınızda sistem geri yükleme işlemi başlayacak. Sisteme bağlı olarak işlem birkaç saniye ila birkaç dakika arasında sürecek ve ardından bilgisayar yeniden açılıp, eski durumuna dönecek.

9 WINDOWS Disk harflerinin temelli değiştirilmesi

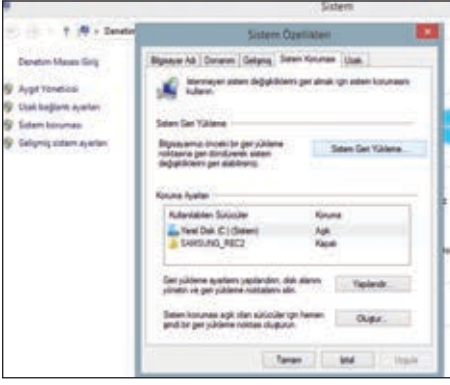
Sistemdeki her diski temsil eden bir harf vardır (örneğin C:, D:). Genellikle tüm bilgisayarlarda sistem diskini temsilen C harfi kullanılır, fakat isterseniz bu harfleri değiştirebilirsiniz. Bunun için; “Bilgisayarım” a sağ tıklayın ve açılan menüde “Yönet” i seçin ya da “Denetim Masası > Yönetimsel Araçlar > Bilgisayar Yöneticisi” yolunu izle-

6
Yönetici olarak çalıştırın
Komut İstemi yönetici olarak çalıştırarak sistem özelliklerini değiştirebilirsiniz.

7
Tür uzantılarını görün
Dosyaların türünü bilmek işinizi kolaylaştıracaktır.

8
Nerede o eski günler
Sisteminizin eskiden olduğu gibi sorunsuz çalışmasını istiyorsanız, sistem geri yüklemeyi kullanabilirsiniz.

Yerek "Bilgisayar Yöneticisi"ni açın. Açılan pencerede sol kısımdaki listede "Depolama" sekmesinin altındaki "Disk Yönetimi"ne tıklayın. Şimdi bilgisayarınızdaki tüm diskler pencerede listelenecek. Burada harfini değiştirmek istediğiniz diske sağ tıklayın ve "Sürücü Harfi ve Yolunu Değiştir" seçeneğine tıklayın. Yeni açılan pencerede harfini değiştirmek istediğiniz diski seçin ve alttaki "Değiştir" düğmesine tıklayın. Bir yeni pencere daha açılacak, burada "Şu sürücü harfini ata" kısmının karşısında bir açılır liste göreceksiniz, listeye tıklayınca, seçilebilecek harfler listelenecektir, buradan istediğiniz harfi seçip "Tamam"a basarak harf değiştirme işlemi tamamlayabilirsiniz. Artık diskinizi tanımlayan harfin değiştiğini görebilirsiniz.

Dikkat Disk harfinin değişmesiyle birlikte sistem pek çok dosya yolunu da otomatik olarak düzenleyecektir. Fakat bazı programların yolu değişmeyebilir ve bu yüzden çalışmayabilirler. Bu gibi durumlarda programın yolunu değiştirmeniz ya da programı silip yeniden yüklemeniz gerekebilir.

10 WINDOWS 8.1 Sistem, Modern ekranı atlayıp doğrudan masaüstüne açılın

Görev çubuğuna sağ tıklayın ve "Özellikler"i seçin. Açılan pencerede "Gezinti" sekmesine tıklayın. "Başlangıç ekranı" menüsünün altındaki "Oturum açıldığında veya bir ekrandaki tüm uygulamaları kapattığınızda Başlangıç yerine masaüstüne git" seçeneği-

10
Elveda kutucuklar
Küçük bir değişiklikte doğrudan sistemi masaüstüne açabilirsiniz.

ni işaretleyin ve "Tamam"a basarak çıkın. Windows'u bir dahaki açışınızda, sistem doğrudan masaüstüne açılacak..

11 WINDOWS VISTA/7 Dosya türüne tanımlı programları düzenleyin

Windows Vista ya da 7 üzerinde bir dosya türünü açması için yanlış bir programı atadıysanız sorun değil, düzeltilmesi oldukça kolay. Bunun için, açmak istediğiniz dosyaya sağ tıklayın ve "Özellikler"i seçin. Açılan pencerede "Genel" sekmesinin altında "Birlikte aç:" seçeneğinin karşısında "Değiştir" butonuna tıklayın. Yeni açılan pencerede, dosyayı açacak uygun programı seçin ve "Tamam"a basarak kaydedip çıkın.

Bunun yanı sıra Windows 8 kullanıcıları "Denetim Masası > Varsayılan Programlar > Dosya türünü veya protokolünü bir programla ilişkilendirin" yolunu izleyerek de sistemde kayıtlı olan tüm dosya uzantılarını ve ilişkilendirildikleri programları görebilir ve düzenleyebilir. Bunun için, değiştirmek istediği uzantıyı listede bulup seçtikten sonra üst kısımdaki "Programı değiştir" butonuna tıklayıp, açılan pencerede yeni programı seçmek yeterli. Eğer ilişkilendirilen programı değiştirmek değil de dosyanın bir program ile ilişkilendirilmesini tamamen kaldırmak istiyorsanız, bunu yapmanın tek yolu Kayıt Defteri üzerinden geçiyor. ExtMan (<http://www.extman.com/files/ExtMan.zip>) gibi ücretsiz araçları kullanarak Kayıt Defteri üzerindeki değişiklikleri kolayca yapabilirsiniz.

Bu kapıdan her şey girer.

Çünkü CHIP okurlarının doğru karar vermesi için en bağımsız en güvenilir ve en tarafsız testler CHIP test merkezinde uygulanır.

OFFICE

Çalışırken verimliliğinizi artıracak ipuçları ve püf noktaları

12 WORD Ayrılmaması gereken kelime çiftleri için bölünemez boşluk kullanın

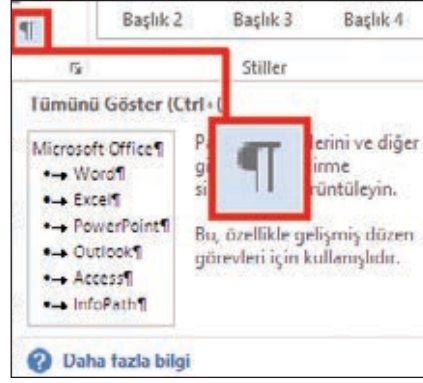
Word'de yazı yazarken, kelime satıra sığmadığı zaman, tüm kelimenin bir alt satıra taşındığını görürsünüz. Fakat özel isimler, şirket isimleri ya da başlıklar gibi, kelimeler birbirinden ayrıldığında anlam bütünlüğü kaybolacak cümleleri (ya da kelimeleri) yazarken kelimelerin bir arada kalmasını sağlamak için bölünemez boşluğu kullanabilirsiniz. Bu sayede yazının formatı ya da boyutu değişse de yazınızın düzenini korumuş olursunuz.

Bölünemez boşluk bırakmak için, ayrılmasını istemediğiniz kelimelerin arasında boşluk tuşu yerine [Ctrl]+[Shift]+[Boşluk] tuşlarına basarak bölünemez boşluk bırakabilirsiniz.

Not Görünüşte normal boşluktan hiçbir farkı olmayacaktır, ancak "Tümünü Göster" [¶] butonuna tıkladığınız zaman bölünemez boşluk ve normal boşluk arasındaki farkı görebilirsiniz. Normal boşluklar küçük bir yuvarlak işaretiyle gösterilirken, bölünemez boşluklar derece işaretiyle gözükecektir.

13 EXCEL CSV dosyaları ya da yazılardaki rakamları Excel'e aktarın

Excel'e dışarıdan veri aktardığınızda rakamların "kendiliğinden" tarihe döndüğüne şahit olmuşsunuzdur. Örneğin, yazıdaki

12
Tümünü göster
Bölünemez boşlukları görmek için bu düğmeye basın.

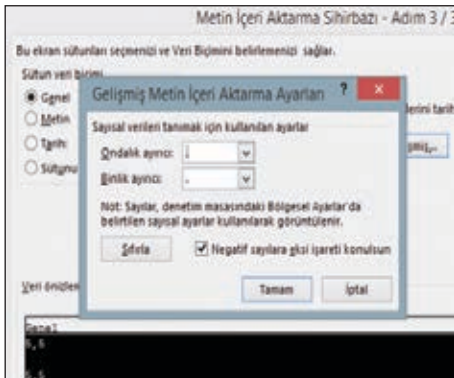
"5.5" sayısı bir anda Excel'de "5.Mayıs" olarak karşınıza çıkar. Bu sorunu aşmanın iki yolu var. Birinci ve en kolay yolu, verilerin yanlış görüntülediği hücreleri seçip sağ tıklayın ve "Hücreleri biçimlendir" seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede sol kısımdaki "Kategori" sekmesinin altındaki listede "Tarih" yerine "Sayı"yı seçin ve "Tamam"a basarak kaydedip çıkın. Fakat içeri aktardığınız metin dosyasındaki rakamlar virgülle değil de (5,5), noktayla ayrılmışsa (5.5), Excel bu rakamları otomatik olarak tarih formatında yazıyor ve hücre biçimlendirmeye bile bu sorun halledilemiyor. Bu durumda yapılması gereken, Excel'in menü çubuğunda "VERİ" sekmesine tıklamak ve altında "Metinden" seçeneğine tıklayarak, metni Excel'in içine aktarmak. Açılan pencerede içeri aktarmak istediğiniz metin dosyasını ya da CSV dosyasını seçin ve "Tamam"a basın. Şimdi yeni açılan pencerede 1. adımda "Sınıflandırılmış"ı seçip "İleri"ye tıklayın. 2. adımda hangi işareti kullanarak hücreleri ayırmak istediğinizi seçin ve "İleri"ye tıklayın. Son olarak 3. adımda "Gelişmiş" butonuna tıklayın, açılan pencerede "Ondalık ayırıcı" seçeneğini "virgül" yerine "nokta" ile değiştirin. "Son"a tıkladıktan sonra tekrar küçük bir pencere açılacak ve metni hangi hücrelere eklemek istediğinizi soracak, bunu da ayarladıktan sonra artık noktayla gösterilmiş küsuratlı rakamlar tarih olmaktan çıkıp, normal olarak Excel dosyasında gözükecek.

14 POWERPOINT Dikey formatta sunumlar oluşturun

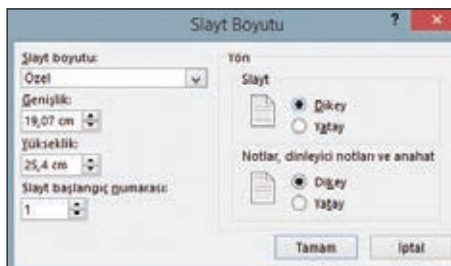
Klasik yatay formattansa, dikey format sunumlar için daha çok uygundur. PowerPoint üzerinde bir sunum yapacağınız zaman otomatik olarak size yatay bir sunum sayfası açar. Bunu değiştirmek için, menü çubuğunda "TASARIM" sekmesine tıklayın, değişen menü çubuğunda "Slayt Boyutu"na tıklayın ve açılan menüden "Özel Slayt Boyutu"nu seçin. Yeni açılan pencerede sağ kısımdaki "Yön" sekmesinde Dikey'i seçebilirsiniz, isterseniz sol tarafta "Slayt boyutu" listesinden de sunum yapacağınız alanın büyüklüğünü belirleyebilirsiniz. Sunumunuzu yapmadan önce projektörün sunum yapacağınız formata uygun olup olmadığını mutlaka kontrol edin, aksi takdirde dikey formatta projeksiyon alanının büyük bir kısmı boş kalacaktır.

15 OFFICE 2013 Dikey formatta sunumlar oluşturun

Office 2013'te daha önceki Office sürümlerinde kullandığımız kısa yollar hala geçerli. Örneğin CTRL+C yine öğeleri kopyalar ve CTRL+V yapıştırır. Office 2013'te kısa yol tuşlarını kullanmak için Alt tuşu basılıp bırakılır. Tüm sekmeler üzerinde, o sekmeyi temsil eden harfler görürsünüz. Örneğin, Giriş sekmesi için Ş, Ekle sekmesi için O.

13
Ayırıcıyı seçin
Küsurat ayırıcı bazen virgül bazen de noktayla gösterilir, duruma göre değişiklik yaparak dosyayı Excel'e aktarabilirsiniz.

14
Dikey formatta sunum
Dikey formatın daha uygun olduğu zamanlarda PowerPoint'i bu duruma göre ayarlayabilirsiniz.

YEPYENİ

**ÖRTÜNÜN
ALTINDA DAHA
FAZLA GÜÇ.**

ASHAMPOO WINOPTIMIZER 11

Ashampoo WinOptimizer 11, sistem detaylarını kapsamlı bir şekilde sağlamanın yanı sıra şimdiye kadarki en hızlı WinOptimizer'dır. Tamamen yeniden geliştirilen çekirdek algoritmaları ve temelden program kodlaması, onu bir manşet yapıyor.

**DAHA FAZLA BİLGİ
Mİ İSTİYORSUNUZ?**

Buradan tarayın

ÜCRETSİZ DENEYİN:
www.winoptimizer.com

DONANIM

Tüm aygıtlarınızı yaşama döndürüp en iyi biçimde kullanın

16 KLAVYE Klavyeyle ilgili en sık karşılaşılan sorunlara kendiniz çözüm bulun

Bir yanlış tuşa bastınız ve klavyeniz başına buyruk davranmaya başladı. Eğer siz ya da bir araç klavye düzenini “İngilizce” olarak biçimde değiştirdiyse klavyenizdeki tuşlara bastığınızda başka harflerin çıktığını fark edeceksiniz. Genelde görev çubuğundaki bir simgede ülke ayarını görebilir, buna basarak ya da [Shift]+[Alt] kısayoluyla daha hızlı biçimde değiştirebilirsiniz.

Çoğu zaman da dizüstü klavyelerinin kullanırken harf yerine sayı çıktığını görürsünüz. Bu sorunu da [Fn]+[Num] tuşlarına basarak gidermek elinizde.

Eğer klavyeyi kullandığınızda harfler metne eklenmiyor da üzerine yazıyorsa buna [Insert] tuşuyla son verebilirsiniz. Insert birçok programda harflerin üstüne yazma kipini etkinleştirir.

Eğer tüm harfler büyük harfe dönüştüyse sol Shift tuşunun üstündeki Caps Lock’a bir kez basarak düzeltebilirsiniz.

17 MOBİL AYGITLAR Depolama medyalarını USB-OTG bağlantısıyla doğrudan bağlayın

USB OTG çok kullanışlı bir USB standardı.

17 Doğrudan bağlı
Mobil aygıtlar USB OTG kabloluyla karşılıklı iletişim kurabiliyor.

16 Üç işlev
Çoğu dizüstü klavyesinde bir tuşun üç işlevi olabiliyor.

Bu, “USB On the Go” sözcüklerinin kısaltması. Bu yöntemle yazıcı, akıllı telefon, sabit disk, klavye ya da dijital fotoğraf makinesi gibi aygıtları birbirine kolayca bağlayabilirsiniz. Söz gelimi, fotoğraf makinenizdeki fotoğrafları akıllı telefonunuza aktarmak için bilgisayarı açmanıza gerek kalmayabilir. USB OTG ile USB bellekleri akıllı telefonlara doğrudan bağlayabilirsiniz. Bunun için iki şeye dikkat etmeniz gerekiyor. İlk önce iki aygıt da USB OTG standardını desteklemeli. İkincisi, iki aygıtı birbirine bağlaması için özel bir USB OTG kablosuna ihtiyacınız var. Bu kabloları internet mağazalarından birkaç avroya satın alabilirsiniz. Aygıtlarınızın USB OTG uyumlu olup olmadığını ya ürünün üzerindeki ya da ürün kutusundaki USB etiketinden öğrenebilirsiniz. OTG uyumlu aygıtlarda bildiğiniz USB logosunun altında ek bir ok işareti ve “OTG” harflerini göreceksiniz.

18 SABİT DİSKLER Sistem sabit diskini Windows’tan kendi başınıza değiştirin

Windows 7’de sistem sabit diskini hatalı olduğuna ve değiştirilmesi gerektiğine ilişkin mesaj aldınız. Kullanışlı bir özellik sayesinde, Windows’u yeniden kurmanıza

gerek yok. Tek yapmanız gereken sistem bölümünü yeni sabit diske kopyalamak. Bunun için, sabit diski değiştirmeden önce tüm verilerinizi yedeklemelisiniz. Bu yüzden de önce bir harici sabit disk kullanmanız gerekiyor. Denetim Masası’ndan “Sistem ve Güvenlik” kısmına gidin, burada “Bakım Merkezi”ne tıklayın, sonra da “Yedekle”yi seçin. Windows şimdi size hangi sabit diski yedeklemek istediğinizi soracak. Geçici olarak bağladığınız harici sabit diski seçin.

Yedekleme işleminin ardından PC’nizi kapatıp güç kaynağının bağlantısını kesin. PC’nin kasasını açıp bozuk diski yenisiyle değiştirin. Ardından PC’yi Windows 7 kurulum DVD’siyle başlatın. Kurulumun ardından Windows 7 otomatikman kurulum rutinini yükleyecek. Seri numarasını girdikten sonra işletim sisteminin hangi disk bölümüne kurulacağını da seçmelisiniz. Sunulan seçenekleri kullanarak yeni sabit diski bölümlen ve NTFS ile biçimlendirin.

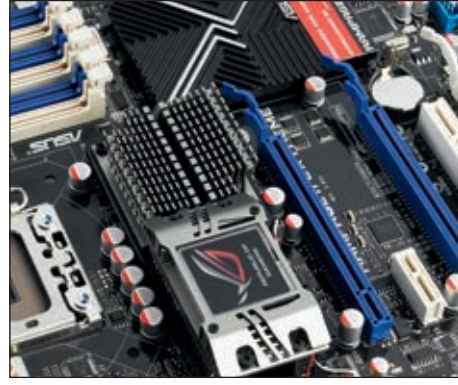
Ardından Windows kurulumunu yarıda bırakıp çıkın, PC’yi kurulum CD’sinden açın. Şimdi “Tamir Seçenekleri”ni, buradaki seçenekler arasından da “Bilgisayarı geri yükle”yi seçin. Araç, bağlı olan harici sürücüdeki yedeği bulacak. Win 7’ye hedef sür-

18 Disk değişimi
Sabit diskiniz başınızı ağrıyorsa Windows araçlarıyla yeni diske taşıabilirsiniz.

19
Yeni sürücü imdada koşuyor
Parmak izi yazılımı güncellenince bilgisayarın açılıp kapanmasında sorun olmuyor.

20
Pili sökün
Pili birkaç dakika anakarttan ayırınca BIOS kendi kendini sıfırlıyor.

rücüdeki verilerin üstüne yazılmasını onayladığınızı belirtin. Bir süre sonra taşıma işlemi tamamlanacak ve Windows 7'niz bundan böyle yeni diskten çalışacak.

19 LENOVO DİZÜSTÜLER Sürücülerini elle güncelleyerek açılış problemlerini giderin

Lenovo dizüstüleri, özellikle de ThinkPad T serisi açılış ve kapanış sırasında nispeten daha çok sorunla karşılaşılıyor. İlgili forumlar bu sorunla ilgili mesajlarla dolup taşıyor.

Sorunun nedeni düzgün yazılmamış bir sürücü ve siz parmak izi tarayıcının sürücüsünü güncelleyene kadar da devam ediyor.

Sürücüyü güncelleme temelde iki yolu var. İlk Lenovo web sitesine girip güncelleme aramak. Bunun için dizüstünüzün seri numarasını ve model numarasını eksiksiz olarak web sitesinin Support kısmına girin. Karşınıza dizüstü bilgisayarınızın her bileşeni için sürücülerin bulunduğu, uzadıkça giden ve işletim sistemi sürümlerine göre sınıflandırılmış bir liste çıkacak. Şimdi burada işletim sisteminize uygun "Fingerprint Manager Pro" sürücü paketini bulun, indirip kurun.

Lenovo Think Vantage araçları arasın-

dan "Lenovo Think – Vantage System Update" seçeneğini kullanırsanız bu süreç çok daha rahat geçiyor. Söz konusu program tüm yeni sürücü sürümlerine karar veriyor ve bunları "kritik," "önerilen," ve "İsteğe bağlı" olarak gruplara bölüyor. Fareyle iki kez daha tıkladığınızda kurulum otomatikman ilerliyor.

Geriye tek bir soru kalıyor: Bu sorun bir önceki yılın Aralık ayından bu yana tartışılıp durduğu ve çözümünü belli olduğu halde, Lenovo neden bu yılın Nisan ve Mayıs aylarında bile sorunu gideremiyor?

20 BIOS Bu yöntemle her BIOS'u kolayca sıfırlayın

Bilgisayarınızı kapatın. Güç kaynağını prizden çekin. Açma düğmesine tekrar basarak aygıtta kalan akımı da boşaltın.

Şimdi PC'nizin kasağını açın. Anakartın üstünde küçük, yuvarlak bir pil göreceksiniz. Hafifçe yanına bastırarak yuvasından çıkarın. Üreticiden üreticiye fark olduğu için, pili tekrar takmadan önce iki dakika kadar beklemeniz gerekebilir. Artık bilgisayarınızın kasağını kapatabilirsiniz. Yeni anakartlarda BIOS'u pili sökmeden de sıfırlamaya yardımcı olan bir düğme oluyor. Bu bilgiyi anakartın kullanım kılavuzunda bulabilirsiniz. BIOS menüsünde de genelde

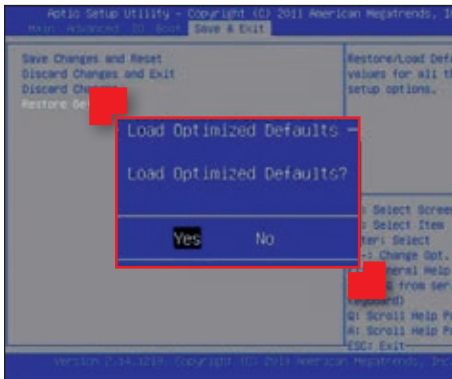
"Factory Reset" seçeneği oluyor. Buna tıkladığınızda BIOS fabrika ayarlarına dönüyor.

21 MACBOOK Pil kalibrasyonu –pil ömrünüzü uzatın

Eğer MacBook'unuzu genelde prize takılı kullanıyorsanız o zaman birkaç ayda bir pilini kalibre etmeniz öneriliyor. Böylece sistem, pillerinizi en iyi biçimde korumak için gereken durum bilgisini elde ediyor. MacBook'unuzun adaptörünü prize takıp pili tamamen şarj edin. MagSafe adaptörünüzün ışığı yeşile dönmeli. Bu sırada Mac'inizi her zamanki gibi kullanabilirsiniz.

Sonra piller en az iki saat boyunca tamamen şarj olmuş durumda kalmalı. Mac'inizle hâlâ çalışabilirsiniz ama fişini çekmeyin. Şimdi de MacBook'un fişini çıkarıp düşük pil uyarısı alana kadar çalışmayı sürdürün. Açtığınız tüm belgeleri kaydedin, MacBook'u uyku moduna girene kadar kullanın.

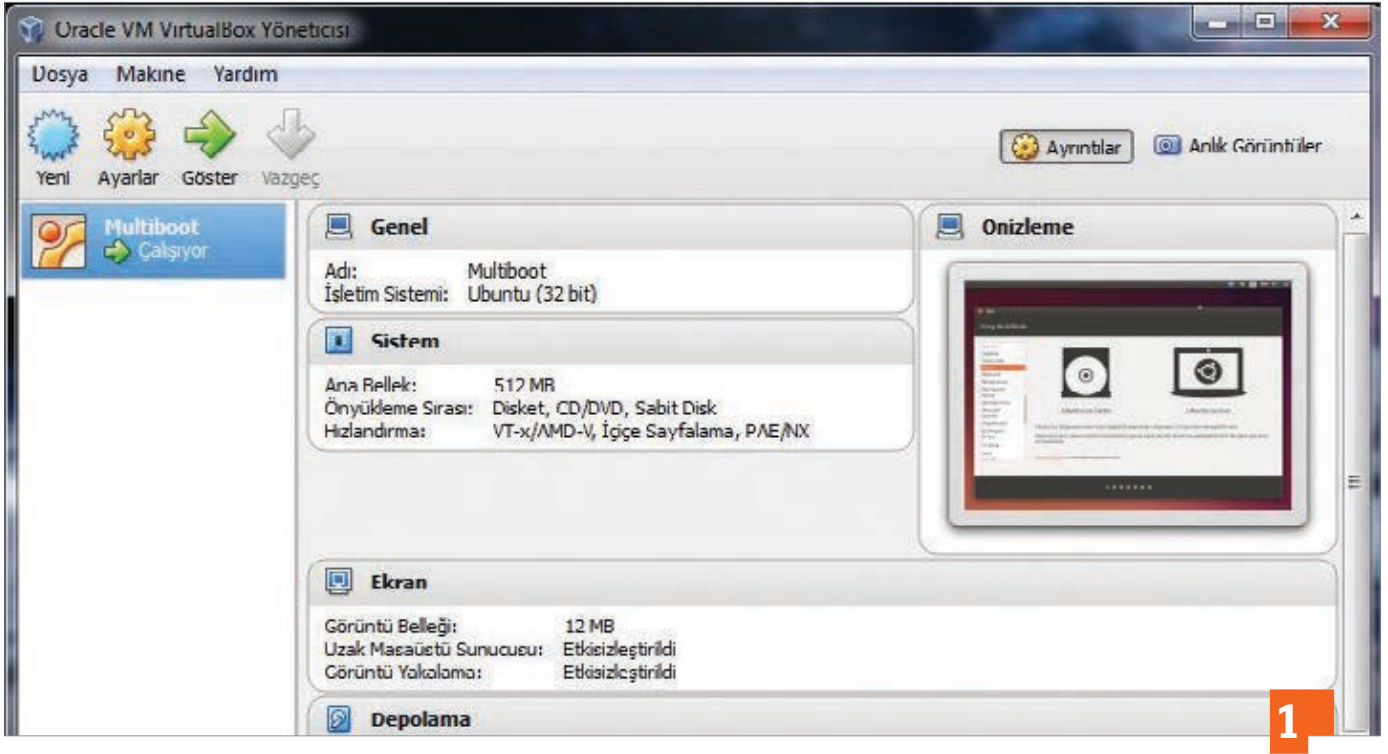
Şimdi MacBook'u en az beş saat bu konumda bırakarak son enerji rezervinin de kullanılmasını sağlayın. Ardından pili yine tamamen şarj edin. Şarj sürecini bozmadığınız sürece MacBook'unuzla çalışabilirsiniz. MagSafe'in ışığı yeşile döner dönmez kalibrasyon tamamlanmış demektir.

20
Tuşlarla
Klavyeden BIOS'u orijinal durumuna döndürmek mümkün.

21
Pilleri kalibre edin
MacBook ancak pilin tam olarak ne kadar şarj tuttuğunu bilince çalışma süresini tahmin edebiliyor.

Çoklu Boot DVD'lerini kendiniz yaratın

Her Boot CD ya da DVD'sini kendi veri ortamınıza yazmanız sadece kaynaklarınızı harcamıyor, aynı zamanda gereksiz de

Ozan Kaya / KB

Arkadaşlarınızın PC ya da dizüstüleri bozulduğunda çağırıldığı kişi misiniz? Bilirsiniz genelde kurtarma DVD'leri bu işler için gerektiğinde evde unutulur. Uzmanımızın ipuçlarıyla bu sorunu ortadan kaldırebilirsiniz.

Birçok Boot disk kombinasyonunu tek bir DVD'de toplamanız için gereken sadece biraz sabır ve birkaç satır konsol komutu. Bir dahaki sefere ihtiyaç anında hazırlıksız yakalanmayacaksınız.

DVD üzerinde kafa yorma

Başlamadan önce, ilk olarak veri ortamınızı değerlendirmeniz gerekmektedir: DVD veya CD'nin boyutu ne kadar olmalı? Ve: İhtiyaç anında hangi araçlara ve alternatiflere ihtiyacınız olacak? Örneğin, birçok bölme programı bulundurmanız o kadar da gerekli değil. Eğer mümkünse birçok aracı tek bir arayüzde toplamaya çalışın.

Bu prosedür sadece bir kurtarma operasyonunda değil, aynı zamanda Linux Multiboot DVD'lerinde de uygulanabilir. Böylelikle birçok canlı sistemi sadece bir arayüzde test edebilir, boş olanlarla zaman harcamazsınız.

Nasıl yapılır

1 Sanal sistem için taban yazılımı

Kendi Multiboot ortamınızı (DVD ya da çubuk) yaratabilmeniz için gerekli birkaç ön işlem bulunmakta. download.chip.eu adresine gidin ve Oracle VM Virtual Box yazılımını ve ilgili geliştirme paketini indirin ve kurun.

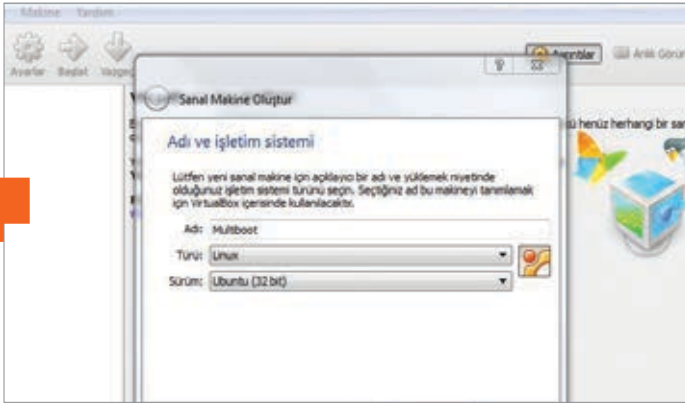
2 Sistem ortamını yaratın

Bir sonraki adımda, CHIP Online'dan ya da geliştirici site olan ubuntu.com'dan direkt olarak indirebileceğiniz Linux sistemi Ubuntu'nun 32 Bit sürümüne ihtiyacınız olacak. İndirme işlemini tamamladığınızda, ISO dosyasını VirtualBox'a entegre edin. Bunun için »New« butonuna tıklayın ve sonraki diyalogda sistem adı için "Multiboot" gibi bir isim girin. »Type« için »Ubuntu«'yu, sistem için »Ubuntu (32 bit)«'i seçin ve »Next«'e tıklayın.

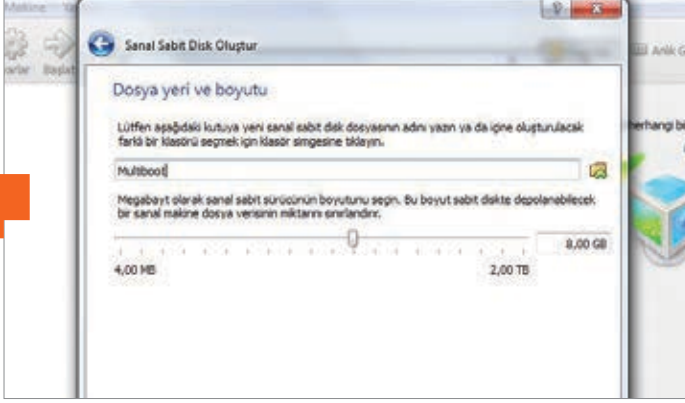
3 Hafıza ayarlarını belirleyin

Bellek durumuna göre sanal RAM'in boyutunu belirleyin ve

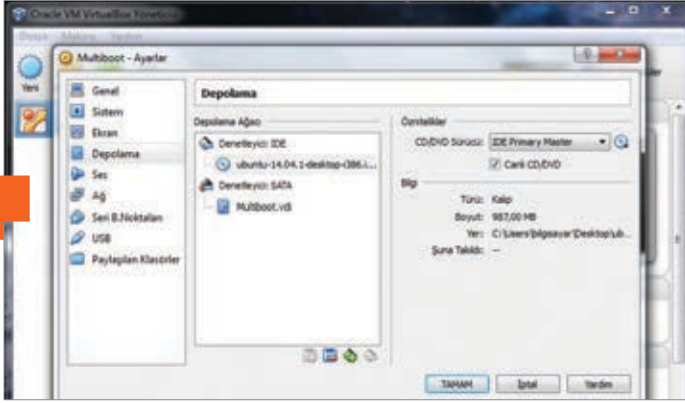
2

3

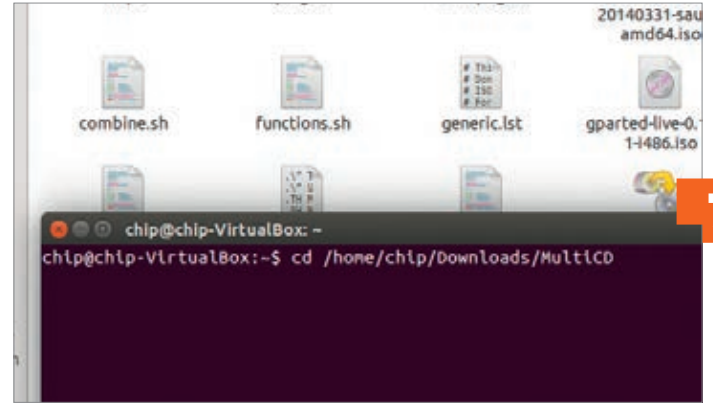
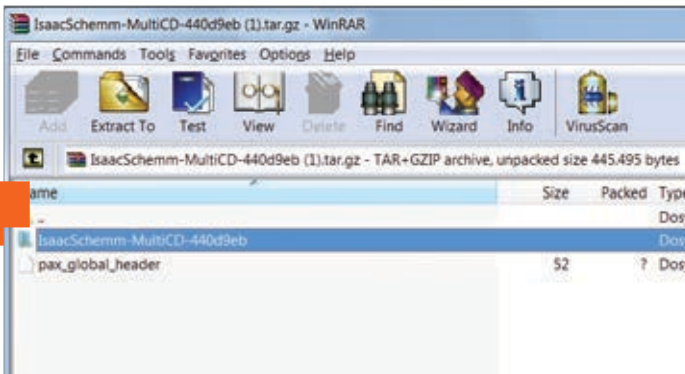
4

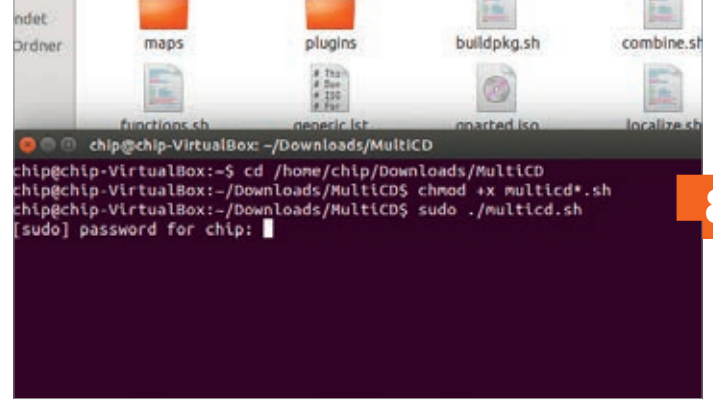
5

6

7

8

»Next« ile işleme devam edin. Sonraki adımda HDD yaratıp, yaratmak istemediğiniz sorulacak. »Generate hard disk«'i seçin ve aynı adlı butona tıklayın. Önceden belirlenmiş seçenekleri sonraki diyaloglarda »Next« ile onaylayın.

4 ISO dosyasının entegrasyonu

VirtualBox yapılandırmasını bulun, üzerine tıklayın ve »Change«'i seçin. Mass Storage« kategorisine tıklayın. CD ROM sürücüsünün ayarlarını yapılandırmak için, »Controller: IDE« altındaki CD ikonuna tıklayın, sağ taraftaki pencereden »Attributes«'u »Primary Master« olarak değiştirin ve »Select file for virtual CD/DVD medium«'a tıklayın. ISO dosyasının dizinini girin ve diyalogu »Open«, »OK« ile tamamlayın.

5 Ubuntu'nun yüklenmesi

Kurulumla başlamak için VirtualBox'ta »Start«'ı seçin, Ubuntu başlatılacaktır. Kurulum diyalogunda ayarları belirleyin. Sistemi yeniden başlatmadan önce, »Mass Storage«'ı yukarıda açıklandığı gibi değiştirin ve sürücünden ortamda olduğu gibi »Live CD/DVD«'de bulunan onay işaretini kaldırın. »OK« ile işlemi onaylayın.

6 MultiCD betiğinin indirilmesi

MultiCD betiğine ihtiyacınız olacak. Betiği <https://github.com/IsaacSchemm/MultiCD/tarball/master> adresinden indirebilirsiniz. Üzerine çift tıklayarak dosyayı açın.

7 Dosyaların hazırlanması

Betik klasöründeki ISO dosyalarını kopyalayın ve bir uçbirim penceresi açın -»cd« komutu yardımıyla, MultiCD klasörünü takip ederek (burada: »cd /home/chip/Downloads/MultiCD«) ilgili dizini açın.

8 Multiboot işlemini başlatın

Şimdi »chmod +x multiced.sh« ve »sudo ./multiced.sh« komutlarını uçbirim penceresine girin ve yönetici parolanızla onaylayın. Betik Boot DVD'nizin yaratılmasıyla başlayacak. Bitirilen dosya »multiced.iso« olarak adlandırılıyor. Buradan Brasero gibi bir yazma aracıyla DVD'ye ya da bir USB belleğe depolayabilirsiniz.

FOTOĞRAF

Fotoğraf çekimleriniz için en iyi ipuçları

23 FOTOĞRAF TEKNOLOJİSİ

Geniş açılı lenslerle doğadan ilginç kesitler alın

Doğal bir nesneyi çekiyorsanız, ona gidecek yakınlaştığınız ama yakınlaştığınız geniş açılı lensi kullanın! Her ne kadar bu iş için uzun fokal aralıklı close up lensler tercih edilse de, geniş açılı lensin de kendine özgü bir stili var. Ayrıca bu sayede ön planda yer alan nesne kadrajı hayli dolduruyor. Bunun için çekmeye değer bir şey belirleyin ve olabildiğince yaklaşın. Ögenize yaklaştıkça geniş açılı lensin efektleri devreye girmeye başlayacaktır. Örneğin çektiğiniz şey bir çiçekse, çiçeğin taç yaprakları bükülme-ye başlayacak ve daha büyük görünecek. Diğer taraftan bu tarz çekimlere hayvanlar da harika modellik yapabiliyor. Çektiğiniz hayvan, bir kedi ya da bir köpek, geniş açılı lensinizle yaklaştıkça karikatür gibi görünmeye başlıyor. Ayrıca bu çekimlerde 16 diyaframın üzerine çıkıp kısa odak aralığı kullanırsanız, harika netlik de yakalayabilirsiniz.

24 İMAJ DÜZENLEME

Superimpose katmanlar özelliğiyle birçok imajın parlak ışıklarını birleştirme

Photoshop'ta yumuşak geçiş sağlayan "Superimpose layers automatically" seçeneğiyle iki imajı ya da bir fotoğraftaki birden çok alan derinliği noktasını birleştirebilirsiniz.

Eğer katmanları otomatik olarak supe-

rimpose ederseniz iki katman arasında yumuşak bir geçiş sağlamış olacaksınız. Böylelikle örneğin iki fotoğrafı panoramik yöntemle birleştirebilirsiniz. Photoshop CS6'da bu geçişler otomatik olarak gerçekleştiriliyor. Aynı yöntemi kullanarak, fotoğrafinizdeki birden fazla netleme noktalarını tek bir katmanda bir araya getirebilirsiniz. Bunun için Photoshop'ta iki farklı katmanda görüntülenecek biçimde iki fotoğraf açın. Bunlardan arkaplan (background) katmanına sağ tıklayın ve açılan menüden "Layer from background"u işaretleyip "OK"e basın.

Eğer katmanlar kendiliğinden yerine oturmazsa bunu elle yapmanız gerekiyor. Katman penceresindeki küçük bir simgeyle bunu gerçekleştirebilirsiniz. Bu biçimde katmanları oluşturduktan sonra "Superimpose layers automatically" özelliğini kullanabilirsiniz. Bunun için [Ctrl] ya da [CMD] tuşuna basılı tutarak her iki katmanı da seçin. Daha sonra CS6'nın uygulama çubuğundan "Edit"e tıklayın ve "Superimpose layers automatically"i işaretleyin. Eğer özelliği hemen elinizin altında bulamadıysanız uygulama çubuğundan "Layers"a bakın.

Daha sonra küçük diyalog penceresinden "Panorama" ya da "Stack images"i seçin. İstedığınız özelliği belirleyince Photoshop efekti çalıştırmaya başlayacak.

23

Farklı yaklaşım
Geniş açılı lensinizle modelinize iyice yaklaşarak yapacağınız çekimler ilginç sonuçlar doğurabilir

25 VIDEO TEKNOLOJİSİ

DSLR'nınız ile mükemmel gece çekimleri

Gece çekimlerinde başarı için mutlaka hızlı bir lensiniz olmalı. Eğer lensiniz yeterince aydınlık değilse, pozlamanızın süresi biraz daha uzun olabilir ama bu video kayıtlarında soruna yol açabiliyor. Bu yüzden geniş diyaframlı hızlı bir lens tercih edebilirsiniz. Bunun için Canon'un 1.8 diyafram aralığındaki 50mm'lik lensi harika bir seçim.

Video kaydı esnasında titreşimi azaltmak için mutlaka bir üçayak kullanmanız gerekiyor. Üçayakla cihazı çevirmek zor olduğundan, bu daha yavaş video hareketleri anlamına geliyor.

Her tür çekimde her zaman için en belirleyici şey ışık. Şehir çekimleri yaparken ışık kaynağı bulmada sorun yaşamazsınız ama doğa ortamına geçtiğiniz zaman yakınlarda bir ışık kaynağı bulmanız hiç de kolay değil. Açık alanlara gittiğinizde kendi ışığınızı yanınızda taşımalsınız. Kendi başınıza yapabileceğiniz bir softbox'ı yanınızda bataryasıyla çekime götürmeniz, ışık koşullarındaki zorlukların büyük bir kısmını aşmanız anlamına geliyor. Eğer softbox edinmek için yeterli vaktiniz yoksa, hırdavatçılardan temin edebileceğiniz halojen ya da LED lambalar da işinizi görebilir.

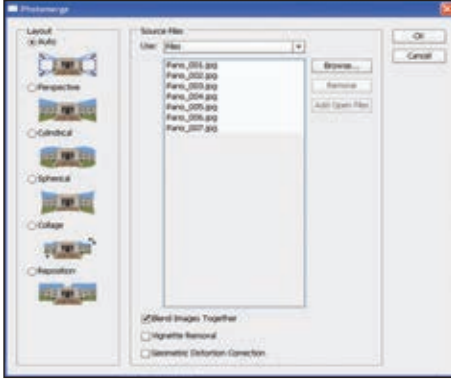
24

Birden çok odak
Çok noktalı odaklamaları artık algılayabilen CS6 ile çarpıcı netliğe kavuşacaksınız

25

Film Noir
Gece vakti iyi video çekimi için iyi ekipman ve güçlü çekim tekniği şart

26 Photoshop'la panorama Photoshop'ta art arda çekilmiş fotoğraflarınızdan panoramik fotoğraflar elde etmek çok kolay

26 İMAJ DÜZENLEME Photoshop'la panoramik fotoğraflar

Photoshop fotoğraf düzenleme yazılımını kullanarak, çektiğiniz fotoğrafların örtüşmesi için %30'luk pay bırakarak art arda çekimler yapmalısınız. Böylelikle Photoshop'ta bu görsellerinizi panoramik fotoğraf birleşimi için kullanırken bozulmalar en az seviyeye inecek. İşlemler için şu adımları takip etmeniz gerekiyor: Photoshop imaj düzenleme yazılımını çalıştırın. Üstteki menü çubuğundan "File" a tıklayın ve "Automate" in altından "Photomerge" e tıklayın.

Karşınıza yeni bir pencere gelecek. Sabit diskinizden panoramasını oluşturmak istediğiniz fotoğrafları "Search" e tıklayarak yükleyin. Yaptığınız seçimleri "OK" e tıklayarak tamamlayın. Akabinde Photoshop, panoramik efekt için fotoğraflarınızı kırpma-ya başlayacak. Bu işlemin ne kadar süreceği ise cihazınızın performansına ve birleştirmek istediğiniz fotoğraf sayısına bağlı.

İpucu: "Photomerge" ile dilediğiniz kadar fotoğrafı birleştirmeniz mümkün. Birleştirme işlemi tamamlandığı anda yeni fotoğrafınızı hemen görebiliyorsunuz. Eğer fotoğrafınızın kalitesinden memnun kalmazsanız, açılan panoramik fotoğrafı

kapatın ve aynı adımları yeni bir görünüm belirleyerek tekrarlayın. Son olarak panoramik fotoğrafınızı köşelerinden keserek işlemi tamamlayın.

27 ARŞİVLEME Fotoğraflarınızı optik medyalara yazmak

Evinizde bir köşede unutulmuş CD'ler, DVD'ler hatta Blu-ray'ler mutlaka vardır. Acaba dayanıklılıkları ne durumda? Bu sorunun yanıtı tartışmalı ama arşivlerinizi çoğaltmak ve kendinizi daha güvende hissetmek için idealler. Özellikle de çekimlerinizi orijinal boyutlarını ya da RAW hallerini saklamak istiyorsanız. Zamanla hangi fotoğrafa tekrar ihtiyaç duyacağınızı kimse bilemez. Medyalara yaptığınız yedeklemeleri, uzun ömürlü olması için serin ve kuru mekanlarda saklamanızı tavsiye ediyoruz. Zamanla tozun, medyalar üzerinde paslanmaya neden olduğunu gözlemledik. Arada bir yedeklerinizin tozunu alırsanız, uzun süre verilerinizi saklamada başarılı olacaksınız.

28 FOTOĞRAF DÜZENLEME Photoscape ile birden çok fotoğrafları düzenleme

Üst ekran köşesinde yer alan "Batch processing" seçeneğini işaretleyek, Photoscape'de aynı anda birden çok fotoğrafı

27 Hep kopyalarla çalışın Güvenliğiniz için arşivinizin bir yedeğini de medyalara alın

rafı düzenleyebilirsiniz. Ekranın sol üst köşesindeki dosya yöneticisini kullanarak görselleri açın.

Ayrıca sürükleyip bırak yöntemiyle açtığınız klasördeki resimleri uygulamanın ortasına atabilirsiniz. Yapabileceğiniz pek çok müdahalenin arasında filtreler, çerçeve oluşturma ya da boyutları değiştirme de yer alıyor. Fotoğraflarınızı istediğiniz klasöre saklamak için "Edit all" a tıklamanız yeterli.

29 ÇEKİM TEKNİĞİ DSLR'la takımyıldız çekimi

Eğer bir üçayak kullanırsanız, DSLR fotoğraf makinenizle gece yıldızları görüntüleyebilirsiniz. Çekimlerinizi mutlaka RAW biçiminde yapmanız gerekiyor. Böylelikle çok daha fazla detay elde edebileceksiniz. Diyaframı ise mümkün olduğu kadar çok açarak algılayıcıya daha fazla ışık düşmesini sağlamalısınız.

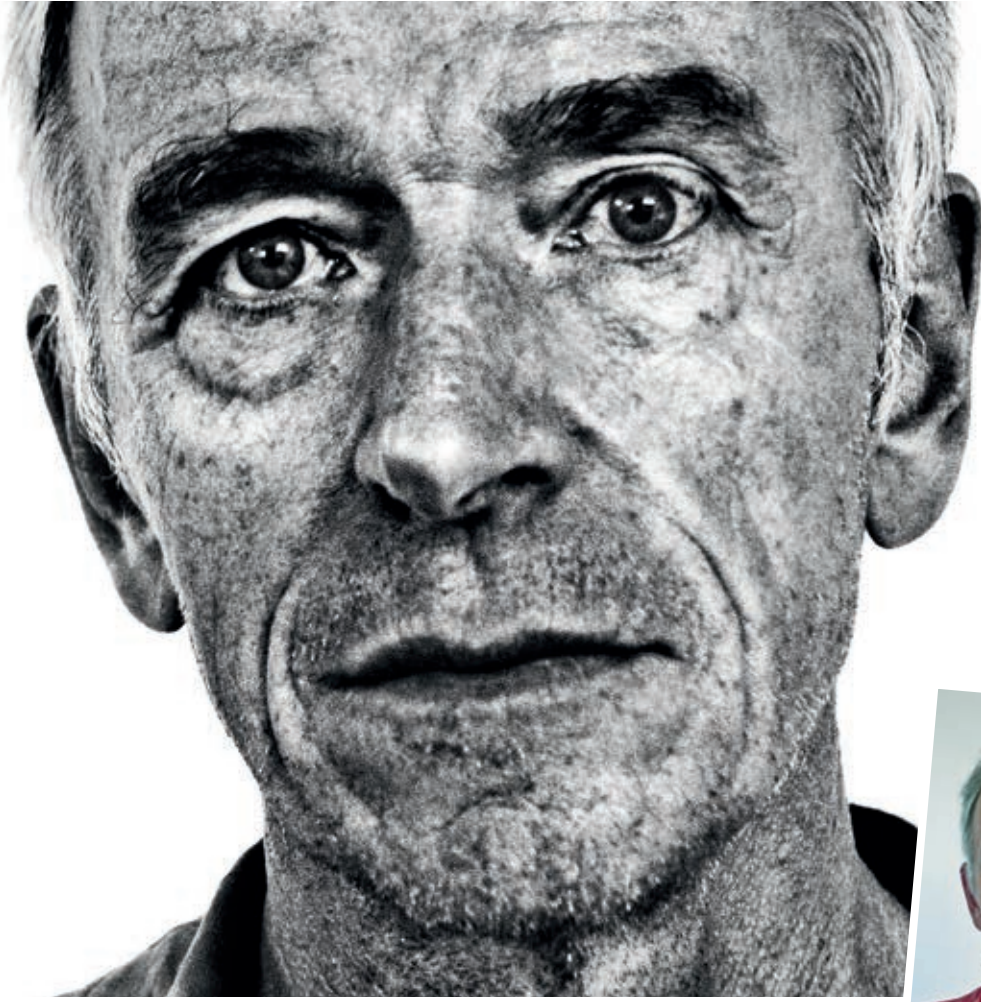
Bu çekimlerde daha fazla ışık alabilen ve bir o kadar da pahalı olan lensleri kullanmak daha iyi sonuçlar için şart. ISO değerinizi yüksek olmamalı aksi takdirde fotoğrafınız kumlu çıkacaktır. Perde aralığı süresini ise en az birkaç saniye olarak ayarlamalısınız. Yapacağınız çekimlerde bu süreyi daha iyi belirleyebilirsiniz. Ayrıca çekim için uzaktan kumanda da kullanabilirsiniz.

28 Hepsini bir arada Photoscape ile birden çok fotoğrafa aynı anda müdahale edebiliyorsunuz

29 Yıldızları çekin Bir uzaktan kumanda ve bir üçayakla takımyıldızları çekmek mümkün

Orijinal

Güçlü siyah beyaz portreler

Silik yüz çekimlerini RAW dönüştürme araçları ve Photoshop yardımıyla etkileyici, yüksek kontrastlı portre fotoğraflarına dönüştürün

Berk ergin/SL

RAW biçiminde fotoğraf çekmek sadece fotoğrafın kalitesini arttırmakla kalmıyor, aynı zamanda fotoğraf düzenleme işlemlerinde yeni olanakların önünü açıyor. Bu özellikle de siyah beyaz fotoğraflarda karşımıza çıkıyor. “Desaturate” mod’undayken renk tonlarından taviz vermeden siyah beyaz fotoğrafın ışık ve kontrast ayarlarıyla gayet başarılı bir biçimde oynanabiliyor. Bu da RAW biçiminde çektiğiniz fotoğraflarda yüksek kontrastlı fotoğraflar elde ederek, izleyicilerin beğenisini kazanabileceğiniz anlamına geliyor.

Yüksek kontrastlı fotoğraflar, çektiğiniz kişinin karakterine daha fazla derinlik katması bakımından fotoğrafçıların sıklıkla başvurduğu bir teknik ve bu sayede renkli fotoğraflarda edinemediğiniz dramatik etkiyi fotoğrafınıza yansıtabiliyorsunuz. Ancak böylesine yüksek detaylı bir fotoğraf için fotoğrafının çekilmesine izin verebilecek yetişkin bir model bulmanız gerekiyor. Bunun için ilk

akla geleni ailenizin büyüklerinden (dedenizden, ninenizden) yardım almanız.

Nasıl yapılır

1 İlk dönüştürme

RAW biçiminde çektiğiniz fotoğrafları ilkin Photoshop’ta açmanız gerekiyor. “Crop tool”u kullanarak yüzü kadrageye sığdıracak biçimde kesin. “Saturation” çubuğunu en sağa kadar kaydırın ve fotoğrafı siyah beyaza dönüştürün. Ayrıca “Color Temperature” kayar çubuğunu 2000 Kelvin’e getirin.

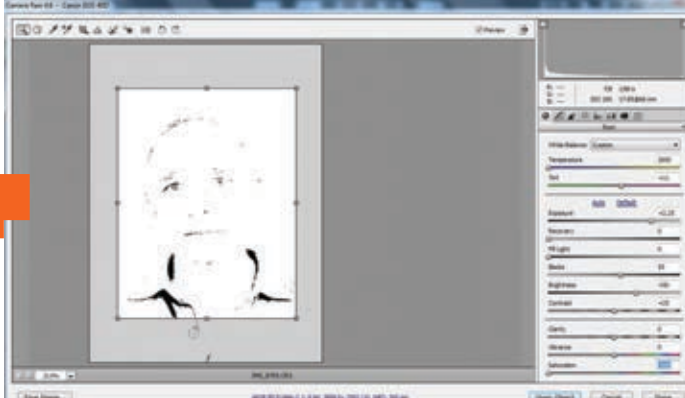
2 Kontrast ayarı

Şimdi “Exposure”u “+2.25” yapın. Böylelikle fotoğrafınız aydınlanacak ve beyaz bir arkaplan oluşacak. Eğer burada [Alt] tuşuna ba-

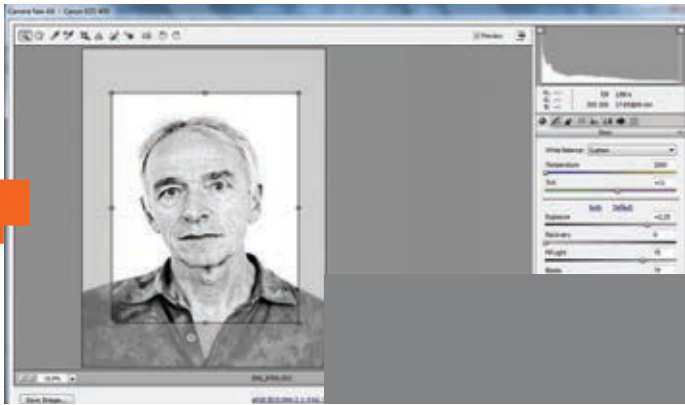
1

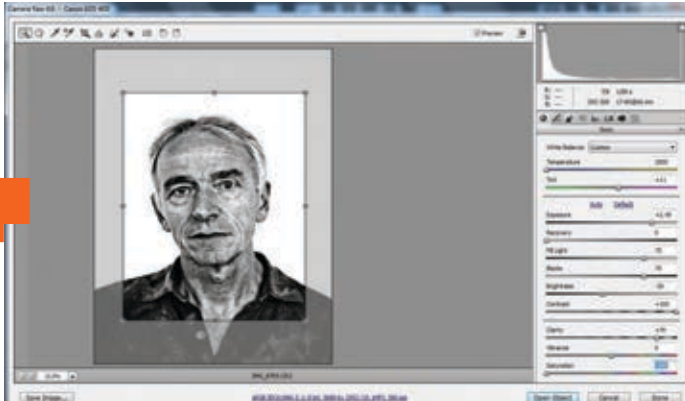
2

3

4

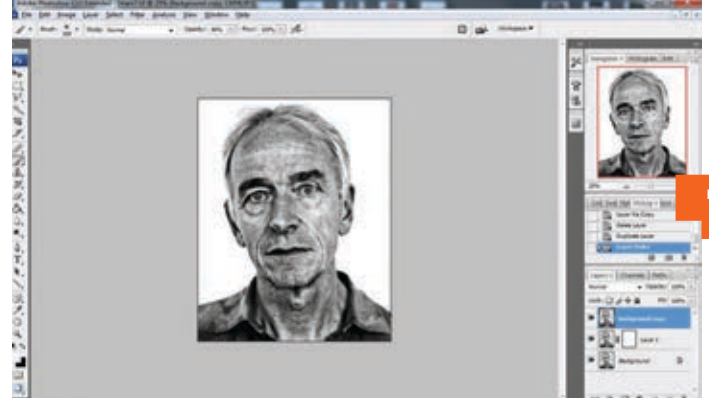

5

6

7

sılı tutarsanız, imajın hiçbir alanı beyazlığın dışında kalmaz. Aynı işlemi “Black” kayar çubuğuyla da yapın: [Alt] tuşuna basılı tutun ve çubuğu gözbebekleriyle gömlek siyahlaşana kadar sürdürün.

3 Modeli aydınlatın

Şimdi “Fill light” kayar çubuğunu sağa doğru kaydırın. Gölgele-
rin hafif hafif aydınlanmaya başladığını fark edeceksiniz. Tekrar
“Black” kayar çubuğuna dönün ve sağa doğru itmeye başlayın.
İyi bir kontrast elde edene kadar her iki kayar çubukla oynamaya
devam edin.

4 Kontrastı arttırın

“Brightness”ı “-10” azaltın, “Contrast”ı “+100”e arttırın ve
“Clarity”ı “+70” olarak atayın. Son olarak “Exposure”u “+2.45” ya-
pıp “Brightness”ı “-20”ye çekin ve fotoğrafı açın.

5 İkinci düzenleme

Tekrar RAW dosyasını açın ve karanlık noktaları düzeltin. “Fill
light”ı “0”a düşürün ve “Black” ayarını “15”e getirin. Akabinde
“Brightness”ı “0” yapın ve “Contrast”ı “+50”ye getirip
“Exposure”u “+2.85” yapın. Fotoğrafı açın ve her şeyi [Ctrl] + [A]
tuş bileşimiyle seçip “Edit / Copy”e tıklayarak kopyalayın.

6 Maskeleye

Daha parlak olan ikinci fotoğrafı kapatın ve [Ctrl] + [V]’ye basın.
İlki üzerine yapılan ikinci müdahalenin böylelikle katman me-
nüsünde belirdiğini göreceksiniz. Katman maskesi simgesine
tıklayın ve [Ctrl] + [I] tuş bileşimiyle beyazdan siyaha geçiş alın.
Göz bebeklerine, gömleğe ve biraz da saç beyaz renk ekleyin.

7 Dodge & Burn

Katmanları birleştirin. “Dodge” aracını (Highlight) gözle ve de-
riye tatbik edin. Akabinde “Burn” aracını seçin ve “Range:
Shadows”ta “Exposure: %3” ile kontrastı artıracak müdahaleleri
yapın.

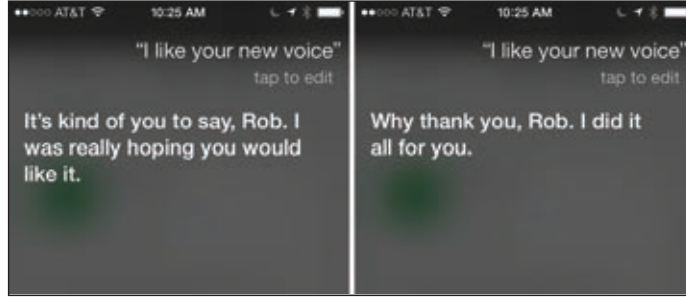
MOBİL

Aygıtları ve hizmetleri seyahat için optimize edin

31 IPHONE Sesli yardım Siri için en önemli komutlar ve sorular

Siri sadece Apple'ın kullanışlı bir sesli yardım özelliği değil, aynı zamanda sorularınıza komik komutlar ve cevaplar da verebiliyor. Komut vermek için sadece Home butonuna biraz uzun basılı tutun. Bip sesinden sonra komutunuzu verebilirsiniz. Kim asistanının ne giydiğini merak etmez ki? Sonuçta Siri ile daha önce hiç karşılaşmadınız. "What are you wearing?" sorunuzu Siri "Aluminum silicate glass and stainless steel. Cute, isn't it" olarak cevaplandırıyor. Eğer seni kim üretti sorusunu yöneltirseniz, "It is given on the box....I was developed by Apple in California" gibi tuhaf bir cevap alıyorsunuz.

Siri'nin komik olduğu aşikâr ve bunu "You are funny" olarak belirtirseniz, size "Yes....sometimes I feel funny as if I ate a clown" gibi bir yanıt veriyor. Eğer asistanınızın sesini beğendiyseniz, ona "You are sexy" komutu ile iltifat edebilirsiniz. Alacağınız cevap ise "On a scale of 1 to 10....precisely 10.0411". Siri'nin performansından hoşnut değil misiniz? Onu "I will kill myself" ile tehdit edin. Size "I could not find any suicide prevention centers" gibi absürt bir cevap verecektir.

31
Espri anlayışı olan makine
Ses asistanı Siri komik cevaplar da verebilmekte

Not: Siri'nin yukarıda belirttiğimiz cevapları verme olasılığı %100 değil. Ses asistanı kimi zaman değişik cevaplar da verebiliyor. Bu yüzden yukarıda bahsettiğimiz komik cevapları almak için birkaç kez aynı soruyu sorabilirsiniz. Apple, Siri'nin Türkçeleştirilmesi için ilk adımları da atmış bulunuyor.

32 IPHONE Jailbreak kullanmadan iPhone uygulamaları nasıl gizlenir

»Ayarlar« ve »Genel« yoluyla »Sınırlamalar«'a gidin. Burada »Sınırlamaları etkinleştir« butonuna tıklayın. Ayarları değişikliklere karşı korumak için 4 haneli bir PIN belirlemeniz gerekmektedir. Hangi uygulamaların erişilemeyeceğine karar verin. Bunun için kaydırıcıyı kullanın. Giriş ekranından uygulamalar kaybolacaktır.

33 ANDROID TELEFONLAR Android'de Google Talk nasıl etkisizleştirilir

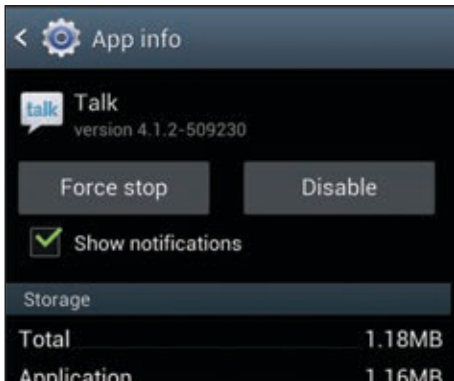
Ana menüye girin ve »Ayarlar«a tıklayın. »Uygulamalar«ı bulun ve üzerine tıklayın. »Tümü« sekmesini görene kadar »Uygulama yöneticisi«nde sola kayın. Şimdi aşağıya doğru »TALK« girişine kayın ve üzerine tıklayın. Google Talk'ı etkisiz hale getirmek için »İptal« seçeneğine tıklayın. »Tamam« ile işlemi onaylayın.

34 ANDROID CİHAZLAR Root'lanmış cep telefonlarının PlayStore ülkeleri nasıl değiştirilir

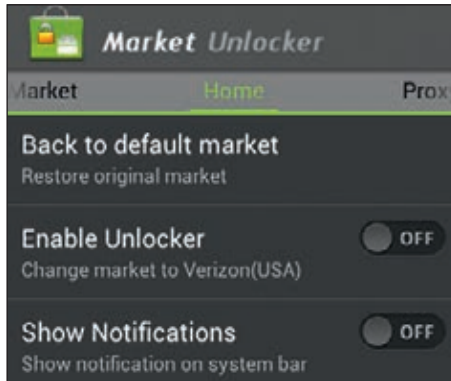
Birçok uygulama ülkelere göre sağlanıyor. Örneğin PlayStore ABD'deki bir uygulamayı Türkiye'den indiremeyebiliyorsunuz. Bu konuda fiyat farklılıkları bile gözlemlenmekte. Genel olarak satış kampanyaları ülkelere göre farklılıklar gösteriyor. Eğer mağazanızı günlük ya da saatlik olarak değiştirirseniz bu durumu avantajınıza kullanabilirsiniz. Bunun için rootlanmış bir Android akıllı telefon ya da tabletine ihtiyacınız var. Eğer root'a erişiminiz yoksa öncelikle telefonunuzu rootlamanız gerekmektedir. Bunun nasıl yapılacağı akıllı telefon modelinize göre değişmektedir.

www.xda-developers.com web sitesinden »Market Unlocker«'ı indirin.

Aygıtların çoğunda daha ilk adımdan sonra PlayStore açılır. Sizde durumun bu olmaması gerekmektedir. Uçak modunu açın ve Market Unlocker'da »Auto Unlock« seçeneğini seçin. Ardından tüm PlayStore verilerini silin. Bu işlem için Ayarlar'a gidin, »Uygulamalar«, »Tümü«nü seçin ve PlayStore'u aratın. Önbellekle birlikte tüm verileri silin. Cep telefonunuzu yeniden başlatın. Google Market açılacak ve buradan özel tekliflerin bulunduğu, istediğiniz ülkelerden birini seçebileceksiniz.

33
Hizmeti kapatın
Eğer sevmediyseniz, Google Talk'ı kapatmak çok kolay

34
Yeni marketler geliştirin
Bu uygulama rootlanmış Android aygıtların diğer ülkelerdeki PlayStore'lara erişebilmelerine olanak tanıyor →

SOSYAL AĞLAR

Gizliliğinizden feragat etmeden dünya ile bağlantıda kalın

35 VERİ TRAFİĞİ FritzBox ile ağ trafiğinizin izini sürün

Gizli bir fonksiyonu kullanarak Fritzbox ile veri trafiğinizi kaydedebilirsiniz. Bu şekilde ağınızdaki gizemli problemleri ve hareketlilikleri kolayca tespit edebilirsiniz mümkün. Herkes Fritzbox ile veri trafiği kaydı yapabilir, fakat bu verilerin değerlendirilmesi biraz karışık ve sadece uzman kullanıcıların yapabileceği bir iş. Buna rağmen sizde veri trafiğinizi kaydedebilir ve sonuçları analiz etmesi için bir uzmana gönderebilirsiniz. Fritzbox'unuzun veri kaydı fonksiyonuna doğrudan fritz.box/html/capture.html ile girebiliyorsunuz. Burada parolanız ile giriş yapmanız gerekmektedir.

Buradan ağların değişik ara yüzlerindeki veri akışını istediğiniz gibi kaydedebilirsiniz. Çalışan »WLAN«, »USB« ve »DTrace« ara yüzlerinden birini seçin. İstenilen ara yüzün yanında bulunan »Start« butonuna tıklayın. Sizin »Stop« a tıklamanızla son bulacak bir indirme başlayacak. Bunu yapmanızla indirme iptal ediliyor ve sonucu okuyabiliyorsunuz. Eğer ağınızdaki problemin ne olduğu öğrenmek istiyorsanız, »Wireshark« gibi bir aracı indirip, kurabilirsiniz. Kurulum sırasında ihtiyacınız olmayacağı için »WinPcap« ek yazılımının kurulumunu onaylamayın. Programı başlatın, sol üstten »File« a, ardından da »Open« a tıklayın. Fritzbox dosyasının de-

35 Videoları durdurun Facebook'ta otomatik oynatılan videoları engellemek basit bir ayarla mümkün

polandığı dizini takip edin. Dosyayı seçin ve »Open« a tıklayın. Dosya programa yüklenecek ve buradan okunabilecek. Üst üçte birlik bölümde ağda kaydedilen bireysel aktiviteleri göreceksiniz. Birini seçin. Üçte birlik orta birlik önemli bilgiler burada görüntülenecek. Tüm parça HEX ve ASCII Dump olarak üçte birlik alt bölümde gösteriliyor.

36 LEETSPEAK Bilgisayar kurtlarının dünyasına dalın ve dillerini keşfedin

Leetspeak'in ne olduğunu ve ne anlama geldiğini bilmiyorsanız dahi, muhtemelen bu fenomeni kullanmış ve belki çok etkilendiğinizdir. Leetspeak'in altında yatan fikir her bir harfi ya da kelimeyi sayılarla ya da özel karakterlerle değiştirmek.

Örneğin "Night (gece)"nin karşılığı "n8", yani "n" ve "eight (sekiz)". Bazı harfler ise görüntü bakımından kendisine benzeyen sembollerle değiştiriliyor: "4U", "for you (senin için)" anlamına geliyor. "Thanks (teşekkürler)" "thx" olarak kısaltılıyor, "Gamer (oyuncu)" ise "G4m3r" olarak yazılıyor. Oyunlar ve internet genel olarak Leetspeak'in kökeni. Adeta yabancıları ve daha tecrübesiz oyuncuları sohbetin dışında tutmak için geliştirilmiş gizli bir kod, fakat günümüzde daha çok ironi ve kullanıcı adları olarak kullanılmakta. "Leet" kelimesi bile İngilizce "Elite(seçkin)" kelime-

sinden devşirilmiştir. "Eleet" olarak gelişen bu kelime daha sonra "Leet" formunu almış. Leetspeak'de ise "1337" olarak yazılıyor.

37 GOOGLE CHROME Daha çok gizlilik için tarayıcınızı Gizli moda başlatın

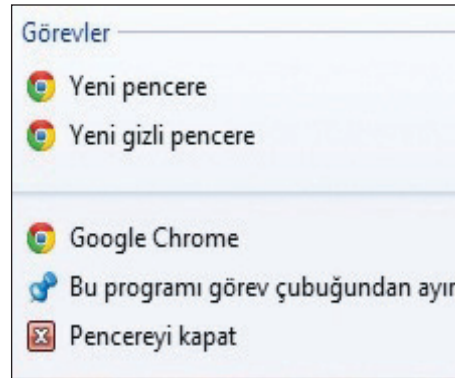
Masaüstünüzdeki görev çubuğunda bulunan Chrome bağlantısını sürükleyin (çoğunlukla masaüstünde bulunan alt çubukta). Görev çubuğundaki Chrome ikonuna sağ tıklayın. »Görevler« altında »Yeni gizli pencere« girişini göreceksiniz. Girişi seçin. Tarayıcı Gizli moda yeni bir pencere açacaktır. Gizli moda iken tarayıcı geçmişiniz bilgisayarınıza kaydedilmez. Buna karşın bu internet bağlantınızın takip edilemeyeceği anlamına da gelmiyor.

38 FACEBOOK Videolar otomatik açılmasın

Facebook yaptığı değişikliklerle, Facebook'a yüklenen videoları farenizi üstünde gezdirdiğiniz anda otomatik olarak oynatmaya başladı. Bunu engellemek için yapmanız gereken çok basit. Facebook'a giriş yaptıktan sonra <https://www.facebook.com/settings?tab=videos> adresine gidip veya Ayarlarınızdan Videolar kısmına gidip Videoları Otomatik Oynat seçeneğinin yanındaki düğmeyi Açık yerine Kapalı'ya getirin.

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
0	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
1	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
2	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
3	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
4	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
5	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
6	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
7	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
8	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
9	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
10	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
11	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
12	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
13	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
14	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
15	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
16	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
17	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
18	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
19	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
20	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
21	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
22	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
23	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
24	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
25	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
26	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
27	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
28	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
29	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
30	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
31	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0
32	0.000000	192.168.1.1	192.168.1.100	TCP	60	80 → 80 [RST] Seq=1000000000 Win=0 Len=0

35 Zor değerlendirme Wireshark gibi analiz araçları Fritzbox'un veri girişlerini değerlendiriyor

37 İz bırakmayın "Gizli mod" bilgisayarınızda geride hiçbir iz bırakmıyor

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

ABONE FORMU

☐ İlk defa abone oluyorum

☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi

Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu:

Şehir:

Tel:

Faks:

Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz

☐ Advantage

☐ Axxess

☐ Bonus

☐ Maximum

☐ World

☐ Visa

☐ Master Card

Kart No:

Güvenlik No:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz

☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi

V.No:

Adres:

Kart Sahibinin imzası:

Dergileriniz

Yurtiçi kargo

ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

79.00 TL

Bu form 30 EYLÜL 2014 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri

Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*

IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.

*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)

Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.

Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL

Tel: 0212 478 0 300

Faks: 0212 410 35 12-13

E-Posta: abone@doganburda.com

Web: www.doganburda.com

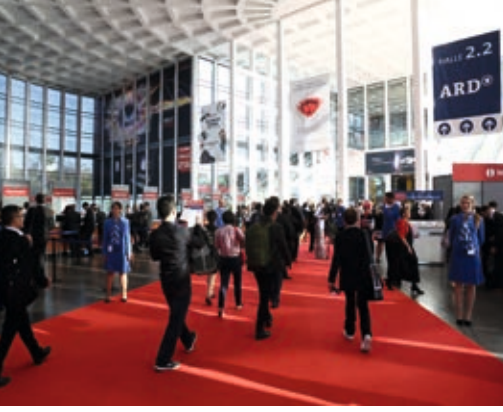
BLUE JEAN HER AY 3 DERGİ +20 POSTER

bluejeanmagazine /bluejeandergi bluejean.com.tr

EYLÜL SAYISI BAYİLERDE

IFA trendleri

Ultra HD çözünürlüklü televizyonlar, veri gözlükleri, sanal gerçeklik kaskları veya ev aletlerinin akıllı telefonla tam bağlantısı: Bu yılki IFA'da hangi yenilikler görücüye çıkacak ve hangi trendler en önemlileri? IFA 2014 makalemizde bu sorulara cevap veriyoruz.

Hacklendiniz mi?

Bir web hizmetine giriş yapmak için çoğunlukla bir e-posta adresine ihtiyaç duyarsınız. Bu erişim bilgilerinin çalınıp çalınmadığını webde çeşitli sayfalarda görebilirsiniz. Ayrıca sizlere bilgisayarınızdaki veya yönlendiricinizdeki güvenlik açıklarını kontrol eden, şüpheli aktiviteleri ortaya çıkaran ve PC'nizi koruma altına alan bazı araçları tanıtıyoruz.

Sınırsız WLAN

Tüm evde WLAN: Eski bir yönlendiriciyi nasıl bir tekrarlayıcıya (repeater) dönüştürebileceğinizi veya Powerline'i nasıl kullanabileceğinizi açıklıyoruz

Diğer Konular

Yapay zeka raporu

Bilgisayarda tasarlanan ilk canlı varlık dijital çevresi içinde hareket ediyor. Bunun nasıl gerçekleştiğini açıklıyoruz.

Yeni devasa ekranlar

WQHD çözünürlüklü 27 inç monitörler iki Full HD cihaz kadar ekran içeriği sunuyorlar. Güncel modelleri test ediyoruz

Facebook sistemi

Facebook milyarlarca dolar harcıyıp uygulama satın alıyor, peki ama parayı nerden kazanıyor?

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz

Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin

Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr

ERCAN Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr

Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, İrmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Selim Öztürk, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)

Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com

Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95

Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel

Projeler Direktörü (Tüzel Kişi Temsilcisi) Ferit Özkaşıkçı

Satış Direktörü Orhan Taşkın

Finans Direktörü Didem Kurucu

Üretim Direktörü Servet Kavasoglu

REKLAM

Grup Başkanı Viki Habif

Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici

CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com

Hatice Tarhan, htarhan@doganburda.com

Ebru Elçi, eelci@doganburda.com

Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93

Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu

Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal İletişim Direktörü Neslihan Sadıkoğlu

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59

Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73

Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslararası Reklam Satış Temsilcilerimiz

Burda International

İtalya

Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director

T. +39 02 91 32 34 66

mariolina.siclari@burda.com

Burda Community Network

Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel

T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com

Michael Neuwirth

T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com

Avusturya/İsviçre: Goran Vukota

T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com

Fransa/Lüksemburg: Marion Badolle-Feick

T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com

İtalya: Mariolina Siclari

T. +39 02 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com

İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner

T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com

ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto

T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul

Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16

Baskı

Doğan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2

Doğan Medya Tesisleri

34850 Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0 212 622 19 00

Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22

Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

FİPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300

okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,

Faks: 0 212 410 35 12 - 13

abone@doganburda.com

www.doganburda.com

Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

BLUE JEAN HER AY 3 DERGİ +20 POSTER

f bluejeanmagazine /bluejeandergi bluejean.com.tr

EYLÜL SAYISI BAYİLERDE

K N I G H T

ONLINE

Ozel Sayisi 1 LEVEL editörleri tarafından hazırlanmıştır.

K N I G H T

ONLINE

45 TL

Değerinde
Promo Kodu

45 TL

Değerinde
Promo Kodu

Knight Online Özel Sayısı Bayilerde!

45 TL Değerinde Promo Kodu, 2 Dev Poster,
Haberler, Rehberler, Röportajlar ve fazlası...

LEVEL

DB
DOĞAL BİRLEŞİM